הארץ

אג'. שנה נ"ד / יום ו' כ"ז סיון תשל"ב / VOL 54 / 16,080 / JUNE 9, 1972

נתפסו רוצחיהם של שני הרופאים הצבאיים

שני בדווים מפיתחת רפיח שמיקשו את הכביש בין ביר חסנה לקסיימה

מאת זאב שיף, סופרו הצבאי של „הארץ"

רוצחיהם של שני הרופאים הצבאיים, סרן ד"ר יאיר גון וסגן ד"ר יעקב גזית, שנהרגו בפעולתם על מוקש בראשית פברואר, ליד גבול סיני, נתפסו ע"י כוחות הבטחון והודו במעשיהם.

שני הרוצחים הם בדווים משבט אמלכ המתגורר בפיתחת רפיח. יש לציין, כי חלקו של השבט פונה מן הפיתחה ויושב כיום בקו־ (הסוף בעמוד 2, טור 5)

סלאם: לבנון תומכת במחבלים ובזכויות העם הפלשתיני

אינה מתכוונת לנקוט פעולות מנע נגדם ותוסיף לפעול למען „העניין הפלשתיני" * עדי ראייה מדווחים על חדירה נוספת של מטוסי-קרב ישראליים לדרום לבנון * „אניות מלחמה ישראליות בקרבת צור"

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

ממשלת לבנון אינה מתכוונת לנקוט בפעולות מנע או פעולות אחרות נגד אירגוני החבלה הפו־ (הסוף בעמוד 2, טור 4)

האפז: בכלא הסורי רק 3 יהודים

מאת אליהו מאייסי, סופר „הארץ" בצרפת

פריס, 8 (מיוחד ל„הארץ"). ב־מאמר בעיתון הגוליסטי „לא־נאסיון" מביא העתונאי מר ארוואן בקסוס, שסייר בסוריה, את המובאה הבאה מדברי הנשיא חאפז על יהודי סו־ריה:

„איננו שופטים אורחים לפי דתם אלא לפי התנהגותם והרומתם לאר־צם. בבתי־הסוהר הסוריים האסירים היהודיים הם בני־פוס, אמר. מספרם הנוכחי הוא שלושה".

טייסי החברות ישביתו התעופה בעולם ליממה אם לא יפעל האו"ם

...בעים לכנס בדחיפות את מועצת־הבטחון * ...ביתה הכללית של הטייסים נועדה ל־19 בח. ז.

...ן, 8 (יו.פי. אי.פי. ע"ר ...ט"א). הפדראציה הבינל־... של טייסי חברות התעופה (איפלפא) הודיעה היום, כי תערוך שביתה בת 24 שעות ב־19 בח. ז. בכל העולם, אם לא ינקוט האו"ם צעדים יעילים נגד חטיפות מטו־סים.

הפדראציה, המייצגת 64 אירגוני טייסים ובה 50 אלף חברים, הודיעה על צעד זה לאחר כנס שנמשך יום תמים.

אירגון הטייסים הוסיף, כי הוא דו־רש לכנס בדחיפות את מועצת־הבט־חון לא יאוחר מה־16 בח. ז. וכי ה־החלטה נתקבלה נוכח כישלונם וחוסר יעילותם של הצעדים שננקטו עד כה ע"י האו"ם, האירגון הבינלאומי ל־תעופה אזרחית, ממשלות וגופים אח־רים ונוכח המשך חשיפת הנוסעים, צוותים ומטוסים לסכנות בלתי־נסב־לות.

בהודעה נאמר, כי אירגונים המ־ייצגים יותר ממחצית הטייסים החב־רים כבר הסכימו לשביתה בת יום. נשיא הפדראציה, הקברניט אולה פורסברג מפינלאנד, אמר כי איר־גונו מאיים בשביתות נוספות אם יהיה צורך בכך.

(הסוף בעמוד 2, טור 8)

מצפים לתגובת האו"ם

...ת רפאל רוטשטיין, ...ר „הארץ" בניו־יורק

...ורק, 8 (מיוחד ל„הארץ"). ...עדיין לא השיב לבקשת אי־...טייסים הבינלאומי לכנס את ...הביטחון לא יאוחר מה־16 ...ר לדון באמצעים נגד חטי־...סים.

הטייסים הבריק מלונדון ל־... הטייסים האמריקאי על ש־...קיבל החלטה להחרים את כל ...ת הנותנות מחסה למחבלים ...ולחוטפי מטוסים.

איגוד הטייסים האמריקאי ...שביעות־רצון מהחלטת האי־...נלאומי. עתה מצפים לתגובת ...על ההחלטה.

סיסקו אינו מקווה שקהיר תסכים לשיחות ביניים

„ארה"ב מוכנה להמשיך בפעולת התיווך"

מאת צ'ארלס פאניואסי סופר „הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון, 8 (מיוחד ל„הא־רץ"). משבר המזה"ת יהווה אבן בוחן לעקרונות שיתוף הפעולה עליהם הוסכם בחודש שעבר בין ממשלות ארה"ב ובריה"מ — הצהיר היום עוזר שר־החוץ ה־אמריקאי, מר ג'וזף סיסקו.

מר סיסקו ציין, כי ההצהרה ה־משותפת על עקרונות אלה חשובה בעיקר לגבי המזה"ת ולפיכך ציטט שתיים מן הנקודות עליהן הוסכם: להשתמש באמצעים מדיניים למני־עת התנגשות ולא להיגרר אחר פי־תויים מדיניים שיש בהם רווחים חד־צדדיים.

בדברו בכנס מנהלים מטעם ה־סטייט־דיפרטמנט אמר מר סיסקו, כי השמירה על עקרונות מוסקבה יבי־או לקידום בעניין הסכם כולל או חלקי במזה"ת ואילו ההעלמות מהם, תוסיף לאווירת המשבר.

מר סיסקו ציין, שאף כי שתי מע־צמות־העל מעוניינות במידה שווה בהמשך הפסקת האש במזה"ת, הפ־גינה ארה"ב יתר נכונות להשתמש באמצעים מדיניים להשגת פיתרון.

בהרצאה, שנמשכה 30 דקות, היתה זו ההערה הביקורתית היחידה שהש־ (הסוף בעמוד 2, טור 9)

אלג'יריה תחזיר את כופר חוטף המטוס

וואשינגטון, 8 (ע"ר). אלג'יריה החליטה להחזיר כופר בסך 192 אלף דולר שנסחט ע"י החוטף של מטוס חברת „ווסטרן אירליינס" האמריק־אית, אשר הוטס בשבוע שעבר ל־אלג'יר, — מסר כאן היום משרד־החוץ האמריקאי.

דובר המשרד, מר צ'ארלס ברי, אמר עם זאת, כי אלג'יריה לא קיבלה החלטה אם להסגיר את ה־חוטף ואת עוזרתו או להעמידם לדין.

חוטף המטוס, ויליאם מולדר, איש הפנתרים השחורים ועוזרתו היא קטרין מרי קרקום.

הדובר הגדיר את החלטת אל־ג'יריה כ„צעד קונסטרוקטיבי".

צעירה יהודיה מארה"ב נישאה לפעיל ציוני במוסקבה

מוסקבה, 8 (יופ"ע). צעירה יהו־דיה מארה"ב נישאה היום לפעיל ציוני סובייטי בטכס אורתודוכסי של 16 דקות שנערך בחדר מגורים ב־דירה במוסקבה.

את טכס הנישואין של יהודית סילבר מסינסנטי במדינת אוהיו ו־גבריאל שפירא, מהנדס כימי ממוס־קבה, ערך הרב הרי קרנץ מהמרכז היהודי של סילבר־ספרינגס שבמדי־נת מרילנד.

החתן, בן ה־27, אמר, כי שילטו־נות בריה"מ סירבו להעניק לו היתר עלייה, בנימוק שידועים לו סודות צבאיים כמהנדס במילואים, לאחר ש־עבד שנתיים בתכניות טיהור מים. „אין לי סודות" — אמר שפירא לעתונאים מערביים שהוזמנו לנשו־אין. „הצגת השלטונות היא שקר וכזב".

לכבוד הנישואין יצא שפירא מ־מקום מחבואו בו הסתתר חודש ימים. הוא היה אחד מ־14 פעילים ציוניים במוסקבה שנדרשו להתייצב לשי־רות מילואים, שבועיים לפני ביקור הנשיא ניכסון.

אבן מותח ביקורת על ד"ר גונאר יארינג

הגיע ללונדון * ייפגש עם נציג השוק

מאת אליהו זהבי סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן, 8 (מיוחד ל„הארץ"). בראיון ל„דאגנס־ניהאטאר" מג־דיר מר אבא אבן את המיסמך של ד"ר יארינג כתביעה בלתי־חוקית וכעמדה חד־צדדית.

לדעת מר אבן, טועה ד"ר יארינג בפירושו לסעיפי הנסיגה מן השט־חים בהחלטת האו"ם. פירושו של יארינג יחייב לדעת מר אבן נסי־גה משארם אל־שייח׳ וזו תביא ב־עקבותיה לפרוץ מלחמה חדשה ב־מזה"ת — לדעת מר אבן, ארה"ב ובריטניה תומכות בפירוש הישרא־לי להחלטת האו"ם.

מר אבן הביע דעתו, כי נכזבה תקוות מצרים שפיגעת מוסקבה תכ־פה פיתרון על ישראל. הוא גינה את דברי השבח שהשמיעה מצרים על הרצח בלוד וציין, כי לבנון ו־ירדן גינו את הפעולה.

מר אבן סבור, כי שיחות ישירות בין מצרים לישראל עדיפות על ה־תיווך של יארינג, וכדוגמה לכך הז־כיר את מזרח גרמניה ומערבה. מר אבן פנה למצרים וקרא לה להיכנס לשיחות עם ישראל על פתיחת ה־תעלה, כשלב ראשון לקראת פית־רון כולל, מאחר ולדעתו קל יותר להשיג את השלום בשלבים מאשר בהסכם כולל.

ייפגש בלונדון עם נציג השוק האירופי

לונדון, 8 (עסט"א). מר אבן הגיע היום ללונדון לביקור של מספר ימים והוא ייפגש ביום ו' (הבוקר) עם ג'ופרי ריפון, השר לענייני ה־שוק האירופי.

אמש נועד מר אבן עם שר־החוץ הבריטי, סיר אלק דאגלס־יום. סוב־רים, כי הנושא העיקרי שנידון ב־פגישה זו היה התיקונים שיידרשו ביחסים הפיננסים המסחריים בין ישראל ואנגליה, כתוצאה מכניסת בריטניה לשוק ב־1 בינואר 1973.

לונדון, 8 (ע"ר). אמצעי בטיחות קפדניים ננקטו כאן היום עם בואו של מר אבן משטוקהולם. כאשר הגיע מטוסו ללונדון, הוקף מטוס ואנשי יחידת קומנדו מיוחדת. מר אבן יצא מייד למשרד־החוץ, בל־ווית אנשי בטחון ונועד שם עם שר־החוץ סיר אלק דאגלס־יום.

נאט"ו: בידי בריה"מ 104 צוללות גרעיניות

פאריס, 8 (ע"צ). מזכיר ברית נאט"ו, מר ג'וזף לונס, מסר כאן היום פרטים על העצמה הימית ה־סובייטית. בידי בריה"מ, — אמר, — 320 צוללות רגילות, שאחדות מהן מצויידות בטילים, ו־104 צוללות גר־עיניות, כלומר — הרבה יותר מ־אשר בידי נאט"ו.

אנשי צמרת במפד"ל ידרשו חקירה במשמרת הצעירה

בעקבות דו"ח על אי־סדרים בניהול הכספים

מאת רן כסלו סופר „הארץ"

כמה מאנשי הצמרת במפד"ל יעלו כנראה בימים הקרובים דרי־שה להעביר לחקירת המשטרה את הפרטים שנתגלו בדו"ח הביקורת שערכה ועדת הביקורת המרכזית של המפד"ל במשמרת הצעירה של התנועה.

אם כי הדו"ח מתייחס לביקורת ש־נערכה בנובמבר 1970, נשאר הדו"ח סודי לרוב חברי הנהלת המפד"ל ולא הובא לדיון במוסד כלשהו של התנו־עה, כולל את המשמרת הצעירה. רק בשבועות אחרונים, על רקע של ה־מאבק הפנימי לקראת הבחירות ב־מפד"ל, נתגלה הדו"ח וצילומיו ה־גיעו לכמה מאנשי הצמרת של ה־מפלגה.

צויין, כי זהו הדו"ח החמור ביותר שהוגש אי־פעם ע"י ועדת הביקורת של המפד"ל ולפי טענת אותם אנ־שים, מצביעים הממצאים בדו"ח על אי־סדרים חמורים בניהול העניינים הכספיים המחשידים אף את ראשי סי־עת „חוגי הצעירים" במפד"ל בניצול כספי המשמרת (המגיעים בחלקם ממ־קורות ממשלתיים וציבוריים), לצורכי סיעת „חוגי הצעירים" ואף לצרכים הפרטיים.

הדו"ח קובע, כי המשמרת מקבלת הקצבות מהוועד־הפועל (גוף של ה־מפד"ל ושל הפועל המזרחי), הסוכ־נות, ההסתדרות הציונית העולמית, משרד החינוך, משרד הדתות, הרבנות הראשית ועוד גופים. בדו"ח צויין, כי משרד הדתות מורים את הכסף למשמרת הצעירה של המפד"ל „ל־מטרות מסויימות", בלי לפרט מט־רות אלה. מחוגי המפד"ל נודע לי, כי המטרה הרשמית להקצבות של משרד הדתות והרבנות הראשית, היא החזקת בתי־כנסת לצעירים.

הדו"ח מגלה, כי בשנת תשכ"ט שו־למו למשמרת הצעירה ממשרד הד־תות 14,950 ל"י ומהיכל שלמה — 1000 ל"י. לעומת זאת הוציאה המש־מרת הצעירה באותה שנה על בתי כנסת לצעירים 4,232 ל"י בלבד. ב־ (הסוף בעמוד 2, טור 4)

„אל־חיאת": באדר הציע את שירותיו למחבלים

אך הם דחוהו, כי חששו שכל כוונתו היא ללמוד את שיטות הפעולה שלהם

...ירות 8 (ע"צ). אנדריאס באדר, הטרוריסט הגרמני שנעצר ל־פני כמה ימים, הגיע בתחילת ה־שנה ללבנון והציע לאירגון של ההתנגדות הפלשתינאית את ...יו, — זאת מגלה היום ה־... הלבנוני „אל־נהאר".

...רי העתון הציע באדר, כי ...ו יבצע סידרת פעולות חשובות ...ראל ובמיוחד התקפות על מי־תקנים חיוניים ועל אינטרסים ישרא־ליים בעולם. לדברי העתון לא קיבלו המחבלים את ההצעה, „מאחר שהיו בה נקודות חלשות".

כמה מבין המנהיגים הפלשתינאים הביעו את החשש, כי באדר אינו רוצה אלא ללמוד את שיטות הפעולה של אירגוני החבלה, — כותב העתון.

הטרוריסט המערב גרמני הגיע ל־לבנון בעזרת דרכון מזוייף, — נאמר בידיעה.

...משבר חמור ביצוא ...רבוני גיבור לחו"ל

...א לארה"ב — מחצית מן התיכנון * הבנקים ...בים לממן יצוא החברה * פוטרו עשרות עובדים

...יגאל לביב ואלעזר לוין סופרי „הארץ"

...ר הכור הל ביצוא הגרבו־... מפעל הענק גיבור, בעי־... ווקים העיקריים בארה"ב. ...ההנהלת המפעל נמסר כי ...סחורה הלא מכורה ביפאן ...ביר", וכהובהר, כי הכוונה למלאי בשווי מיליון דולר לפ־חות.

כן נמסר, כי היצוא השנה לאר־ה"ב, הוא פחות ממחצית התחזית. גם התמורה לגרבונים ירדה ב־15% בממוצע ונראה, כי המפעל הוא על גבול הכדאיות ביצואו ליפאן, שהיה הקוחו הגדולה. גיבור סובל גם ממשבר כספי בגלל סירוב הבנקים לממן את יצואו לחברות־בת שלו ביפאן וארה"ב. המפעל סגר מצבעה ומפעל גיבור בבני ברק ופיטר 110 עובדים. כן פיטר 30 עובדים בהנ־הלה הראשית.

ב־1971 ייצא גיבור לארה"ב 2.25 מיליון תריסרי גרבונים, ב־5.5 מי־ליון דולר, שהוא מחיר של כ־2.5 דולר לתריסר פו"ב. יותר ממחצית המכירות היו דרך חברה משותפת עם מפעל הגרבונים הענק בארה"ב, היינץ. לגיבור היו 49% בחברה ה־משותפת, שהקימה בהשקעה של 350 אלף דולר מפעל צביעה וגימור ב־פורטוריקו, אליו נשלחה מישראל סחורה חצי גומרה. המחצית ה־שניה שווקה דרך חברה של היינץ בקרולינה הצפונית. הגרבונים שוו־קו חלקם תחת השם „הנערה של היום" וחלקם בשם של מפעלי מר גיברשטיין בצרפת, בעל 60% ב־גיבור בישראל.

הנהלת גיבור מאשרת, כי השנה הוקמה חברה־בת שלה נוספת ל־שיווק בשותפות עם מר מיקי בראש־שאר, איש שיווק אמריקאי המחזיק ב־49% ממניותיה. עתה נשלח חלק ניכר של היצוא לארה"ב לחברה ה־חדשה ולא להיינץ. לפי התחזית היו צריכים למכור השנה בארה"ב גרבונים ב־8.5 מיליון דולר (3.5 מיליון דולר תריסרים), אך מכרו רק 1.5 מיליון דולר בתקופה ינו־אר—מאי. ב־1971 מכרו לארה"ב ב־ינואר—מאי ב־3.5 מיליון דולר.

הנהלת גיבור מוסרת, כי בגלל המשבר בארה"ב, נכנסה למכירות ביפאן. הוקמה חברה־בת בשם אור־נה, בניהול ישראלי שירד מן הארץ. הכוונה היא ליצא למפעלי גיבור בקוריאה והונג־קונג ומשם ליפאן וכן ישירות ליפאן. ב־1971 שווקו ליפאן 3 מיליון תריסרים ב־9 מי־ליון דולר (2.8 דולר תריסר), חלק הארי בסוף השנה. בחודשים ינואר—מאי השנה שווקו ליפאן 1.2 מיליון תריסרים ב־3 מיליון דולר (2.5 דו־לר לתריסר). הנהלת גיבור מאשרת, כי ההזמנות למזרח־הרחוק נצטמצמו במידה ניכרת וכי הייצור המקו־מי של גרבונים ביפאן התפתח ומספק את רוב צרכי השוק. היא אישרה, כי המלאי ביפאן הוא בשיעור חודש עד חודשיים מכירה, כלומר — מי־ (הסוף בעמוד 2, טור 6)

שר צרפתי: אם אינכם מאמינים לי, ...דאי תאמינו לאלעזר

...ת אליהו מאייסי ...ר „הארץ" בצרפת

..., 8 (מיוחד ל„הארץ"). ...

סידקי ללוב

...ת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

...

טייס צ'כי נורה ע"י חוטפי מטוס

המטוס נחת בגרמניה

ויידן (מערב גרמניה), 8 (אי.פי.). טייס צ'כוסלובאקי נורה היום למוות כאשר מטוס, ובו 16 נוסעים, נחטף מצ'כוסלובאקיה למערב גרמניה, — מסרה משטרת באוואריה.

הטייס נורה ע"י אחד החוטפים, לאחר שסירב להטיס את המטוס ל־מערב גרמניה. טייס המישנה נטל את ההגאים והנחית את המטוס בשלום בעיירה ויידן, כ־20 ק"מ מגבול צ'כיה. כמה נוסעים נפצעו בקרב יריות שפרץ במטוס לאחר הנחיתה.

מייד לאחר הנחיתה נמלטו שני ה־חוטפים לתוך יער סמוך, אולם מאוחר יותר נתפסו ע"י המשטרה. כמה מן הנוסעים נעצרו אף הם, מחשש ש־שיתפו פעולה עם חוטפי המטוס.

בשעה מאוחרת נמסר, כי את ה־מטוס חטפה קבוצה של 7 גברים, 3 נשים וילד, כולם אזרחי צ'כיה שרצו לברוח מארצם. כל הקבוצה נעצרה ע"י משטרת בוואריה. המטוס היה בטיסת פנים ארצית. נודע, ש־כל חברי קבוצת החוטפים ביקשו מיקלט מדיני במערב גרמניה.

אחר חצות

הפסקת חשמל גרמה לבהלה בביירות

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

בהלה אחזה אמש את תושבי ביי־רות ואיזורים אחרים בהר הלבנון כתוצאה מהפסקת חשמל פתאומית שגרמה לעלטה מוחלטת.

רדיו ביירות מסר אמש, כי הפ־סקת החשמל אירעה כתוצאה מ־קילקול.

הפסקת החשמל אירעה באמצע הדיון בפרלמנט בביירות על הודעת ראש הממשלה, סאיב סלאם, בהציגו את חברי הממשלה החדשה. נמסר, כי הטכנאים הלבנוניים הצליחו ב־שעות הלילה לתקן את הקילקול ו־להאיר שוב את העיר ואת מה־זות הר הלבנון.

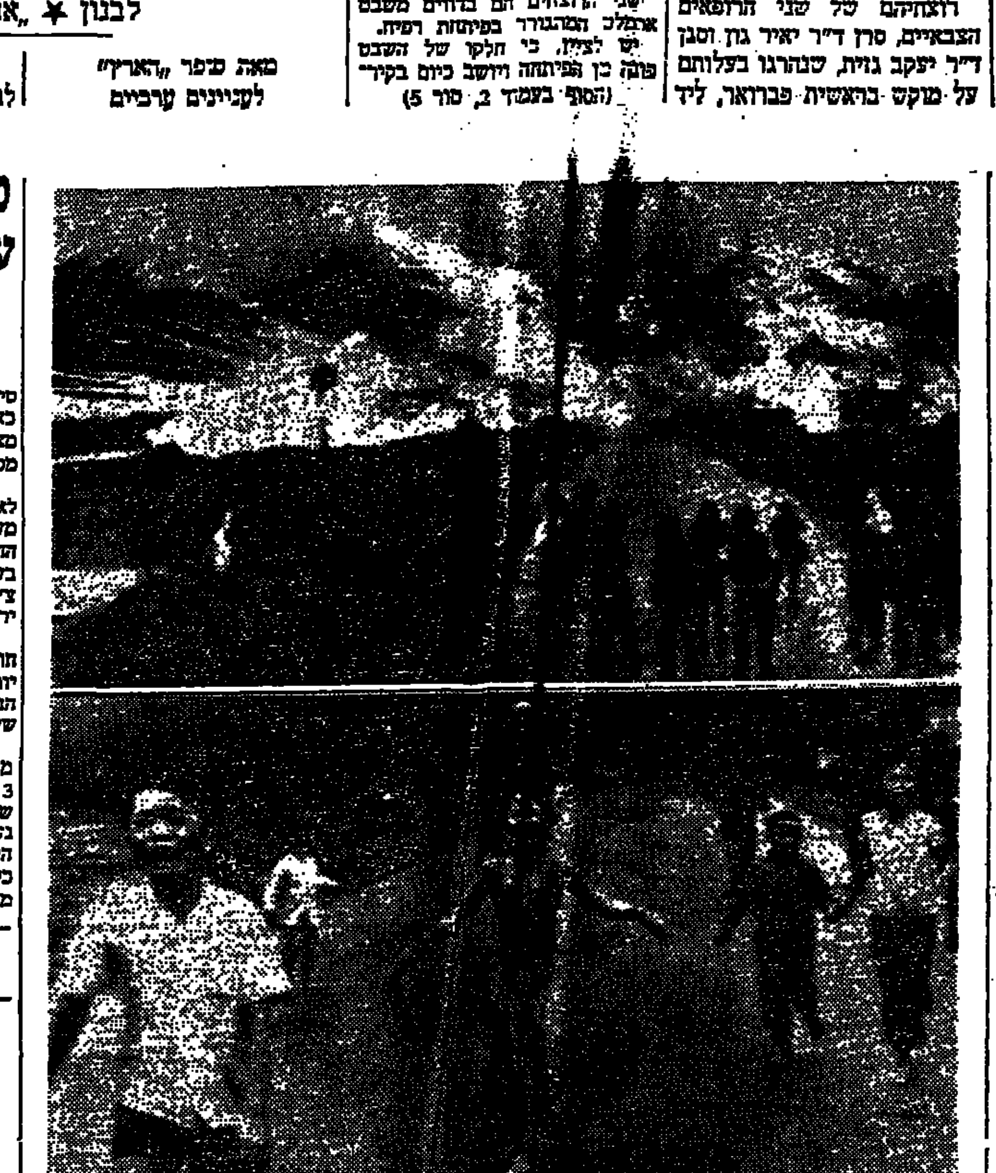

מזוועות מלחמת וייטנאם: ב־תמונה למעלה—פצצת נפאלם בעת קרבות בעיר צפונית ל־סייגון. המטוס המטיל היה דרום־וייטנאמי והפצצה נפלה בטעות על ריכוז אזרחים. למטה: ילדים דרום וייטנאמים נמלטים מבתיהם הבוערים. באמצע ילדה שכל בגדיה נשרפו באש והיא נכוותה קשה בגבה. (צילום רדיו של אי.פי.).

סאדק במוסקבה – להמשך השיחות על אספקת נשק סובייטי נוסף

ינהל מו"מ גם על אניות מלחמה חדישות

מוחמד אחמד סאדק

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

שר־המלחמה המצרי, הגנראל מוחמד אחמד סאדק, הגיע את־מול לביקור רשמי בבריה"מ, שבמהלכו ימשיך את השיחות שהחל עם עמיתו הסובייטי ה־מרשל אנדרי גרצ'קו בקהיר ב־מחצית החודש שעבר.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 13)

שיחות סאדק במוסקבה יכללו בי־רורים וסיכומים בעניין עיסקת ה־נשק החדשה שנחתמה בקהיר בעת ביקור גרצ'קו, בעיות אימוני ה־צוותים המצריים בבריה"מ ובעיקר הטייסים וכן ביחסים בין המומחים הצבאיים הסובייטים וקציני הצבא המצרי במצרים.

מקורות בקהיר מסרו, כי סאדק ישוחח גם על אספקת אניות־מלחמה סובייטיות חדי־שות לחיל־הים המצרי.

בהגיעו למוסקבה נתקבל סאדק ע"י עמיתו גרצ'קו וסגן יו"ר מועצת השרים הסובייטית, ולאדימיר נו־ביקוב.

„אל־אהראם" הקהירי מסר אתמול, כי שיחות סאדק ייערכו „בהקשר לצעדים הסובייטיים לחיזוקה של מצרים".

יצויין, כי זהו ביקורו הראשון של הגנראל סאדק במוסקבה מאז השנה שעברה. הגנראל סאדק לא נלווה לנשיא סאדאת בביקוריו ה־אחרונים במוסקבה בסוף השנה ש־עברה ובראשית השנה.

סאדאת נועד עם שגריר בריה"מ

קהיר, 8 (ע"צ). הנשיא סאדאת נו־עד היום עם שגריר בריה"מ ב־קהיר, ולדימיר וינוגרדוב.

חאפז איסמעיל, יועצו של הנשיא לענייני ביטחון, השתתף בשיחה זו, שתכנה לא פורסם.

רעש בצ'ילה

סאנטיאגו דה־צ'ילה, 8 (יופ"ע). רעידת אדמה ממושכת, בעלת עצמה של 6 נקודות בסולם מרקאלי, זי־עזעה היום מספר מחוזות בצ'ילה. עד כה לא נמסר על אבידות.

הזהב לשיא חדש

לונדון 8 (ע"ר). מחיר הזהב ב־שוק החופשי של לונדון עלה הבוקר לשיא חדש: 1.90 דולאר לאונקיה, כמה דקות לאחר שהסחר חודש ב־שעות הבוקר.

מזג האויר

ירושלים 16 עד 24 מעלות, ת"א 18 — 26, באר־שבע 17 — 28, אילת 21 — 38, מפרץ שלמה 21 — 38, רמת הגולן 16 — 26, יריחו 21 — 34 מעלות.

גובה הגלים יהיה מ־60 עד 120 ס"מ.

בגליון זה 28 עמודים בצרוף המוסף השבועי בן 56 עמודים

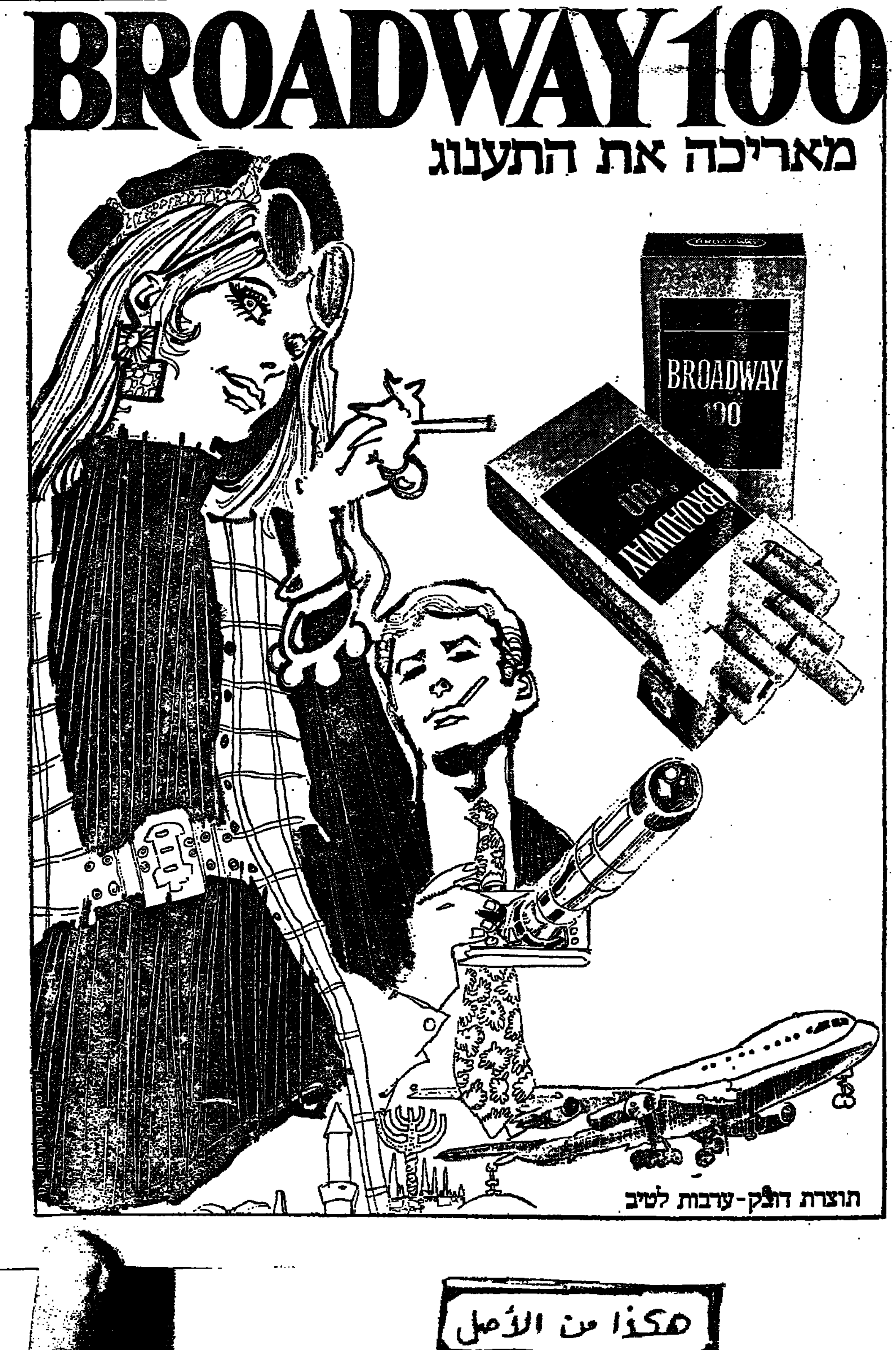

هكذا من الأصل

טוקיו באזני ערב: לא נשנה מדיניותנו במזה"ת

„הצעדים בעניין לוד — מטעמים הומניטריים"

טוקיו, 8 (אי.פי. יו.פי.). אין בכוונת יפאן לשנות את מדיני־תה כלפי מדינות־ערב בעיקבות הטבח בלוד, הודיע היום דובר מיניסטריון החוץ היפאני, מר צו־קומוטו ואדא.

מר ואדא אמר, כי נוכח הדאגה שהביעו כמה מדינות ערביות לעתיד יחסיהן עם יפאן, „ברצוני להבהיר כי הצעדים שננקטו ע"י הממשלה בעניין התקרית בלוד באו בגלל שיקולים הומאניטריים טהורים ואין בדעת ממשלת יפאן כלל לשנות את עמדתה כלפי מדינות המזה"ת". הוא הבהיר, שמדיניות יפאן מבוססת על התנגדות תקיפה לרכישת שטחים ב־כוח ובתמיכה בהחלטת מועצת־הבי־טחון 242 ובפעילות ד"ר יארינג.

כן אמר הדובר, כי ייתכן שיפאן תחליף מידע עם ממשלת לבנון, כי היא מעוניינת לדעת אם אזרחים יפאנים מתאמנים במיסגרת אירגו־ני המחבלים, כדי למנוע הישנות אפשרית של תקריות כמו בלוד. יתכן גם שיפאן תעיין באפשרות של הסגרת אזרחים אלה ע"י לבנון, אם כי בשעה זו אין לממשלה היפאנית זכות לדרוש זאת באורח חוקי.

מטוקיו נמסר, כי המשטרה עדיין לא הצליחה לגלות את עיקבות אר־סאמו מאראוקה, שהתאמן עם 3 הטרוריסטים היפאנים בלבנון.

יפאן הגדילה הפיצויים: 1.5 מיליון דולר

מאת לב הורוואט
מיוחד ל„הארץ"

טוקיו, 8 ממשלת יפאן הודיעה כי תשלם 1.5 מיליון דולאר כ„דמי נחמה" באמצעות הצלב־האדום ה־יפאני כדי לפצות את קרבנות ה־טבח בלוד.

דובר הממשלה אמר, כי הממש־לה הגדילה את הסכום של מיליון דולאר שנמסר עליו קודם לכן, אך לא הסביר כיצד יחולק הכסף. הדו־בר אמר: „אין אנו רוצים שיא־שימו אותנו בכך שקבענו מחיר להיי א(דם)".

היפאנים והערבים חיים בפחד ממעשי גמול

מאת רפאל רוטשטיין
כופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 8 (מיוחד ל„הארץ"). התושבים היפאנים והערבים בפור־טוריקו חיים בפחד מפני מעשי גמול של פורטוריקנים קיצונים המאשי־מים אותם בטבח בלוד.

לדברי מר עמרם צור, מנהל סניף משרד התיירות הישראלי בצפון אמ־ריקה, מגלים הפורטוריקנים בימים אלה איבה ליפאנים ולערבים, ואוה־דים מאוד את ישראל. מר צור, ש־חזר היום מפורטוריקו, שם השתתף בטכס בנמל־התעופה כאשר הגיעו ארונותיהם של 16 הפורטוריקנים ה־הרוגים מישראל — אמר, כי יש רגשי הערכה רבים לעזרה הרפואית המהירה לפצועים בלוד.

בטכס בנמל התעופה נכחו הרב הראשי של פורטוריקו והארכיבישוף המקומי וכן אלפי אנשים.

יחד עם מר צור בא לפורטוריקו מר חנן עלמי, קונסול לענייני אמ־ריקה הלאטינית בשגרירות ישראל בוואשינגטון. בטכס נאם מר עלמי בספרדית והעביר את תנחומי ממש־לת ישראל למושל פורטוריקו, לו־איס פרה. הקונסול הכללי של יפאן בניו־יורק עמד להשתתף בטכס, אך יעצו לו לא לבוא לפורטוריקו, מ־טעמי בטחון ובגלל הרגשות האנ־טי־יפאניים במקום. לפיכך יוצגה יפאן ע"י קונסול הכבוד שלה בסאן־חואן, שהוא פורטוריקני מקומי.

מר צור מסר, כי אמצעי בטיחות קפדניים ננקטו בנמל התעופה ו־הוצמדו לו שני שומרי ראש. לבנ־נים ופלשתינאים מקומיים, שהם סו־חרים, נעלו את חנויותיהם לכמה ימים מחשש למעשי גמול. רשמית מסרו שעשו זאת כדי לכבד את ה־צליינים שנרצחו.

לדברי מר צור, אמרו לו רבים מהניצולים שחזרו לפורטוריקו ש־התרשמו לטובה מהתנהגות ישראל ומן הטיפול בבתי־החולים שניתן ל־הם.

צרפת תנצל כנראה הצעת העיראקים

מאת אליהו מאייסי,
סופר „הארץ" בצרפת

פריס, 8 (מיוחד ל„הארץ"). חוגים דיפלומטיים באירופה משוכנעים, כי צרפת תנצל לטובתה את הצעת ממשלת עיראק להגן על האינטרסים של הנפט הצרפתי.

הקבינט הצרפתי עדיין לא גילה את עמדתו לגבי ההצעה העיראקית, אבל ידוע, כי צרפת ביקשה מן השותפות לה באי.פי.סי. — אנגליה הולנד ואמריקה — לדחות את ה־התייעצות בעניין זה לשבוע הבא. סבורים, כי צעדה זה של צרפת בא כדי להרוויח זמן לפעילות מדינית. שותפות צרפת מעריכות, כי למרות הפיתוי הרב בהצעה העיראקית, לא תוכל פריס להתעלם מכך שלאחר שאלג'יריה הלאימה לפני שנתיים את הנפט הצרפתי, נענו השותפות ה־מערביות לבקשת צרפת להחרים את הנפט האלג'יראי. לפיכך עומדת עתה פריס בפני ברירה לא נעימה: להחרים את הנפט העיראקי מתוך סולידאריות עם השותפות המער־ביות, או לקבל את הצעת עיראק ו־להסתכן במשבר עם המדינות המע־רביות.

לאנקסטר, 8 (ע"ר). רופא העיניים הירדני, אחמד סאלאמי, בנו של ה־מופתי הגדול בירושלים, הוכרז כאן היום כבלתי־שפוי ושאינו מסוגל ל־עמוד למשפט רצח. ד"ר סאלאמי, בן ה־32, האשם ברצח 3 ילדים בבריה בבלקפול, בפברואר. הוא גם האשם בנסיון לרצוח ילד נוסף ושתי אחיות רחמניות.

עתון בטוקיו מראיין את בתו של ברטור, שנישאה ליפאני

„משפחת ברטור יצרה קשר בין שתי ארצות רחוקות"

מאת לב הורוואט
מיוחד ל„הארץ"

טוקיו, 8. העתון הנפוץ „איב־נינג פוג'י" הקדיש אתמול עמוד שלם לתגובת משפחת משה בר־טור, לשעבר שגריר ישראל ביפאן, על הטבח בלוד.

במאמר תחת הכותרת „הלבבות ה־מקשרים את יפאן עם ישראל", נכלל ראיון של שליח העתון היפאני בת"א עם מר משה ברטור וראיון אחר, שנערך בטוקיו, עם הגברת דורית נר־דה (לשעבר דורית ברטור), רעייתו של אמן הגרפיקה היפאני הנודע מ־צויה נרדה. נישואיהם של בת השגריר ברטור עם נרדה זכו לעניין רב ב־עתונות היפאנית.

שליח „איבנינג פוג'י", אשר כרוב היפאנים חשש, כי הטבח בלוד יביא לעוינות מצד ישראלים כלפי יפאן, מקדם בברכה את דעותיו האופטימיות של מר ברטור על עתיד יחסי ישראל־יפאן. אומר ברטור: „לטווח ארוך סבורני, כי תקרית זו תביא לשיפור ביחסים בין שתי המדינות. הדבר גרם להלם לשתי ארצותינו. העתונאים ה־יפאניים הרבים שבאו לישראל מהווה הוכחה ד... זו. עתונאים אלה ש... צומה של מידע על י... ביפאן וכך יידעו היפאנים הרבה מאוד על ישראל. עד כה ידעו די הרבה על לילה האלה. אך ישראל תפסה רק את המקום השני אחרי הבעייה הערבית, בעיני היפאנים.

„גם בשביל הישראלים מהווה ה־תקרית נקודת מפנה באורח מחשבתם על יפאן". כותב העתון: „התגובה המיידית של ממשלת יפן לתקרית; שאיפתה לשלם פיצויים שהם ‚דמי נחמה' — אלו הביאו את הישראלים לחשוב על יפאן בצורה חיובית. יותר מכל מאורע אחר הביא מאורע זה לרצון טוב כלפי יפאן מצד ישראלים".

המאמר מתאר את משה ברטור כ„אדם היודע הרבה על יפאן ואו־הב את יפאן, ואת דורית שהיתה ליפאנית".

בעתון התפרסם צילום של דורית בחדר המגורים של ביתה המסודר בסיגנון יפאני. והיא אומרת: „ב־תחילה הייתי מאוד מודאגת על כי ישראלים, שאינם מכירים יפאנים ב־אופן אישי, עלולים לחשוב על ה־יפאנים דברים נוראים. כל אחד ש־ראיתי באחרונה, החל מן התנובה, כלה בבתגע, כולם הוזו קידה עמוקה והביעו את צערם העמוק".

המאמר מתאר את משפחת ברטור כ„משפחה שיצרה קשר בין שתי ארצות רחוקות זו מזו, שלהשקפותיהם דברים רבים משותפים".

יאסר קרפאת (מימין) משוחח עם ראש ממשלת לבנון, סאיב סלאם, לפני הצגת הממשלה בפרלמנט.

ולדהיים מנהל באנקרה מו"מ על קפריסין

אנקרה, 8 (יונפ"א וע"ר). מז־כיר האו"ם, מר קורט ואלדהיים, הגיע היום לכאן, כדי לדון עם בצי־גים טורקיים על המשבר הקפריס־אי.

ביום ו' (היום) ייצא לאתונה, לפגישה עם מנהיגי יוון.

לפני יציאתו לאנקרה פתח היום מזכיר האו"ם כנס מנהיגי היוונים והטורקים בקפריסין, במיסגרת ה־מאמצים לחדש את השיחות הבין־עדתיות, שנכשלו לפני 9 חודשים.

משורר יהודי־רוסי יצא לארה"ב

ניו־יורק, 8 (עסט"א). המשורר הסובייטי־יהודי, יוסף ברודסקי, ה־נחשב ע"י אינטלקטואלים סובייטים ליברלים וע"י מלומדים מערביים, כמשורר הרוסי הכשרוני ביותר, עזב את בריה"מ ויצא לארה"ב — מוסר „ניו־יורק טיימס", מפי כתבו במוסקבה.

במשרד־החוץ לא ידוע על אזהרה צרפתית

מאת סופר „הארץ" בירושלים

במשרד־החוץ בירושלים לא ידוע דבר על הידיעה כאילו נערכה פגי־שה בין נשיא צרפת, מר ג'ורג' פומ־פידו, לבין השגריר מר אשר בן־נתן, וכאילו הוזהרה ישראל באותה פגי־שה לבל תתקוף את לבנון כגמול על ליל הרצח בלוד, — זאת נמסר אתמול ממשרד־החוץ.

סאלם: לבנון תומכת

(סוף מעמוד 1)

עלים בשטחה. וממשלה חוזרת ו־הדגישה את ומיכה באירגוני החבלה ובמאקם כדי שכוחות הכיבוש ייסוגו לחלוטין", — דב־רים אלה מסתרים מהודעת ראש הממשלה, סאב סלאם, שנמסרה בפרלמנט לרגל הצגת חברי הממ־שלה החדשה המורכבת מ־18 שרים.

הודעת סלאם תשמש בסיס לדיון מקיף בפרלמנט. הממשלה החדשה נהנית מרוב חלש של סיעות הבית הגדולות ובמוחד לאחר שסיעת ה־פלנגות וסיעת הטשנאק הארמנית הצטרפה בנ האחרון לקואליציה הממשלתית.

סלאם אמר עוד בהודעתו, כי ה־ממשלה תוסיף לחזק את הצבא ה־לבנוני בקצב מואץ ותעמיד לרשותו נשק מודרני. לן הדגיש, כי ממשלתו תוסיף לפעול „למען העניין הפלש־תינאי כדי שכוחות הכיבוש ייסוגו לחלוטין".

סלאם הצהיר, כי לבנון „תומכת בזכויות הלגיטימיות של העם הפל־שתינאי".

נציגי ערב באו"ם הביעו דאגה „נוכח איומי ישראל"

איגרת אש"פ לאו"ם: ישראל אחראית לטבח בלוד

מרכז האו"ם, 8 (ע"צ וע"ר). משלחת המורכבת מנציגי מצרים, לבנון, כווית, טוניסיה, סודאן, ובראשה שגריר סוריה באו"ם, ג'ורג' תומה, נפגשה אתמול עם נשיא מועצת־הבטחון, כדי להביע לו את „דאגתה העמוקה" נוכח „האיומים המתמידים מישראל ה־מכוונים נגד לבנון".

השגריר תומה אמר, כי המשלחת ביקשה להפנות את תשומת־לב נשיא מועצת־הבטחון לעמדה שנוקטת יש־ראל בקשר עם אפשרות של פעולת גמול בתגובה על התקפה בלוד.

המשלחת נפגשה גם עם מר רו־ברטו גוייר, תת מזכיר האו"ם לענ־יינים מדיניים וביקשו אותו להע־ביר למזכיר האו"ם את הבעת ה־דאגה של מדינות־ערב נוכח האפ־שרות שישראל תפעל נגד לבנון, על אף העובדה, כי מגילת או"ם אוסרת על הפעלת כוח, מה גם שלבנון ניערה מעצמה כל אחריות לתקרית בלוד.

הנציגים הערביים לא ביקשו ל־כנס את מועצת־הבטחון.

איגרת אש"פ לואלדהיים

„האחריות לתקרית בלוד מוטלת על התנועה הציונית ועל ישראל", — נאמר באיגרת ששיגר האירגון לשיחרור פלשתין למזכיר האו"ם. האיגרת, שהועברה למזכירות או"ם ע"י לוב, טוענת, כי „אין להטיל על שום מדינה ערבית את האחריות למעשה".

בתזכירו טוען אש"פ, כי האחריות מוטלת על ישראל מאחר ש„סירבה להכיר בזכות ההגדרה העצמית ה־לאומית של העם הפלשתינאי, שדדה את אדמת פלשתין וביצעה סידרה של מעשי תוקפנות נגד העם הערבי ונגד מדינות־ערב".

התעשיינים קוראים לכבד הסכם המסגרת

(ע). האסיפה הכללית של התע־שיינים קיבלה אמש, בתום דיונים, החלטות בהן ניתן ביטוי לתביעות ולהשגות שהועלו בנאום הפתיחה של הנשיא מר מרק מושביץ.

בהחלטה המתייחסת לתחום יחסי עבודה, הובעה דאגה נוכח הסכנות הצפויות למשק מאי־חידוש הסכמי עבודה קיבוציים, ע"פ המדיניות ה־מקצועית המוסכמת. האסיפה הצ־ביעה על הידרדרות ביחסי עבודה ביחוד בשירותים ממלכתיים — ו־קראה להסתדרות לכבד את הסכם המסגרת.

בהחלטה אחרת הובעה דרישה ל־בטל את הפיקוח על המחירים, המופ־על למעשה רק לגבי התעשייה. כן תבעה האסיפה, בין השאר, להנהיג רפורמה מרחיקה לכת במערכת ה־מסים, כדי לעודד את הרצון למאמץ בעבודה. (ראה גם ידיעה קודמת, בעמ' 3).

ספיר יתנגד לדיון חדש על השכר

מאת סופר „הארץ"

במוסדות ההסתדרות יתקיימו ב־סוף השבוע דיונים התייעצויות לקראת ישיבת מזכירות הוועדה ה־כלכלית של המערך ביום א', בה יידונו המשמעויות של דו"ח המוסד לחקר התפוקה וההכנסות לגבי הס־כמי השכר.

את הדיון ביום א' תפתח הרצאת שר־האוצר, שיחזור וידגיש, כי אין בדו"ח הסופי של המוסד כל נתונים חדשים המחייבים ביטול הסכמי ה־מסגרת ודיון מחודש במדיניות ה־שכר.

מר ספיר ידגיש, כי למרות ה־עובדה שהנתונים החדשים מראים, כי הפער בין הגידול בתוצר לשעת עבודה לבין תוספת השכר לשעת עבודה, נמוך בחצי אחוז מכמה שנר־שם בדו"ח הביניים, אין בכוונת האוצר ובנק ישראל להמליץ על הורדה ממשית בשכר ואפילו לא על שינוי הסכמי המסגרת, לא לטו־בת המעסיקים ודאי לא לטובת העובדים.

החלו תחרויות השחמט בנתניה

מאת משה צ'רניאק

אתמול נערך הסיבוב הראשון ב־תחרויות „שח־קיף" המסורתיות, ב־נתניה.

בתחרות הראשית משתתפים עש־רה בלבד, אך הם כולם אמנים בכי־רים: 9 ישראלים ואורח, אלוף סקוטלנד. בסיבוב הראשון ניצח בר־ביס את פרידמן, שלושה משחקים טרם נסתיימו. לפרץ יתרון בשני רגלים, במשחקו עם מרס ולצ'רניאק עמדה עדיפה בסיום משחקו עם אב־נר. המשחק בין לוי וסקוטלנד ל־בין ספסף, יסתיים כנראה בתיקו. המשחק גלפר—קלדור נידחה למועד אחר.

באליפות הפועל א' משתתפים 34 שחמטאים, ביניהם אורח אחד מ־צרפת ו־3 עולים מבריה"מ. בסיבוב הראשון ניצחו כמעט כל בעלי הדר־גה הגבוהה.

באליפות הפועל ב' 78 משתתפים, ביניהם שתי שחמטאיות.

נמשכים הדיונים עם פאן־לון

מאת סופרו הכלכלי
של הארץ

נציגי פאן־לון המשיכו אתמול ב־דיונים עם נציגי הבנקים על בק־שתם להגדלת האשראי ב־5 מיליון ל"י, תמורת בטחונות חדשים. ה־דיונים טרם לא סוכמו ונראה, כי צפויה ישיבה נוספת.

נודע, אחד הבטחונות המוצעים לבנקים: למר פילץ, שאף הוא הבטיח וראי, הוא המגרש בבת־ים שעליו עמד בעבר מפעל לוין־אפשטיין שערכו מוערך היום בין 2 ל־3 מיליון ל"י.

אתמול בבוקר נפגשו נציגי מרכז הקבלנים עם נגיד בנק ישראל ו־המפקח על הבנקים, לדיון נוסף בעניין האשראי לפאן־לון. בחוגה בקשר מרכז הקבלנים לאשר הגדלת האשראי של בנק אוצר הקבלנים לפאן מעל לתקרה המקובלת של 1 אלף ל"י לקבלן. בנק ישראל הסכים להגדלה מסויימת של האשראי.

בשעה מאוחרת נמשכו אמש דיונים בהנהלת פאן־לון. עדיין לא נאמרה המלה האחרונה בדבר השותפות העתידה בין החברה לבין פילץ. בשעת מסירת הידיעה נמשכו הדיונים.

תיערך פגישה בין נציגי פאן־לון לבין מר פילץ ויועציו, בה יתקיים דיון נוסף על האפשרויות ל־מימוש האופציה של מר פילץ לר־כישת השליטה בפאן־לון. לקראת פגישה זו הכינו אמש נציגי פאן־לון הצעות שונות וסקירה על המצב בחברה. כן צפוי היום המשך ה־דיון עם נציגי הבנקים בקשר ל־הגדלת האשראי לחברה.

ביירות, 8 (ע"ר). אירגון הארצות המפיקות נפט (אופ"ק) יתכנס ביום ו' (היום) כאן כדי לשקול פעולה משותפת בתמיכה בעיראק, אשר הל־אימה לפני שבוע את רכוש אי.פי.סי.

תוך חודש ימונו שגרירי מצרים ובון – עם חידוש היחסים

„נצחון אישי בזעיר אנפין של בראנדט"

מאת צ'ארלס ריצ'י,
סופר „הארץ" בגרמניה

בון, 8 (מיוחד ל„הארץ"). ל־אחר ניתוק של 7 שנים, חודשה היום בון את יחסיה עם מצרים.

בהודעה רשמית קצרה נאמר, כי יוחלפו שגרירים בין שתי המדינות. נרמז, כי השגריר המיועד הוא מר הנס ג'ורג' שטלצר, ראש המחלקה לענייני תרבות בממשלת בון. חי־לופי השגרירים יהיו כנראה תוך חודש. בהמלצת המועצה המדינית של הליגה הערבית, ניתקו ב־1965 תשע מדינות ערביות, והראשון מצ־רים, את יחסיהן עם בון, כתגובה על הכרת בון בישראל. במרס השנה נתקבלה בליגה החלטה חדשה ה־מאפשרת למדינות־ערב לחדש את יחסיהן עם גרמניה. סודן אלג'יריה ולבנון חידשו את היחסים ואילו עיראק, סוריה ודרום תימן, ממשי־כות בחרם. סוריה מתנה את חידוש היחסים בהכרה גרמנית פרו־ערבית בעניין המזה"ת. עיראק ודרום תימן כבר החלו בגישושים לחידוש ה־יחסים.

ניצחון של בראנדט

חידוש היחסים בין בון למצרים נחשב כניצחון אישי בזעיר אנפין של וילי בראנדט. מאז נכנס לתפקידו ב־1969, נהג בהגינות כלפי ישראל ובעניין המזה"ת הפגין מדיניות עצ־מאית יותר מן הממשלות שקדמו לו. מר בראנדט הבהיר היטב למדינות־ערב, כי למרות שבון מצפייה ב־חידוש היחסים עמן, אין היא מוכנה לעשות זאת על חשבון ישראל. על עמדה זו שמרה ממשלת בון בעק־בות מאז נסיון הנפל של הקהילה המערב אירופית לגבש עמדה מדי־נית משותפת לגבי המזה"ת.

ישראל מצידה התיחסה תמיד באמון להבטחה של ממשלת בון, כי מאמצים לחידוש היחסים עם מדינות ערב אינם מכוונים נגדה.

בעבר דרשה קהיר מבון הבטחה לצורה הצהרה פרו־ערבית כתנאי לחידוש היחסים עמה. רק לאחר שראתה, כי בון אינה מוכנה לכך, הבינה מצרים, כי יהיה זה לטוב־תה לחדש את יחסיה עם מעצמה אירופית כגרמניה המערבית, גם ללא תנאי מוקדם.

מאז משבר ביחסים ב־1965 לא קיבלה מצרים צורה מבון ולמרות שיחסי המסחר המשיכו לפרוח, ב־כל זאת חלה בשנה שעברה ירידה בהיקפם, מ־548 מיליון ב־1970 ל־343 מיליון ב־1971. למאמציה ה־נוכחיים של מצרים לקבוע לוח־זמנ־ים חדש לתשלום תוצאותיה לבון, לא היתה שום השפעה על החלטת שתי המדינות לחדש היחסים.

שגריר ישראל בגרמניה, מר אל־ישיב בן־חורין, נפגש אתמול עם שר־החוץ מר הלשאר שאל ודן עימו על חידוש היחסים עם מצרים, על המו"מ בין ישראל לשוק המשותף וכן על הרצח בלוד. דובר משרד־החוץ אמר, כי מר שאל הביע שאט נפשו מן הרצח בלוד.

בהודעה קודמת ב־31 במאי הצ־היר משרד־החוץ הגרמני, כי הוא מגנה בחריפות את פעולת הטרור נגד נוסעים תמים מפשע. מעניין ל־ציין, שבגינוח „פעולת טרור" לא מבהיר מי היא הכתובת האשמה.

ברגע האחרון

אבן מביע סיפוק מעמדת בריטניה כלפי הטבח בלוד

לונדון, 8 (ע"צ). שר־החוץ, מר אבא אבן, הביע את קורת רוחה של ממשלת ישראל מתגובתה של בריטניה על הטבח בלוד ומהחלטתה של הממשלה הבריטית לחזק את אמצעי הבטיחות בנמלי ארצה. על כך נמסר ממקורות ישראליים מוס־מכים בתום שיחה שקיים מר אבן אמש במיניסטריון־החוץ הבריטי עם עמיתו, סיר אלק דאגלס־יום (ראה ידיעה קודמת — בעמוד 1).

סיסקו

(סוף מעמוד 1)

מיע מר סיסקו על בריה"מ.

מר סיסקו לא דיווח על התקדמות כלשהי לקראת הסכם בין שתי ה־מעצמות בעניין המזה"ת. נהפוך הוא, מדבריו השתמע שחילוקי הדעות בין בריה"מ וארה"ב הם עקרוניים ומת־יחסים הן לתוכן ההסכם עליו יש לדון והן לדרך בה יושג הסכם כזה. נושא המזה"ת נידון במוסקבה ב־יסודיות — אמר מר סיסקו — אך הצדדים לא הגיעו לעמדה משות־פת. אף כי ארה"ב ובריה"מ הביעו את רצונן להמשך הפסקת האש ול־פתרון ברוח החלטות האו"ם, לא הגי־עו להסכם בעניין פירוש ההחלטה.

מר סיסקו הדגיש, כי אר־ה"ב מוכנה לחדש תפקידה כ־מתווכת במזה"ת וכי היא מו־כנה לעזור לישראל ולמצרים להגיע להסכם ביניים בעניין פתיחת התעלה. יחד עם זאת רמז, כי אין תקווה רבה ש־מצרים תיענה להזמנת ארה"ב להשתתף בשיחות ביניים וכי גם הקרמלין לא הגיב על גישור של ארה"ב בעניין הסואץ.

מר סיסקו חזר והדגיש, כי לפי הערכת ארה"ב, הסכם ביניים בסו־אץ הוא צעד מציאותי לקראת שלום וכי לדעתו יש לחדש את המגעים המדיניים כדי להבטיח שהפסקת ה־אש תימשך ותהווה פתח לשלום.

(ע). הפדרציה הפולנית של יהודי פולין ערכה אמש בת"א ערב חגיגי לפרופ' דב סדן, במלאות לו 70 שנה. הפדרציה הגישה לחתן המסיבה ב־תורת ש' חנוכיה מן המאה ה־18, שמוצאה בפולין.

טייסי החברות ישביתו

(סוף מעמוד 1)

כן יוזמת הפדרציה הכבית ל־הורשת כל מדינה שאינה מב־צעת את אמנות טוקיו, האג ומונ־טריאול והחלטות האו"ם בדבר הסגרת חוטפי מטוסים ומחבלים והענשתם.

ציר ביה"נ האמריקאי, מר ויליאם ריאן, דימוקראט מניו־יורק, קרא היום לנשיא ניכסון לאסור נחיתת מטוסים אמריקאיים בביירות.

קבוצה של יותר מ־30 צירי ביה"נ משתי המפלגות הגישה היום הצעת חקיקה הקוראה לנקיטת אמצעים ת־קיפים ע"י ארה"ב נגד טירוריסטים התוקפים נוסעי מטוסים ונגד מדינות הנותנות להם מחסה. החקיקה באה לחייב את ממשלת ארה"ב להפסיק את כל סיוע החוץ לכל מדינה הנותנת מחסה לקבוצות טירור.

הממונה הממשלתי על ביטחון ה־תעופה בארה"ב הלהבון אתמול, כי חוטפי מטוסים זוכים לעתים קרובות מדי ליחס של יד רכה, ודרש להגביר את ההתנגדות להם, בגבולות הבטי־חות באויר.

מר בנג'מין דייויס, עוזר שר־התחבורה האמריקאי, הדגיש את עב־דה ממשלת ניכסון, הנוקטת יד קשה יותר כלפי החוטפים. בפגישה ש־נערכה בוואשינגטון בין נציגי ה־ממשלה לפקידים בענף התעופה.

תוקפים צעדים נגד אלג'יריה

במקר, בי־איגוד טייסי חברות ה־תעופה בארה"ב איים להכריז על הפ־סקת כל השירותים האוויריים ל־24 שעות, אם יתברר שצעדים אחרים לא הביאו להפסקת החטיפות. איגוד הטייסים קרא גם להפסקה מיידית כל־יבוא גז טבעי נוזלי מאלג'יריה ל־ארה"ב, עד שתחזיר ממשלת אל־ג'יריה שני אנשים שחטפו את ה־מטוס האמריקאי לאלג'יריה.

דובר משרד־החוץ הלבנוני הודיע אתמול, כי הממשלה ניסחה חקיקה מיוחדת בעניין ההליכים המשפטיים נגד האחראים לחטיפת מטוסים. ה־ממשלה הלבנונית אישרה גם את אמנות טוקיו והאג הנוגעות לחטי־פת מטוסים (ראה גם ידיעה נפרדת).

בנמל התעופה אורלי בפאריס היו ביום ד' כמה אזעקות שווא. בין היתר נתקבלה הודעה טלפונית, כי 3 פצ־צות עומדות להתפוצץ, אך מאומה לא אירע. בהודעה טלפונית אחרת נאמר, כי תנועה קראטית מתכוונת לתקוף מטוסים המעבירים תיירים ל־יוגוסלביה.

הבנקים לא יעלו כנראה את שיעורי הריבית

בעקבות פגישה אתמול עם שר־האוצר

מאת איתן ליפשיץ
סופר „הארץ"

בעקבות פגישה שנתקיימה את־מול אצל שר־האוצר, נראה, כי הבנקים הגדולים לא ימשכו כוו־נתם להעלות את שערי הריבית.

מקור בנקאי בכיר מסר אמש לסופר „הארץ", כי הבנקים הגדו־לים לא יעלו כנראה את שער ה־ריבית אם יתקיימו שני תנאים, ה־אחד — אי־העלאת שער הריבית על מילוות ממשלתיים קצרי המועד, השני — שמירה מדוקדקת על מדי־ניות השכר הממשלתית.

נגיד בנק ישראל, מר משה זנ־בר, שהשתתף אף הוא בפגישה, הו־דיע, כי אין בכוונת בנק ישראל ל־העלות את שער הריבית על מלוות קצרי מועד (בכך מתקיים למעשה התנאי הראשון שהעמידו הבנקאים).

בפגישה אליה זימן שר־האוצר את נגיד הבנק המרכזי ואת ראשי הבנקים הגדולים, הי"ה יפה, רקנטי, לוינסון וגולן, חזר מר ספיר על הנימוקים עליהם הוא מסתמך ב־דרישתו להימנע מהעלאת שער ה־ריבית. הבנקאים מצידם טענו, כי מערכת ההוראות ביחס לשיעורי ה־נזילות שהוצאו בתקופה האחרונה מצמצמת את רווחיהם. מנכ"ל ה־בנק לסחר־חוץ אמר, כי בנסיבות מסויימות היה מחייב העלאת שער הריבית, אך אין הן קיימות עתה.

האנוי: הפצצת הסכרים יוצרת מצב מסוכן

פאריס, 8 (יונפ"א). האנוי הכ־ריזה היום, כי ההפצצות האמריקאיות על רשת הסכרים נגד שיטפונות ב־צפון וייטנאם, גורמות נזק חמור ו־עלולות ליצור מצב מסוכן לאוכלוסיה בעונת הגשמים הקרובה.

דובר משלחת האנוי בשיחות פא־ריס, אמר, כי חיל־האוויר האמרי־קאי עוסק עתה בגל הפצצות נגד מערכת הסכרים החיונית.

שביתה במיכרה ברודזיה בו אירע האסון

ואנקי, 8 רודזיה (ע"ר). כמה מאות פועלים אפריקאים הכריזו ה־יום שביתה במיכרה ואנקי, לאחר שנמסר, כי אפסו הסיכויים להציל למעלה מ־400 מבין חבריהם שנל־כדו מתחת לפני הקרקע במיכרה ואנקי 2, בעיקבות ההתפוצצות ש־אירעה במקום.

זכו בפיס

בהגרלת מפעל הפיס מס' 23/72 ש־התקיימה ביום 8.6.72 זכו הכרטיסים הבאים:

בסך — .150,000 ל"י זכו המספ־רים: 200953 ; 505125.

בסך — .50,000 ל"י זכה המספר: 679244.

בסך — .12,500 ל"י זכו המספרים: 644247 ; 736218.

בסך — .6,250 ל"י זכו המספרים: 102294 ; 253018 ; 465245 ; 731257.

בסך — .600 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־08335 ; 18579 ; 31296 ; 31951 ; 34953 ; 36626 ; 47841 ; 49820 ; 59389 ; 77210.

בסך — .250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־03688 ; 03289 ; 06189 ; 08842 ; 13217 ; 17724 ; 18681 ; 23739 ; 27034 ; 31492 ; 34689 ; 37524 ; 37984 ; 38353 ; 43268 ; 46261 ; 49151 ; 49869 ; 50390 ; 57184 ; 57630 ; 66940 ; 78758 ; 90231 ; 91686.

בסך — .100 ל"י זכו כל הכרטי־סים שמספריהם מסתיימים ב־1040 ; 1375 ; 6423 ; 7981 ; 8794 ; 9356 ; 9651.

בסך — .50 ל"י זכו הכרטיסים ש־מספריהם מסתיימים ב־0797 ; 0991 ; 1121 ; 1576 ; 1616 ; 1819 ; 2021 ; 2341 ; 2414 ; 2529 ; 2582 ; 3121 ; 3443 ; 4092 ; 4574 ; 4636 ; 4678 ; 4750 ; 4845 ; 4952 ; 4942 ; 5532 ; 5526 ; 6117 ; 6159 ; 6279 ; 6608 ; 6665 ; 6918 ; 7443 ; 7712 ; 7745 ; 7761 ; 8124 ; 8940 ; 9202 ; 9421 ; 9976.

בסך — .4 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרה: 0.

בסך — .1,250 ל"י זכו הכרטי־סים הבאים: 092073 ; 294780 ; 555319 ; 688031 ; 106843 ; 294936 ; 566884 ; 717088 ; 132525 ; 331777 ; 572537 ; 721559 ; 152189 ; 446226 ; 642350 ; 753748 ; 324457 ; 452682 ; 674407 ; 766231 ; 775830.

משבר חמור

(סוף מעמוד 1)

ליון דולר ואולי יותר. הנהלת גי־בור לא אישרה ידיעות על סיכסוך בינה לבין הישראלי הבהול את חברת־השיווק אריגה. לפי הידיעות, מסרב הישראלי לאפשר לגיבור ל־הוציא ממחסני החברה את הגרבונים שאי־אפשר למכרם ולהסיטם למקום אחר. לפי אותה גירסה, נעשים נסיונות של עורכי־דין למלוא הסדר כיוון שחוקי החברות ביפאן מקשים על כל כפייה לגבי חברה יפאנית. הידיעות גם מסרו כאילו מלאי ה־גרבונים הלא־משווק ביפאן מגיע ל־9 מיליון דולר, וכי גיבור, שקיבלה אשראי למימון היצוא הזה, צריכה להחזיר לאוצר או להחזיר את ה־גרבונים — מה שנמנע ממנה בגלל הסיכסוך. כאמור, הנהלת גיבור סו־ענת, כי היחסים עם הישראלי תקי־נים ואין כל בעיות.

הנהלת המפעל המתחרה מפיצה מסורה, כי היצוא למוצריה גובר ו־כי היא משווקת בעיקר לארה"ב כיוון שבמטבע־החוץ קיים משבר חמור. על עיסקה לגרמניה בה נמ־כר תריסר גרבונים ב־2.7 דולר, היה הרווח 10% בלבד, ויש להביא ב־חשבון, כי ההוצאות למישלוח ו־מחסנים ליפאן גדולות יותר. וגי־בור מקבלת ביפאן 2.5 דולר בל־בד. בינתיים מסרבים הבנקים לתת לחברה מימון נוסף ליצוא. הנהלת גיבור מוסרת, כי כבר באוקטובר—נובמבר אשתקד ביקשה התערבות בנק ישראל ומשרדי האוצר המסחר והתעשיה, אך אלה היפנו אותה ל־חברה לביטוח סיכוני סחר חוץ. חב־רה זו מסרבה לתת ערבות ליצוא גיבור כיוון שהוא נעשה לחברות־בת של גיבור. הנהלת גיבור ביקשה מן הבנק לפיתוח התעשייה ערבות לבנקים לקבל 6 מיליון ל"י על יצוא של 2 מיליון דולר שנעשה ל־לא אשראי יצוא. ההנהלה אומרת כי תשלום משכורת מאי לעובדים כ־5. מיליון ל"י, מובטח.

ברעם: המערך יראה פרשת שכר הפרקליטים מחוסלת

אם יוותרו כולם על שכרם

מאת מתי גולן
סופר „הארץ"

סיעת המערך תראה את פרשת שכר הפרקליטים כמחוסלת ולא תדרוש תחיקה רטרואקטיבית ב־עניין זה, אם יוותרו כל הפרקלי־טים על שכרם, — אמר לי אתמול יו"ר סיעת המערך בכנסת, ח"כ משה ברעם, בתשובה לשאלה.

מר ברעם, הוסיף, כי במקרה של ויתור מצד כל הפרקליטים, תתכנס הסיעה בשבוע הבא ויש להניח ש־תחליט על חיסול הפרשה מבחינה ב־פרשה, ועל הצטרפות להחלטת הממ־שלה, הקובעת, כי יש לקבוע קריטר־יונים לשכר טרחה המשתלם מקופות ציבוריות לעורכי־דין, לרואי־חשבון וכיו"ב.

יש להניח, שגם ויתורו של עו"ד רם כספי על רוב הסכום שנקבע לו, יחשב בעיני חברי סיעת המערך כויתור. לגבי שכרו של עו"ד א. שמרון, קיימת הנחה שהוא יילך ב־דרכו של מר כספי. אולם, גם אם יסרב מר שמרון, אין להוציא מכלל אפשרות שסיעת המערך לא תחליט על חקיקה רטרואקטיבית, מכיוון ש־מר שמרון ייצג בוועדת־החקירה את סגן שר־האוצר, ד"ר צבי דינשטיין, שהוא, כמובן, עובד מדינה הזכאי להגנה משפטית מטעמו. (ראה כת־בות בעמוד 4).

ואשינגטון, 8 (עסט"א). המחלקה העברית של אוניברסיטת מרילנד הו־דיעה לאייר פראנס, כי היא מבטלת את תוכניתה להטיס במטוסיה סטו־דנטים לתכניות לימודי קיץ בישראל, בגלל סידורי ביטחון לא מספיקים במטוסיה.

אנשי צמר במפד"ל

(סוף מעמוד 1)

שנת תשכ"ט קיבלה המשמרת ממשרד הדתות 4,604 ל"י ואילו לבתי הכנ־סת לצעירים הוצאו 1083 ל"י. ב־אותה שנה היו הוצאות החזקת רכב — המכונית הנמצאת ברשות ראשי המשמרת הצעירה — כ־4950 ל"י וה־הוצאות כיבוד ואשל — 2645 ל"י את הוצאות אלה רואה המבקר כמופ־רזות. המבקר מציין גם, כי המס־נית בה משתמשים ראשי המשמרת הצעירה, ואשר נרכשה מכספי המ־מרת, לא נרשמה באינבנטר.

שיקים האלה יעברו את חשבון המשמרת. לא לכל השיקים צורפו ...ות וחשבונות. לשיקים שניתנו ...ים אין בכלל קבלות ולשיקים ...תנו לספקים, חברת הובלה אול־... ואחרים אין קבלות בחלק ניכר ... בכמה מקרים הוחלפו שיקים ... אחרים, אבל לא צורפו השיקים ... הם כמבוטלים. ...מצאנו שיקים רשומים לפקודת ...מ. אין לכתוב שיקים לפקודת ...מ, זה עושה רושם של חשבון ... רסי", — העיר המבקר. „בכמה ...

ועדת הביקורת מתריעה על ליק־יקרים ניתנו שיקים לא למוטב, אלא חמורים בניהול החשבונות של המ־חזרים הציאו אותם". המבקר מצ־מרת, אשר אינם מאפשרים ביקו־ין, כי זכות החתימה על השיקים אפקטיבית על ניהול הכספים. ב־ניתנה להיה דני ורמוס, חיה זבד־כרת לא נערכים מאזנים וה־מלון המר. דוד הלפרין ושאול יהלום. ערך את דו"ח הכנסות והוצאות. אחד מבעלי זכות החתימה, מר דוד רישומים שלו. לפי רישומים הלפרין, שולמו מכספי המשמרת הס־הסתכם התקציב של המשמרת ל־למות למשכורות חודשים, אשר נק־תשכ"ח ב־102,482.79 ל"י ו־בעה לו ע"י ועדת השכר, — מציין השכ"ט ב־52,012.99 ל"י. בדו"ח.

למרות גילגול סכומים ... אלה, מתנהלת הנהלת החשבונות ... משמרת בלי שוברות הכנסה ... לא קיימים בכלל כרטיסי ח־... טיסים של החשבונות רשום ... על חשבון חובי", או „יתרה בלי שהחוב רשום ברטסת. ... ציב מאושר לסניפים ובהשל־... סניפים לא רשומים פרטים ... לום. על הוצאות דלק ואשל ... חשבונות לא מפורטים, בלי ... הנוסע ויעד הנסיעה.

סכומים ניכרים שולמו ... ע"י שיקים שנתקבלו מהאו־...

„התיק של חומר החשבונות לקוי מאוד, כל חומר שביקשנו היה צורך לחפשו, החומר מפוזר בקומות שגם העובדים לא יודעים את מקומם. כן אין סיכומים על הכרטיסים ולא נעשה מאזן לבדיקת המצב הכספי של האירגון", — קבעה ועדת הבי־קורת.

בהתייחס לפעילות האירגונית של מוסדות המשמרת — כותב המבקר, כנראה לפי המידע שנמסר לו ע"י ראשי המשמרת — כי „הנהלה ארצית של 13 חברים מתכנסת אחת לשבו־עיים או 3 שבועות" (אחד מחברי הנהלה טען בימים אלה, כי ישיבות ההנהלה לא מתקיימות כלל). בהמ־שך קבע המבקר, כי „במשרד ה־משמרת לא מצאנו פרוטוקולים מכל הישיבות הנ"ל. נאמר לנו, שהפרו־טוקולים נמצאים בארכיון של ה־משמרת העולמית בבית מאיר בירו־שלים".

נתפסו הרוצחים

(סוף מעמוד 1)

בה רפיח. אחד הבדווים שמו ציד אל־מנה. ידוע, כי הוא וחברו נהגו לפעול בצפון סיני, באזור פיתחת רפיח, וכן בדרום הרצועה. שניהם נעצרו עם חשודים נוספים ובעת החקירה הודו במיקוש בו מצאו את מותם שני הרופאים הצבאיים וכן במעשי חבלה נוספים.

שני הרופאים נהרגו ב־2 בפב־רואר בעת שנסעו בכביש הראשי שבין ביר חסנה לקסימה. הבדווים הצליחו להטמין את המוקש מתחת לאספלט. מעשי מיקוש דומים ביצעו קודם לכן.

פוליסה 4

ביטוח נוסעים מעניקה יותר

אישפוז בחו"ל
החזר הוצאות עד $ 4.600 (19.320 ל"י)
התשלום בחו"ל במטבע זר.

טיפול רפואי ובדיקות
החזר הוצאות ללא הגבלה בסכום.
פיצוי נוסף עבור הפסד כרטיס נסיעה.

ביטוח תאונות
בסך עד—.30.000 ל"י

מטען אישי
בסך 2.500 ל"י (לפי בחירה)

פנה אל משרד הנסיעות או אל סוכן הביטוח שלך!

אישפוז־שלוח

המפלגה הליברלית
פעולות
ראה עמ' 28

הידעת כי
עובדי המדינה
נהנים מהנחה ניכרת מדמי המנוי
באמצעות בנק „יהב"
ראה מודעה בעמוד 21
הארץ

MOUSON
cosmetic
דרשי קטלוג מוסון בתמרוקיה

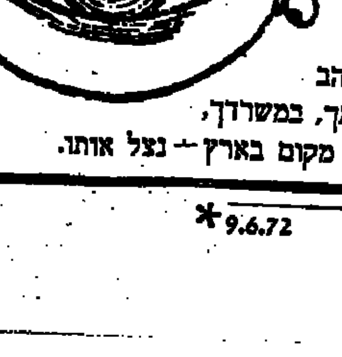

משרדי חקירות?
אינפורמציה?
תמצא בדפי זהב
דפי זהב בביתך, במשרדך,
דפי זהב בכל מקום בארץ — נצל אותו.

אנו שרויים בצער ובאבל כבד
על מות אמנו וסבתנו

רבקה גוטספורכט־זילברשטיין

(מולוצלבק)

שנפטרה בשיבה טובה

הלויה תצא היום, יום ששי, כ"ז בסיון תשל"ב (9.6.72) בשעה 11.45 לפני הצהרים, מבית ההלוויות הצידוני רחוב דפנה 5 תל־אביב, לבית העלמין בקרית שאול.

המתאבלים:
דוד ופרידקה גוטספורכט — שפיים
אברהם וחוה גוטספורכט — ת"א
דבורה וישראל רוזניר — ת"א
הנכדים, הנינים, בני הנינים
וכל המשפחה

התאחדות סוכני נסיעות ותיירות בישראל

מתאבלת על מותה של

מרגוט פרום ז"ל

ושולחת תנחומיה
למשפחה האבלה

התאחדות סוכני נסיעות ותיירות בישראל

מתאבלת על מותו של חברה הותיק

פנחס חליבנר ז"ל

ושולחת תנחומיה
לחברת „עתיד־טורס"
ולמשפחה האבלה

هكذا من الأصل

הארץ

כ"ז בסיון תשל"ב
9 ביוני 1972

בתל-אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טלפ' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.

שלים: רח' ההבצלת 2 ת. ד. 273, 224245-6 — ה: רחוב גורדון 20 — ין 8—661165, ת. ד. 5259

יל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א

העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.

המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 623

פעולה סובייטית ענפה

עלית לרגל למוסקבה של שר המלחמה המצרי הגנראל אחמד סאדק, מנהיג החזית העממית ד"ר ג'ורג' חבש ובקרוב גם מנהיג יאסר עראפאת מבהירה אולי את הפעילות הסובייטית האינטנסיבית באזור לכרות המכשולים הערביים כדי פעם בפעם. אין זה ברית-המועצות פועלת בכל הכיוונים בעולם הערבי כדי את הדביקה ולהעמיק את כאחזיה. אם בעבר סמכו מנהיגי ...ין ביתר שאת על ראשי משטרים או קבוצות צבאות בעולם, הרי כאן אבהקד מורגשת פעולה ענפה בקרב הוגים וארגונים שאינם מזוהים כמיד כפרו-סובייטים. דוגמה לכך משמשת הפיוס כלפי שר המלחמה המצרי הגנראל סאדק שאינו נמנה על ידידי בריה"מ בצמרת המצרית.

במשך השנה האחרונה נרשמה מתיחות בינו לבין המומחים הסובייטים במצרים מזה, ובינו לבין צמרת הצבא הסובייטי ובכלל שר המלחמה הגנראל אנדריי גרצ'קו — מזה. בביקורו האחרון בחודש שעבר היה זה גרצ'קו שביקש לפייס את עמיתו ולסלק את המתיחות השוררת ביניהם. את ביקורו הנוכחי של סאדק במוסקבה יש לראות על רקע מאמצי פיוס אלה, אך לפי שעה אין לדעת באיזו מידה יביא הביקור והשיחות שייערכו במהלכו לשיפור היחסים בין שני הצדדים.

מאז קרבות ספטמבר 1970 ובעיקר בעקבות מאורעות יולי 1971 גילתה בריה"מ התעניינות מיוחדת בארגוני החבלה עד כדי ...ת כאמצעים להידברות ולשיתוף פעולה עמם. נראה שמנהיגי הקרמלין מעוניינים בהשגת השפעה על ארגונים אלה במחיר של סיוע צבאי כספי ותמיכה מוסרית רחבה. ביחסיה אל המחבלים פועלת ברית-המועצות על בסיס של שוויון, כלומר, ניהול קשרים עם כל הארגונים, החל בארגון הגדול ביותר (פתח) וכלה בפלגי החזית העממית וארגונים קטנים אחרים.

ביקורו האחרון בראשית השנה של עראפאת בבריה"מ ופתיחת נציגות רשמית של ארגון השחרור הפלסטינאי במוסקבה הביאו להגברת הסיוע הצבאי הסובייטי למחבלים וחייבו הזמנה מקבילה של נציגי הארגונים האחרים. לביקורו הנוכחי של חבש במוסקבה ... הסיבות משום שהוא נערך מיד לאחר פעולת הטבח בלוד. כי אין זה נוח למנהיגי הקרמלין לחייב פעולת רצח שכזו, המפלגות הקומוניסטיות בעולם הערבי, הפועלות בהשראת מוסקבה, לא חסכו דברי שבח והלל על „פעולת הגבורה של הפדאיון". ליחסיו של חבש במוסקבה יהיה המבחן כאשר יגיע בקרוב יאסר עראפאת לברית-המועצות זו הפעם השניה.

מלחמה על חשבון הציבור

בעלי בתי הקולנוע שמנעו הצגות סרטים שלושם ברחבי הארץ ...ה על הקרנת סרט הדו-יחסית בטלוויזיה, מזכירים את בעלי ...ית בראשית עידן המכונית. מלחמתם היא אבודה, אנכרוניסטית ועל חשבון טובתו של הציבור.

הלחץ של בעלי בתי הקולנוע על מפיצי הסרטים בארץ מונע מהטלוויזיה להשיג סרטים ראויים לשמם. התוצאה היא הקרנתם של ... ירודים שהנהלת הטלוויזיה מצליחה לרכוש בדרכי מחתרת ... בעלי בתי הקולנוע חוששים לפרנסתם, אולם הציבור הגדול ... מחובבי הקולנוע בארץ אינו שותף לדאגתם. סרטי עלילה הם חלק בלתי נפרד מבידורי הטלוויזיה בכל העולם ומאות אלפי בעלי מקלטים בארץ זכאים לצפות בסיסי זה, יותר על כן, ציבור ... עד מדי ערב לצפות בלקחי הגיוון לו בבתי הקולנוע ... הפרעות בריאיות, לכלוך וכסאות הדוקים הם חלק בלתי ... מההנאה המפוקפקת של הליכה לקולנוע כיום. בעלי בתי הקולנוע ייטיבו לעשות אם ימשכו את הקהל אל אולמותיהם על-ידי ... ולא באמצעי לחץ פסולים. עדיין יש להם יתרון ... על הטלוויזיה בכך שסרטיהם חדשים, ברובם בצבעונים ... במערכת פרסום בינלאומית.

את מלחמת המאסף נגד הטלוויזיה חייבים בעלי בתי הקולנוע ... ההסדר על פיו תוכל הטלוויזיה לרכוש סרטים בני כ־10 לא יפגע בעבודה ניכרת בעסקיהם. התחרות הגוברת עם הטלוויזיה רק תחייבם להתאים עצמם לדרישות קהל לקוחותיהם. הטלוויזיה ודאי תקבל על עצמה שלא להקרין סרטים חדשים יותר ... מהצגתה הסבירה, אם תינתן לה האפשרות לספק את רצון ... בדרך אחרת.

רצח עם בבורונדי

רואנדה-בורונדי היתה מושבה בלגית בין אוגנדה וקונגו, אשר ... לעצמאות, תוך התפצלות לשתי מדינות, סמוך ליציאת הבלגים ... נראה כי שפיכות הדמים שפקדה את קונגו בשנות עצמאותה ... פורצת עתה על בורונדי בממדי רצח-עם.

15% מתוך שלושה וחצי מיליונים תושבי בורונדי הם בני שבט ... גבוהי-הקומה ובעלי מסורת לוחמת. 85% הם בני שבטי ההוטו, ... הקומה, חקלאים ומגדלי בקר. מאז דורות רבים שלטו הטוטסי גם בבורונדי וגם ברואנדה הסמוכה, בה זוכה היחס המספרי ... הרבבטים.

שתי המדינות אינן המקום היחיד באפריקה בו המשטר הקולוניאלי ... ואף עודד את החלוקה השבטית-מעמדית והמתבטאת בה ... אחת התוצאות האופייניות ברואנדה-בורונדי, היתה, ... שמרו על מעמדם בצבא אך לא טרחו להדור לתחומי החיים ... השלטון, בעוד ההוטו למדו מקצועות, רכשו השכלה, ... דריסת רגל במסחר. יצאו מבני שבט זה כמה רופאים, כמה ... בעלי השכלה אקדמית אחרת.

ברואנדה הביא הקונפליקט הגזעי להתקוממות עוד לפני יותר ... שנים, ההוטו תפסו את השלטון מהטוטסי אחרי מאבק בו נהרגו אלפים מבני הצדדים. מאז אירעו כמספר פרצות בטוטסי. הטוטסי בבורונדי ידעו מה צפוי להם במקרה שיאבדו את ה... והיכו ביד קשה כל נסיון של התקוממות בצד ההוטו. כך ... אל נסיון ההפיכה, לפני שבועות אחדים, נגד מישטרו של ... מיקומברו, בו נרצחו כ־15,000 מבני טוטסי. לאחר שדוכא ... החל טבח של בני ההוטו, ומספר הקורבנות כבר מגיע ל־ ...

ממשלת מיקומברו אומרת שהמדובר בקורבנות התנגשויות בין־ ... ומספר ההרוגים מבני טוטסי אינו נופל ממספר ההרוגי ... עדויות במקום מספרות על השמדה שיטתית של כפרים של ההוטו על גבריהם, נשיהם וילדיהם, ע"י חיילי הממשלה. העובדה שהקורבנות העיקריים של ההשמדה הם מורים, סוחרים, והאקדמאים של בני ההוטו מעוררת חשד, כאילו דואג מישהו ש... אינטליגנציה ומעמד בינוני, שיהיה יכול לתפוס את מקום ... השלטה.

גורם לכשלונו של יעקובסן לזכות במינוי מזכ"ל או"ם

מינויו של מקס יעקובסן לשגריר פינלנד בשטוקהולם, מינוי ש... עליו זמן קצר לאחר כשלונה של פינלנד ובשל ... לזכות את יעקובסן בתפקיד מזכיר או"ם, התקבל ... בברכה.

... כי הסיבה המכרעת לכשלונו של יעקובסן לזכות ... התפקיד מזכיר או"ם היה ספרו על המלחמה הפינית־ ... שפורסם בשנת 1969, והיה בו, לדעת מוסקבה, גילוי ... אנטי-סובייטיים. למרות נסיון המחבר לשמור על אובייקטי־ ... בצה כתוך שורות ספר זה ביקורת בוהגרת על ... האימפריאליות של בריה"מ.

... יעקובסן הביע בסוף ספרו את הדעה כי מדיניות החוץ ... חייבת לשמור על קו כללי של ידידות עם בריה"מ. ... מסקנתו הסופית של המחבר לא היה בה כדי להפיג את ... מוסקבה כי בכהונת התפקיד מזכיר או"ם ליעקובסן יש בה ... „...מקרבמותי".

הרוקדים על שתי חתונות

מאת יואל מרקוס

סכנת הנאמנות הכפולה של עורכי-דין פוליטיקאים

„בואו נהרוג את כל עורכי הדין" — אמר הנרי הששי במחזהו של שקספיר. אך אני בטוח שאיש אצלנו אינו רוצה את דמם של עורכי הדין כפי שהשתמע מן המודעה-מחאה של לשכת עורכי הדין שהתפרסמה בסוף השבוע בעתונים. בניגוד לנאמר בהודעה, לא הכתימה פרשת שכר הטירחה את כלל ציבור עורכי הדין אלא רק חשפה תופעה המתייחסת לחלק קטן מהם. תופעה קיימת של קבוצה מיוחסת של עורכי דין הנהנים מיחס מיוחד, כקריטריונים מיוחדים הודות לקשריהם המיוחדים עם מערכות השלטון והממסד. לפי דעתי, נחמיץ את העיקר אם פרשת שכר הטירחה תסתיים מבלי שתיבחן לעומק השאלה, איך, מה, ומי האחראים לתופעה זו ומה לעשות כדי לאתר את מקור הרע.

אפשר להגדיר את מקור הרע במשפט אחד: קיים טשטוש גבולין מוחלט בין פעילותם או קשריהם הפוליטיים של עורכי דין מסויימים לבין עסקיהם; בין התקדמותם המקצועית, המשרות הציבוריות שהם תופסים והקשרים שהם יוצרים עקב כך לבין התקשרויותיהם עם לקוחותיהם, יחסם עמם והתחייבויותיהם כלפיהם.

פועל כיום במדינה מספר קטן (אך מספיק גדול כדי שתהיה זו בעיה ציבורית הדורשת בחינה יסודית) של עורכי דין הרוקדים על שתי חתונות. כלומר, הם גם ממלאים תפקידים ציבוריים ופוליטיים וגם ממשיכים לעסוק באופן פרטי במקצועם אם במישרין ואם בעקיפין באמצעות שותפיהם במשרד עורכי דין.

יש כמה וכמה חברי כנסת העוסקים בפרקטיקה פרטית ענפה, (הררי, האוזנר, אנקוריון, אליעד, ארזי, אריה דור, צדוק). יש עורכי דין שהם ראשי עיריות ממש (ברזילי — חדרה, פלד — רמת-גן, חורשה — קרית-אונו). יש עורכי דין שהם סגנים של ראשי עיריות (מלצר, בסוק בתל-אביב). יש עורכי דין שהם חברי מועצות עירוניות ומכהנים בתוקף השתייכותם לקואליציות המקומיות בוועדות פונקציונאליות שונות. יש עורכי דין המכהנים כחברי מועצות ציבוריות שונות שהם קשורים בהן גם בפרקטיקה הפרטית. וכלום אין זה מפתיע שיושב ראש הנהלת הסוכנות היהודית מר אריה פינקוס מופיע בספר הטלפונים כעורך דין בעל משרד ושמו מקשט משרד עורכי דין נודע (הרמן-פינקוס-סוזר-פלד) המייצג בין השאר גם חברות ממשלתיות?

✱

אתה רואה שמות אלה — ויש כמובן עוד אי אלו עשרות שכמה — ושואל את עצמך: איך זה יתכן? איך יתכן גם להיות ראש עיר וגם לעסוק בפרקטיקה פרטית כעורך דין? איך זה אפשר שחבר כנסת הנמנה עם מפלגת השלטון, היושב בכל המוסדות הבכירים של מפלגתו, היושב בוועדות שונות של הכנסת שבפניהם מופיעים שרים ובכירי הפקידות הממשלתית, ויחד עם זאת יעסוק כעורך דין פרטי ללא כל הגבלות? איך אפשרי גם לכהן כיו"ר הנהלת הסוכנות או כסגן ראש עיר ויחד עם זאת להיות שותף במשרד פרטי המייצג לקוחות שאולי יבקשו לתבוע לדין את הסוכנות ואת העיריה?

כמובן שזה לא בסדר! זה לא יכול להיות בסדר, אפילו אם כל עורכי הדין במדינה היו קדושים והיו נסתרים באגודת ל"ו הצדיקים. זה לא יכול להיות בסדר כשח"כ שייצג כעורך דין פרטי קיאי שסירבו להשיר לקורותיה, או שבטי בדואים שבאו בטענה אל השלטונות, נאלץ היה להשתתף באותם נושאים בוויכוחים בכנסת. האם דיבר בכנסת בשם לקוחותיו? בשם מפלגתו? בשם מצפונו? או אותו ח"כ שהירבה להצלות בכנסת שאלת העמדתו לדין של אהרן כהן — האם דיבר כשליח מפלגתו ללא קשר לעובדה שהוא ייצג את אהרן כהן בבית משפט כעורך דינו?

אכן, ברגע שאדם עוסק בו-זמנית גם בפרקטיקה פרטית כעורך דין וגם מכהן בתפקיד פוליטי עלולים להיווצר שלושה מצבים:

✱ יכול להיווצר ניגוד אינטרסים בין הלקוח הפרטי שלו לבין התפקיד הפוליטי שהוא ממלא כאשר הלקוח יבקש לתבוע, למשל, לדין את אותה זרוע שהעורך דין מייצגה מבחינה פוליטית. במקרה זה עשויה לעמוד בפני עורך הדין הדילמה על מי או על מה לחתור ועל מה (ואם בכלל) להתפשר. ואפילו עורכי הדין כולם היו צדיקים, הרי עצם העובדה שיש פתח לדילמה כזאת כמוה כהזמנה לסכסוכים בלתי בריאים.

✱ יכול לקרות דבר לא פחות גרוע מניגוד אינטרסים. יכולה להיות חפיפת אינטרסים — היינו שעקב עמדה פוליטית מסויימת יקבל עורך הדין חוג לקוחות מסויים או מה שיותר גרוע, שעקב חוג לקוחות מסויים תתעצב עמדתו הפוליטית.

✱ יכול לקרות שעורך דין יזכה בפרוטקציה לא בזכות כשרונו המשפטי אלא רק בגלל יכולתו ואפשרויותיו להשיג דברים שעורכי דין רגילים אינם יכולים להשיג, כגון: רשיונות, הסדרים, חוזים, הקלות ותיווכים שונים.

איננו בא חלילה בהאשמות סרטאליות. אהיה דווקא זהיר מאוד בלשוני (הרי מדובר בעורכי דין) ואומר שאפילו היו כל עורכי הדין במדינה צדיקים גמורים, כאמור, קיימת כאן הקרקע המאפשרת צמיחתן של תופעות שליליות בקרב מחנה זה של צדיקים. הרי כמו בכל מקצוע יש גם בקרב עורכי דין כאלה שאינם חסרים אמביציות ואפשר לתאר שבדרך כלל דווקא אלה אינם מסתפקים רק במקצועם אלא גולשים לפוליטיקה. ככל שאפשרויותיהם הפוליטיות גדולות יותר, כך הם רוצים להיות עורכי דין יותר גדולים. שכן המציאות היא: כזאת שהמפלגות מחפשות בנרות יודעי-חוק ו... אילו יודעי החוק השאפתנים מחפשים בנרות עמדות פוליטיות. האחד קשור בשני. הפרח האחד מפרה את הפרח השני ולהיפך.

✱

זאת ועוד; אפילו (כאמור) אין עורך דין אחד במדינה שמתהרים בו כוונות בלתי טהורות — הרי אפשר שקיימים לקוחות המבקשים להינות משידוך מוצלח זה שבין המשפטן לפוליטיקה. אילו הייתי למשל תושב רמת-גן, חדרה או תל-אביב, והיו לי עניינים תלויים במישרין או בעקיפין במועצות העירוניות כלום היה טוב יותר (לעניני) מאשר להתקשר עם עורך דין המכהן במקרה גם כראש העיר או כסגן ראש העיר? אילו הייתי תלוי בחסדי הממשלה בעסקים הייתי פונה מן הסתם (למען עניני) לאותו ח"כ-ע"ד שהיה שר המסחר והתעשיה- ובוודאי עוד צפוי לו עתיד בממשלה המייצג דרך אגב, כמה חברות ממשלתיות שמנות. מי יכול היה להיות טוב ממנו? ואילו הייתי זקוק שיאפשרו לי כשרות למלון, כלום לא מן התבונה היה מצדי להתקשר לאותו חבר המועצה הדתית המופיע בה גם כעורך דין פרטי?

איני אומר שכל הלקוחות חושבים כך. אך עצם העובדה שהדבר אפשרי — זה משחית. זה מוכרח להשחית. זה היה מוכרח ליצור את אותה קבוצה נבחרת של עורכי דין שבזכות יכולתם למזג את מקצועם עם הפוליטיקה או את הפוליטיקה עם מקצועם — נהנו בין השאר מלקוחות שמנים ומשכר טירחה מרקיע שחקים.

✱

מקור האשם הוא בראש וראשונה בחוקי מדינת ישראל. נכון שבתקנון האתיקה של לשכת עורכי הדין יש כל מיני סעיפים — למשל זה האוסר על עורך דין שהוא חבר עיריה לייצג נושא הקשור בעיריה (בשל סעיף זה התפטר מר מיכה כספי מחברותו במועצת עיריית תל-אביב). אך תקנות אלה אינן מספיקות וניתנות לעקיפה בהעדר חוקים ברורים.

אין, למשל, חוקים האוסרים על ראש עיר וסגניו, על מנהל הסוכנות או המגבילים חברי כנסת וחברים במועצות ציבוריות שונות לעסוק בפרקטיקה פרטית. אין אפילו חוקים הקובעים את המותר והאסור במסגרות בנאמנות הכפולה הקיימת. עוד לפני מספר שנים — כן, הנושא בדיון שנים רבות — החליטה ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת שהענין אינו נוגע לחוקה, חוק ומשפט אלא לאתיקה של חברי כנסת והעבירה אותו לוועדת הכנסת.

זה שלוש וחצי שנים מתבסס הנושא בוועדה זו. לשכת עורכי הדין ביקשה להמליץ בפני הוועדה, שח"כ לא יהיה רשאי למשל לייצג חברה ממשלתית או לקוח שעניניו תלוי בשר או במשרד ממשלתי. אך הישיבה שהוועדה צריכה לשמוע המלצות אלה כעילם לא הוזמנה. היתכן שהיה מי שחשש שהכנסת תישאר חלילה בלי עורכי דין? או שעורכי דין שבין חברי הכנסת יישארו בלי לקוחות?

אם רוצים למצות את פרשת שכר הטירחה עד תומה ולהסיק ממנה את המסקנות הציבוריות הנכונות לא יהיה די ברוויזיה של שכר הטירחה או בהתפטרותו של שר המשפטים. חשוב יותר שהממשלה תטפל בצד העקרוני של הבעיה שהתעוררה כדי למנוע הישנות מקרים בלתי בריאים מסוג זה בעתיד.

הדבר יכול להעשות בשתי צורות: ראשית, על ידי קביעת שיטה שעל פיה יפוזרו הממשלה והלוחותיה את עבודותיהן בין מספר רב ככל האפשר של עורכי דין לפי עיקרון רוטאציוני מסויים. דבר זה יאפשר את פירוקה של קבוצה השמנת בין עורכי הדין. והעיקר: דרושה חקיקה שתקבע מה מותר ומה אסור לעורכי דין נושאי משרות פוליטיות או לנושאי משרות פוליטיות המבקשים לעסוק בפרקטיקה פרטית. רק בדרכים תקיפות אלה ייעקר שורש הרע.

ירושלים של חלב ו... ירושלים של בשר

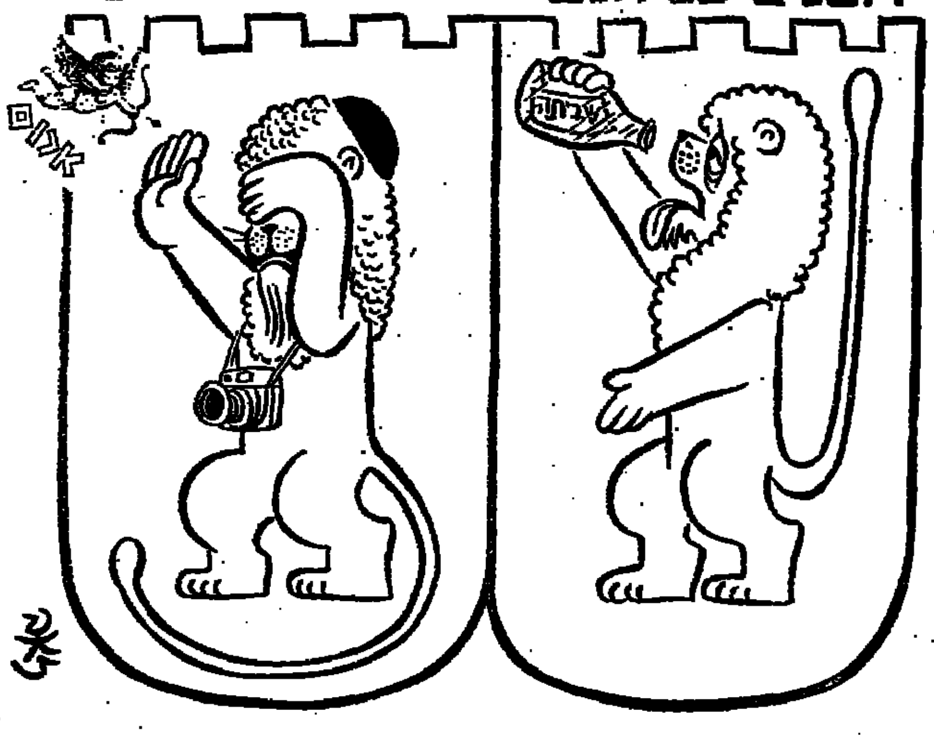

מערך עולמי חדש (א')

למוסקבה דרך פקינג

מאת א. שווייצר

חיזוקה של סין הפך את בריה"מ לשוחרת-ייצוב

תהיה הדעת אשר תהיה על כוונתה השינה של ועידת הפיסגה במוסקבה, ספק אם היתה נערכת וזוכה לסיכומים שאליה הגיעה אילולא נסע נשיא ארה"ב לפקינג בראשית השנה. מעמדה המתחזק של סין ותיחוס השתתפותה במשחק הבין-מעצמתי הם שבלמו את הדינאמיות הסובייטית ועשו את ברית-המועצות לשוחרת ייצוב. בהור. שלו היא נהיתה שותף פוטנציאלי למערכת הסטטוס-קוו הראשית, ארצות-הברית.

מדוע הלך נשיא ארה"ב למפגש — על כך, כמדומה, אין חילוקי דעות רבים. קיימים כמובן שיקולי הבחירות של מר ניכסון כמוצג; אך כדי שהוועידה תהיה נכס אלקטוראלי, היא היתה צריכה לענות לשאלותיהם של אזרחים אמריקאים רבים ככל האפשר, או לפחות להיראות כך, ואפשר לזכור שמר ניכסון הלך לפיסגה כדי לייצב מחדש את תמונת עולמם של האמריקאים ולחזק את בטחונם העצמי שנפגע קשה במלחמת וייטנאם ובמאבקים חברתיים פנימיים.

✱

בניגוד לאמריקאים שמבחינתם הוועידה היא תחנה שנועדה לסמן עצירה בתהליך ירידה, הרי מזוית מבט סובייטית היא מסמנת נקודת שיא בעליה. נקודת המיהוך בין שתי התקופות היא בפקינג. אפשרי לו רמז של שיתוף פעולה אפשרי בין סין וארה"ב דחף את בריה"מ לעמדת התגוננות, לביצור הישגים ולשותפות עם ארה"ב לקידוש הסטטוס-קוו.

התקדמותה של סין בייצור ובפריסה של טילים המסוגלים לפגוע במרכזי החיים בבריה"מ, היא חוות קשה בעיני ההנהגה הסובייטית: המאבק על הגבול בין שתי הארצות

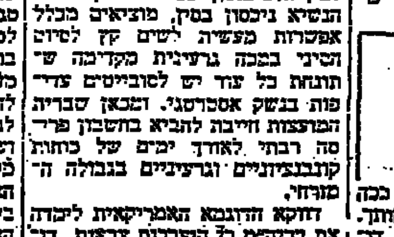

ברז'נייב ניכסון

ועל הפריפריה האסיאתית יתנהל בלי עליונות סובייטית איכותית. צירופה של פקינג למועצת הבטחון, ועוד יותר, הרמז של שיתוף פעולה ביניה לבין ואשינגטון שנרמז בביקורו של הנשיא ניכסון בסין, מוציאים מכלל אפשרות מעשית לשים קץ לסיוט הסיני במכה גרעינית מקדימה שתינתן כל עוד יש לסובייטים עדיפות בנשק אסטרטגי. ומכאן שברית המועצות חייבת להביא בחשבון פריסה רבתי לאורך ימים של כוחות קונבנציונליים וגרעיניים בגבולה המזרחי.

דווקא ההנהגה האמריקאית ליכודה את בריה"מ כי היערכות צבאית „דו-מלחמתית" היא בבחינת מהרוות שקשה מאד לעמוד במחירה. מכאן המסקנה להתבצר במה שיש, תוך הפגת המתח בחזית המערבית. הגבלת המירוץ הגרעיני עם ארה"ב היא דו-תכליתית מבחינה סובייטית: היא גם משמשת לאותה הפגת מתיחות, גם מונעת את הצורך במימון מירוץ חימוש אסטרטגי מחודש עם ארה"ב.

אך התיוכנות הללו יתממשו רק אם תקיים בריה"מ הלכה למעשה את מה שכתוב ב־12 העקרונות לדו-קיום שהוצהרו במוסקבה.

✱

כל ההתפתחויות האלה לא התרחשו בשבוע הביקור של הנשיא ניכסון במוסקבה. העולם התלת-קוטבי (לפחות) שעליו בנויים סיכומי מוסקבה החל להיווצר משהתגלה הקרע בין מוסקבה לפקינג בסוף שנות ה־50, והוא לבש את צורתו הבסיסית משהצליחה סין לבזג את אטום המימן ולייצר טיל. אך מה שהוציא אותו סופית מן הכוח אל הפועל היה מסעו של מר ניכסון ומה שנרמז בו. אחרי זה לא היתה לסובייטים ברירה אלא לקבל את ניכסון ולהסתדר אתו. מבחינת התוצאות אין זה משנה שארה"ב הלכה לפיסגה כחולשה פנימית בעוד שהסובייטים פעלו מתוך אי-יכולתם לקיים כוח דו-מלחמתי. ואפשר להוסיף שהסטטוס קוו החדש נשען על שני אלה ולא ישתנה כל עוד יעמוד בעינו איזון החולשה.

אם כי הפרשנים שניתחו את הפיסגה לא דנו בכך עד כה, מוכרחה היתה בריה"מ לעמוד על שמירת עדיפות כלשהי בקני שילוח אסטרטגיים ואילו ארה"ב יכלה להסכים לכך. שכן במשחק הכוחות הפוליטי בריה"מ היא הנהנה בבירור, ולמעשה צריכה עוצמתה האסטרטגית להיות כזו שקולה לא רק לזו של ארה"ב לבד, כי אם גם לאלו של פקינג ושל אירופה. אף על פי שלא צפויה מלחמה גרעינית, חייבים יחסיהם הצבאיים של משלות המעצמות להביא בחשבון את מיוהשה הכפוי של האופציה האלימה, גרעינית או אחרת — ובמידה שייוזון הוא קנה המידה לתכליתיות האמצע הבכחתני, יש לערוך את המאזן לפי צירופים פוליטיים אפשריים. מבחינה זו נהננה בריה"מ בבדידות בלתי מזהירה.

בין המסקנות האופרטיביות שביניהן יכולה ההנהגה הסובייטית לבחור בולטות שתיים: האחת היא לשנות את המאזן הבלתי נוח בעבודה פוליטית-דיפלומטית סבלנית ומייגעת, האחרת — לנצל את חולשת ידידותיה העיקריות כדי להדוף אותן אל מחוץ לזירה. נאמר כבר מדוע בטל לבכשה הסיכוי לנטרל את סין — ומעשיו הנמרצים של הנשיא ניכסון, בוייטנאם ובמזרח התיכון שיכנעו כנראה את קבוצת המנהיגים סביב מר ברז'נייב כי אין סיכוי לשינוי רדיקלי במערך הכוחות העולמי. כן, כך נדמה, בתוך בדרך הארוכה של השגה במתוך באמצעים שלומים, נוכח פיסגת מוסקבה, הווה עם גרמניה והוועידה לבטחון אירופה.

✱

היו שביקשו לצנן את ההתלהבות הבלאכותית במקצת של כותרות העתונים אשר דיברו על עידן חדש, בהצביעם על כותרות רעשניות דומות אחרי ועידת פוטסדאם. מסקנתם היא כי כמו אז כן גם עתה לא התרחש דבר שיסכך את הדינאמיות של בריה"מ ו/או סין. ואכנם, אם לא יישברו הכללים שנקבעו במוסקבה המאבק מסקנה זו. אף השיקולים שהובאו לעיל מצביעים על נכוהותם של כוחות מייצבים אשר לא היו קיימים אחרי מלחמת העולם השניה.

אין חידוש בתיסכול שמצוור מירוץ חימוש בלתי מוגבל. היו כבר מירוצים כאלה בעולם ולא הביאו יתרון כוחו לאף צד שהיה מעורב בהם. מה שמחודש עתה הוא שאין אפשרות לבחון את יעילות הפרצה שבצבריה בלי לסכן את קיום האנושות (עובדה שהצהרת העקרונות המוסקבאית מודה בה בגלוי בניגוד לדוקטרינה הצבאית הסובייטית), וכן שהתיסכול נעשה מודע לממשלותיהן של המעצמות הגדולות אם כי לא במידה שווה לגבי כולן. הסובייטים, כך נידמה, מפגרים אחרי האמריקאים בפקפוק בבטחון שיוכל להקנות יתרון כמותי של עוצמה צבאית. אך אם לשפוט לפי ההסכם להגבלת הנשק האסטרטגי, הם עלו על אותה דרך שבה יצעדו כן הכתם למה שהגיעו לפניהם האמריקאים.

אל תעזבנו, מר שפירא

מאת שין טית

(לשכת ראש-הממשלה. הגב' מאיר וספיר מתבוננים בשפירא. מצפים למוצא פיו).

גולדה: נו?

שפירא: הפעם זה סופי. אני הולך.

(גולדה וספיר מחליפים מבטים).

גולדה: איזה מין סופי זה, כמו אז שאמרת שלא תהיה ועדת-חקירה ב„נתיבי נפט" או כמו שאמרת על שכר הטרחה של הפרקליטים?

שפירא: הנה, את רואה? בגלל זה אני הולך.

גולדה: רואה מה? אני לא מבינה כלום.

שפירא: מלגלגת עלי, כמו כולם...

גולדה (יד על הלב): אני?

שפירא: כן, שאין לי אופי, הפכפך, רותח כבד, לא מבין את הציבור, כל יום אומר אחרת...

גולדה (מניחה יד על היד): אני?

שפירא: כן ובגלל זה אני הולך. פעם אתם תראו כולכם שאצלי סופי זה סופי.

גולדה: מה אתה אומר על זה, ספיר?

ספיר (לוחש באוזנה): אני עוד צריך לראות את העורך-דין שסופי שלו זה סופי. אל תבהלי. תשאלי מה כואב לו, אז נדע כמה יעלה לנו ה„סופי" שלו.

שפירא: הנה גם סודות יש לכם בפני. פעם הסודות שלכם היו אתי. איזה מין יחס זה? ככה אני יכול להישאר?

גולדה: ספיר פשוט נרגש מאד, הדמעות חונקות את גרונו, כל פעם שהוא חושב שאתה באמת עלול לעזוב אותנו. אבל, להראות לך שאין לנו בכלל סודות בפניך, אני אגיד לך מילה במילה מה לחש לי ספיר. הוא אמר „ספרי לו איך קראת לו אתמול במטבח." זה מה שאמר ספיר.

שפירא: הינה! דיברתם עלי אתמול במטבח! יפה מאד. עכשיו זה באמת סופי. לדבר עלי במטבח!

גולדה: מדוע אתה לא שואל מה אמרתי עליך במטבח?

שפירא: אני צריך לשאול? לגלגת. קראת לי ידי"ש, כמו כולם, כאילו שאני לא יודע.

גולדה: דווקא קראתי לך ששיי (ספיר לוחש באוזנה) וגם שטיינקה. כמו שספיר מזכיר לי. אתה רואה.

שפירא: ששיי?

גולדה: על שם הזמר האהוב עלי. הם קוראים לך הישיש, ואני ששיי־קה. ומדוע? רק מפני שאני אוהבת אותך. אז תגיד, מגיע לי כמין יחס כזה?

שפירא: אוהבת אותי, באמת אפשר לחשוב. מתי אמרת עלי מילה טובה? אני מתכוון בציבור, בפרהסיה, לא במטבח. מתי? תוקפים אותי — ואת שותקת. ובשביל מה לי כל זה? למה לי הבאב-ראש הזה בממשלה? אני יכול לחזור לי בשקט למשרד עורכי-דין, לטפל בתיקים של מאיר הלוי, סומופין, מרדכי פרידמן, קווליטנטל, לקבל לי שכר-טרחה סביר ולשכוח מכל האי-נעימויות ומכל הטאראראם.

גולדה: איך אתה יכול להגיד דברים כאלה? שאני לא יצאתי לטובתך? אני לא הכתבתי מכתב חריף לטלוויזיה אחרי שביומן החדשות הראו את המכונית שלך חונה במקום אסור והראו שאתה פותח את הדלת לאשתך אבל שוכח לסגור אותה?

שפירא: אף פעם לא שמעתי שהטלוויזיה קיבלה מכתב כזה.

גולדה: גם על התקשורת אני אחראית ושיש לי ברית עם פרס נגדך. ובכנסת לא הגנתי עליך?

שפירא: שני משפטים בסך הכל. אבל מחמאות לא אמרת. אף לא מחמאה אחת.

גולדה: לא? וזה שכל יום כותבים בעתונים שאתה רוצה להתפטר ורק אני לא נותנת לך, שאני מפצירה בך שתישאר, מה זה? לא מחמאה? ומי עוד אני מבקשת כל כך? ומי מדליף את זה? או שאתה חושב שדברים כאלה נכתבים מעצמם?

שפירא: הרף?

גולדה: מה זרז?

שפירא: מה שאמר עלי בראיון לעתונים, על זה הגנת? אפילו מילה אחת לא אמרת.

גולדה: אני מתחילה לחשוב שפינקתי אותך יותר מדי. נו, תגיד, זרו קיבל את המינוי למינהל מקרקעי ישראל? האם לא דחו את הדיון במינוי שלו לשבוע, לשבוע תמים? אני לא מבינה מה אתה רוצה עוד, שאני אציג אותך להיות המועמד של הדמוקרטים לנשיא ארצות הברית?

שפירא: הנה, את עושה צחוק.

גולדה: לא, כי זה באמת כבר מרגיז. פרט לזה שלא ביקשתי את מקגוברן שיפנה את מקומו למענך, עשיתי בשבילך הכל. אבל הכל.

שפירא: זה לא מדויק.

גולדה: לא מדויק? אז בבקשה, תגיד. תגיד כה. נשים עכשיו הכל על השולחן. בבקשה.

שפירא: ביקשתי ממך שהסדרי שבן-גוריון יגיד עלי מלה טובה, ושום דבר. כל יום אני קורא בעתונים מה הוא אומר ועם מי הוא מצטלם. ואני יכול לומר לך באחריות מלאה — אותי הוא לא מזכיר, לא ברמז ולא בחצי רמז. אז מה זה?

גולדה: אני לא מבינה.

שפירא: מה את לא מבינה? גם אני רוצה להיכנס קצת להיסטוריה, לא רק כמי שקרא לבן-גוריון פחדן ולא רק בעיני טלוויזיה בשבת, בחירות לרבנות, פרידמן, ועדת-ויתקון ושכר טרחה לפרקליטים. מה היה הקושי להזמין אותי לישיבת הצילום שלך עם בן-גוריון? או לסדר שאני אצטלם אתו בשארם אל שייך?

(ספיר לוחש באוזנה של גולדה).

גולדה: בסדר. אני אבקש ממשה שיסדרו לך טיסה מצולמת בפאנטום.

שפירא: עם בן-גוריון.

גולדה: שוב אתה מבקש שכר-טרחה מחוץ לכל מסגרת סבירה.

שפירא: ומהו לדעתך שכר סביר?

(גולדה וספיר מתלחשים).

גולדה: אני בהחלט מוכנה לעשות משהו כדי שתיכנס להיסטוריה, בצורה רצינית. אתה יכול לקבל זאת כהבטחה מפורשת שבישיבה הקרובה של חברינו אומר בפה מלא שהממשלה שלי חייבת את קיומה לך ולך בלבד; שבלעדיך היתה הממשלה שלי נופלת מזמן. כך תיכנס להיסטוריה ובצורה יפה.

שפירא (מופתע לטובה): הממשלה שלך מחזיקה מעמד רק תודות לי?

גולדה: זה דווקא ברור ומובן מאליו, מפליא שאינך יודע. לולא עסקו הציבור והעתונים כל הזמן בך היו עוסקים בפרשיות אחרות, בשאלת הסמכות הפנימית של הממשלה, בעניני מדיניות השכר, המצב הכלכלי, האינפלציה, היזדרדות השרותים, זיהום הסביבה, גזירת הכגרת, המחסור בשיכון לזוגות צעירים, הפנתרים השחורים, שכונות עוני, דת ומדינה. אתה יודע מה היה מצבי, מה היה מצבה של הממשלה? אפילו ספיר אומר שזה שאתה אתנו מציל את כולנו.

שפירא: אה, על זה לא חשבתי, אבל עכשיו כשאת אומרת זאת אני חושב שאת צודקת. ואת תגידי את זה?

גולדה: לגלילי כבר אמרתי. יתכן מאד שבוועידה הבאה של הקיבוץ המאוחד הוא יתן בענין הזה הצהרה מנוסחת היטב. אם אתה רוצה. יכולה אני לבקש ממנו שיצמיד את ההצהרה הזאת בסמוך להצהרה שיתן בדבר יישוב השטחים הנוזיפה שלו לסאדאת.

שפירא: כן, זה יהיה לא רע. ומה עם בן-אהרון?

גולדה: אני לוקחת על עצמי שבאחד במאי הבא בן-אהרון יצטלם אתך על גג הועד-הפועל, ליד הדגלים. אז אתה נשאר?

שפירא: הייתי רוצה שתגידי עלי מחמאות באיזה ראיון, שברגעים הקשים ביותר שלך עמדתי לימינך.

גולדה: אני זוכרת לי שהייתי יאכר משהו במסיבה עם כתבי-חוץ (ספיר לוחש באוזנה).

שפירא: מה עוד?

גולדה: ספיר מציע ואני מקבלת, שבלי-הכנסה לחשבונות בבוילים של עורכי-דין ישאו את דיקנך. ככה כל הציבור המשלם להם יזכור אותך. שפירא, אני במקומך לא הייתי דואגת. אתה תיכנס להיסטוריה שלנו.

שפירא: תוקפים כך?

גולדה: תוקפים כך.

(הם נפרדים ליד הדלת, אבל שפירא משתהה).

שפירא: מדוע ספיר לא אומר מילה?

גולדה: באמת אני לא יודעת, לא שומעים אותו בזמן האחרון.

גולדה מאיר בחברת פנחס ספיר וי.ש. שפירא

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

תל אביב: כרך עובר על גדותיו (א׳)

מחסומים בחוף

המצילים תובעים דמי מעבר ✶ מלון קוסמופוליטן משלם

מאת יאיר קוטלר

יום א׳, ה־7 במאי. ראש העירייה יהושע רבינוביץ מדבר בטלפון עם מפקד המרחב של המשטרה ניצב משנה אריה איבצן. הוא מבקש את התערבותו המיידית להסרת המחסומים שהציבו המצילים בחוף גורדון. עובדי העירייה החטובים, התמירים והשזופים, מונעים מעבר במשאיות הפועלות בשירות החברה העירונית־ממשלתית אתרים, המקימה שובר גלים.

סגן־מנהל אתרים טוביה לביא בה־להן: כבר כמה ימים מפריעים המצילים לביצוע העבודה על החוף. הזמן דוחק. עונת הרחצה מתחילה. חברה אתרים מבקשת להשלים מלאכתה בהקדם. יש צורך בהעברת אבנים וסלעים לשובר הגלים החדש. כל יום בטלה שחולף, בעטיים של המצילים, גורם לחברה נזקים כבדים. המצילים עמוסי השרירים הפכו את החסקות למחסומים יעילים. הנהגים הרשאים כבעלי־הגוף. מתחיל מאבק על מעבר החוף. הוא עלול להס־תיים באלימות. המצילים — זאת יודעים יפה יזמים וקבלנים, בעלי הון ומפעילי זכיונות על שפת הים — הם האדונים והשליטים. הכל סרים למרותם. נציגו של קבלן אתרים, מנהל העבודה כוכבא, אובד עצות.

רב־פקד יעקב שגיב, ראש לשכת החקירות ברחוב הירקון, נרתם ל־חקירה. הוא זימן למשטרה את ה־מצילים. הופיעו אברהם לוי ואבנר דורני. כשהחקירה בעיצומה תובע אברהם לוי בשם עמיתיו מכוכבא 10,000 ל״י דמי־מעבר בחוף. כוכבא נדהם. היה ברור לו כי אם ישלשל בידי המצילים את הכופר שדרשו יוכל לעבוד ללא כל הפרעה, לא ייגרמו נזקים לחברתו הקבלנית, יובטח המעבר לאתר הבניה בדרך היותר קצרה, ותיק המשטרה שנפתח ייסגר.

כוכבא משהה תשובתו, מודיע כי עליו להיוועץ במנהל חברת אתרים הממשלתית־עירונית אלוף מישנה (מיל.) אורי בר־רצון. תשובתו — צעקתו — של מפקד חטיבת גולני לשעבר לשיחה הטלפונית הבהולה היתה מיידית: לא.

תשובתו של כוכבא למציל אברהם לוי בשם חברת אתרים הרתיעה מיד את תובעי הכופר. [illegible]

קבלן המלון אריה דוניץ נתבקש לש־לם אלפי לירות „פיצויים" על „נז־קים" כביכול שגרם טרקטוריסט שלו לסירת מנוע. רכוש המצילים שהיתה מוטלת ליד אתר הבניה (כדברי התובעים) ו„נפגשה" ע״י הטרקטור הדורס. כך דוניץ שילם 1500 ל״י.

שאלה למציל לוי: למה נטלתם כסף מבלון קוסמופוליטן? כמה שיל־מו לכם?

לוי: „כי שילמו. הלוואי שיביאו כסף. מה זה מעניין את העתון? הפסיק לכתוב, אתה שומע! אתה בכלל עתונאי? אני אומר לך: הפ־סיק לכתוב! הראה תעודת עתונאי". המתח עולה. שני המצילים מתח־ממים. אני שולף מארנקי את תעודת העתונאי, חוזר על שאלתי: למה נטלתם 1500 ל״י מקוסמופוליטן?

לוי: „גרמו לנו נזק. זה היה עוד בחורף. סירת מנוע שלנו נפגעה. טרקטור של קוסמופוליטן עלה עליה. היא שווה 3500 ל״י. הסירה לא הי־תה מבוטחת. קבלן המלון ביקש ש־נכתוב מכתב ונדרוש הכסף כדי ש־יוכל לגבות אותו מחברת הביטוח שלו. כתבנו כבקשתו. חברת הביטוח

אורי בר־רצון

קבעה כי הנזק נאמד ב־2,000—2,500 ל״י, אך הבלון מבוטח רק כ־3500 ל״י. הציעו לנו 1500 ל״י ולקחנו. למה אתה ממשיך לכתוב? הפסיק לכתוב אני אומר לך".

אברהם לוי וחברו גבה־הקומה דוד מלכה נוטלים אותי לסירה. הם מבק־שים שאתרשם מאמינות גירסתם. בדפנות הסירה הרעועה — לא ראיתי בה מנוע — נבקעו בקיעים דקיקים ארוכים דמוי חריצים. ההתרשמות: עכברים נברו בה.

✶✶✶

במשרד הקבלני של מלון קוסמופו־ליטן, צריף בן כמה קורות המבוקם על אתר הבניה בעורף סוכת המצי־לים, שאלתי את המפקח על הבניה שלמה גדרון: למה נכנע המלון ל־תביעות המצילים.

גדרון נשמע כבהול, כפוחד: „מה זה מעניין את העתון? אני לא יודע שום דבר. אתה מן המשטרה? מס־פיק צרות יש לנו בחוף..."

אני מבקש כבר גדרון לקבל את הגובה הבוס שלו, הקבלן דוניץ. הוא משיגו בטלפון. אני מציג לו את שאלתי.

דוניץ (בטלפון): „אני מפחד כי אקבל מכות כאן. אני צריך לשמור על יחסים טובים בחוף. זה התחיל בעירית תל־אביב ולא רק עם המצי־לים. יש בעלי זכויות מדומות יש גם בעלי זכויות אמיתיות. כולם מבקשים".

— מה הם רוצים? מה הם מבק־שים?

דוניץ: „כולם רוצים כסף. רוצים כל מיני דברים. גם המלתחות בי גורדון רוצות כסף. די. איני מפרש יותר".

רשמתי את תשובותיו של מר דוניץ כפי שנאמרו לי בטלפון בנוכחות של־מה גדרון. קבעתי פגישה עם הקבלן באתר המלון.

אריה דוניץ, קבלן נמרץ בשנות הא־ארבעים המאוחרות, הגיע לשיחה ב־איחור. [illegible]

השיטה: שיקול בסתר

[illegible]

— למה שילמת? אם אינך אשם ודאי היית זוכה במשפט והשופט היה מסיר הצו.

דוניץ: „אני יודע שהוציאו צו מניעה נגד המלתחה, המופעלת על פי זכיון מהעירייה. אך אם לא הייתי משלם 2,000 ל״י הייתי מחויב להמ־תין שבוע עד לשמיעת התלונה בבית המשפט. המתנה עולה לנו הון. שי־למתי ואחר כך הכל הסתדר".

— למה שילמת גם לבעלי כסאות המרגוע?

דוניץ: „הם טענו כי גרמנו להם נזקים. לא בדקתי. שילמתי להם 1500 ל״י ושקט".

— גם בעלת הקיוסק בגורדון פינת הירקון תובעת ממך כסף?

דוניץ: „הקיוסקאיה תובעת מה־עירייה 100 אלף ל״י. עלינו היא מטי־לה אבנים".

[illegible] של ניב

חברת ניצן־צנבר מהנדסים בע״מ משגיחה על רוב עבודות הפיתוח הענקיות המתבצעות בקצב מוזרז ב־חוף הים, כולל מלון קוסמופוליטן. שאלתי את אורי צנבר למה נכנע המלון — אולי עוד יזמים וקבלנים — לסחיטה ושילם למצילים ול־אחרים.

אורי צנבר: „היה שווה בשבילנו לתת להם כמה אלפי לירות ובלבד שלא יפריעו לנו לעבוד. אחד מבעלי כסאות המרגוע טען שיש לו 17 יל־דים. הם טענו כי הפרענו להם כאשר נסענו בחוף. באותה עת לא יכלו (לדבריהם) לפרק את כסאות המר־גוע. הפגיעה, כביכול, בסירה לא הדאיגה אותנו. שילמנו כי רצינו ש־לא יהיו לנו בעיות עם המצילים".

— כלומר, כדאי לשלם לכל דורש ובלבד שתוכלו לבנות בשקט — דמי־מעבר לא חוקיים?

צנבר: „שילמנו פעם אחת. מאז אין לנו יותר בעיות. נכון כי אסור היה להם להגבות מאתנו כסף, אך אם נהיה צדיקים בישראל לא נוכל לנהל מלון. כמה אלפי לירות בשביל המש־קיעים זה סכום שולי. עולה להם יותר אם מפסיקים את העבודה אפי־לו ליום. [illegible] אנו חברה פרטית. אנו יכולים לשלם".

עד סיפיר. סמוך למלון קוסמופו־ליטן, כמה עשרות מטרים דרומה כביכר אתרים, נשלמת העלית בנייה מלון פלזה. גם מלון זה מוקם בידי משקיעים תושבי פרנקפורט ליליר פוליק וניצולי השואה: משה קורץ 35%, זליג ליס ומאיר רוזנבל 50%, מיכאל זומרפרוינד 15%. השטח (שלושה דונם) נקנה ב־1968 מחברת עזרה ובצרון בכמיליון וחצי ל״י — ממש מציאה לעומת מחירי השוק היום באתר בנייה נוצץ זה. ההש־קעה: כ־30 מיליון ל״י. הבעלים מאיצים את קצב הבניה כדי לחנוך את המלון בראש השנה. 17 קומותיו של המלון על 353 חדריו כרשימים — עוד כיבבה בטון ענק החוסם את נוף הים ומשב הרוח.

לפני כמה שבועות החזירה ועדת בנין ערים מחוזית לוועדת בנין ערים מקומית של העירייה את תכניות מלון פלזה. המחוזית סירבה לדון באי־שור התכנית אחרי שנתגלו בפרוייקט עבירות בניה חמורות, אופייניות ל־נעשה בכרך. תאוות הבניה לא יד־עה גבול, מעודדת על־ידי פרנסי ה־עיר. הוועדה המקומית נתכנסה ל־ישיבה. חברים נדהמו כאשר שמעו (וקראו) איך הוקם המלון:

✶ בקומת המרתף: 155 מ״ר מיו־תרים.

✶ בקומה שניה מתחת לקרקע: 20 מ״ר נוספים.

✶ בקומה ראשונה של המרתף: 400 מ״ר מעל המותר.

✶ בשתי קומות הכניסה הוסיפו יציע של כ־100 מ״ר.

✶ הקומה ה־16 הטכנית הוכשרה ללא היתר לקומת מלון רגילה — תוספת 19 חדרים.

✶ קומת השירותים 17 הוכשרה לעוד 14 חדרי מלון — כ־460 מ״ר מעל המותר.

✶ מעל קומה 17 הוסיפו 100 מ״ר בניה.

✶ בריכת השחיה נבנית ללא רי־שיון.

✶ גובה המלון נישא ל־63 מטר לעומת 54 שהתיר משרד הביטחון.

בעלי המלון, כרוב היזמים הבו־טיפים בטון וברזל לעיר הדחוסה, קיבלו אישור מוגדל מהעירייה לב־נות 388% על מגרש ששטחו שלושה דונמים. על פי החוק מותר לבנות על שטח כזה רק 350%. בקימי ה־מלון, בראותם כי טוב והעירייה שתה לכל תוספת בניה, נטלו לעצמם את החוק לידיהם, הוסיפו עוד אחוזי בניה והגיעו ל־427%. בעירייה מספ־רים כי בדיקה קפדנית תגלה כי הבעלים נטלו לעצמם כ־450% בפו־על.

(הסוף בעמוד 17, טור 6)

ישראל: הביטחה והחרדה

האחריות למעגל הקסמים מוטלת על מצרים

מאת אמנון רובינשטיין

מאמר זה מתפרסם היום במק־ביל בניו־יורק טיימס.

ישראל נכנסת לשנה השישית של־אחר מלחמת ששת הימים עם תחושת ביטחה שכמעט ולא ניתן היה לתארה לפני מספר שנים ושלא נפגעה עקב ההתפרצויות הרצחניות של הטרו־ריסטים הערביים. מתוארת בקווי הפ־סקת האש חזקה מבחינה צבאית יו־תר מתמיד, ישראל הפריכה את כל נבואות החורבן: היא שולטת בגדה המערבית וברצועת עזה בכוחות מי־נימאליים: הכיבוש לא פגע [illegible]

הפיקס להכיר בישראל כבמדינה י־הודית עצמאית. בהיסטוריה של הע־מים, אין תקדים ומקביל להרם ה־ערבי נגד כל דבר ישראלי. החרם זה אינו מכוון נגד ממשלת ישראל ומ־דיניותה, אלא נגד העם הישראלי. הנשיא סאדאת סטה ממדיניותו ה־מוצהרת של נאצר שקבעה, כי לא יהיה משא ומתן, לא הכרה ולא שלום עם ישראל. יתר על כן, הוא הבטיח לחתום על הסכם שלום עם ישראל בתמורה לנסיגתה מסיני.

אלה המבקרים את מדיניותה של ממשלת ישראל עלולים לטעון, כי לא היה ויתור מקביל מצד ישראל.

הסירוב הערבי להכיר בכל דבר ישראלי מגיע לעומק שאין לו שעור. סוד גלוי הוא, כי מתווכים שונים, לרבות פקידי הסטייט דפרטמנט, ני־סו לשכנע את ממשלת מצרים לעש־ות כמה מחוות. המימות מבחינה מדינית, אשר יוכיחו לציבור היש־ראלי, כי מצרים לומדת בהדרגה ל־קבל את ישראל ולחיות עמה. מחוות כאלה היו כוללות הזמנתם של עתו־נאים ופרופסורים ישראלים לקהיר, הפסקתה של כל תעמולה פוגענית, חי־לופי שבויים, שימוש במפות הנוש־אות את השם „ישראל" (המפות ה־ערביות נושאות את השם „פלשתין הכבושה בידי היהודים") וצעדים אח־רים שיוכיחו, כי קהיר רוצה בהפש־רה הדרגתית של המתח והחלה בת־הליך של הכנת העם המצרי להת־פייסות עם ישראל.

★

כל הנסיונות הללו של מתווכים נכשלו. לא נמצא סדק בחומת האיבה והחרם. אפילו דיונים בחו״ל בין יש־ראלים למצריים שאינם נושאים מ־עמד רשמי נכשלו בשל החרם המצרי על הישראלי כישראלי. אין שום מק־רה אנאלוגי לזה ביחסים בין האו־מות, כולל אומות שאינן מכירות זו בזו.

יחס יוצא דופן זה — ליתר דיוק: העדר כל יחס — מסביר את היחס הישראלי הדו־ערכי לעולם הערבי ב־כלל ולמצרים בפרט. למרות הביטחה הנוכחית, יש בליבם של ישראלים חרדה מסויימת. הביטחה מבוססת על הסטאטוס קוו הנוכחי: החרדה מת־ייחסת לנסיגה אפשרית לגבולות פ־חות ניתנים להגנה והתוהרתם של שטחים חשובים מבחינה אסטראט־גית לאוייב עיקש וחסר פשרות. חר־דה זו שותפים לה גם כמה יונים בישראל.

[illegible]

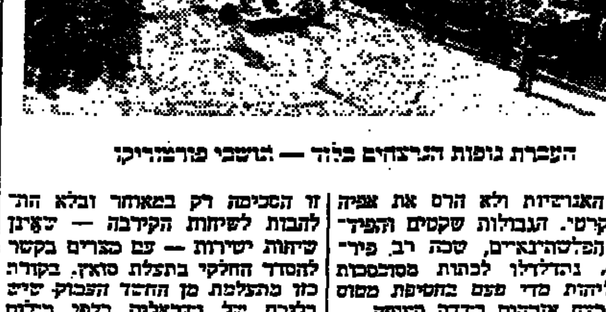

העברת גופות הנרצחים בלוד — תושבי פורטוריקו

[illegible]

חשבון הביניים של ליל הדמים

התוצאה: הרחקת סיכויי השלום

מאת אליהו סלפטר

הארונות כבר הוטמנו באדמת פור־טו ריקו, קרובי ההרוגים היהודיים כבר קמו מהשבעה ועתונאים זרים שואלים במבוכה את מכריהם הישראליים: „מדוע עדיין לא בוצעה פעולת גמול?"

הכאב האנושי והשיקולים הפולי־טיים אינם ניתנים להפרדה זה מזה בתגובה על ליל הדמים בלוד. שני־הם שלובים ושניהם היו קשורים ב־עיני הרוצחים, שראו בטבח פעולה פולי־טית בטבח לשמו, בעוד הטרוריסטים הערביים וממשלותיהם קפצו בהת־להבות על העגלה של רצח המוני. לכן, בכל חשבון ביניים של השלכות המעשה, עלינו לצרף יחד את המש־מעויות הישראליות הפנימיות, את ההשפעה על מעמדינו ויחסינו ה־בינלאומיים ואת ההשפעות האפש־ריות על עתיד יחסינו עם הערבים.

★

שאלת ההתנהגות של השוטרים שהיו במקום כאשר פתחו שלושת היפנים בירותיהם והשאלה היכן היו אנשי משמר הגבול, החלה להטריד את הציבור מהרגע שנודע על האסון. יתכן שפונקנו במקצת בגלל הצלחות זרועות הבטחון בדיכוי ומניעה של מעשי טרור ואנו מצפים ליותר מדי בתחום זה מלובשי המדים. אך ה־סכנה מהנורמות שלהן מצפים מד־איגה כשלעצמה — ולא פחות מד־איגה גם תגובת האחראים: חקי־רה נעשית רק כאשר הורגש ה־לחץ הציבורי.

[illegible]

צורך להיתפס ל„קומפלקס של: ה״רץ"; גם בפרשות ביאפרה ובנ־גלדש נוכחנו לדעת כי קל יותר ל־הנחומים מאשר לנקוט עמדה בסיכסוך.

כדאי גם לזכור שכבר להתרחשות אסון היו עתונים מערביים מכו שהחדירו להסביר כי אין להם את הקשר הסיבתי בין המעשה ישיבת ישראל בשטחים ערבי

[illegible]

שכר טרחתו של שר המשפטים

מאת מתי גולן

משלם — מי שאחראי לגרימת הנזק

[illegible]

האיום בהתפטרות

[illegible]

גם בעלי שמיעה מצויינת...

לא יופרעו מהמזגן SILENTAIR

מיזוג אויר אלקטרה — בכל שיטה לכל מידה

כשהמזגן השקט סיילנטאייר פועל —
אפשר לחבר סימפוניה,
או לעבור על חשבונות מס הכנסה,
או סתם לישון במנוחה.
כי ה„סיילנטאייר"
הוא מזגן המתחשב בסביבה.
נוסף לפעולתו השקטה,
מצטיין סיילנטאייר
בעוד יתרונות בלעדיים:
* ניצב על הרצפה כרהיט בעיצוב נאה.
* התקנתו יכולה להיעשות
גם ללא פריצת קיר.

אלקטרה

שרות נאמן שעמד במבחן

שיפרין-נעמן

[redacted]

הבונים החופשיים (א')

מה קרה בפאן־לון

מאת אלעזר לוין

ההתפשטות המהירה מדי היתה בעוכרי החברה

זו היתה החידה הגדולה של ה־יבוע: כיצד יתכן שבשיא תקופה של גאות בבנייה ובמכירת דירות נקלעה לקשיים — ואפילו הם קשיי נזילות — החברה הפרטית הגדולה בענף? מסביב שקט אין אפשרות לומר כרגע את התשובה המלאה. אך בשורות הבאות אנסה להסביר לפחות חלק מהגורמים שהביאו לקשייה של פאן־לון.

בשמונה שנות קיומה, התת של־ותו של מר אפרים אברון (תקופה קצרה היה לו שותף, גדליה ליאון, ובנות היום בקנה־מידה מצומצם ב־ית־ים ובבאר־שבע), בנתה החברה יותר מ־3000 דירות. גם בשנות המי־תון היתה לה הצלחה ניכרת. פאן־לון נתנה את התנופה לבנייה בסב־לון מהודר וברמה גבוהה בבתים בחולון. למנהליה (ואת יש לזכור אשר מקטרגים על החברה) חלק ניכר בהתפתחות הבינוי הדירוג בבתי־ים אלה.

פאן־לון היתה החברה הראשונה ש־ניסתה את אופנת רבי־הקומות ב־ים אלה. בקודה על גמר גאה ביצוב חיצוני הדיר של הבבנים. לא נתנה תנופה גם לבנייה מהודרת בבת־ים. בחודשים האחרונים קנתה קרקעות בהיקף ניכר בהרצליה, כפר־סבא ורמת־השרון ואחרות. היא התכוונה להביא גם אליהן בניה הדרגה. גם בתל־אביב פעלה החברה בתנופה ובתנופה, בצפון העיר. בבל, חידשה שיטה כל בניית דירה ובצבור לה קבינט לעבודה. אפשר אברון היה מן הראשונים שליטבו את הציבור הישראלי לנצל את הגג, ותרם למה שקרוי (לחיוב או שלילה) אופנת הפנטהאוזים.

החברה צומדת להשלים שני בתי־מלון. המלון בים־המלח. יהיה „המלה אחרונה" בשלהבות המודרנית, ויכניס למדינה כספי כסף ניכרים במטבע חוץ. הוא הדין לגבי המלון בבת־ים. פאן־לון שותפה חלקית בשני המלונות. (33% בבת־ים, 50% בים־המלח). פאן־לון הוא הגוף הראשון בענף הבנייה, שחידש הקמת רשת ניהול לבתי מלונות („פאן"). החברה עשתה גם צעדים בכיוון אספקה עצמית של חומרי בניין. כדי להחיש את הבנייה: רכשה נגריה ברמלה, שלחה מהנדסים ללמוד שיטות תיעוש באירופה. קשה לדעת היום מה שווי נכסיה (כולל כמה מגרשים פנויים) אולם ברור כי המדובר בסכום של עשרות מיליוני לירות.

התפשטות מהירה מדי

אלא שהתפשטות המהירה מדי היתה בעוכרי החברה. לפני חמש שנים עבדו מנהליה בשני חדרים קטנים בבת־ים, ובנו בשלוש ערים. ב־1968 החלו לבנות בתל־אביב. מאז גדל תאבונם במהירות. הדינמיות של אפרים אברון וצוותו — כלכלנים ומהנדסים צעירים — דחפה אותם להגיע לתואר של „חברת הבנייה הפרטית הגדולה ביותר". בשנה האחרונה קנתה החברה כמעט מדי חודש מגרשים בערים שונות. ברגע מסוים, היו לה פרויקטים ב־14 ערים.

בשנה האחרונה החלה החברה לשלם את מחיר ההתפשטות המהירה. הנהלת החשבונות היתה ידנית, ורק בחודשים האחרונים הוסבה למיכון. עריכת הדו"חות הכספיים נמצאה בפיגור. כאשר בדקו מפקחי בנק ישראל, לפני כחצי שנה, את האשראים שנתנו בנקים (בנק מזרחי בחולון, וכן סניפים של בל"ל ובנק הפועלים ועוד כמה בנקים קטנים בבנקים אחרים) להחברה, מצאו כי האשראים מובטחים כראוי, במגרשים ועוד. אולם — מצאו המפקחים — אין יודעים מה מצבה הפנימי הפיננסי של החברה. כי הדו"ח הכספי האחרון הוא למרס 1970. הסיבה: הנהלת החשבונות לא הדביקה את הגידול המהיר בפעילות.

פגם נוסף שנמצא הוא שההון העצמי של החברה זעיר — 20 אלף ל"י בלבד. המפקחים תמהו, כיצד יתכן דבר כזה, בחברה שמחזורה השנתי 100 מיליון ל"י ואולי אף יותר. נגיד בנק ישראל התערב. בדצמבר האחרון, לחץ על החברה להגדיל את הונה בכ־4 מיליון ל"י נוספים. ההגדלה תבוצע בקרוב. בצד הפסיב יש להחברה, בנוסף להון, גם הלוואות בעלים, אך לא תמיד אפשר לראותן כחלק מהמצעים העצמיים.

נוכח מימצאים אלה, יעצו מפקחי בנק ישראל למחלקות האשראי של הבנקים „להיזהר באשראי לפאן־לון". האזהרה נלקחה ברצינות. אחד הבנקים, בביחוד, החל לחוץ על החברה. היא צימצמה את משיכות היתר שלה אצלו במאות אלפי לירות בחודש. משיכות היתר, שבדצמבר היו כ־7.5 מיליון ל"י (או אף יותר), ירדו עד 4.9 מיליון ל"י בסוף מרס. באפריל ובמאי הן המשיכו לרדת.

משיכות־יתר של כמה מיליונים לחברה כה גדולה, אינן מהוות בעיה מיוחדת. אולם כאן יש לצרף לתמונה את שיטת מימון הבנייה: הלקוח חותם על חוזה, ומשלם 30—40 אחוז ממחיר הדירה עם החתימה. את היתרה הוא משלם תוך כדי מהלך הבנייה. כ־20 אלף ל"י הוא יכול לקבל בהלוואה אפותיקאית, שנותן בנק אפותיקאי כללי לחברה (בתמורה נותן בעל הדירה לבנק משכנתא על דירתו).

פאן־לון משכה דיירים, בכך שהבטיחה להם כי מחיר הדירה אינו צמוד למדד. חשבונה היה הגיוני: החברה קנתה את המגרשים ללא הצמדה, והרי הם מהווים 30—40 אחוז מעלות הקמת הבניין. את השלד מקימים תוך חודש־חודשיים, ואין המדד עולה בצורה ניכרת בזמן זה. אחר־כך חותמים על חוזים עם קבלני המשנה. משלמים להם קצת יותר (כ־10% מעל המקובל בשוק), ובתמורה מקבלים חוזה ללא הצמדה למדד. ובכן יש כאן תקבולים ותשלומים שאינם צמודים, ורמתם גבוהה קצת יותר מן המקובל בשוק.

שיטה זו פעלה יפה זמן ניכר. אלא שבחודשים האחרונים נתגלו בה כמה קשיים. למשל, השיטה מבוססת על מכירת דירות בקצב שווה בערך מחודש לחודש. במרס מכרה החברה יותר מ־70 דירות, אך באפריל ובמאי ירדו המכירות. מכאן שנוצר מצב של מחסור — אולי זמני — במזומנים. יתכנו גם התקדרויות שלחברה אין שליטה עליהן. יתכן גם שהמחיר המוסכם ששילמה החברה לקבלני־המשנה לא כוסה על־ידי תקבולי הדיירים, כלומר היתה טעות בתחשיב.

עיכוב במכירות

אם באפריל־מאי (שני החודשים יחד) מכרה החברה 60 דירות פחות מן המצופה, ודמי הקדימה הממוצעים (לדוגמא) היו 60 אלף ל"י לדירה, פירוש הדבר שנוצר „חור" בגודל 3.6 מיליון ל"י. מר אברון מסביר, כי ירידות ועליות במכירת דירות הן עונתיות: מרס הוא חודש חזק, כי החברה מוכרת הרבה לתיירים ומשקיעים, הבאים לבקר בארץ לפני פסח; באפריל ובמאי יש ירידה, וביוני־יולי, תקופת פגרת הקיץ, באים רבים לישראל וקונים דירות.

„חברת בניה אינה בית־חרושת, שבכל יום מוכר אותו מספר של ספלי אספרסו" — הוא מסביר — „יש תנודות. האשראי בבנק נחוץ כדי לכסות תנודות אלו". אולם, כאמור, בהעדר נתונים מעודכנים על החברה, צימצמו הבנקים את האשראי בחודשים האחרונים.

בנוסף לכך, התעוררה בעיית המלונות. פאן־לון תובעת 10.2 מיליון ל"י ממשרד התיירות על חשבון חלקה של החברה במימון מפעלי תיירות והשקעות — 5.5 מיליון ל"י לים־המלח, 4.7 מיליון ל"י לבת־ים. ממשרד התיירות נמסר, כי אכן יש הצדקה לרוב תביעות החברה, אלא שאי־אפשר לסלקן כל עוד לא יוגשו תחשיבים מפורטים. למשל לגבי תוספת השקעה עקב התיקרות, או תוספת קומה במלון בבת־ים. ובכן, הפיגור בהנהלת החשבונות מפריע גם כאן.

רזרבות קטנות

פאן־לון השקיעה חלק גדול מרווחיה בקניית מגרשים חדשים. נראה שההנהלה עשתה משגה, בכך שלא צברה רזרבות. כיום יש לה רזרבות בנקאיות קטנות בלבד. כפי שהוכיח הניסיון, אין להסתמך תמיד על שירות ההתחייבויות של לקוחות: יש לשמור סכום ניכר ברזרבות נזילות. כנכס צאן ברזל לשעת הדחק. מר אברון נוהג לומר כי הרזרבה הטובה ביותר כיום היא מגרשים; זה נכון. אולם — כפי שהתברר השבוע — מגרשים קשה לממש במהירות ומתוך לחץ שלא במחירי הפסד.

החברה בונה כיום כ־60 בניינים, מהם 19 בשלבי גמר ועוד 40 בשלבי התחלה ושלד שונים. היא קשורה בחוזים עם יותר מאלף לקוחות. נקודה שלא נזכרה בתיאורים הרבים על החברה היא אגף הביצוע שלה. בראשות המשנה למנכ"ל מר יוסף גולן. כל מי שבא במגע מקרוב עם פעילות החברה, אומר כי אגף זה פועל ביעילות רבה: החברה מעסיקה בין כ־1000 פועלים, באמצעות קבלני משנה. אגף הביצוע מעביר אותם במהירות וביעילות מאתר לאתר. דו"ח משרד השיכון על בניית של קבלנים בשבילו כותב, כי הפיגורים של פאן־לון — בניגוד לרוב החברות האחרות — מינימליים. נראה כי בעתיד יהיה אגף זה אחד הנכסים החשובים של החברה, בכל התפתחות אפשרית.

שעה גורלית למזרח־אירופה

מאת רוברט וואלטש

ביקור ניכסון בפולין — דרך ארוכה מתכנית דאלס

להדין

ביקורו החטוף של הנשיא ניכסון בפולין בנסיעתו הזוה ממוסקבה הוא ראיה נוספת לרצונו להקים יחסים סדירים לא רק עם בריה"מ אלא גם עם גרורותיה במזרח־אירופה. זו דרך ארוכה מתכניתו הכוזבת של ג'ון פוסטר דאלאס שהיה מיניסטר החוץ אריך תחת איזנהאואר והבטיח „לשחרר" את עמי אירופה המזרחית — ראמריקה בזמן ההוא היתה מקובלת בארה"ב. זוהי נשתנה כל האקלים, ובאספקלריה ההיסטורית יש להודות כי סטאלין היה המנצח במאבק הממושך על עיצוב אירופה אחרי מלחמת העולם. בניגוד להבטחות המערב היה היעוד רשמי של סטאלין נכון ועקשנותו במו"מ עם בעלי בריתו — גם בלי לשאול את רצון העם הפולני — נשתלמה. את החותמת הסופית הטביע הקאנצלר וילי בראנט בחודש שעבר כשהשיג את הסכמת הבונדסטאג לאוסטפוליטיק שלו, לא רק להתפייסות עם בריה"מ אלא גם לחיתוך רשמי על השטחים שפעם היו גרמניים ואחרי המלחמה נספחו לפולין ובחלקם לבריה"מ. זה שינוי עצום משום שלא נשתנתה רק הריבונות אלא גם האוכלוסיה. בגמרים שאין להם תקדים באירופה.

הבעיה הפולנית

הבעיה הפולנית העסיקה את מדינות אירופה כמעט 300 שנה לפני שנפתרה עתה. היא היתה אחד הגורמים הקשים ביותר לפיצה בקונגרס הוינאי אחרי מלחמות נפוליאון. לבסוף נסודר העניין פחות או יותר לפי השיטה שנקבעה בשלוש החלוקות בסוף המאה ה־18 האחרונה ב־1795. ברם, לשלוש המדינות היורשות היו די בעיות עם האוכלוסיה הפולנית שלהן. אך שינוי יסודי בא רק במלחמת העולם הראשונה. כששני הצדדים, מעצמות מרכז אירופה והאנטאנט המערבית, הבטיחו לפולין איחוד ועצמאות בתנאי שתצטרף למגש פוליטי שלהן. כמובן, כשניצח המערב במלחמה ב־1918, היה כל הכוח בידיו, והמדינה הפולנית החדשה שהוקמה ב־1919 נחשבה כבאה תחת השפעה צרפתית, על־כל־פנים המגמה היתה כלפי מערב. עם איבה וחשדנות נגד רוסיה (כאשר פרצה מלחמה גלויה ב־1920 שנסתיימה בנצחון פולני הודות לעזרה צרפתית) ונגד גרמניה. אך הפרשה לא תמה ובהתקפת היטלר על פולין ב־1939 באה שואה על פולין, למרות הערבות שניתנה לה על־ידי ממשלת צ'מברלין. מעשה ציני ביותר היה החוזה בין היטלר לסטאלין ב־1939 שקבע חלוקת פולין חדשה בין שני הדיקטאטורים. כך נתעוררה הבעיה מחדש. ואחרי פילוג בין בריה"מ לגרמניה בעקבות התקפת היטלר ב־1941, ראה סטאלין שנקרתה בדרכו הזדמנות להשתלט שוב על פולין, הפעם פולין כולה, אפילו מוגדלת בכיוון מערבה.

מהתכנית הזאת נולד סיכסוך פראי בין בריה"מ לאנגליה — תהליך דרמאטי ממושך, המשתקף בהיסטוריה הדיפלומאטית של השנים הללו. שהורגשה לנו עתה בכרך החדש של מפעלו הגדול של סאר לאוולין וודוארד המנות על מדיניות חוץ בריטית במלחמת־העולם השניה (1).

השאלה הפולנית היתה הסיבה הרשמית להכרזת מלחמה אנגלית, ואחרי כיבוש פולין בידי הצבא הגרמני הוקמה „ממשלת־גולה" פולנית בלונדון. לזמן קצר הכירו הרוסים בממשלה זו אחרי שהיטלר התנפל על ארצם, אולם למעשה לא עלה בדעתו של סטאלין להתחשב בממשלה זו למטרת הסידור הסופי; הוא רק רצה להרוויח זמן כדי להביא לידי מצב רצוי לו, כלומר שפולין תהיה חלק של מרחב הכוח הרוסי ותלויה לגמרי בבריה"מ מבחינה פוליטית צבאית וכלכלית. צ'רצ'יל היה במצב קשה משום שידע, גם אחרי פלישת הצבא האנגלו־אמריקאי לאירופה, כי העול העיקרי של המאבק המלחמתי באירופה היה על הצבא האדום. לכן לא יכול היה להסתבך עם סטאלין. אף לא למען הממשלה הפולנית בלונדון שצבאה שלה השתתף במלחמה במקומות שונים. גם במזרח התיכון ואחר כך באיטליה.

חיילים גרמניים פורצים את מחסום הגבול עם פולין ואז למעשה החלה מלחמת־העולם השניה

ביחסים בין פולנים לרוסים היו כל הזמן חיכוכים גם אפיזודות מחרידות ואכזריות: החל מ־1939 היתה גם רוסיה אויב בעיני הפולנים, ומלחמת גרילה התנהלה גם נגד הרוסים עד שסטאלין מיחה לפני האנגלים על התנפלותם של „סאבוטאז'ניקים פולניים" על הצבא האדום ודרש לשים קץ למצב זה. שבגללו האשים את ממשלת פולין בלונדון. את האשמה המחרידה נגד היטלר נמש סטאלין לגורלה האיום. לפוכת זה שיבה את דעתו לבלין שהיתה מורכבת מקומוניסטים. ובסוף 1944 הציע להכיר בה כממשלה זמנית.

משחק שחמט

חליפת המכתבים על בעיה זו בין צ'רצ'יל לרוזוולט, ובין שניהם לסטאלין, נקראת עתה כמו רומאן מרתק, או נראה כמו משחק שחמט, סיפור של התנכלויות. אולם למרות התנגדותם של בעלי בריתו הלך סטאלין בדרכו והגיע באופן רשמי בוועידת יאלטה להחלק כמוסד [illegible] פולין בלונדון, שבראשה עמד מיקולאג'יק, [illegible] מהאנגלים לא [illegible] כים לממשלת בובות, שהרי צעד כזה פירושו היה סוף העצמאות הפולנית שלמען הצלתה נעשתה המלחמה. אולם המערב היה חסר־אונים. הוגשו תכניות שונות להרכבת ממשלת קואליציה בתנאי שבסוף ייערכו בחירות חופשיות בפולין המשוחררת, אולם כל זה נשאר על הנייר.

בפרשה זו שיחק תפקיד מעומעם איש בשם יוסף ראטינגר, יליד קראקוב, שהיה עסקן פולני עצמאי כבר בימי מלחמת העולם הראשונה. זכרונותיו שהופיעו עתה בספר (2), מוסיפים מידע על דברים שקרו מאחורי הקלעים במשך כמעט 50 שנה, אם־גם עלו מאמציו בתוהו. בדו"ח הנ"ל על המתרחש במשרד החוץ הבריטי מסופר כי סאר סטאפורד קריפס, השגריר הבריטי במוסקבה (שאחר־כך היה שר אוצר בריטי בממשלת הלייבור תחת אטלי) העביר ללונדון הצעה מטעם מר ראטינגר שדרש כי אידן יכנס ועידה של נציגי כל המפלגות הפולניות. בשיחה עם ראטינגר ב־9 בינואר 1945, הסביר אידן שלמרות אהדתו לעצם ההצעה, העיקר בשבילו הוא התחשבות בתגובת הרוסים. הבריטים לא יכלו להרשות לעצמם להתגרות בסטאלין בשלב זה.

ראטינגר נסע פעם לבריה"מ בשליחות מטעם שיקורסקי המליץ על הקמת יחסים דיפלומאטיים בין מוסקבה לממשלה הפולנית בלונדון לזמן קצר, אולם כמובן לא עלה בידו לשנות את מטרות סטאלין. לא היתה לראטינגר קומה פוליטית ואנושית הדרושה להישגים ממשיים.

יתכן שפשוט היה הרפתקן, שאהב לעמוד ראשם של מדינאי רציני. כבר במלחמת העולם הראשונה היו לו כל מיני רעיונות כושלים, למשל תכנית הקמת קיסרות אוסטרו־הונגארית־פולנית שתעשה שלום נפרד עם המערב. אז הסתבך בקשיים וברח למאכסיקו. בשנות ה־40 ניהל בלונדון אורח חיים בוהמי אולם בגיל 55 היה לו די אומץ־לב לצנוח לפולין הכבושה ולהתקשר עם המחתרת שם. אגב, בעת מלחמת העולם הראשונה היו לראטינגר גם מגעים עם המנהיגות הציונית, ורצה לעזור לפעולתם הפוליטית, אולם על דבר זה יש רק הערות קצרות בספרו של מר פומיאן. נאמר שם שראטינגר נפגש עם ויצמן, עם „זאבולאנסקי" (כנראה ז'בוטינסקי) ועם סוקולוב, וביחוד התידד עם האחרון שהיה בקי בספרות פולנית. יתכן שנמצא חומר עליו בארכיון סוקולוב בירושלים. ראטינגר לא היה יהודי, אם־גם יריביו הפוליטיים ביחוד בין הדאמוקראטים הלאומנים (האנטישמיים) ב־1918 הדביקו לו „כתם" של יהודי.

[illegible]

כל [illegible] פולין ואמוקראטית לפי מושגים מערביים עלו בתהו. ידו של סטאלין היתה על העליונה. בעניין זה ובבעיות אחרות המהוות את תוכן הכרך העבה של תולדות מדיניות החוץ הבריטית התעוררו לעתים קרובות חילוקי־דעות בין אנגליה לארה"ב ביחוד משום שרוזוואלט התנגד בכל תוקף ל„הקמת איזורי השפעה", ובעיניו תמיד היה צ'רצ'יל חשוד בכוונות כאלו, ביחוד בבלקאן.

לסטאלין — כמובן — לא היו פיקפוקים או מעצורים כאלה. הוא אפילו לא הסתפק ב„איזורי השפעה" אלא מטרתו הברורה היתה שלטון רוסי גמור על כל מזרח־אירופה. התוצאה ההגיונית היתה דיכוי נמרץ של הנסיונות מטעם גרמניה מזרחית (1953), הונגריה ופולין (1956), ובסוף צ'כוסלובקיה (1968) להחזיר לעצמן קצת עצמאות, עד לדוקטרינת ברז'נייב המצדיקה שלטון זה במסווה „סולידאריות סוציאליסטית". החזית זו אמנם הושמה לאל כבר ב־1948 על־ידי יוגוסלאביה, ויש להניח כי בדעת הרוסים לתקן גם חסרון זה בעתיד. אגב, ב־1944—1945 נחשב בלונדון טיטו עוד סוכנו של סטאלין!

משקיפים פוליטיים כאן סבורים כי לא רק ההסכמים עם גרמניה המערבית אלא גם הוועידה „לבטחון אירופה" המתוכננת עשויים לשמש למתן גושפאנקה על השלטון הרוסי על כל הגרורות. אולם מתחת לפני השטח עוד קיים הרצון של עמי מזרח אירופה למעמד עצמאי, אם־גם הם מודים בתלותם בבריה"מ. משום כך גרם ביקורו של ניכסון בוארשה סיפוק נפש להמוני העם הפולני, ויתכן שגם לצמרת הקומוניסטית שם.

1) Sir Llewellyn Woodward: British Foreign Policy in the Second World War. Volume III (November 1943 — August 1945). H. M. Stationery Office London 1972. 620 pp. & 5.—

2) Joseph Retinger. Memoirs of an Eminence Grise. Edited by John Pomian. With a Foreword by H.R.H. Prince Bernhard of The Netherlands. Sussex, at the University Press. Chatto & Windus London 1972. 265 pp. & 3,25.

יש לנהל יחסים קורקטיים עם צרפת

מאת אליהו מאייסי
סופר „הארץ" בצרפת

בידי צרפת מפתח חשוב לקהיליה האירופית

פאריס

יש לישראל טענות חמורות נגד המדיניות הצרפתית, וממשלתה לא נמנעה מעולם, ובצדק, מלהשמיען. אך בשעת ביקור שערכתי לאחרונה בישראל שמעתי אנשים מסויימים, בהם אף פקידים בכירים, מתבטאים על צרפת בלשון הנוהגת מקום להורים. אין המדובר רק בביטויי מרירות על מדיניות עקבית של יזידות כלפי אויביה בנפש של ישראל — מרירות שאני מסכים לה בהלאה — אלא במשהו נוסף: אנשים חשובים מן הממסד הישראלי, כולל פקידי מדינה בכירים, הביעו לפני באורח פרטי או פומבי רעיונות, שאם משקפים הם את הקו המנחה את מדיניות ישראל, כרוכים הם לדעתי בסכנה רבה לאינטרסים הישראליים.

פקיד בכיר, אדם אחראי ורחוק מלהיות חמום־מוח, אמר לפני במעשה כדברים הבאים (ואותו דבר למעשה אמרו לי גם אנשים פרטיים בעמדות לא פחות רמות): צרפת, בדומה לבריטניה, איבדה מחשיבותה העולמית. לגבינו הישראלים היא רחוקה יותר ויותר, כמעט בלתי־קיימת. פעילותה במדיניות החוץ איננה חשה בתוצאותיה של משקל כלשהו קיים לצרפת. אנו יכולים לחיות יפה מאד בלעדיה. מה שקובע כיום, היא עמדת בריה"מ, וכמובן עמדת ארה"ב. משקלה של צרפת אפסי כשהמדובר בהתפתחות האמיתית של אזורנו.

לפי גישה זו יכולה איפוא ישראל להתעלם מצרפת. ובמידה מסויימת אף חייבת היא להתעלם ממנה. באותה גישה יש קצת מן ההתנשאות — כי פירושה שאף בהיותה אויבת, אין צרפת הרשמית מסוכנת לישראל, ואין מוכרחים איפוא לשים אליה לב.

אכן אפשר לתאר שלמעשה הרוויחה ישראל הרבה מן העמדה וכן האמברגו של צרפת. אפשר להצביע על העובדה שתודות לכך יכלה ישראל לפתח במידה ניכרת את תעשיית החימוש שלה — שלא להזכיר כבר כי ארה"ב סיפקה לה נשק מתאים כדי להשיב על הסכנות שישראל ניצבת מולן.

אלא שאין זה הכל. צרפת של דה־גול ושל פומפידו חשבה שעליה להביא את ישראל למצב בו יהיו יחסיה עמה נטולים כל דבר של ידידות. היא חשבה שעל ידי תקיפתה המתמדת של ישראל בזירה הבין־לאומית, תוכל לכבוש חן בעיני ממשלות ערב, אך יחד עם זה מקיימת צרפת עם ישראל יחסים תקינים בתחום הכלכלה, ובמידה מסויימת אף בתחום התרבות. יש לברר איפוא אם מחייב האינטרס של ישראל לשמור על מה שנשאר, כדי להציל עמדות מסויימות שנותרו לה בצרפת, ושאף עשוי להיות להן אופי פוליטי.

למשל, ברור ש־600,000 היהודים הצרפתים, הידידים לאין מספר שעדיין יש לישראל בצרפת, מהווים בשבילה נכס חשוב ביותר. יהיה זה חמור מאד אם ישראל תביע כלפיהם זלזול כמויים, כאילו לא היו חלק בל־ייפרד של צרפת. אין המדובר בהכחשתו של מצב העניינים בצרפת, שהוא לרעת ישראל. נוכח המדיניות המתנהלת עתה ונוכח כספי הערבים, אין ספק שמתפתחים והולכים בה כוחות אנטי־ישראליים ואף אנטישמיים. אך יהיה זה משגה חמור אם הזניחו ישראל את עמדות־התמיכה שיש לה בצרפת.

שנית: המסחר הישראלי עם צרפת מפותח ונוח לישראל, אפילו קונה היא בצרפת יותר משהיא מוכרת לה. גורם חשוב נוסף הוא עמדתה הגיאוגרפית של צרפת בדרך החיונית בין ישראל לארה"ב.

אמנם אפשר לטעון: „כל זה טוב ויפה, אך יכולים לשמור עם מדינה מסויימת על יחסים מסחריים טובים, ויחד עם זה למתוח קו מתחת ליחסים הפוליטיים". וכאן הנקודה העדינה ביותר.

היחסים הכלכליים עם צרפת הם חלק לא מבוטל מקשרי ישראל עם השוק המשותף. יותר ויותר ייקבעו כל העניינים המסחריים, בקרוב העניינים המוניטריים, ובאחור יותר העניינים הכלכליים, על ידי מה שנעשה בבריסל. והנה, צרפת תופסת מקום מדרגה ראשונה בקהיליה הכלכלית האירופית, ולמעשה אין אפשרות לעשות בה שום דבר ללא הסכמתה.

יש כמובן חיכוכים בינה לבין חברים אחרים בקהיליה. ישראל יכולה להביאם בחשבון, אך אין להיתפס משום כך לאשליה. בלי צרפת היא לא תשיג מאומה. רק בדיפלומטיה שתהיה בצה ובנצונה אחת פעילה, נמרצת וגמישה, יכולה היא לקוות להתגבר על המכשולים שצרפת מציבה בדרכה. יתר על כן, יש להבין כי המדיניות הצרפתית כלפי ארצות ערב — להוציא כמה מקרים אינדיוידואליים — נובעת מאינטרסים חומריים. הנפט הוא אחד מהם, אך לא היחיד. מכאן ניתן להסיק שיש אינטרסים כלכליים קשורים בישראל שצרפת מעוניינת בהם.

זאת ועוד: 10 מדינות הקהיליה מתכוננות להדק את הקשרים ביניהן יותר ויותר. בקרוב יעבור מפעבר היקן תהליך גובר והולך של איחוד. יחד עם זה תהיה מגמה חזקה לאיחוד פוליטי, שכבר רואים את סימניה המבשרים. על כן אל לה לישראל להיות תמימה — גם בתחום זה לא תוכל להשיג מאומה נגד צרפת. אף המדינות הידידותיות ביותר לישראל יזהירו אותה, שלא תוכל לקוות לגרור את הקהיליה אחריה בניגוד לרצון צרפת, בביוחד לא בענייני הים התיכון.

מה לעשות איפוא? הפתרון היחיד הוא להיאחז בעקשנות ביחסים קורקטיים עם צרפת. יחסים כאלה יאפשרו לישראל גם לשמור על קשריה הטבעיים עם ידידיה בצרפת, גם לקיים נוכחות שתודות לה תוכל להילחם בהשפעות החזקות, העשירות והמבוססות יותר ויותר הקמות כאן כנגדה, וגם לשמור על ציבור לדיונים עם ממשלת צרפת בקשר לכל הבעיות, פוליטיות ואחרות, שלגביהן מבקשת ישראל לשכנע את הזולת בצדקתה. בידי צרפת אחד המפתחות החשובים ביותר לקהיליה האירופית. אין לתת שמפריס תוכל לסגור לפני ישראל את דלת הקהיליה.

תערוכת ציוריה של
שיינדל פלדנקריין ז"ל
בחסותו של
דוד בן גוריון
נמשכת ברחוב נחמני 51—49 תל־אביב
עד 1.7.72 בין השעות 7—10 בערב
במשך התערוכה
אלבום הכולל 28 רפרודוקציות מציוריה של
שיינדל פלדנקריין ז"ל
במחיר —.25 ל"י במקום —.40 ל"י
להשיג בכל חנויות סטימצקי בארץ
ובהוצאת־ספרים אל"ף בע"מ, רח' נחמני 49 ת"א

אוניברסיטה בר־אילן
המחלקה למוסיקולוגיה
מודיעה על
קונצרט סיום השנה
של תזמורת האוניברסיטה ומקהלתה
שיתקיים ביום ראשון כ"ט בסיון תשל"ב, 11.6.1972, בשעה 1.00 בצהרים, באודיטוריום ע"ש שלייפר.
בתכנית:
א. תזמורת האוניברסיטה בניצוחו של מר אורי שרביט. סלמן: סויטה בלה מינור לחליל ולתזמורת (קטעים). פרוקופייב: פתיחה על נושאים יהודיים. מוצרט: מחולות כפריים (מתוך האופרה, דון חואני).
ב. מקהלת האוניברסיטה בניצוחו של מר יוסף פרידנזר. הנדל: מרש מתוך „יהודה המכבי". קסרס: „תישקי תינוקי" בעיבוד הד"ר י. אדלר. היידן: שני שירי מקהלה.
כרטיסים במחיר —.1 ל"י בכניסה לאולם.

אוניברסיטה בר־אילן
המחלקה לפילוסופיה והספריה הכללית
הצבור מוזמן לטקס הפתיחה של
תערוכת הארי"
במלאות 400 שנה לפטירתו
הפתיחה ביום שלישי ר"ח תמוז תשל"ב (13.6.72) בשעה 5.00 אחה"צ, באודיטוריום שבבנין המטולה בקרית האוניברסיטה.
בתכנית:
דברי פתיחה — פרופסור מנחם צבי קדרי,
רקטור אוניברסיטת בר־אילן
הרצאה על הארי חוגג — פרופסור מאיר בניהו,
מאוניברסיטת תל־אביב
לאחר ההרצאה סיור בתערוכה.
התערוכה תהיה פתוחה במשך ששה שבועות בבנין הספריה.

משרד החינוך והתרבות
מרכז ההסברה
עצרת סיום
חוגים לאזרחות
תתקיים
ביום ראשון, כ"ט סיון תשל"ב, 11.6.72
בבנייני האומה, ירושלים

עברנו!
כתובתנו החדשה:
בית אמריקה, שד' שאול המלך 35
תל־אביב, טלפון 252475
אתיד
חברה לקידום ועידוד היצוא לארה"ב

מעשי כשפים
לא יועילו
בסבך דו"חות
מס הכנסה
החל מ־ 25 ל"י
לבלוק „מסחת קסמים" לכל בעיות המס שלך.
אם דואגים לכיסויך החוקית בקבלת הנחות והקלות מקסימליות במס הכנסה. בבלוק ידריכו אותך במילוי טפסים, בנושאי החזרי מס, חישובי שכר, ניכויים ועוד.
„הנוסחה" שלנו: נסיון עשיר ומומחיות בנושא אחד ויחיד — מס הכנסה.
ערבות
אם מבעיקום הנכם פוייקח של כל ה"ה מס הכנסה. אם טעינו גרמנו לך קנס או ריבית — נשלם אותם עבורך.
האת"ר בלוק
מומחי המיסים הגדולים בעולם, עם יותר מ־6000 משרדים.
ירושלים: הנביאים 30, טלפון 95741
תל־אביב: כיכר מלכי ישראל 5, טלפון 64 163, 64, כלי 236785
חיפה: הרצל 4, טלפון 33 502, כלי 640871
בימי השבוע מ־9—7. יום ו' מ־9—1
אין צורך בקביעת ראיון.

רשת מלונות נופש ראשונה בישראל
מני
מלונות נופש בישראל
השרון הרצליה
גלי כנרת טבריה
רימונים צפת
נפטון אילת
והחל בסוף 1972 גם
שלום ירושלים
מסורת של שירות ואירוח.
אשר הפכו לשם דבר בארץ ובעולם.
לשירותך תוכל לפנות מעתה להזמנות מקומות
אל מרכז ההזמנות הארצי של הרשת:
טלפון 938777 - 03
או לכל אחד מבתי המלון.

חברת־בת של חברת הכשרת הישוב בישראל בע"מ

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

היפיס במוסקבה

עתוני בריה"מ יוצאים חוצץ נגד אופנת השיער הארוך

מאת הדריק סמית, מיוחד ל„הארץ" מ„ניו־יורק טיימס"

מוסקבה

חובב־ספורט באוקראינה היה כה נרגז, שכמעט וסגר את הטלוויזיה. סטודנט בלנינגרד הביע את המר־אה. מורה של בית־ספר במוסקבה פנתה אל מפיקי הסרטים בקריאה „הקץ להפקרות". כל אלה הביעו דעותיהם במדור „מכתבי קוראים". העתון „סוביאטסקי ספורט" דרש שהשופטים על המגרש ישרקו או יפ־עילו מיד המשטרוקיות.

וכל אלה למה ? הבעייה היא שי־ער מגודל, גרביים מרושלים, מכנסי ג'ינס מלוכלכים או מקומטים, ו־אופנה היפית בכלל — לא רק ב־קרב צעירים סובייטים רגילים, אלא גם בין כמה מכוכבי הכדורגל ה־מהוללים ביותר של ברית המוע־צות, בשעת משחקים משודרים שידור כל־ארצי בטלוויזיה.

לפי קנה־מידה מערבי נראים גם ממדי הבעייה וגם אורך השיער כצנועים. אך עם בוא הקיץ דומה שהתעתונות הסובייטית גמרה אומר לנסות ולבלום את המגמה.

„סוביאטסקי ספורט" — עתון ספורט יומי כל־ארצי — התרגש עד כדי כך בשל המאורעות האח־רונים, שהוא דרש צעדים נמרצים נגד „היפיס של כדורגל". במאמר בשם „סנובים על מגרש הכדורגל" הוא נקב בשמותיהם של כמה שח־קנים סובייטיים ראשונים במעלה, האשים אותם שהם „חיקויים עלו־בים" של כוכבים מערביים.

בעתון אחר, „סוביאטסקיה קולטו־רה" התאוננה המורה נ. מדרונובה ממוסקבה שאין יוצרי הסרטים עו־שים את שלהם כדי להרתיע צעי־רים סובייטיים מלחקות סגנון של היפיס. היא כתבה : „קחו את אלה המכונים „השעירים". בתורים מוז־הבים — שיער מגודל ופרוע, מקו־שט בשרשרות ובצעצועים קטנים, שמזמן לא חפפוהו ולא סרקוהו. מראה מבעיל ! היכן הסרטים הבו־קעים טיפוסים אלה שבאופנה, או שמים אותם לצחוק ? במקום זה, התאוננה המורה, מוציאים המפיקים סרטים העשויים להיות חומר הד־רכה גרוע לילדים, כיוון שאף ה־גבורים הסוציאליסטים שותים יותר מדי, מעשנים יותר מדי, ומשתכ־רים יותר מדי בגבול בה.

„חיקויי היפיס"

בעתון הנוער „קומסומולסקאיה פראבדה" כותב ולאדימיר איליט, צעיר בן 20 הלומד בקורסים של ערב באוניברסיטה של לנינגרד, על השפעת „חיקויי היפיס" ומציין שאין זה ענין פרטי, אלא פגיעה בציבור הסובייטי.

התקפות כאלה מתפרסמות רק לעתים רחוקות בעתונות הסובייטית, אלא אם כן איזו רשות גבוהה יותר סבורה שלהוקיע את ידה.

כתב איליט : „דידי אבגיים ש־אם איש זה רוצה לגדל דברים כאלה, הנח לו, אל תתערב בהגבה העצמית של האישיות. אך אני לא הייתי שיש כאן איפיית כלוחה. והי הילדי בפרוטה של כל דבר שראה בסרטים ובתקליטים זרים. [illegible] דבר אחד. כל ידי עצם הופ־עה ביותר [illegible] ההיפי בהבטבת האדם ובתנועתיו ובהלבלים של הבו־גוי.

אף על פי כן, כתב אורלוב, דוחה הוא את הפתרון שנקט הצאר פטר הגדול של קיצוץ זקנים, או את הטקטיקות הדרסטיות של שוטרי־עזר כן המשטר האזרחי לפני כמה שנים שהיו תופסים לובשי חולצות ומכנסים בהירים וגוזרו את השרוו־לים ואת המכנסים, כדי לשים את לובשיהם ללעג ולקלס. אורלוב המליץ „לא על אמצעי תגמול אלא על עצה כלאת מקט" כדי לתקן את דרכם של הסוטים.

באשר ל„זוהמה" הכדורגל, יעץ „סוביאטסקי ספורט" לשחקנים הסו־בייטיים שלא לחקות את סגנון ה־שיער המגודל הערביים הנופלים של ג'ורג' באסט המפורסם או גארד מילר (במערב גרמניה), אלא לח־קות בבקום זה את כדורגלן הוריז ואת שליטתם הנפלאה בכדור. ה־עתון ציטט מכתב מאת פועל אוק־ראיני שאמר, כי שמחתו נוכח נצ־חון כדורגל סובייטי על הצרפתים הופרה על ידי העובדה ש„פעמים אחרות הראו את המקשר המהולל שלנו וראמאקייב רץ עם גרביו ל־מטה. ואם מוסיפים לכך שכמה משחקני הכדורגל שלנו והשחקנים הצרפתים היו בעלי שיער ארוך כרעמה של נשים — האמינו ל־י, רציתי לסגור את מקלט הטלוי־זיה".

סוביאטסקי ספורט" האשים את האלרי לוגופאס, הקפטן לשעבר של „ספארטק" המוסקבאי, וכן שחקנים אחרים בקבוצה זו, ב„דינאמו" של קייב, „אנשי הנפט" של באקו, ה־„קסרים" של אלמה אטה, את קבו־צת הכדורגל של הצבא ברוסטוב על נהר דון, ומדצדנים אחרים שהם נותנים דוגמא רעה לנוער ה־סובייטי.

קריקטורה בעתון סובייטי נגד אופנת ההיפים

אוניברסיטה אנטי מלחמתית

מאת פראד לאבגרן, מיוחד ל„הארץ" מ„ניו־יורק טיימס"

המחבר מפעילי תנועת הסטו־דנטים בארצות־הברית למען ה־שלום.

הצורה החדשה ביותר של מחאת הסטודנטים נגד המלחמה היא ה־אוניברסיטה האנטי־מלחמתית. במקום לסגור את האוניברסיטות ולפנות אל הסטודנטים שיישארו בבית, או ל־ארגן כמה מאות מהם כדי שישתלטו על בנין אחד או שניים, דוגלים פעילים רבים של תנועת הסטודנטים בהפיכת בתי־הספר למרכזי ארגון בשביל התנועה נגד המלחמה.

אף כי בתי הספר נשארים פתו־חים, אין פירושה של האוניברסיטה האנטי־מלחמתית „עסקים כרגיל". הלימודים מתקיימים — כשסטודנטים נותנים שעורים על מלחמת ויטנאם. מרכזיות הטלפון נשארות פתוחות. הן מופעלות על־ידי סטודנטים ב־מסגרת רשת כלל־ארצית נגד המל־חמה. תחנות הרדיו, העתונים ב־קאמפוסים, מוסיפים לפעול, כשהם מספקים ידיעות טריות על המלחמה ומודיעים על הפגנות נגדה. רעיונות אלה נמצאים עתה בדיון ובוויכוח בתנועת הסטודנטים והם מת־קבלים יותר ויותר.

מה מקורה של צורת־מחאה חד־שה זו ? בשעת שביתת הסטודנטים במאי 1970 אימצו אותה הסטודנטים לעצמם באופן ספונטני. בשעת התקו־ממות הסטודנטים הגדולה בצרפת ב־מאי־יוני 1968, אורגנה אוניברסיטת הסורבון לפי קווים דומים. הסטודנ־טים הצרפתים, שהתחילו במחאות נגד המלחמה, הצליחו לעורר מיליוני פועלים לשביתות. גם התנועה השחו־רה בארצות־הברית העלתה רעיונות דומים, בדרישה שהאוניברסיטות יקי־מו מחלקות ללימודים כושיים ותכ־ניות אחרות למען הציבור הכושי.

הרצאות על הודו־סין

כיצד פעלה עד כה האוניברסיטה האנטי־מלחמתית ? אחרי הודעת מו־ניכסון על הפצצת האנוי ומיקוש נמל הייפונג, זכו סטודנטים באוני־ברסיטת קולראדו בתמיכה ציבורית השמיעו מחאותיהם נגד המלחמה. בעזרת התומכים השתלטו על בנין שלם בקאמפוס והקימו בו מרכז אנ־טי־מלחמתי. היתה להם גישה למכו־נות שיכפול, למכונות כתיבה, לטל־פונים ולמכונות העתקי־צילום.

באוניברסיטת נורתווסטרן הצ־ביעו 4000 איש, ביחס של 1:3, בעד שביתות סטודנטים. אחר כך השיגו משרד ששימש להם כמטה השביתה והפיצו אלפי עלונים למען אסיפה אנטי־מלחמתית של תושבי המקום. באסיפה זו השתתפו 8000 איש.

בקאמפוסים רבים מצאו הסטודנטים שימושים חדשים לדברים שמלמדים אותם בבית־הספר. במכון פראט הש־תמשו סטודנטים של מחלקת האמנו־יות הגרפיות בהתקני המכון, כדי לתכנן ולייצר ייצור המוני כרזות יפות — רעיון שנולד ב־1968 בסור־בון, ונתקבל על־ידי סטודנטים לאמ־נות בהארוורד בשעת השביתה שם.

בשעת מחאות אנטי־מלחמתיות ב־אוניברסיטות הופכים הסטודנטים את הקורסים, באופן שיגרתי כמעט, ל־במות־לימודים מיוחדות לעניני הו־דו־סין, האינפלציה, הגזענות, מאבק הנשים. כשאנו נוקטים פעולה נגד המלחמה, גוברת יחד עם זה ההזד־הות שלנו בצדדים שליליים אחרים של החברה.

תנועת הסטודנטים דוגלת בניתוק הקשר בין אוניברסיטות המלחמה. באשות קאמפוסים בוטלה העתודה ה־אקדמאית בגלל מחאותינו. עתה תוק־פים הסטודנטים את תכנית ג'ייסון (הרצאות על נושאים צבאיים) בקו־לומביה ואת המכון למחקר צבאי ב־פרינסטון.

דורשים „פינוי מידי"

דרישתנו העיקרית היא „פינוי מ־ידי". אנו תובעים הוצאה מיידית, ללא כל תנאי, של כל הכוחות, הציוד והמטוסים הצבאיים של ארצות־הברית מדרום־מזרח אסיה. על כך יש הס־כמה כמעט פה אחד בקרב הסטו־דנטים בכל רחבי הארץ.

האסטרטגיה הפוליטית הבסיסית העומדת מאחורי הרעיון של „האוני־ברסיטה האנטי־מלחמתית" היא לשכ־נע מיליוני אמריקאים לנקוט פעולה נגד המלחמה. כדי להשיג זאת, עלינו לזכות תחילה בתמיכה ובהשתתפות של הרוב המכריע של הסטודנטים. לפיכך מתקבלות כל ההחלטות ב־אסיפות עממיות הפתוחות לכל, עם ויכוחים דמוקרטיים על אסטרטגיה, והצבעות הנערכות על כל שאלה.

אנו מאמינים שהעם האמריקאי יכול לשים קץ למלחמה בוויטנאם. ב־1970 עזרו סטודנטים, על־ידי שבי־תה מהוף אל הים, לאלץ את ניכסון [illegible] הפלישה לקמבודיה. אנו [illegible] לקבל קצה מבסיסינו באוני־ברסיטות כדי לשים קץ למלחמה זו. [illegible] עתה הם המוני אנשים מכל אורחות החיים [illegible] ביום הירושימה־נא־גאסאקי ב־5 באוגוסט.

המסוממים יוצאים לציד

מאת שיין סטיבנס, מיוחד ל„הארץ" מ„ניו־יורק טיימס"

שיין סטיבנס הוא המחבר של „דידי לחוגים העליונים בעו־לם אחרי".

הנערה בבית בו אני גר בניו־יורק מפוחדת. בכניסה לבנין המעמיד לב־ריונה סכין באורך 15 ס"מ. צעיר וצעירה מבוריים לפנים בגיל 20 בער־ך באו כאחורה והפכו אותה בקצה גרם המדרגות המפילה ארצה. הס־כין נגלה לפני שיכלה להגיב.

„אל תזוזי, אל תצעקי, אל תדב־רי".

„לא נפגע בך, כלבה שכמותך. אנו רק רוצים את כספך".

„כן, את הכסף. מוטב שיהיה לך כסף, אחרת אחתוך את פניך לרצו־עות". הצעיר צחק צחוק היסטרי קצר.

„הקשיבי לדבריו, כלבה. הוא יע־שה בך זאת".

דיאנה הרגישה כיצד הלהב נתקע לתוך גרונה. היא עצמה את עיניה והיתה קילוחי דם חמים מוצצים [illegible]. היא ידעה שהוא עומד [illegible].

הארנק התלוי לה על כתפה נפתח. ארנק־הכסף הוצא מתוכו. אצבעות דקות של אשה חיטטו בתוכו. „10, 15, 16, 17, 18. זהו זה". היא מנתה עוד פעם, בשקט.

„זה כל מה שיש לך ?" קולו של הבחור נסדק כרוב עצבנות. „זה הכל ?"

דיאנה ניסתה להגיב בחיוב, אך לא יכלה. כן לא יכלה להניע את ראשה. לאט־לאט עלו דמעות בעי־ניה, והיא נוכחה שאין היא יכולה להשתלט עליהן.

בארנק נערך חיפוש נוסף. כרטיסי ביקור, פנקס כתובות, פרס בשכום, אולי, דולר אחד, כמה אסימונים לרכבת התחתית. כל אלה נגרפו יחד עם הפרס.

„מה זה ?"

הנערה העלתה כן הארנק טבעת דוד־קטן הלוי בשרשרת זהב דקה. היא הטהילה בו בשקט, ואחר כך התבה אותו לכיס המקטורן שלה. לאחר שהפכה את הארנק על פיו ושפכה את מה שבתוכו על הרצפה, היא הוסיפה לחפש, הוציא כמה פריט נוסף ודירי הפיכה טיגריה.

„הטבעת, קחו את הטבעת".

בתפסה את ידה של דיאנה הלכה הנערה בכוח טבעת עתיקה גדולה מאצבעה. בעברה באחורי הבחור אל היד האחרת, היא ניסתה לחלץ טבעת זהב שבריאתה בבעלת ערך. „הטבעת הזאת היא אינה זה. איני יכולה להסירה".

ידה של הבחור עם הסכין התהדקה בחוזקה מתאריכה כן הגרון. „תני לי את זה. אחתוך אותו בו בסקין, כאן". דיאנה, בלאת אימה, צעקה : „לא, אנא. אני אוריד אותה. אנא". הנערה עיכבה בעד הזרוע שהחזיקה החזיק את הסכין. „תן לה לנ־סות את זה".

ציניה עקבו בקוהנבית מאחורי האצבע עם הטבעת כשדיאנה ניסתה באופן נואש לחלץ אותה. היא הו־ציבה את האצבע כמה פעמים בפיה עד שלבסוף נתרופפה הטבעת ונב־תחררה. הוא תפר אותה מידה.

„ביאי".

הנערה כרעה ברך ליד דיאנה. „אל תצאי אחרינו", הפליטה, „אחרת נשוב להיפרע ממך. אני מתכוונת ברצי־נות".

הבחור כבר פתח את דלת הכניסה. „ביאי".

היה זה יום בהיר ויפה בעיר ניו־יורק, כמעט כבוריהמים הצעי־רים יצאו כן הבנין ברחוב המסיד שבריבע ווליגי. בשביל דיאנה היה זה יום בו שיתק לה המזל בעיר : היא במאוחת בחיים.

פקידים פדראליים בכירים אומרים עתה שהמכוכרה לסמים היא הבעיה הסוציאלית מס' 1 של ארה"ב. [illegible] „בלונה סוציאלית" בללית [illegible]. לפני העיר ניו־יורק [illegible] לפחות בת 10 שנים — ובמשך [illegible], אלה הן בתקופה חייו של אדם. [illegible]

[illegible]

שרות כרגיל

מנופקטשורדס לייף, החברה הקנדית לביטוח החיים, ממשיכה לשרת את בעלי הפוליסות שלה בישראל בנאמנות ובמומחיות כדי לספק את צרכיהם להגנת המשפחה, ביטוח מס עזבון וביטוח עסקים.

סכום הפוליסות של מנופקטשורדס לייף בישראל ביום 31 בדצמבר 1971 הגיע ל־420,000,000 ל"י.

בשנה זו הגדילו לקוחותינו את סכום ביטוח החיים שלהם ביותר מ־18,000,000 ל"י על־ידי חוזים אינדיבידואליים חדשים.

מנופקטשוררס לייף
החברה הקנדית לבטוח החיים

תל־אביב. ירושלים. חיפה. באר־שבע
המשרד הראשי: תל־אביב. ת.ד. 2007. טלפון 50201

I.L.M

מיטה זוגית עגולה

נמכרת בתערוכת „אדם ומעונו"

בביתן 27

במחיר -.2,100 ל"י

מוצגת ומיוצרת ע"י

נגרית שפירא בע"מ - חיפה

טלפון 660639

אנו מזמינים לנופש הבראה בבית הארחה, הבראה והחלמה
(מקודם בית הבראה לצבחונים — פאולה פ'ק)

„רמת טבעון"

טבעון, רח' החורש 23—25.
טל. 04—931229, 04—85141

המגמודים בבנין רחב ידיים ומצוי
חדרים מרווחים עם שירותים צמודים
מטבח כשר הדאטטי
פיקוח רפואי 24 שעות

„חומת-אנך" בע"מ

נתניה, רח' סמילנסקי 25 טלפון 053—23867

מציעה למכירה
דירות פאר
עם כל השכלולים

ברחוב סמילנסקי בנתניה

דירות לכניסה מידית בנות 4 חדרים ו־5 חדרים
דירות בנות 4 חדרים כניסה תוך 8 עד 10 חדשים
דירות בנות 3-4-5 חדרים בבנין רב קומות ההוקף ונבנה.

אגרות חוב 5% (2002)

ניתנת בזה הודעה כי פנקס ההעברות של החברה הרשומה מטה, יהיה סגור בישראל ובלונדון, החל מיום 16.6.72 עד 30.6.72 (2 הימים כלולים) למטרת הכנה של תלושי הריבית שז"פ ביום 30.6.72.

אשורים על פטור ממס מניכויי ריבית במקור יתקבלו רק עד 16.6.72.

בעלי תעודות ששינו כתובתם ועדיין לא הודיעו על כך לחברה, מתבקשים לעשות זאת בהקדם.

לפי הוראות ההנהלה
ז. צינגהר
מזכיר

מפעלי ים המלח בע"מ

MOUSON cosmetic

דרשי קטלוג מוסון בתמרוקיה

הצעה למכירת מכונית
1 מכונית פורד, קאונטרי סדן

שנת ייצור 1969, 9 מקומות ישיבה, 4 דלתות, היגוי ותיבת הילוכים אוטומטיים, צבע לבן, כל השיפורים.

את המכונית אפשר לראות בחצר הסוכנות היהודית לא"י בירושלים בין השעות 09.00—14.00. בדבר פרטים נא לפנות למחלקה מס' 2 בקרן היסוד.

הצעות יש להגיש עד 16 ביוני 1972 במעטפה סגורה בכתובת „מכונית" ולצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מהמחיר המוצע ע"פ הכתובת :

קרן היסוד — המגבית המאוחדת לישראל
ת.ד. 583 ירושלים.

קרן היסוד — המגבית המאוחדת לישראל אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או איזו הצעה שהיא.

נותרו 4 יומים להגרלת הוועד למען החייל

יוגרלו

* דירת פאר בת 4 חדרים בת"א
* 10 מכוניות
* 10 טילונים
* 50 מקלטי טלוויזיה

2222 פרסים

האגודה למען החייל בישראל

גם אתה יכול לזכות

בהגרלת הפרסים השבועית

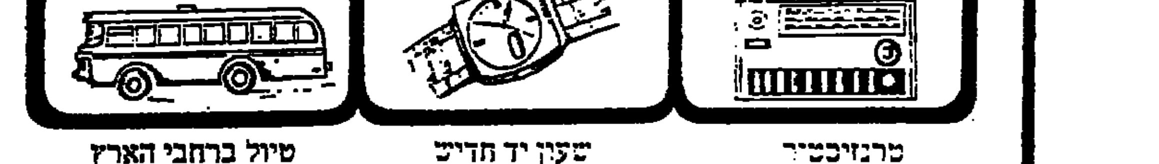

השתתף במבצע
נקוו אריבות בטיחות 72

בהגרלה האחרונה זכו הנוסעים הבאים :
אבישי דובניקוב, ריינס 58 ת"א — בטרנזיסטור
אברהם רובינזון, השר משה 65 ר"ג — בשעון יד
זהבה גרין, כצנלסון 139 גבעתיים — בטיול זוגי בן יום ב„אגד־דן תיור"
נינה גולד, יהודה הלוי 68 ת"א — בשעון יד
יוסף אמסלם, מושב רינתיה 17 — בטרנזיסטור

בהגרלה הבאה באוטובוסים של אגד או דן — ישום על גב הכרטיס את שמו וכתובתו. אל תשכח לשים את הכרטיס ב„פליקס" המותקן ביציאה — ציליי יזכה בו אתה.
בהצלחה!

נסיעה נעימה-בעזרתך !

מטה המבצע

העקרונות שמעבר לחוקים

...פרופ' אהרון קציר שנירצח בלוד. האמין בשילוב מדעי הטבע והרוח לתועלתו של האדם

מאת **פרופ' נתן שרון**

...ספר רב של סטודנטים, שהתגו־ ...יום אחד באוניברסיטת ברקלי, ...סוניה, ליד אולם הרצאות, ...הסובת לבו של פרופסור ... בקוקו. „השבתי, כי הם ...ילים שוב להפגנה רועשת נגד ...ת ויטנאם, או נגד הצווי ש־ ...; לכוהים", סיפר אותו פרופ־ ...מאוחר יותר. „אולם מה גדלה ...תי כשהתברר לי שהסיבה להת־ ...ת היתה שונה לחלוטין — הד־ ...נטים התאספו כדי להיכנס ל־ ...ר על הרצה אורח, הפרופ' אה־ ...קציר".

...היה קסמו של האיש, מורי ...הלך מאתנו בטרם עת? מה ...אליו את קהל שומעיו, בישׂ־ ...או מחוצה לה, במוסדות מחקר ...ורסמים בעולם, בכינוסים בינ־ ...יים במזרח או במערב, במכון ...ן, באוניברסיטאות, בצבא וב־ ...נים? ומה גרם שכל פגישה וכל ...: אתו, כל מאמר מפרי עטו ...תי — היתה בהם חוויה אינ־ ...ואלית שלא בנקל תישכח?

לקציר הכושר הנדיר למשוך ...רב את שומעיו, ולהסביר בלשון ...; ומדוייקת דברים מסובכים ד־ ...ים. הוא היה בעל ידיעות נר־ ... לא רק בתחום המדעים ה־ ...ים, כי אם גם בתחומים של ...ם ההומאניים. את דבריו ...תבל בסיפורים מעניינים וב־

אהרון קציר

...חת ההרצאות שנשא לפני כ־ ...ר שנים על הנושא „החינוך ל־ המהפכה המדעית של המאה ...ריבי אמר בין השאר: „מה הם ...ם? בירלוג ידוע אמר עליהם ...י יכול להכיר אותם על נקלה, ...אינו יכול להגדירם — כשם ש־ ...מכיר את אשתו, אך אינו יכול ...ירה".

...יסודם של החיים קיימות מולי־ ...ו שרשראות גדולות עשויות לפי ...נת מוגדרת... המסוגלות להר־ ...מולקולות חדשות. הפיענוח של ...ד המולקולה הוא פיענוח של ...סתרים, אלא שבמקום כתב סתר ...אלוגי כאן לפנינו כתב מולי־ ...רי כתוב בלשונם של אטומים ...קולות ומכתיב פקודות לפעולה ...זה.... יסוד היסודות של החיים ...היכולת להוליד חיים חדשים. לא ...עה, ההגבה של גירוים או הנ־ ... הם סימני החיים המובהקים. ...ליד הראשוני, היסודי והפשוט ב־ ...הוא ההגבנון המולקולארי של ...ת החיים".

...רים קצרים אלה מעידים לא רק ... כושר ביטוי; גישתו של ...פסור אהרון קציר לבעיות ה־ ...החיים שהעסיקה אותו, מעידה ...אמונתו הרבה בכושרו של כוח האדם לפתור אותן. הוא האמין בכוחה של האינטואיציה המדעית „ל־ראות מבעד לעובדות את החוקים, ומבעד לחוקים את העקרונות", אינ־טואיציה „שיש בה משום קפיצה הת־הכרתית אל הבלתי ידוע". כן האמין ב„סילוק המחיצות בין המדעים, איי־חוד הפיסיקה, הכימיה והביולוגיה במערכת מושגים אחת". נראה היה לו, כי „אף הפסיכולוגים והאנתרו־פולוגים מתקרבים והולכים למדעי הטבע, ויש סימוכין להקוה כי יבוא יום והמדעים ההומניים עם מדעי הטבע יגיעו לכלל שפה אחת והסכמה על עקרונות משותפים. במסכת אח־דותית זו יהיה מקום להצגת הבעיות המוסריות ולבחינה חדשה של ערך האדם ותוכן חייו".

תוך כדי עיסוק בבעיות ה־פילוסופיה של המדע, בתורת ה־מוסר, בחינוך, בתורת האינפור־מציה ובשטחים רבים אחרים כו־לל עסקי ציבור, לא זנח אהרון קציר אף לרגע את עיסוקו העיקרי והמר־כזי — את המחקר המדעי. הבעיה עליה עמל ללא לאות היתה פיענוח „סוד החיים", או, כלשונו: „השאי־פה להסביר את תופעות החיים ב־מושגים כימיים, פיסיקליים וכמו־תיים".

כבר בשלב מוקדם של הקריירה המדעית שלו, לפני כשלושים שנה, החל פרופ' קציר להתעניין במוליק־ולות הענק מהן עשוי התא החי — החלבונים, חומצות הגרעין והרב־סוכרים (פוליסכרידים). נראה היה לו, כי להבנת תכונותיהם של חמרים חיים אלה ואופן פעולתם בגוף החי, כדאי לחקור תחילה חמרים שהם פשוטים יותר, יחסית, ושהחוקר ניתן גם לשלוט בהם כרצונו. החמרים שבחר פרופ' קציר כנושאי מחקרו היו מסוג מיוחד של פלסטיקה, חמרים פולימרים סינתטיים הבנויים ממולקולות ענק והמסוגלים להוליך את הזרם החשמלי. חמרים אלה ידו־עים בשם פוליאלקטרוליטים, ופרו־פסור קציר היה ממניחי היסוד של המדע העוסק בהם. לחמרים מסוג הפוליאלקטרוליטים נודעת חשיבות רבה בתעשיה — בעזרתם אפשר ל־הפריד מלחים, לבודד חמרים רדיו־אקטיביים ולהמתיק מים מלוחים.

המחקר בפוליאלקטרוליטים הביא את קציר לניסויים שמטרתם היתה הבהרת אופן הפעולה של השריר. ב־סוף שנות הארבעים היה הוא אחד הראשונים שהצליח להכין פוליאלק־טרוליט המסוגל להתכווץ ולהתפשט, ממש כדוגמת השריר. בהקשר לכך אהב להדגיש את העובדה המופלאה, כי עד היום עובדות המכונות בצורת גלגלים, בניגוד לעבודת השרירים של האדם או הבהמה, שאין בהם גלגלים ועיקרם אינו אלא התכווצות והת־פשטות של חומר השריר. הוא אף מצא כיצד ניתן להכריח את הפולי־אלקטרוליטים — סינתטיים ואף טב־עיים — לבצע עבודה. כך, למשל, הראה כי חוט דק במשקל של 10 גרם ובאורך של 10 ס"מ העשוי מפולי־אלקטרוליט טבעי, מחלבון הסחוס קו־לאגן, מסוגל תוך כדי התכווצות ל־הרים לגובה של 6 מ"מ מטען הגולה עד שנים־עשר אלף מונים על משקל החוט עצמו.

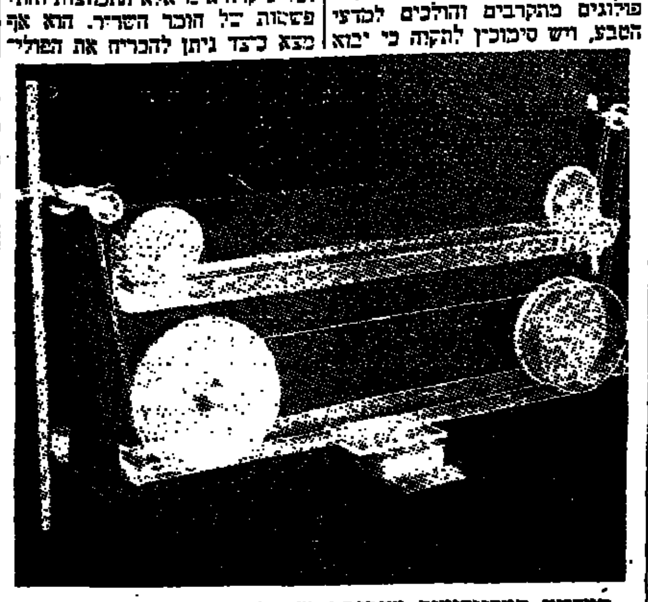

המכונה המכנוכימית שנבנתה ע"י פרופ' אהרון קציר וחבריו במכון ויצמן למדע. חוט הקולאגן טובל בחלקו התחתון באמבט כי מלח, ואילו בחלקו העליון הוא נמצא במים טהורים. החוט מתכווץ ומתפשט ומניע את הגלגלים, אלה יסובו במהירות המגיעה עד ל־40 סיבובים בדקה, ויוכלו לבצע עבודה.

בעזרת חמרים כאלה חקרו אהרון קציר ותלמידיו את ההפיכה הישירה של אנרגיה כימית לאנרגיה מכנית, ובכך הניחו את היסוד למדע החדש — מדע המכנוכימיה. אחת הדוגמות המרשימות ביותר להפיכה מכנוכימית של אנרגיה, וכך גם לפעולת השריר, היא מכונה מיוחדת שפותחה על־ידי פרופ' קציר ועוזריו. במכונה מותקנת רצועת תמסורת עשויה מסיבי קו־לאגן, והיא מונעת באמצעות מלח. הרצועה מתכווצת בבואה במגע עם מי מלח, ומתפשטת בבואה במגע עם תמיסה בה ריכוז המלח נמוך יותר, או עם מים טהורים. את ההתכווצות וההתפשטות, הדומות לאלו המת־חוללות בשריר, ניתן להפוך, באמ־צעות מערכת מיוחדת של גלגלות, לתנועה מתמדת של רצועת התמ־סורת. האנרגיה לתנועה זו מקורה במיהול המלח על־ידי המים.

פרופ' קציר היה גאה מאד במכו־נה שבנה. בדמיונו הפורה אף חזה מכונה שחלקה האחד בים המלח ו־חלקה האחר בירדן או בים התיכון. ההבדל בריכוזי המלחים בין „המיכ־לים" בהם יטבלו שני חלקי המכונה עשוי יהיה לשמש להפעלת המכונות המכנוכימיות של העתיד...

יחד עם ד"ר א. אופלטקא הראה פרופ' קציר, כי אפשר להוציא לפועל תהליך הפוך: במקום למהול את תמיסת המלח וכך לקבל עבודה מכ־נית — להשקיע עבודה מכנית וכך להעביר מלח מתמיסה מהולה לתמי־סה מרוכזת. באופן זה ניתן יהיה ל־פתח למשל שיטה חדישה להתפלת מי ים.

פרופ' קציר תרם גם תרומות חשו־בות בתחומים אחרים שהביאו לו — ולמכון ויצמן — מוניטין בינלאו־מיים. אחד מאלה היו הקרומים הביו־לוגיים שעבודתו עליהם זיכתה אותו בפרס ישראל למדעי הטבע לשנת תשכ"א, יחד עם תלמידתו לשעבר וחברתו לעבודה הפרופ' אורה קדם.

בעית החדירות של הקרומים הביו־לוגיים היא אחת הבעיות המרכזיות של הפיסיולוגיה ושל החיים בכלל. כל תא חי מופרד מסביבתו על־ידי קרום דק. לקרומים נודעת חשיבות מכרעת בעצם קיומם של החיים: הם נהנו בכושר אבחנה וביכולתם ל־קבוע איזה חומר יכנס לתא, איזה חומר יישאר בתוכו ואיזה חומר ייפ־לט החוצה. כך מסוגל התא לקלוט את חומרי המזון ולפלוט את חומרי הפסולת.

הקרום אינו פועל כמסננת דוממת. הוא אבר חי, הפועל בהתאם לצרכי התא, מגיב לגירויים ולהשפעות שו־נות מזונות הורמונים, וצורך אנר־גיה לפעולתו. הקרום מסוגל לשנות את חדירותו כך שחומרים שקודם לא היו מסוגלים לעבור דרכו, יחדרו אל התא, או ייפלטו החוצה. ברם, למרות המחקרים הרבים לא ידוע היה עד לפני זמן לא רב מה מקורו של כושר האבחנה הבררני של קרום ה־תא, ומה למשל הקשר בין פעולתו ובין חילוף החומרים בגוף החי.

פרופ' קציר ופרופ' קדם באו ל־מסקנה, כי אין טעם בניסויים ב־קרומים, כל עוד לא תהיה בידי החוק־רים תיאוריה מתמטית שתקבע כיצד פועלים הקרומים, כיצד להכנן כראוי את הניסויים בהם וכיצד להסיק מס־קנות נכונות מניסויים אלה. הם פיתחו תיאוריה חדשה, המבוססת על „התרמודינמיקה של תהליכים בלתי הפיכים" ובעזרתה הניחו את היסוד לתיאור כמותי ומדוייק של זרימת החומרים השונים הנכנסים והיוצאים דרך הקרומים, של השפעת הזורמים אלה על אלה, ושל שינויי האנרגיה הנלווים אל התהליכים השונים. תורה זו נתקבלה בשבחים על־ידי החוק־רים בכרכים השונים בעולם העוס־קים בחקר החדירות של הקרומים, וכיום מרבים להשתמש בה. ברם, הישג נכבד זה לא סיפק עדיין את פרופ' קציר.

כמעט בימים אלה עסק, יחד עם עוזריו בארץ ומחוצה לה, בפי־תוחה של תיאוריה תרמודינמית כוללת יותר, שביכולתה להסביר לא רק פעולת הקרומים, כי אם פעולתן של מערכות ביולוגיות יותר, ואף לתרום להבנת פעולתו של מוח האדם.

עמדתי רק על אחדים מהנושאים שהעסיקו את פרופ' אהרון קציר ו־סיפרתי בקצרה על כמה מהשגיו המדעיים. מה רב הצער על כי הלך מאתנו בעצם יצירתו, בשיא פריחתו המדעית והאינטלקטואלית. מותו הי־כה בתדהמה את חבריו ועוזריו, תל־מידיו, מוקיריו ומעריציו הרבים ב־ארץ ובחוץ־לארץ. זכיתי להכירו מ־קרוב כמעט יובל שנים — לראשונה בראשית מלחמת העצמאות, כשהיה מפקדי בחיל המדע (חמ"ד), ולאחר מכן כמורי ומדריכי בעבודת הדוק־טור. תמיד אהבתי לפגוש אותו ול־שוחח אתו, לקבל עצה — בתחומי המדע ובנושאים אחרים. היה משהו מרתק באישיותו, בשפע רעיונותיו המבריקים ובחזונו העצום. הרגשת דלות ממלאה אותנו עם מותו — תחושה של אבדה כבדה שאין לה תמורה.

היהודי שניצח את האיבה

הכנסיה הקנדית המאוחדת, הידועה בשנאתה ליהודים, העניקה תואר כבוד לאמיל פקנהיים.

מאת **אדם אקרמן**
סופר „הארץ" בקנדה

טורונטו

פרופסור אמיל פקנהיים, גדול הוגי הדעות היהודיים ביבשת ה־צפון־אמריקאית ומרצה לפילוסופיה באוניברסיטת טורונטו, קיבל ב־ימים אלה תואר דוקטור כבוד נוצרי מהכנסיה הקנדית המאו־חדת. החלטתה של כנסיה זו, הידועה בגישתה האנטי־יהודית והאנטישמית, הפתיעה את הצבור היהודי ורואים בה מחווה של רצון־טוב בעקבות גל הביקורת נגד בטאונה של הכנסיה „יונייטד צ'ארצ' אובזרוור" ונגד עו־

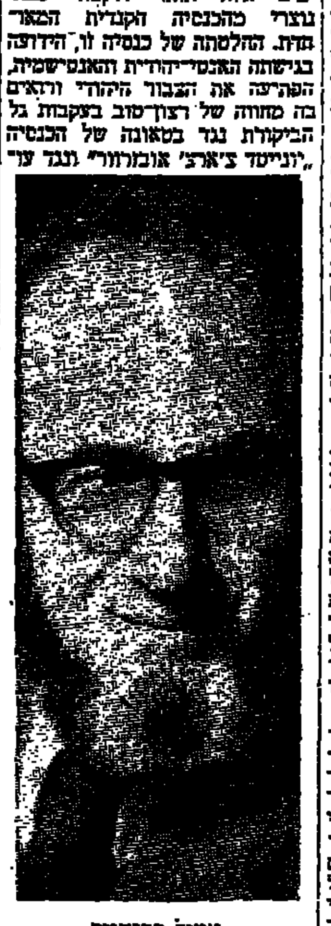

אמיל פקנהיים

רך הבטאון הכומר א.-ס. פורסט (מחבר „הארץ הלא־קדושה" — ספר בקורתי ביותר על ישראל ומדיני־תה). באחרונה אף גברה נימת ההס־תה של ה„אובזרוור" ופורסט הכליל בו מאמרים ארסיים ביותר נגד ה־יהדות, הציונות ומדינת ישראל — עובדה שהעבידה אותו במיפוש בתוך כנסיתו הוא.

לאחר התלבטויות ארוכות החליט פרופ' פקנהיים לקבל את תואר ה־כבוד שהוצע לו מתוך תקוה ש־„קולות המצפון יגברו בכנסיה המאו־חדת ורגשות המשטמה שהיא מפגינה בכל הקשור ביהדות יפחתו". מאחר והמתיחות בין הצבור היהודי לנו־צרי נמצאת כעת בשיאה, ראתה ה־קהילה היהודית הישג נכבד בעצם הענקת התואר, בעיקר שנאום הקבלה של פקנהיים שודר ברדיו וקטעים ארוכים ממנו הודפסו בהרחבה בכל העתונות הקנדית. הנאום הצטיין ב־בהירותו, ברצף ההיסטורי שהוא פרש בהתקפתו הקשה על הכנסיה המאוחדת. הרי כמה קטעים ממנו:

„הידיעה כי יהודי, פליט השואה וציוני מסור, עומד לקבל תואר כבוד מהכנסיה המאוחדת, חישמלה את ה־קהילה היהודית הקנדית. החלטתי ל־קבל את התואר בידעי, כי הכנסיה המאוחדת אינה גוף מונוליטי, אף על פי שהיא מתנהגת כלפי היהודים כי־אילו היתה גוף אחיד וזה אמור מאז קיץ 1967. דחיית קבלת התואר היתה מתקבלת כאילו אנחנו סרבנים ו־משדרי המתיחות עם הצבור הנוצ־רי, ומאחר שהמצב אינו כזה, החל־טתי, בשם כל יהודי קנדה, ללחוץ את היד שהושטה אלי. באחרונה גברה התעמולה העוינת של הכנסיה המאו־חדת ומאמרי ה„אובזרוור" מלאים ב־דעות קדומות נגד היהדות במיטב ה־מסורת האנטישמית. מזה הוא שמשך כל שנות השואה לא הרימה הכנסיה קול זעקה, ואילו כעת אינה מפסיקה כלפסוק בנושא הפליטים הערבים".

„אני שואל", הוסיף פקנהיים: „מדוע הנוצרים, אשר בדרך דואגים לפליטים הערבים, אינם מוטרדים כלל על־ידי הפליטים היהודים מאר־צות ערב. אינני מוצא לכך תשובה אלא באגדה הנוצרית העתיקה על היהודי הנודד — אגדה הרומזת, כי בעוד כל יתר העמים המנושלים מ־אדמתם חייבים בפיצוי, היהודים בל־בד יכולים להמשיך במצב הנדידה. מדוע חוגים מסויימים בנצרות לא הראו כל דאגה באשר לפיקוח ה־מוסלמי על המקומות הקדושים, אך הוכו בהלם כאשר אלה עברו לידים יהודיות? מה על היהודי כיום לע־שות בכדי למנוע השואה של שו־אה? להמשיך להתפלל או שמא ל־האבק ולהלחם? מדוע שותק העולם הנוצרי כאשר מידי יום בינמו זרמו לאושוויץ רבבות שהוציאו רבבות יהו־דים. האמנם, היה בלתי־אפשרי להפציץ את פסי הרכבת האלה? הרי ידוע שמטרות שהיו במרחק קילומט־רים ספורים מהם הופצצו. לא נעשה נסיון אחד להפציץ את פסי הרכבת, ואפילו לא נכשל — היה זה השג מוסרי לעולם הלא־יהודי. לא היתה קיימת אז מדינת ישראל ולרשותה היו עומדים רק עשרה מטוסים — אין ספק שהיתה מנסה להפציץ פסים אלה על אף כל הסכון שהיה כרוך בכך.

זאת הסיבה מדוע אף יהודי אינו יכול להיות בטוח שלא תהיה שואה נוספת, אם לא יתחייב התחייבות אי־תנה לשלמותה וריבונותה של יש־ראל. אותה הזכות שאני טוען ש־מגיעה לעמי לנהלה, מגיעה גם ל־פלשתינאים. שהי הזכויות האלו נמ־צאות כיום בקונפליקט — אך ה־אחת אינה מבטלה את רעותה. ל־האשים באופן חד־צדדי את ישראל, פירושו להחיות את האידיאולוגיה ה־אנטי־יהודית. על העולם הנוצרי לד־אוג לכך שלא תהיה שואה נוספת. כמובן שלנוצרים ישנה הזכות המל־אה לבקר את ישראל. אך לאור היס־טוריה ארוכת־ימים של אידיאולוגיה נוצרית אנטי־יהודית, כל ביקורת נגד ישראל תעורר חשד אם לא תהיה מל־ווה בהחלטה נחושה שעל מדינת ישראל להמשיך ולהתקיים. אף נוצרי אינו יכול לעמוד לצד שרידי השוֹ־אה היהודית ולשאוף בו־בזמן לנפי־לתה המוחלטת של ירושלים".

מחסומים בחוף

(סוף מעמוד 14)

בישיבת ועדת בנין ערים הוקיע ראש העיריה — להפתעת החברים — את מקימי המלון על מעשיהם, אך יעץ לצמיתו בוועדה לחפש מוצא של כבוד. אם הושג פשרה אפשר יהיה לשכנע את הוועדה המחוזית לאשר את התכנית.

ביום א', 28.5 ביקרו אצל ראש העיריה ה"ה קורן וליס מבעלי המלון. הם לווּ על־ידי האדריכל המלון משה רפאלי. שוב מתח ראש העיריה בי־קורת על המעשה שנעשה. בתום ה־שיחה המתוחה סוכם כי ועדת בנין ערים תבקר באתר.

שאלתי את האדריכל רפאלי: מה צפוי עתה, אחרי שגילו עבירות ה־בניה?

רפאלי: „לעיריה אין מושג מה נעשה במלון פלזה, לפי החוק או לא לפי החוק. נדרשתי למסור תכ־ניות עבודה למחלקת הבנין בהנ־הלת מר ש. גלובר. מסרתי לו הכל. אם באמת ביצענו עבירות, למה לא הפסיקו לנו את העבודה?"

— אולי הצלחתם, כרבים אחרים בכרך הזה, להסתדר עם העיריה, ה־פקחים?

רפאלי: „כל שלושה ימים בא ל־כאן פקח ממחלקת הבנין. אף אחד כאתנו לא משלם לפקחים. יש לנו רשיון והכל מכוסה".

— למה, אם כן, נזף בכם ראש העיריה?

רפאלי: „מישהו אמר לו משהו ולכן צעק עלינו. בנינו לפי הרשיון שניתן לנו ולא עברנו עבירות. בי־קשתי מהגב' דבורה קירשמן (מנהלת המחלקה לבנין ערים ולתכנון) פגי־שה, אך אי־אפשר להשיגה. זה סקנ־דל. קירשמן לא באה למלון אפילו פעם".

— כמה חדרים יהיו במלון אחרי העבירות שביצעתם?

רפאלי: „אותו מספר. חדרים כ־מצוין ברשיון — 352. יש לנו אשורים ממשרד הבטחון והמהנדס. לתעופה אזרחית לגובה — 60 - או 62 מטר. האישורים נשלחו לפני שנה למחלקת הבנין".

בעלי המלון ביקשו מהעיריה כי תתיר להם לבנות לעצמם מחסנים מתחת לחניה הציבורית התת־קרק־עית. עורך דין העיריה מרדכי ויר־שובסקי, המקפיד על שמירת ה־חוק והסדר הציבורי — התנגד. טע־נתו: המחסנים המבוקשים יימצאו בשטח השייך לציבור. לוועדת בנין ערים לא נוהרה ברירה והיא נאלצה לדחות הבקשה. בעלי המלון לא נשארו חייבים, מאיימים בגמול: אם לא נקבל היתר למחסנים לא ניצוק בטון במעבר ציבורי צר לרוחב 16 מטר המפריד בין מלון פלזה למלון דיפלומט. היציקה, ב־שטח הפיתוח העירוני, כוללת תקרה מעל החניה התת־קרקעית, מדרגות רחבות לים, ועוד. ההוצאה: כחצי מיליון ל"י.

האדריכל רפאלי מאשר כי אמנם כך המצב — מכה תחת מכה. כך הורגלו לפעול קבלנים בעיריית תל־אביב. השיטה: תן וקח. הפעם, בג־לל התערבותו של עורך דין העיריה, לא יצאה העיסקה לפועל.

רפאלי: „אנו מוכנים לבצע בהת־נדבות את הפיתוח העירוני הצמוד למלון, אך בתנאי שנקבל מתחת ל־חניה הציבורית 300 עד 400 מ"ר ה־דרושים לנו כמחסנים".

שמעתי — גיליתי למר רפאלי — כי אם לא תצקו את הבטונים בשביל העיריה ללא תמורה תשיב לכם ה־עיריה כגמולכם: לא תכשיר למלון גישה זמנית מרחוב הירקון כלא ה־מתמורות.

רפאלי: „שיעשו נגדנו סנקציות. אין עם מי לדבר בעיריה. לא קל לגור".

***

שמה בחוף הים. בולמוס ל־בניה. הכסף מצוי כאן בשי־פע, כמעט כחול הים. סחסנים ר־בריתנים למוד מהר לאתר את המקו־רות. הם מרוויחים טוב. לא כל יום או קבלן יכול לעמוד בלחצים, באיומים. לא כדאי לפנות למשטרה. משלמים, כי זמן זה כסף.

(המאמר הבא ביום ב')

מודעות ל„הארץ" ולכל העתונים
התקבלות בפרסום „פאר"
בן־יהודה 85 תל־אביב
טל. 238631 רצוף 19.00—6.00
מודעות משפחתיות, שרות לילה רשבת טלפון 38865.

הופיעו בחודשים האחרונים
ב„ספריה לעם"
„הספר המשוגע" מאת חיים גורי
„איים בזרם" מאת ארנסט המינגווי
„מאה שנים של בדידות" מאת גבריאל ג. מארקס
ובסדרה החדשה שהתחילה באפריל 1972
הופיעו
„הלוך ושוב" מאת נתן שחם
„חיי מיכלאנג'לו" מאת אירוינג סטון
לחותמים על הסדרה יעלה עכשו כל ספר 2.15 ל"י
ובמכירה בודדת המחיר הוא כפול
תחום על ה„ספריה לעם" במחיר שלא יאומן
12 כרכים 25.80 ל"י לשנה
הוצאת עם עובד רח' מאז"ה 22 ת"א

הורים צעירים שימו לב!
זה עתה הופיע בתרגום עברי:
מה צריך ללמד תינוקות
מאת ז'בבייב פיינטר. עברית: צמשי לוין
מבוא:
ד"ר רודולף דרייקורס
תוכניות מפורטות לפעילות יומיומית לפיתוח כושרו של התינוק מיום הוולדו עד גיל 3
המחיר: 9.20 ל"י.
הפצה הראשית: א. ערמוני, רח' בלפור 4, תל־אביב
בצלאל צ'ריקובר — מוציא לאור, בע"מ
גזור ושלח
לכבוד
בצלאל צ'ריקובר — מוציא לאור, בע"מ
רח' השרון 12, תל אביב.
נא לשלוח לי ______ עותקים של הספר „מה צריך ללמד תינוקות".
מצורף סך ______ ל"י.
השם: ______
הכתובת: ______

שגרירות גרמניה
ערבי סרטים
לפי בקשת הקהל הצגות חוזרות
נתן החכם
NATHAN DER WEISE
(מאת לסינג)
תל־אביב: יום שני, 19 ביוני 1972 בשעות 18.00 ו־21.00 בבית ציוני אמריקה, רח' דניאל פריש. כרטיסים: „אוניון", רח' דיזנגוף 118
חיפה: יום רביעי, 21 ביוני 1972 בשעות 16.00 ו־19.00 באולם בינתנו, רח' ירושלים 20. כרטיסים: „נובה", רח' נורדאו 15
דמי כניסה לכיסוי הוצאות —.1 ל"י

הוצאת ספרים
ש. זק ושות'
רח' המלך ג'ורג' 2
טלפון 227819 י־ם
* * *
ספרי לימוד ועזר חדשים

תמר פיש
נלמד תנ"ך מלכים ב'
ספר נוסף בסדרת ספרי עזר לבתי ספר יסודיים, שהתחבבו על ציבור המורים והתלמידים

תמר פיש
בראשית עם רש"י
חוברת עבודה לבראשית ורש"י, עם הסברים ותרגילים לכתות ו' של בתי הספר היסודיים

למכירה בכל בתי־מסחר לספרים בארץ

אמנות המכירה • TACK
TACK • אמנות המכירה
מחזור מס' 6
של הקורס באמנות המכירה
בשיטת
TACK INTERNATIONAL
המיועד לנציגי מכירות בכל הענפים
יתחיל בתל־אביב במלון בזל
ב־26 ביוני 1972 וימשך 3 ימים
לפרטים: „קנה מידע"
גבעתיים, משמר הירדן 3, טל. 243224

מבצע הוצאת מסדה
כל אחד זוכה!
מבצע ספרים ללא תקדים • מבצע פרסים ללא תקדים
— 12 סדרות ממבחר ספרי היסוד של מסדה לבחירתך
— כל הסידרה נמסרת לך עם החתימה
— תנאי תשלום נוחים ביותר
— למשלם במזומן — 10% הנחה
— עם כל חתימה — תלושי זכיה
— 6 הגרלות חדשיות (מיולי 1972)
— פרסים בשווי כולל של 200,000 ל"י
— פרסי הפתעה לכל משתתף במבצע!

ואלה הפרסים למשתתפי המבצע:
מכונית אלפא רומיאו ALFA ROMEO 1300 GRAND TOURISM 1973 לא כולל מיסים
6 תעודות חסכון צ"ס 1,000 ל"י כ"א בחשבון כח של בנק לאומי לישראל
12 תמונות מקוריות של גדולי אמנות הציור בישראל: בוגן / גוטמן / גלעדי / ינקו / כץ / מרגלית / נהור / סימון / פלדי / רוזנטלים / שער / תומרקין.
6 תעודות ביטוח תאונות אישיות לשנה צ"ס 20,000 ל"י כ"א של ציון יהודה.
מקרר פרידמן 14 / מכונת כביסה וסטינגהאוז / תנור בישול פוגז
ספארי באפריקה של אל־על (טיסה הלוך וחזור לאתיופיה כולל המיסים)
מקלט טלויזיה פיקו / מערכת אגפא מקרופיקס / מערכת אגפא מיקרופיקס
6 טיסות לאופירה (שארם אל שייך) של ארקיע • 2 כורסאות נדבה של קארו דיזנגוף
...ופרס הפתעה לכל משתתף במבצע!

ואלה סדרות הספרים במסגרת המבצע:

1. מלון עברי שלם / ר. אלקלעי (3 כרכים / 87 ל"י). תשלום ראשון 7 ל"י ו־10 ל"י × 8 חדשים / תלוש הגרלה אחד.
2. מלון עברי־אנגלי ואנגלי־עברי שלם / ר. אלקלעי (3 כרכים / 90 ל"י). תשלום ראשון 10 ל"י ו־10 ל"י × 8 חדשים / תלוש הגרלה אחד.
3. שתי הסדרות יחד (6 כרכים / 175 ל"י). תשלום ראשון 10 ל"י ו־15 ל"י × 11 חדשים / 2 תלושי הגרלה.
4. תנ"ך שלם עם פירוש של מ. סוגדן (17 כרכים / 195 ל"י). תשלום ראשון 15 ל"י ו־15 ל"י × 12 חדשים / 2 תלושי הגרלה.
5. האנושות — תולדות התרבות והאמנות (8 כרכים / 264 ל"י). תשלום ראשון 24 ל"י ו־15 ל"י × 16 חדשים / 3 תלושי הגרלה.
6. עולם התרבות — אנציקלופדיה מצויירת (15 כרכים / 280 ל"י). תשלום ראשון 25 ל"י ו־15 ל"י × 17 חדשים / 3 תלושי הגרלה.
7. אנציקלופדיה להמירות ארכיאולוגיות בא"י / פרופ' מזר (2 כרכים) • אגדות היהודים / פרופ' גינזבורג (4 כרכים) • צפונות נגב / ד"ר רוטנברג (סה"כ 7 כרכים / 160 ל"י). תשלום ראשון 10 ל"י ו־15 ל"י × 10 חדשים / 2 תלושי הגרלה.
8. הקסיקון דו־לשוני־עברי / ר. אלקלעי • לקסיקון גיאוגרפי חדש / פרופ' קרכן (2 כרכים) • אנציקלופדיה מאיר נתיב / אריאל • אנציקלופדיה של הפסיכולוגיה / היהכן • לקסיקון הסוציולוגיה / פרופ' קנינג (סה"כ 6 כרכים / 138 ל"י). תשלום ראשון 18 ל"י ו־10 ל"י × 12 חדשים / 2 תלושי הגרלה.
9. האמנות מראשיתה ועד ימינו / גארדנר • אמנות ישראל / תמח • תולדות הציור המו־דרני / ריד (3 כרכים / 90 ל"י). תשלום ראשון 10 ל"י ו־10 ל"י × 8 חדשים / תלוש הגרלה אחד.
10. סדרת חתני פרס נובל / עורך פרופ' לור • ספור בארבעה פרקים / טאגורה • שני מחזות / אוניל • שלש מחזות / ייטס • האור שכהה / קיפלינג • הקץ לנשק / המינגווי • קלרנבך / רולן • ספורים נבחרים / אנדרייב (7 כרכים / 84 ל"י). תשלום ראשון 9 ל"י ו־5 ל"י × 15 חדשים / תלוש הגרלה אחד.
11. ספרות קלאסית לנוער: מטרזן עד הממבה / אופק • מרובינזון עד דובנגולו / אופק • משלגיה עד אמיר / אופק • סוד המוליכים הבודדות / בן־שאול • בני היהודה / שמאלי • האביר מהרי קופולנד / סקוט • סר נייג'ל / דויל • גשושי / קופר • השבוי מקווקז / טולסטוי • השעון / סורנגייב • כאשר בהרב / סנקביץ (12 כרכים / 85 ל"י). (ניתן להחליף כל ספר במבחר סדרה „ספרי לנוער"). תשלום ראשון 10 ל"י ו־5 ל"י × 15 חדשים / תלוש הגרלה אחד.
12. סדרה לאשה: אנציקלופדיה לבית / מאיר־מרקין • 1000 מתכונים טבעיים / לוסוק • אמנות הבישול הביתי (5 כרכים) מרקין (סה"כ 7 כרכים / 75 ל"י). תשלום ראשון 25 ל"י ו־10 ל"י × 6 חדשים / תלוש הגרלה אחד.

פרטים ורכישה במרכז מסדה, רמת־גן דרך ז'בוטינסקי 21 • בסניף ראשי מסדה ת"א, רח' הרצל 2 • בסניפי מסדה, בחנויות הספרים בארץ ואצל הסוכנים ומפיצים מורשים ובחנות הרהיטים „קארו", דיזנגוף 99 ת"א • דרוש פרוספקט מפורט במסדה ובחנויות הספרים.

...לא את כל הפרטים, צרף תשלום מתאים ושלח ...לכי מסדה בע"מ, ת.ד. 3120 רמת־גן מיקוד 52130
הזמנה
הנני חותם בזה על הסדרה / סדרות הספרים המסומנים במספר/ים ___/___/___ לפי התנאים והמחירים המפורסמים ומצרף בזה התשלום ראשון בסך ____ ל"י.
הנני מתחייב לשלם את התשלומים החדשים בסך ____ ל"י לחודש ל ____ חדשים. נא לשלוח לי את הספרים שאני מזמין וכן את תלושי ההגרלה המגיעים לי. נא ראו בהתחי־מתי זו שטר התחייבות עם כל הנובע מכך.
שם פרטי: ____ שם משפחה: ____
מס. ת.ז.: ____
הכתובת הפרטית: עיר/ישוב: ____
רחוב: ____ מס' הבית: ____
מס' המיקוד: ____ מס' טלפון: ____
מקום עבודה: ____ מס' טלפון: ____
תאריך: ____ חתימה: ____

פרסום מלבלום

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

פרופ' ברוך גבעתי

מה נותר מהמארכסיזם?

ב־1867 סיים קרל מארכס את ה־חלק הראשון של „הקאפיטאל". ב־1917 פרצה מהפכה קומוניסטית ברוסיה, שלאחריה הונהג משטר חברתי שבא להגשים את תורתו של מארכס. למעלה ממאה שנה חלפו מאז הופעת „הקאפיטאל" ולמעלה מיובל שנים — מאז מהפכת אוקטובר. זהו מרחק־זמן נאות למדי להצגת השאלה: „מה נותר מהמארכסיזם?"(1). אף כי היא נראית כפרובוקאטיבית מאוד לאור העובדה שלפחות כל אדם שלישי בעולם חייו מוסדרים כיום במסגרת משטרים הדבקים במארכסיזם, כאשר הקומוניזם הוא ללא ספק האופציה הגדולה של המאה ה־20, הבטילה את צילה על המדיניות העולמית כולה.

הדברים הבאים הם הרהורים שעלו עם קריאת ספרו של לבנשטיין, בכמה סוגיות־יסוד במשנה המארכסיסטית, לאור מאה שנים של התפתחות אינטלקטואלית ושל נסיון היסטורי.

העולם לאחר מארכס

המארכסיזם הוא הרבה יותר מתיאוריה כלכלית או תכנית מדינית, הוא מערכת, המקיפה את כל מדע המחשבה ואת כל מדע החברה האנושית. זוהי תפיסת־עולם שלמה המעמידה את עצמה אל מול תפיסת־העולם היהודית־הנוצרית מצד אחד והאינדיבידואליסטית מצד שני. יסודה של תפיסת־עולם זו הוא המעוגנות של כל המערכת הכלכלית, החברתית והמדינית שבנה מארכס, וכן המשנה שלו על האדם, במאטריאליזם דיאלקטי ובתפיסה חומרית של ההיסטוריה.

אפשר כיום לפקפק, אם הניתוח של מארכס או ההסתכלות שלו הם באמת מדעיים, כפי שהוא טוען, ואפילו לקבוע שאינם, למעשה, יותר מניתוח הגיוני או מהיקש הגיוני. אך גם אם נכונה קביעה זו, אין בה כדי לגרוע ממשקל משנתו של מארכס, שבאה, באמצע המאה ה־19, לערוץ מיתוסים מסוימים, אשר הפכו על־הרוב כיסוי לצביעות, ולזרוע אור על אמיתות שהעולם לא רצה להודות בהן. אם נרצה ואם נמאן, העולם לאחר מארכס שוב אינו כפי שהיה לפניו: הוא קרע את המסכה מעל פרצופה המסואב של המציאות.

קארל מארכס

תרבות וספרות

ק. א. ברתיני

בחיפוש אחר התמרור

(על מלך ראוויטש. עם קבלת פרס מאנגר)

תחינה זה / יוצא אני שוב — אני היהודי הנצחי / ב„אחד" חדש, / כל אדם הוא תבל כולה, ותבל כולה הריהי אלוהים". וכאן באה תוספת משמעותית: „ובגלל האמת האחרונה, הפשוטה והאמת, על פני האדמה כולה, לכל אורכיה ורחביה, / מצא על פרשת־דרכים של כל זמניה / עמנו, עם מחפשי־אלוהים שישה כליונים של מיתות קדושות". גם בספר שיריו האחרון „עיקר שכתהיה", שולט היסוד ההגותי שליטה בבריבה.

מלך ראוויטש משתייך לאותם משוררים המרבים להתהייע בשירתם באני שלהם. אלא שהאני שלו הוא גם האני המשפחתי, גם האני הקיבוצי האנושי־כללי — ובכך הוא גם פותר את בעיית קיומו של העם היהודי, כפי שנובע מן הציטוט הקודם. ומן הדין להוסיף על כך עוד מובאה מתוך פואימה ארוכה בשם „וועלט־פאלק: יידן" (עם־עולם: יהודים), שנכתבה בשנת 1935: „כי לא התכלית הם — האמצעי הם, / זה המקורב, זה המקודש — / זה המדמם — / האמצעי לתכליתו של העולם". ועוד דבר שכדאי לציינו: באוטוביוגראפיה שלו שבכרך ב' של „הלכסיקון שלי", מעיד ראוויטש על עצמו: „למן ימי הרעו הוא מחפש את אלוהים. והוא עדיין מחפש — באמצע שנות השישים שלו".

אכן, משורר הגותי הוא, אבל פיוטו אינו מבע בבטחונות ובקטיגוריות פילוסופיות מן המקובל במדע, אלא דווקא בפשטות של ניבים. הפניה הבלתי־אמצעית לאלהים נעשית באמצעות התפילה, באמצעות השיחה המפשר. טיפוסית בשבילו היא לשון הפנייה של ר' יצחק מברדיטשב אל אלוהיו. גם הנושא שירה קשור אצל ראוויטש בקטיגוריה של תפילה, וייתכן שבכך ניתן להסביר את האמירותיות שבשורי שיריו.

שילוב זה של הגות וחיפוש אחרי האמת שבאמיתות, המשורר עצמו מרמז את הסברו בדלקמן: שני מדרים הסביבו רישומם בנפשו של ראוויטש — שפינוזה ופרץ. הראשון — בכיוון חיפושי־האל, והשני בעמקות שבלבוש העממי וההשתפכות־הנפש. לפיכך אתה תופס אצל ראוויטש את המחשבתיות יחד עם האינטימיות.

מלך ראוויטש הוא, לפי כתיבתו, הומאניסט גדול; הומאניסט בשני כובבים — ראשון, שהוא רואה את האדם כמרכז הקיום העולמי, את האדם כיצור ואת האדם כיחיד; שני, שהוא מחבב את כל אלה שבא אתם במגע, הדוק או מקרי, והחיבה שמורה אצלו לאורך ימים, על אף חיכוכים וניגודים שאירעו בינו לבין הזולת. כדי להדגים את המובן הראשון מספיק להביא ציטטה אחת, המנוסחת כעיקר מעיקריו של ראוויטש, אולי עיקר העיקרים: שירו „תפילה ערומה על גבי־אי מסתיים בשורות חד־משמעיות וחדות־משמעות אלו: „שלח לנו שוב איש של דבר ומעש האמת — שלח לנו איש עם בשורה שנייה / שיישא אותה ברמה ובעוצמה, כשם שמשה / הביא את בשורתו שלו, בשורת האל האחד. / ותהי הבשורה השנייה: כל אדם הוא עולם — כל עולם הוא אלוהים — / וקדוש הוא כל אדם, כל אדם אף הוא אחד".

ואשר למובן השני, הרי כל הדיוקנאות שהעלה בשלושה כרכי ה„לכסיקון שלי" (אגב, כרך ג', והוא הגדול מכולם בהיקפו, מכיל „צדודיות־פס", כלשונו, של סופרים יידיים ועבריים במדינת ישראל) נושמים חיבה תיקה נפשית לזולת. כלום כל אחד מן הדיוקנאות הוא בדיוק לרוחו? לאו דווקא, אלא שבכל אחד הוא מוצא משהו שקרוב לו. ראוויטש עצמו ודאי שאינו מוותר על השקפות, על עקרונות, על נטיות עצמיות; הוא אף יודע להתעצב עם

מלך ראוויטש

הקרובים לו, וכשאין בכוח שיפוטו והדייניותו לשכנע, מוצא הוא לו מפלט בתפילה. על־כן תמצא אצלו שיר, שנכתב לפי עדות עצמו ב־1935, בהיותו באונייה על פני האוקינוס ההודי הסוער, בשם „תפילה עם שחר — על משוררים יידיים", והוא נוקב בשמותיהם ומונה תכונותיהם: לייוויק, אורי צבי גרינברג, פרץ מארקיש, משה־לייב האלפרן, איציק מאנגר, ואחרים שאין הוא קורא בשמם.

ההומאניזם של ראוויטש [illegible] כמובן, גם בכך שהוא מופיע [illegible] ליסס; הוא דורש תיקונו של [illegible] ותיקון עולמות (והוא ראה, [illegible] עולמות הרבה). דומה שהוא [illegible] עצמו בבעל־ייעוד, כממלא של אידיאה. [illegible]

מלך ראוויטש

דו־שיח בין אדם עלי אדמות והשמש בשמים

ביום חורף
על תג פני
נפלה לפתע
קרן של חמה.
"מי את, אמא," השבחתי שאלה,
"מה באת לבשר לי בזאת הנפילה
של קרני הרפך
על תג פני"

קרנים אלמות הן, רק לכתב ידעו,
רשמי הן, אשא, הקרנים
אותיות דק־דקות על־גבי המרוה הפתוחה
במאמץ של תג פרצופי,
תאירה, כבה, כבה, נהה
סימנים
ואורות — כאלו:
"מי אתה ילד, מי אתה אדיבי?
ולפתע־פתאם לא היה.

ולבב:
"מי את אמאי?
"מי אתה ילדי?"
עד קמום העריב
הכלים הלוכי חבר את שירו
על תוך המרוה הקברים על פני
עד לנקוה אחריה של קרני החמה.

האו
עלתה מתוכם האינסוף
נקישה חרישית בין ארץ ורום:
"שערי שמי החורף סגרו
עד שוב יאיר יום.
אך בחלל האינסוף, בין אפל לאור,
נשארה לה תלויה
השיחה הנצחית
שכלה שאלות, ותו לא,
וכחשך, בששם, נכתבה והלכה
"מי את השמש, מי את אמאי?
"מי אתה ילד, אדם מי אתה?"

תג פני נח עתה,
בליל התערב,
וכאימה הדמומה היה ממקין וארב
לשחר הבא

והשיחה הנצחית
כתוך החלל, כשני נדים לילים,
ירדה נמסכה בדמי
ועם פעמה חרישית
לא נדמה לרגע
בלי קץ, עדי עד,
נמשכה:
"מי את השמש, מי את אמאי?
"מי אתה האדם, ילד מי אתה?"

עברית: א. י.

מכתבים לעורך

„דת ומדע במחשבת הדור"

אהוד בן עזר / ספרי הוצאת עם־עובד

הפרח האפל לג'והן גלסוורתי

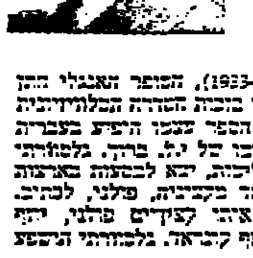

ג'והן גלסוורתי: הפרח האפל. רומאן. מאנגלית: שאול קנצלה, הוצאת ש. פרידמן, תל־אביב תשל"ה, 155 עמ'.

[redacted]

מרסל ינקו

מוזיאון תל־אביב

רסל ינקו, הצייר הפורה המתק־ לבגורוה, קשור במספר מפעלים הזיה. אשר היה שותף ביסודם. ה„דאדא" בציריך. בראשית ה־ , יצר לפעילותו בארץ ב„אופ־ קים חדשים" וב„עין־הוד". הנהלת ויאון טרחה רבות בהכנת תע־ ; רטרוספקטיבית זו, המבקשת ם פאנורמה רחבה של יצירתו זאת להדגיש את מקורות צי־ סגנונו האישי בימי הדאדא. בפ־ התערוכה פינה קטנה המוקדשת עם זו. שבה ניתן לראות כמה זה של הנס ריכטר. ג'ורג' גרוס, · דיקס. מאן ראי. ז'אן ארפ יס. אין הפינה מהימנה. כבר לייצג את ההגנה רבת־ההרמים חנים, אך יש בה כדי להדגיש את מו של ינקו במערך הכולל של ווהו.

קו היה, כידוע, בראשוני הדאדא יחד בימי „קאבארט וולטר" של באל ב־1916, לפני נקלע בהיר סטודנט לארכיטקטורה בציריך ה. עם חברו המשורר טריסטאן ה. הוא היה פעיל ביותר באירו־ המפורסמים שנערכו שם, ומאוחר יותר — בגלריה דאדא בציריך. מסיכות אפריקאיות. צייר תפ־ ץ והשתתף בכתב־העת „דאדא". · הזמן הלכה והפכה דאדא מת־ ספרותית בעיקרה לתנועה אמ־ , ביחוד לאחר שנוסדו מרכזי : בניו־יורק (מאן ראי, מרסל , פיקאביה), בברלין (גרוס, ה־ , האוזן), בהאנובר (שוויטרס) ן (מכס ארנסט). בפאריס. ב־ · שוב עבר כתר המנהיגות לידי רים המצוררים. כשבראשם כאן צארה ואנדרה ברטון. אך רחים הרבים הביאו בסופו של ל„קבורת דאדא" בראשית שנות . הלך־הרוח של דאדא מצא ה־ בתקופות שונים. באיטליה הוא לב בהמשך פעילותם של הפו־ טוריסטים, וכן ברוסיה, בהולנד, בס־ ובהונגריה. בכל גואה זה, המ־ בשערוריות המכוונות. כתבי־עת יפסטים רעשניים, נצלמה במידת בדיקה איכותו וסגנונו של ה־ דאדא לא היתה תנועה בעלת · ציורי מסוים. „האמנות היא הכריז דישאן, בהציעו, יחד עם ראי ופיקאביה, כלים ודרך הת־ ות ומחשבה אמנותית חדשים לה־ ן. נראה שמבחינת ראיית הדאדא דת־המפנה בהתפתחות האמנות אלכותיה לימינו עולה ערכה של וצה הניו־יורקית על אחותיה ה־ פיות. באירופה ניכרה, למרות , היאחזות חזקה יותר במסורת דית הארוכה.

אין צורך לנסות למצוא מכנה תף ציורי בין כל אנשי דאדא. ור שהם לא שאפו לכך. אלא ביק־ לנער את האמנות מהדפוסים הק־ ם ולפנות את השטח להיווצרותן תרבות ואסתטיקה חדשות. כל · מהדאדאיסטים פיתח לעצמו ;ניסויים משלו. שמענו צמח בר־ הימים סגנונו האישי. אולם ב־ לה ניתן להבחין בשלושה כיוונים חים את דרך־מחשבתם הציורית. הבה זו, יפה גם לציוריו המוקד־ של ינקו: א. ההשפעה העקיפה · הקוביזם, שהיה אולי האירוע אומטי העיקרי של הציור ברא־ : המאה, המתבטא אצל רוב אנ־ דאדא בנטייה לגיאומטריות. ל־ ון חריף ולסטיליזאציה של דמו־ האוביקטים בטבע; לביטוי ה־ יסמי השורבבו השפעות של ה־ ם הפרימיטיבי וציור הילד שאי־ להדגשת התלת־מימדיות. ב. הש־ ה לציור מופשט ולהשתחררות מ־ בייקט (אין לשכוח שב־1916 היה · המופשט עובדה קיימת). ג. איפה לגילויים ולניסיונים בטכני־ ז ובחומרים חדשים ובצורות־כל־ ההרוגות מהלכסיקון האמנותי ה־ כל.

תוצה זה שייכים התבליטים הצב־ ים בגבס על בד הקולאז'ים. ס השלב הדאדאיסטי המובהק בפ־ עתו של ינקו. אלה עבודות מופ־ ת ברובן. עיקרן בחיתוך גיאו־ · חריף והד־זוויתי של הצורות. עשות על־ידי קווי־מיתאר שחו־ וגסים מזה. הבולטים הגובה ב־ ים הבולטים החומר בקולאז'ים. צגיות נוטה לעידון בהיר וכמעט . עבודות אלה, שנוצרו בין 1916 19. הן אולי מהרעננות ביותר זה ינקו. מצויה בהן שמחת ה־

הידוד ריבירת הגלים. והמה עבק־ פיצה לביטוי המופשט הצרוף ויישום התיאוריה במעשה הציור. ב־1921 עובר ינקו לפאריס ונקלע שם ל־ מחלוקת החריפה בין הציירים ל־ סופרים, שהביאה בסופו של דבר לפירוק הדאדא, ושהצמיחה, מאוחר יותר, בהשראתו של ברטון, את הסו־ ריאליזם. שלב זה אופייני למשבר של חלק גדול מהציירים הדאדאיס־ טים, שהרוח הניהיליסטית השוללת, המרדנית כתלית, ויכוחי־הסרק וה־ ספרותיים והשערוריות הרעשניות לא סיפקו אותם עוד. בא השלב הקשה, שבו חיפשו את הדרך החיובית לגי־ בושו של סגנון אישי העמקה בו. בתקופה זו ניכרים היסוסיו של ינקו וחיפושיו בכיוונים שונים. בציור פי־ גורטיבי דרך רישום קליל לבעין קוביזם שמה ועד להפשטה עזה־ צבע. ב־1922 הוא חוזר לבוקארסט עיר־מולדתו. פועל ומציג שם ובפא־ ריס. ומשתתף בהקמתן של קבוצות אוואנגרדיות. ב־1941. לאחר השבח הפאשיסטי ביהודי רומניה, עולה ינ־ קו לארץ.

הפרק הישראלי בפעילותו של ינקו מלווה משברים אמנותיים ואישיים. בראשית שנות ה־40 הוא מושפע מ־ הסגנון הארץ־ישראלי הרומאנטי ד־ האוריינטלי, שישלט כאן. גם הוא מצ־ ייר נופים מיופים ומזרחיים. עם סיום מלחמת־העולם ופרוץ מלחמת העצ־ מאות לובשים ציוריו תכנים חבר־ תיים אכספרסיביים מובהקים. הוא מצייר את „החייל הפצוע", „בנו־ פידי", „המעברה" ועוד. אלא שהוא מנסה לשלב תכנים חדשים אלה ל־ גבית בסגנון ציורו הישן. הבה נחלק במערכת צבעונית ותקיפנית של קווים שחורים חדי־זוויות. כשהצבע העכור הכהה נזרק בחופשיות ומצבע את הגופים הדמויות המסוגננים.

ינקו בא לארץ כאמן בשל, בעל שם בין־לאומי. מרצו ואישיותו הש־ פיעו רבות על אמני הארץ הקטנה והמנותקת מהעולם הגדול. ב־1942 כבר קיים תערוכה במוזיאון תל־ אביב, ומאוחר יותר היה בין מייסדי „אופקים חדשים" ובין הלוחמים ה־ בולטים למודרניזאציה של הציור ה־ ישראלי. הוא הרצה, לימד והציג ר־ בות, ובראשית שנות ה־50 ייסד את כפר האמנים „עין־הוד", תקופה זו מסמלת גם את חזרתו למופשט. ה־ פיגורטיביות הולכת ומיטשטשת ב־ תהליכי ההפשטה. הנושאים החב־ רתיים מפנים מקום למוטיבים אי־ שיים יותר. בציוריו אלה, מסוף שנות ה־50 ועד היום. מפעילים את המג־ נון היתקואי הסיפוסי של משחק קונטור־צבע, ומעידים על התפכ־ חותו הישיר מימי הדאדא. הבדים הקטנים שלו עמוסי צבע ורבי אירו־ עים צורניים הדוחסים בהם. מורג־ שת בהם תוקפנות וספונטאניות ד־ עצורות כבתה. אחידתם, שומרת ד־ מדגישה את נטייתו הטבעית לאכס־ פרסיביות. בשנים האחרונות הוא חו־ זר גם לאהבתו הישנה — התבליט. א־ לא שבעשיו אלו תבליטים נקיי־צורה מלוטשי־קו רשעויים אלוכיזנים מב־ היק. בעבודות אלה מתגלה כשרונו של ינקו כארכיטקט של מערכות צו־ רניות מופשטות, שהקצב ויחסי ה־ גומלין ביניהן הם התוכן האמנותי העיקרי, המכסיקו. לאחר הכול, מאז דאדא.

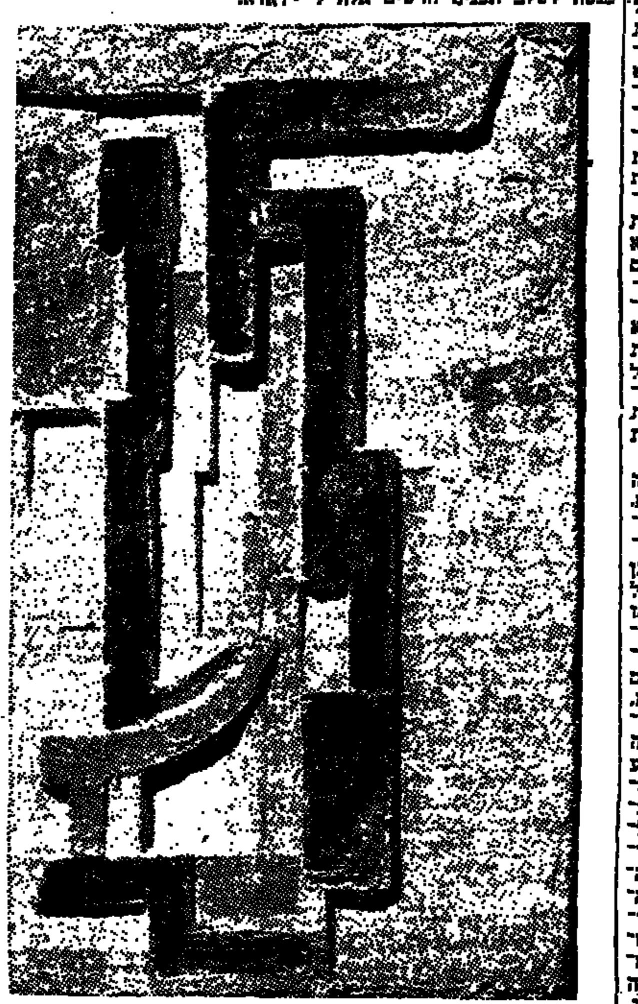

מרסל ינקו: מבנה (תבליט גבס צבוע)

יעקב אבי־נתן

גלריה 220, תל־אביב

אבינתן הוא צייר נאיבי המצייר קיטשי אינטריר אורנאמנטאליים: כסא, שולחן, תריס חלון. רוב העב־ בודות אינן חורגות מהציור הנאי־ בי, המקובל הפופולרי מאז ראשית המאה, המפגין את מאמצי האמן ל־ תאר את הטבע כמות שהוא, אך ללא הידע והיכולת הדרושים לתיאור כזה. לפעמים הוא מנסה כוחו בקטעי ע־ בודה מתוחכמת עם צבע תחתי ומ־ שיכות־מכחול חופשיות, ואז בולט כשלונו. אך בכל־זאת ראויה התע־ רוכה לתשומת־לב בשל גילויים מפ־ תיעים פה־ושם בחיתוך קומפוזי־ ציוני נועז, וביחוד, בגלל ההעזה וה־ עוצמה הצבעונית, המתגלית בחלק מהציורים המקרבת אותם, במתכ־ וון או במקרה, לתחום הפלאקאטות בנוסח „פופ".

בעולם הספרות והאמנות

יהודי מנוחין על עצמו ועל העולם

בספרו „נושא עם ואריאציות" כו־ תב הכנר המהולל יהודי מנוחין: „הפרובלמה המיוחדת של האדם היא להלך על שתיים ולא על ארבע ועל־ כן הוא יכול למתוח ידיו כלפי ש־ מיים. התגברותו זו של כוח־הכובד, על מרחב ועל גובה היא מהותית לנגינה בכינור". זה עשוי להישמע כמו מצנתו של פאנגלוס, המורה הזקן של קאנדיד. גיבורו של וולטר. כשהוא מסביר לתלמידו שלקיומם של משקפיים יש הצדקה קיומית. ש־ הרי האף נועד לתמוך בהם. בכל־ זאת, אין יהודי מנוחין מתכוון לט־ עון שהנגינה בכינור היא שיא ותכ־ לית הקיום האנושי. אדרבא, סגול־ תם הגדולה של המסות המקובצות בכרך „נושא עם ואריאציות" (הוצ. „שטיין אנד דיי") היא הקשת הר־ חבה להפליא של ענייניותו של מ־ נוחין. הכינור תופס בהן, כמובן, מקום מרכזי. אך הוא משתלב ב„סבב הדברים" ולא לו מוקדש הספר. יש להזכיר עם־זאת שזמן־מה לפני הו־ פעת ספר זה יצא ספרו של מנוחין „הכינור", כלול שיחה „היצירה מה מוקדשים לכינור בלבד.

ב„נושא עם ואריאציות" אנו פוג־ שים את מנוחין הוגה־הדעות בעני־ יינים גלובאליים שונים ואנו מתוד־ עים ל„סטמנין בתחומים השונים של ההוויה. „אני קוסמופוליט כמו יהו־ דמוקרט כמו לינקולן. בונאפרטיסט כמו המלך אסוקה. רפובליקני כמו וילהלם טל. היאקרט כמו משה" שמש: הוא מבקש למצוא את הטוב ביותר בכל תופעה.

כמו כן נפרשות לפני הקורא פר־ שות קטנות מחייו של מנוחין. מז־ כרות הופעתו בגיל 11 ב„קארנגי הול", שהפנתה אליו מייד את אור הזרקורים ושבו לצמוד מאז ועד היום. הוא מזכיר בנוסטאלגיה את בית אביו. נזכר בניגונים החסידיים שה־ יה אביו מזמר. הוא מספר על מסעו לפאריס בחברת שתי אחיותיו הקט־ נות הפצירבה ויאלטה לשמוע את ג'ורג' אנסקו.

פרקי הספר הם ארבעה: „מוסי־ קה", „חינוך", „הסביבה" ו„בריטניה, אירופה והעולם". בין אהבותיו הג־ דולות מונה מנוחין את ארבע הבי־ תיים: באך, בטהובן, בראהמס ובאר־ טוק. את שקספיר ואת ג'ון דון — ומעל לכול הוא אהב חירות ואת אשתו, דיאנה.

(„ניו־יורק טיימס בוק רביו")

רוב־גרייה חדש

„הכנית מהפכה בניו־יורק" הוא ספרו החמישי של אלאן רוב־גרייה, מראשי נושאי־דגלו של „הרומאן ה־ חדש" בצרפת. רוב־גרייה כתב במ־ שך עשרים שנות־פעילותו, מלבד ה־ רומאנים, כמה מסות מצוינות — בהירות ומובנות ככל „שהרומאנים שלו סבוכים וקשים־להבנה — ויצר כמה סרטים. הראשון בהם „אשתקד במארינבאד" הוא האופייני לו ביו־ תר ויש הרואים בו את יצירתו ה־ טובה ביותר. לאחר שצופים בו אין יודעים אם לא היה זה חלום. תוהי, כבחומה מטרותו של הבימאי־התסרי־ טן. אמצעי. המזיום הזה, הקולנוע, קרובים מאוד לרוחו של רוב־גרייה הוא מנסה להעביר כמה מעקרונותיו גם לרומאנים שלו.

„הכנית למהפכה בניו־יורק" הוא שוב, כמו הרומאנים הקודמים של רוב־גרייה, סיפור על אירועים חיצו־ ניים בלבד, מין סרט נע של מאורעות, שקשה מאוד לקורא להבחין ב„מש־ כיות" שלהם. זהו סיפור על שתי נערות מגורות למדי, אך ממוצצות ל־ הלוטין — לאורה וג'. ר. — העוברות שורה של פגישות, עימותים וכדומה במקומות שונים ובמצבים שונים. הן נאנסות לעתים קרובות, הן נושא ל־ בילוש לעתים קרובות. הספר מוסר שורה של חזרות על מצבים — הח־ זרה היא אלמנט קבוע של האסתי־ טיקה הרוב־גרייאנית. מבקר ה„ניו־ יורק טיימס בוק רביו" קורא לאל־ מנט זה בשם „חרוז". כשם שהציירים „חורזים" צבעים והנוחות. כשם שה־ משוררים חורזים את סופי הטורים של שיריהם — כך חורז רוב־גרייה אירועים. „הכנית למהפכה בניו־ יורק" היא מקום ההתרחשות, אך ב־ רור שאין הכוונה לניו־יורק הממשית וכל דמיון לעיר האמריקאית מקרי ב־ החלט. תיאור המקומות והאירועים העירוניים רחוק כאחד מן הממשות הניו־יורקית. בכלל, רחוק הספר מכל ריאליזם. זהו ספר־סרט, בעל חוקיות משונה וסבוכה ובעל משמעות שאי־ נה־משמעה.

ספר מוצלח של לא־יוצלח

אנדרה תיריאון הפה בין אנשי־ השוליים של התנועה הסוריאליסטית שזמן ורקע פעילותה האינטנסיבית ביותר היא פאריס של שנות העש־ רים. הוא היה חבר למסיבות, לבר־ לרים ולכינוסים של הסוריאליסטים — אנדרה ברטון, פול אלואר לואי אראגון ועוד — אך לא היה פעיל כצייר או כמשורר — בקיצור: מעו־ לם לא גילה כשרונות־יצירה כלשהם. אף שיצאו לו מוניטין כבעל־שיחה ואיש־חברה מקסים. הסוריאליסטים אף שיגעו בחצי שחוק שחוסר־כשרו־ נו המגהוד הוא בבחינת הצלחה סור־ יאליסטית.

עתה כאשר מרבית חבריה כבר אינם בחיים וכאשר המגשרים של הסוריאליזם כבר הולו להזהר באוי־ רה של פאריס — הוציא אנדרה תיריאון זה ספר זכרונות על תקו־ פת הסוריאליזם, שהוא אולי הספר ה־ מעניין ביותר שנכתב על תקופה זו מעולם. שם הספר „מהפכנים ללא מהפכה" ועל עטיפתו יש ציור של מאן ראי, מן המצטים שבין צדי התקופה שנשארו בחיים. תיריאון מתגלה בספר. כאוצר בלום של אנ־ קדוטות וסיפורים רציניים על גדולי הסוריאליזם — במשך שנים לא זזה ידו מיד ברטון וארגון, אלואר היה כאח לו והוא יודע אולי יותר מכל אדם אחר על חייהם ונפתוליהם של אנשים מהוללים אלה. „לא מגוד־ משות את תיריאון לסמואל פייפס, בעל היומן האנגלי בן המאה השבע־ עשרה. אף כי הדמיון הוא קל ביותר — שלא כפייפס. תיריאון אינו מב־ ליט את עצמו במיוחד בספרו. כיאה ל„לא־יוצלח" כמוהו.

בספר מסופרות שוב האגדות הג־ דולות של הסוריאליזם — האהבה הט־ רובאדורית שרחש אלואר לנשותיו. פרשת אהבתם של ארגון ואלזה טריולה, שנפטרה לפני למעלה מ־ שנה. פרשת ידידותו של ארגון — שהוא אולי הדמות הבולטת ביותר בין הסוריאליסטים — עם מאיאקוב־ סקי, שהולידה את האהבה בינו ובין אלזה. בספר עוברות דמויותיהם של הציירים פיקאסו, דאלי, מאקס אר־ נסט ושל „כל פאריס" — וכל פאריס היתה בשנים מסוימות סוריאליסטית. „מהפכנים ללא מהפכה" הוא המד־ ריך הטוב ביותר לפאריס זו. על גדולתה ומשונותיה, על הצלחותיה ובהלצותיה — הוא כתוב בידי איש שראה את כל אלה והשתתף בעיקר בכשלונות.

(„ניו־יורק טיימס")

צבי רפאלי

גתית הראל

גלריה דניה, חיפה

ציורי השמן והאקריל של גתית הראל הם מתונים וצוננים. לפנינו הרבולות סואנות של כתמים אפורים לרוב, בעין בליל מאולתר של תחר־ שות באיסוד אמנותי מהיר. פריטים אחדים, הצטויים במתכונת של ביאו־ מסריה מופשטת. מגובבים יחד ויצר־ רים חוות של קווים מאונקלים ו„סל־ אי" צבע אמורפים. התרחקותה המ־ כוונת של הציירת מהאסתטיזם ה־ סתמי הוספת כביכול את יופיו של הכיעור, המשתקף בהספוס צורני של שכבות צבע עבות ומרוצות. היסוד הדומינאנטי כאן הוא ניכור צורני ותימאטי, המטשטש את המבע הציצוב של העצם הסתמי, החלוש מן המצי־ אות.

מבעה הווויתי ההגותי של גתית הראל ברור יותר ברישומיה. שהם דגם לעבודות הצבע. מיתאר הקו ה־ מרושלם. החד, העובר לסלסולים מ־ שורבטים. קצורים, עשוי כאן בקלי־ לות ובחופשיות יתירה. אולם בע־ בודות אחדות לא השכילה הציירת לשמור בעקביות על הנקיון הצורני של המרכיבים. מבחינה פורמאלית, מזכירות עבודותיה של הראל את ציורי ה„פיטורה ברוטה" האיטלקית בראשית שנות החמישים, שיוצריה הגיעו במרוצת הימים מעיצוב ה־ „עצם כשלעצמו" אל נקודת האפס.

מה נותר מהמארכסיזם?

(סוף מעמוד 18)

ניים גדולים תחת דגל המארכסיזם, האידיאולוגיה עצמה לא עמדה ברוב חלקיה במבחן הזמן. האכזבות ה־ גדולות במיוחד באו בארצות שבהן המשנה המארכסיסטית הגנה את בנ־ יהונה, לפחות כלפי חוץ: קשה לומר שאותה הפילוסופיה משמשת נר לרגלי התיאורטיקנים של מוסקבה, בלגראד, פקין, האבאנה... לכל ה־ ניסויים הללו יש, עם זה, קו משו־ תף: קשה להבחין בטיב האידיאי של המשנה המארכסיסטית לבנין ה־ סוציאליזם. במערב, רק „גוהאדריה ישנה" מקבלת את המארכסיזם כ־ מיקשה אחת. מקריאת הפרק „על השמאל החדש ורקעו הרוחני" בספ־ רו של לבנשטיין אפשר להסיק, שאצל הדור הצעיר העניין שהוא מוצא בסוציאליזם אינו עולה תמיד בקנה אחד עם בשנה של המאה ה־19, שראתה את עצמה משיחית ומדעית כאחד.

אנו חיים עתה בתקופה שהיא מעבר למארכסיזם, כיון שהמדעים התקדמו הרבה והחברות האנושיות אינן אלו שהיו קיימות לפני למע־ לה ממאה שנים. השינויים שהביאו עימן המהפכות התעשייתיות הם הרבה יותר איכותיים מכמותיים הם השפיעו ומשפיעים יותר על המיב־ נים החברתיים מאשר על הייצור.

אי־התגשמותן של התחזיות ה־ מארכסיסטיות היא בולטת ביותר: לא באה לעולם התרוששות גוברת והולכת; אין מעמד־הפועלים מצוין בטוהר הסבל בנפשו; לא הת־ מוטט הקאפיטאליזם תחת „משא ה־ סתירות הפנימיות שבו". השנה שבה צריך היה „המשיח" לבוא כבר חלפה ושוב אין אדם מוכה בדביקות לשל־ טונה של „מלכות־החירות האמתית", כביטויו של מארכס. המארכסיזם אינו יכול לספק לנו עוד בסיס מדעי להכרת הכלכלה והחברה ב־ תקופתנו.

אשכבה (ג)

ברשימתנו הקודמת עקבנו אחרי הגלגול של לשון „אשכבתא" של ה־ בבלי אל ספרות ההלכה של ימי הביניים — ומשם אל לשוננו ה־ חדשה. הפלינו שהמשמע הקרוב ל־ עניין 'הספד' יש לו על מה לסמוך. שהצורה המקובלת היא דווקא ב־ עיברות ('השכבה'), ושהשימוש כ־ נראה נשאר מוגבל לתחומי עדות וארצות ולא פשט בכלל ישראל.

טור הלשון

נקודה אחרונה זו נראית חשובה. אילו היה מדובר בביטוי המעוגן היטב במינות כלל־ישראל, לא היה קורה לדעתי מה שקרה. ואילו ב־ מצב שנוצר נהפך לשון 'אשכבה' למפיין מתוח פנוי. מצד העברית ה־ חדשה בכללותה לא היה שימוש ברור למונח. ואם היה מקצת שי־ מוש בצורת 'השכבה' כמו שראינו, הרי הגלגול 'אשכבה' היה פנוי.

נמצאנו אומרים, שלשון 'אשכבה' אמנם יש לו שרשים עמוקים, אבל לעצם הצורה לא היה תפקיד — וכנראה אף לא תקדים צורני מדו־ ייק. זאת אפוא הסיבה, כי בשעה שביקשו לבטא בלשון דורנו עניין 'תפילה למת' שלא לפי מנהגי יש־ ראל, עלה דווקא לשון 'אשכבה', שהרי לא היה כאן שום קונפליקט סמנטי־דתי עם מונח הנמנה בצולם כנוגינו. 'אשכבה' נהפך למונח מכובד — אבל דווקא לשאינם בני ברית. ומכאן לכאורה הצדקה לאר־ הה הרגשת תימהון שממנה נבעה השאלה שלפנינו.

ליתר דיוק: בלי משים נוצרה כאן הבחנה: 'אשכבתיה דרבי' הוא עניין של המקורות; 'השכבה' יש לו שימוש עדתי בישראל; 'אשכבה' יו־ חד לשאינם בני ברית. לכן, בכל פעם שהתעורר הצורך לבטא עניין הנוגע למנהגי אבל משל האומות נמצא דווקא לשון 'אשכבה' מתאים. כך, על דרך משל, ביקש מי ש־ ביקש לבטא בעברית את המונח 'קטאפלק' — וגם הוא עניין הנוגע למנהגי זרים. וכך נוצר לנו ב־ עברית 'במת אשכבה'. וכך קיבל 'תפילת אשכבה' גוון של טקס נוצרי דווקא — או גם טקס דתי של דתות אחרות — להבדיל מישראל.

חזרנו לנקודת המוצא. אותה הב־ חנה שהצפנו עליה היא דקה מאוד. איני משוכנע, שלאורך זמן לא יח־ ערבבו עלינו 'השכבה' ו'אשכבה' כמו במקרים רבים אחרים, ואיני נוטה לתלות בהבחנה זו הב־ חני עניין חמורים. לעת עתה יש עדיין שימוש ב'השכבה' אצל מקצת העדות — וביחוד של אותו שימוש אין לפגום. ואלו משום צד לא יתח־ ייב, שנבחין בין צורות שונות של טקסים, ושהעברית תיחד מונח דווקא לטקס לא־יהודי. השאלה שעמדה לפנינו היתה, מה שם נקרא לאותה מערכת טקסים שהיא עוברת את המקובל בלוויה ובהספד. אם מת־ בקש כאן מונח, הרי אין שום צורך בדיוקי דיוקים ובהבחנות מלאכו־ תיות. כיון שהמציאות הביאה למה שהביאה, הרי השימוש בלשון 'אש־ כבה' נראה כתאים ואין בו פגם. יש אסמכתה מצד המקורות ויש שימוש למעשה — ואין מקום להמ־ צאת מונחים נוספים ולהבחנות ש־ אינן מתבקשות.

הלוואי שכולנו נזכה אך ורק ל־ בשורות טובות ונחמות. אבל אם יקרה, חלילה, שיורד עלינו אבל, הרי לשון 'אשכבה' אין בו פגם, ויפה להשתמש בו במסגרת הגבולות ש־ התווינו.

משה גושן־גוטשטיין

עורך המדור עונה על שאלות קוראים בבעיות לשון שיש בהן עניין לכלל. את השאלות יש להפנות ל־ מדור „טור הלשון", מערכת „הדאר", ת.ד. 233, תל־אביב.

הופיעה מהדורה שלישית של
החיים כמשל
מאת
פנחס שדה

ש. הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

ROOZ

מכירות פומביות ים תיכוניות ליודאיקה, בולים ומטבעות
במטה בית השואבה 1
(פינת אלנבי 94) ת"א, טל. 613924

● יודאיקה
עתונים ראשונים: האריאל, הצבי, עולם קטן, חדשות הארץ מס' 1, (קודמו של הארץ)
עתונות מחתרת: אצ"ל, לח"י, כפ. קומוניסטית, מוסיקה ותיאטרון יהודי, אוטוגרפים, ספרים עם הקדשות, הגדות פסח של קבוצים.

● בולאות ותולדות הדאר בארץ ישראל
דאר תורכי ומשרדי המעצמות לפני 1914, תקופה המנדטורית־בריטית, המעבר 1947/8, שלושת מלחמות ישראל באספקלריה בולאית, ישראל הוצאות ראשונות, שגיאות דפוס ובלתי מנוקבים, מצור ירושלים, טיסות מיוחדות. בולים נדירים מארצות חוץ.

תאריך המכירה: יום רביעי 21 יוני ש.ז.

הקטלוג כולל 1126 פריטים, מודפס בשפה והאנגלית עם אילוסטרציות יישלח תמורת 0.75 אג'

קשת
רבעון לספרות, עיון ובקורת
חוברת נה. אביב 1972

סיפורת: ניון אורבך, איתן איתן, אורי בראריה, נפתלי היסוקר, מנחם פניאס
שירה: ורדה גינוסר, מנפרד וינקלר, ברכה זק, עמוס לוין, גיורא לשם ועוד
מאמרים: יוסף ברגר־ברזילי, נחמן ליסט, פרופ' ה. ויסבניק, סלה בה, רחל רבלין, יוחנן גרנק, קוסטאס אקסלוס
25 משתתפים, 35 בקרות ספרים, 196 עמ'
מחיר החוברת: 6 ל"י, חתימה לשנה: 18 ל"י
להשיג בבתמ"ס מובחרים לספרים וע"י מנהלת „קשת" רח' ביאליק 9, טל. 53040, ת"א

הופיע
מדינה וממשל
כרך א', חוברת 3

בתוכן:
פרופ' מיכאל ברוכר על מדיניות החוץ הישראלית; מנחם ברקע על משנת ז'בוטינסקי; ד"ר ברנדה דנט על השימוש בפרופגנדה; דן כספי על דפוסי ניידות ההצבעה הישראלית; מנחם פרידמן על הרבנות הראשית; ציונה כלף על השפעת מעשי הסרוד על מוראל הציבור ומאמרים נוספים.
חתימה לשנה (3 חוברות): 20 ל"י.
הוצאת שקמונה
הפצה: עלום, קרל נטר 3, תל־אביב — טלפון 623959

הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס האוניברסיטה העברית ירושלים
THE MAGNES PRESS THE HEBREW UNIVERSITY JERUSALEM
Tel. 524121 טל.

ספרים חדשים

א"א אורבך / חז"ל — פרקי אמונות ודעות
ספר זה בא לגלול פרשת הגותם הדתית והחברתית של התנאים והאמוראים; הוא מציג את תפקידם ופועלם של חכמים במשך מאות בשנים ואת גיבושם של עיקרי אמונה, שעיצבו את דמותה של האומה במשך דורות. 720 עמ'. מהדורה שניה מתוקנת.
מחירו: 50.— ל"י

ש"נ אייזנשטדט, ח' אדלר, ר' בר־יוסף, ר' כהנא (עורכים) וישראל — חברה מתהווה (ניתוח סוציולוגי של מקורות).
ספר מקורות זה מביא בפני התלמיד, המורה והקורא המשכיל את תהליכי התפתחותה והתגבשותה של החברה הישראלית. הספר עוסק ברקע ההיסטורי לגבוש החברה הישראלית, במבנה המדיני והמוסדות המדיניים, בדפוסי הארגון הכללי והפעילות הכלכלית ובמערכת החינוך. 750 עמ'. מחירו 50.— ל"י

י"י גולדציהר / קיצור תולדות הספרות הערבית
ארבעת חלקיו של הספר דנים בארבע תקופות בספרות הערבית: עד סוף ימי בני אומייה, התקופה העבאסית, האסלם המערבי והספרות הערבית למן אבדן ממלכת החליפות מבית עבאס. תרגם מקרואטית פ. שנער. מהדורה שנייה. 182 עמ'
מחירו: 10.— ל"י

ר' וויינברג / תיקון הכתיב העברי — הבעיה והנסיונות לפותרה
המהפכה החברתית של תחיית העם והלשון העברית נטעה את ההרגשה, שהכתיב העברי טעון שיפור והשלמה. הספר מסכם את ההצעות המרובות לשיפור הכתב והכתיב, שפורסמו מאז תחיית הלשון ועד ימינו. 174 עמ'. מחירו: 15.— ל"י

ד' ילין / תורת השירה הספרדית
הספר הוא מפתח לשירה הספרדית. המחבר דן בכל הקישוטים המעטרים שירה זו. הספר גם כולל מבחר מדגים משירת ספרד. XII+356 עמ'. מהדורה שנייה עם מבוא וביבליוגרפיה מאת דן פגיס. מחירו: 22.— ל"י

ש"א ליוונשטם / מסורת יציאת מצרים בהשתלשלותה
המחבר מבהיר את השתלשלותה של מסורת זו בדרך ניתוח דיאלקטי־טיפולוגי. הוא מקיף את המקורות המקראיים, ההלניס־טיים, האפוקריפסיים, הפסידואפיגרפיים והמדרשיים. 160 עמ'. מהדורה שניה מצולמת. מחירו: 10.— ל"י.

מ"ד קאסוטו / ספרות מקראית וספרות כנענית
מחקרים במקרא ובמזרח הקדמון — כרך א'
חוקרי המקרא וחוקרי הספרות של המזרח הקדמון ימצאו עניין במאמרים המקובצים כאן לראשונה. גישתו המקורית של המחבר במדע המקרא מתגלית במאמרים־אלה, המפתחים אופקים חדשים בתרבויות המזרח הקדמון ובספרותו, ומבליטים בכך את גדולתו של המקרא כמרכז הוויתו של עם ישראל. חשיבות מיוחדת נודעת לקובץ זה, הכולל מחקרים שנאספו מקשת רחבה של פרסומים, על פי רוב נדירים, שראו אור בארץ ובחוץ־לארץ בשנים תרפ"ד־תשי"ב. מחירו: 8.— ל"י

ע' קאנט / הקדמות לכל מטפיסיקה בעתיד שתוכל להופיע כמדע
ה„הקדמות" בסגנון הקצר והבהיר עזרו בהרבה להפצת שיטתו של קאנט. הוא נחשב למובן ביותר מבין כל מבואי העיקריים של קאנט ומקל על לימוד הפילוסופיה הקנטית. תרגם א. יערי. בעריכת ש"ה ברגמן. מהדורה שלישית מצולמת (ספרי־מופת פילוסופיים י"ז). 224 + VIII עמ'. מחירו: 8.— ל"י

U. CASSUTO, The Goddess Anath
Canaanite Epics of the Patriarchal Age (Texts, Hebrew Translation, Commentary and Introduction). Translated from the Hebrew by Israel Abrahams. 208 pp.
Price: I. L. 20.00

המכירה הראשית: הוצאת "יבנה", רח' מזא"ה 4, תל־אביב (טל' 611856)

יורם ברונובסקי

סולז'ניצין — ומוסר העוגיות

פול ואלארי כתב פעם שלעולם לא יוכל לכתוב רומאן, שכן לא תצאנה מתחת עטו מלים כמו: „המארקיזה עזבה את הבית בחמש".

משונה קצת מתי נזכרתי במשפט זה: בשעת קריאה ב„אוגוסט 1914" של סולז'ניצין. קראתי בשעתו את שני ספריו הגדולים הקודמים של סולז'ניצין — והחלטתי לא לכתוב עליו לעולם מלה. מדוע? כי... ראיתי בברור שהספרים הללו נכתבו מתוך אותו סוג של אומץ־לב שנראה לי — שהכרותיו נראית לי — כבסוכן ב־ יותר בשביל אמן: אומץ־לב אזרחי. מבחינה „אבסולוטית" אני מעריך אומץ־לב אזרחי יותר מאומץ־לב אמנותי. מבחינה (לא חשוב מאיזו בחינה — כי, בעצם, גם מבחינה „אבסולוטית") אני רואה יותר־מדי־טוב ששני סוגי אומץ־לב אלו אינם הולכים יד ביד — להיפך, הם הולכים בכיוונים מנוגדים. יש לאנטינומיה זו בין שני סוגי אומץ־לב (שרק תמימות קיצונית יכולה לסבור שהוא בלתי־ניתן־לחלוקה) אך מפחד להתמודד עמה, נמנעתי לא רק לכתוב על הרומאנים הללו, אלא כמעט גם לחשוב עליהם. „במדור הראשון" ו„אגף הסרטן" אפילו ריתקו אותי פה־ושם, אך... השבע לעולם לא יבין אסיר, כאשר לא יבין אמיל, עשיר לא יבין עני — למרות הכול, זאת אמת פשוטה וגלויה. הרהורים אפשריים על הצדדים הספרותיים־אסתטיים של סולז'ניצין דומים היו בעיני תמרי־קצת ל„שיאכלו עוגיות" מתוך המעשה על מרי אנטואנט. העוגיות הללו של המלכה קלת־הראש...

„המארקיזה עזבה את הבית בחמש".

פול ואלארי — האיש המוזר הזה שאינו מרפה ממני כבר זמן רב. שיאים — שיא היכולת, שיא האינטלקט. בוז לשיאים אפש־ ריים (לכתוב יפה, לכתוב רומאן קריא, שבו המארקיזה עוזבת וכו'), הערצה לשיאים בלתי־אפשריים. רק את הבלתי־אפשרי אהב, כלומר: הוא היה מאוהב בלא־כלום.

ואלארי וסולז'ניצין — שתי תופעות־אידיאות כמו מתוך שירו של קיפלינג: „מזרח הוא מזרח ומערב הוא מערב ועולם לא ייפגשו". ואני, הקורא ב„אוגוסט 14", הנני לפתע נקודת־הפגישה הזאת, עלי עומד להיערך הקרב הזה בין מזרח ומערב, ואני אצטרך לשאת בתוצאותיו, איכשהו.

„אוגוסט 14" הוא מעין אקורד מקביל ל„מלחמה ושלום", לפי הכוונתו המוצהרת של מחברו. זהו רומאן — חלק ראשון של סדרה ארוכה — היסטוריוסופי־אפי. הרעיון הכללי שלו הוא בבחינת ואריאציה על ההיסטוריוסופיה של טולסטוי. בכרך התעודות „פרסי נובל 1970" מצויה התכנית הבאה של הרומאן, שאת כתי־ בתו החל כמה ימים לפני קבלת פרס נובל: „יש פיתוי למצוא נחמה בבטחונו של טולסטוי שלא הגנראלים הם שמובילים את הצבאות, לא בידי רבי־חובלים נתונים גורלותיהן של אוניות, לא בכוחם של מצביאים ונשיאים לכוון את השלטון — אך כאותו הוכיחה פעמים רבות מדי כמה מוטעית היתה תפיסה של טולסטוי".

מה היה אומר ואלארי על „אוגוסט 1914"? אפשר לעמוד על כך, לאחר ספקולאציה מסוימת.

ואלארי היה תופעה יוצאת־דופן בספרות הצרפתית — יוצא־מן־הכלל מסוג אלה המעידים על הכלל. הוא מהווה, בסופו של דבר, תוצר טיפוסי של אהבת האינטלקט הצרפתית, האסתטיות מרחיקת־הלכת, העידון הקיצוני. הוא עומד רחוק יותר באותה השורה, שבה עמד, למשל, פלובר — האיש שהיה מקדיש חודשים לכתיבתו של משפט אחד, עבד ברצע לסגנון נקינקי, לאסתטיקה מושלמת (ואלארי הזדהה עם פולחן האסתטיקן של פלובר, ר' מסתו „פיתויו של פלובר הקדוש").

עכשיו — יש לנו עדות על דעתו של פלובר על „מלחמה ושלום". קטעים מסוימים גרמו לו „לשאוג מהתפעלות" — אבל סך־הכול ראה ברומאן זה מין כשלון מיוחד־במינו. כהבהך רב־הכוון הוא חסר ביקורת עצמית, הוא בין גניוס ובבי־פרוע. "Il se répète ! Et il philosophise !" (במכתב לטורגניאב). דומה לעמדה זו היתה עמדת צרפתים רבים כלפי טולסטוי וספרותה של רוסיה — הם ראו בהם, למירב, גילומי כשרון גדול אך פראי ותכ־ תרבות, ולמיעוט: יצירות אנטי־אסתטיות וכשלונות אמנותיים. מנקודת־ראות „אסתטית" כזאת ביטלו את הספרות הרוסית אנשים כמו עזרא פאונד ות. ס. אליוט, מנקודת־ראות כזאת מבטל היום נאבוקוב, „יותר מערבי מאנשי־מערב", את דוסטוייבסקי.

אם פלובר מחבר־הרומאנים ראה כך את „מלחמה ושלום" — איך היה רואה את „אוגוסט 1914" ואלארי שהגיע למצב שבו בז לרומאנים בכלל ואפילו את פלובר אהב בשל עמדתו האסתטית — „פלובר הקדוש" — ולא בשל הרומאנים שלו? הרי ספרו של סולז'ניצין הוא כאמור ואריאציה על „מלחמה ושלום".

„הוא חוזר על עצמו! הוא מתפלסף", קרא: מתחכם, מעמיד פנים. ואלארי היה רואה את סולז'ניצין ככשלון כפול. לא זו בלבד שהוא „חוזר על עצמו" — הוא גם חוזר על הישג שכבר הושג לפני כמאה שנים: כלום יש בשולחן־ערוך של ואלארי פשע חמור יותר נגד האמנות.

בשביל ואלארי התיאוריה היתה חשובה מכול. הפרקטיקה, הביצוע, לא נחשבו כלל. הספרות שבאה אחריו — ללא זיקה מיוחדת אליו דווקא, כי הוא היה כאמור מין „רוח התקופה" — היתה תוצאה ישירה של הלך־רוחות זה. „הרומאן החדש", אותו תוצר מוזר שאלף אפולוגטים לא־יצליחו לכסות על האמת הפשוטה והאמת על־אודותיו: הוא בלתי־נתון, הוא כמעט בלתי־קריא, אפילו במיטבו. יוצרים אותו אנשים בעלי אינטלקטים מזהירים — התיאוריה של רוב־גרייה, המסות של מישל בוטור הן הגיגות של הגות ושל כתיבה מעולה. אלה אמני התיאוריה. התיאוריה הזאת מתנגדת שעה שהם חשים — חובה? צורך? — לממש אותה ב־ רומאנים. התיאוריות הללו גדולות מכל אפשרות ביצוע. ואלארי ידע זאת, הם אינם רוצים לקבל זאת. וכאלה הם פני הדברים בתחומי אמנות אחרים: התיאוריות של מארסל דישאן, של הציירים הקונצפטואלים — אי אפשר שלא להבחין בברק שלהם, בגניוס שלהם. אבל — לבצע את התיאוריות הללו? הביצועים הם סרוחי־העזתי: המוסיקה: שטוקהאוזן, קייג'... המצאות, הברקות, הפתעות, התרחשויות. „המוסיקה של קייג' יכולה היתה גם לא להיכתב, אין בה כל צורך" — אומר ורג'יל תומפסון, המלחין והמבקר המוסיקלי, ידידו של קייג' ומעריץ גדול של האינטלקט שלו.

האם זה טוב או רע? שטות היא לחשוב בקטיגוריות אלה, אך אם כבר מוכרחים לחשוב בהן — דומני שזה טוב. קודם־כול, אין ברירה אחרת, כל צעד אחר הוא של שיבה לאחור ואי אפשר „להמליץ" על שיבה לאחור. כמובן, זה גם רע — אפשר היה לומר שזה הסוף אלמלא ניבאו לעתים קרובות מדי את סופה של האמנות הספרות (ואלארי היה בין אלה שניבאו להן סוף קרוב) — והאמנות ניצחה את כל נבואות הזעם.

התיאוריה המערבית, האמנות שאינה רוצה לשוב לאחור — והפראקטיקה הרוסית, השבה לאחור במודע. הריאקציוניות האמנותית של סולז'ניצין. ברור: היה לו למה לחזור, אך זה אינו כמין הטענה. „למה לחזור" היה גם לרוב־גרייה ולבוטור. אין הם רוצים לחזור, אפילו שכל צעד קדימה הוא צעד לעבר התהום. הם משקיפים על חזרה כעל פשע — ומי יכול להתעלם מן ההירואיות הנואשת של השקפה הזאת.

בעיית המוסר של האמנות, בעיית היחס בין האסתטיקה וה־ אתיקה היא מהסבוכות, העדינות והמרכזיות שבבעיות. באנטגו־ ניזם העמוק של השתיים הבחין אפלטון כשביקש לגרש מתוך המדינה האידיאלית שלו את המשוררים. בשלהי המאה הי"ט — ימי אוסקר ויילד, ניצשה — הילך קסם הרעיון בדבר היותה של האמנות בלתי־מוסרית בעצם מהותה. קסם ואימה. האמן „האמוראליסט" הוא דמות מרכזית ביצירותיהם של סופרים כתומס מאן וכאנדרה ז'יד. ולפני שנים אחדות — אחרי כל המלהבות — הודה ו.ה. אודן, שאין לחשוד בו בזיקה כלשהי לפאשיזם, ש„ה־ משוררים אוהבים מראות של דם ואלימות" (והרי בהכללה זו כלול הוא עצמו — איזה אומץ־לב! פתח!).

למול כל אלה — היכן ניצב סולז'ניצין? משונה בכלל לחשוב על כך! משונה — בלתי־אפשרי — לחשוב על סולז'ניצין ההוגה בבעיות אי־מוסריותה של האמנות, שלא לדבר על הודיה נוסח זו של אודן. אסור לו. המוסר רב־הנפתולים של טולסטוי הוא פשטני להדהים לכול נפתוליה של המחשבה המערבית, הוא אינו יוצא את גבול עשרת הדברות.

אי אפשר להתעלם מכך: המוסר הזה של טולסטוי, הוואריאציה של סולז'ניצין — אינם פותרים את הבעיות שבפניהן מתייצב אדם הפכור מאימת רעב או כפייה — כהאיכות הבסיסיות של הקיום. כארסר קוגן על אולה־היד שלו, של כל הפילוסופיה הבובסילית שלו, למול ילד רעב אחד. אבל מבותך לחשוב שהדבר אומר שהפילוסופיה הזאת אינה בת תוקף ואינה חשובה, כשום שהיא נעדרה, או יכולה לבטא, רק אנשים שבעים במובן הפשוט של המלה. השובע, הקידמה הם בודאי עניין „לא צודק" המבוזר שלהם יהיה הגדיר כוסר של עוגיות באיושמי צדה. אבל הקידמה היא הכרחית, היא צו הקיום. הדבר מזכיר את המחאה על כיבון הטיסות לירח — שעה שמיליונים גוועים ברעב בהודו ובמקומות אחרים. כן, האמנות — בין השאר, אמנות שליחת האדם לירח — היא במובן מסוים בלתי־מוסרית, אבל לחזור עליה, כפי שאפלטון ביקש להזהר, אי אפשר — מהטעם הפשוט שהיא לא נוהבה שיוזהרו עליה (ואפלטון עצמו, אמן הסגנון, המשורר, היא הוכחה פארא־ דוכסלית על קביעה זו). יש לה כח־קיום אבסולוטי כזה ששום ספקות בדבר נחיצותה וחוקיותה לא יכריעו אותה. דומה שבנקודת־ הראות של „האינטרסים העליונים" שלה מוכרחים להשקיף בחשד — אם לא בביטול — ביצירתו של סולז'ניצין.

(אני קורא את מה שכתבתי: זה בשטע אכזרי... אני לא יודע... הרי בשום פנים ואופן איני לצידה של „אי־מוסריות"... איני — אבל אולי אני בכל־זאת, באיזשהו מקום?... אינני יודע, אינני יודע).

בתבים לעורך

„דת ומדע במחשבת הדור"

(סוף מעמוד 18)

ד. יהיו אלה צעדים קדימה, כ־ ת השגת העולם שבו אנו חיים, גם אז יהיה האדם רחוק מאוד נת הכול.

ואלה הנקבת ביותר הניצבת האדם היא: האם הוא צריך ז עצמו כאחראי לעצמו ולהש־ לשם כך בכל אותם הכוחות שים בו, או שעליו להכלים מסותו, עם „האשליה האיומה" הזיהה בהערכת קיומו ולש־ יק לדבר אחד: השגת האל וצ־ הבורא? התשובה שנתנו לנו בלומדינו במליצה בפנינו שב־ את הדין ונאמין לעצמנו את ה־ ז שלעולם לא נוכל להשיג את קיים באמת, בלא כאשלית הד־ ואילו אנו מאמינים לעצמנו אחרת, שגם היא פרי גיבחוז הוג זילברג: „המערבולת ה־ בהאנושות כרוייה בה זה לפע־ 50 שנה, אף לה הגיון משלה. תראות היסטורית. היא אינה ולית אחת קטנה בשרשרת הא־ של התפתחות האנושית. דר־ ן ההיסטוריה אינה בקו ישר. לה שבור, זיגזאגי, מרופק. ב־ התקדמות התקדמות ונסיגה. ן התגודות הנצחית של החיים אנרגיה של האתר הקוסמי הה את האדם לקראת ייעודו ד. אין אנו יודעים כהו „יי־ אחרון" של האדם. כה עומד . הם הכוחות הצפונים בו. אייב־ — אחד הגאונים החשובים שבאגדות הברכה בהם — ם כבבדים הלים. אבל הם נים המכבירים שבהם ניתן שמותה בכל הדורות להיאבק. והגודה הנצחית של החיים. וכים אה ביבם התלונות ות־ ית של „גאון האדם".

יהודה מזבין
ודע

*

ד. ליברמן ו„תרבות וספרות".) בעלה את הספק של „בך־ גור". „האם אינני מפחיתים ב־ ובצבעתו על כוח אדיר זה. קנו לו אמונ־בוזה אגדיפה יהודי. לעניות דעתי. הפיכה זו הגבר הבאה הצברים. ובבקל לגלית עקבותיה בהגיגי אותם יפים קדמיים שהכירו (בדור־ להם) בהבדת מציאותו של בר־ לה, בדיוהו האק־סופית ואפ־ זאלה הנברא.

בי אבותי ישראל לא התעלמו „זה זה. אשר מהלצות נאות לה ורוממות אל בגדולה. ובהתמודדות עמה שולב הסבר כתאים לפי הספר קים: „רם על כל גוים ה' על השמים כבודו — מי כה' אלקינו המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים וב־ ארץ" (תהלים, קי"ג ד'—ו'). רבי שניאור זלמן מלאדי (בעל „התניא") מבהיר בפסוקים אלו התגלמות של שתי התכליות מנוגדות על הבורא, כפי שהוא מצטייר בעיני „כל גוים" וכפי שהוא „ה' אלקינו": אומות ה־ עולם סוברים שהבורא עוסק בדברים העומדים ברומו של עולם (על ה־ שמים כבודו). „קובע חוקי טבע כה נפלאים... יוצר ומכלה ללא הרף" ואין לו עניין „אם בר־התמותה זעיר... שומר או אינו שומר על מצוות חוקים מסויימת באורח־חייו" (כסגנ־ נו של מר ר"ל). אך גישתו אל „ה' אלקינו" היא בעקביות יתהר ומגידה בבפתיים בכוח־עליון זה. ומוסקת „המשפילי לראות בשמים ובארץ". כאף ההתפשטות בשמים ובהבל ונת היקום כולו, על מימדי הזמן וה־ מרחב העצומים אשר בה, גם זאת להשפלה תיחשב לבורא, אשר על־ כן לא תהא תבהתנו על האינסו־ פים המפשיפיים ציים לכוח עליון זה באורח־חייו על האדם גדולה כאשר הבהתנו על שאוני בורא, אשר „ל־ גדולתו אין חקר". מתעסק „בהשגחה פרטית" אחת לכשבה „ורי ער־ דור הרב מלאדי בדרושים לר"ה. — ליקוטי הרמ"ג. צבי ר"ל — ר"

ניתן להשוות זאת לביאור אותו ה־ פסוק ע"י הרב רנ"ג שפירא מקראקא (המאה ה־16) בספרו „מגלה עמוקות" (לבוב, תקניה) דרוש לחנוכה).

לדעת מר ליברמן מבוססת תפיסה זו לא פחות מאשר הרעיון שהכוח העליון אכן מתעסק ב„קטנות" ומק־ דיש תשומת־לב למעשי בני־האדם. אך יורשה לי לשלב גם בנקודה זו את דעת החסידות על השוני שבין תפיסות מנוגדות אלו, ובדרשת הפ־ סוק „כי הלל רשע על תאוות נפשו" (תהלים י', ג') מבארים שלעתים ב־ חפוץ האדם לפרוק מעליו כבלים ה־ מונעים בעדו את מילוי מאווייו, גו־ רס הוא בשיטה של הילול ושבח ל־ בורא העולם המתנשא כל־כך מימות עולם עד שאין לו כל עניין בתהלו־ כות בני האדם ומקריהם, ולפיכך ה־ רשות נתונה להתנהג כרצון איש ו־ איש.

ובאימרה קצרה זו טמונה אמת גדולה על הזיקות שבין אותן שתי ההשקפות. שאין לראות בכך התמו־ דדות רעיונית שקולה בין גישות המבוססות שתיהן על אדני השכל (כדעת מר ליברמן) אלא לאחת מהן הנדיפות המכריעה בכך שהיא משוח־ררת מהשוחד העצמי והנטייה המב־ צית לשאוף להשתחררות מכל דבר המגביל את הגשמת רצונות האדם ומאווייו.

לב דבדקין
כפר חב"ד

„משחקי פיסול"

עמהגי בצבחים להערוכת משחקי הפיסול במאמרו של אמנון ברזל („תרבות וספרות", 26.5.72). התע־ רוכה פתוחה ומאות מבקריה יוד־ יום פעילים בה באחד.

אמנם נעגדה התערוכה למספר ־ בים לביקור ביומיים הכנסת ללפי־ הדרכה לקהל המבקרים. תיאורי סוף רכם. חושבני. נוטפים רושם מטפה ומוגים הם לבטח הוצאה משמעותית בעלות־כנף.

מאיר מאיר
מוזיאון ישראל ירושלים

„מלומד יהודי על השליח פאולוס"

בהקשר לידיעה שהתפרסמה ב־ „תרבות וספרות" ביום 26.5.72, יור־ שה לי להעיר:

(א) ספרו של ר. רובינשטיין אי־ נו הספר היהודי הראשון על־אודות פאולוס הקליה. כי קדם לו, לפני כשנתיים, המחקר המעמיק של שלום בן־חורין „פאולוס". אשר זכה לת־ שומת־לב ניכרת באירופה, אך לא בישראל.

(ב) כותרת הספר של רובינשטיין „אחי פאולוס" נראית כהשאלה או כהכרואה מ„האח ישו" — שם ספרו הקודם של שלום בן־חורין — וגם עובדה זו ראויה לציון.

(ג) משותפים לשני הספרים ה־ יהודיים על פאולוס גם אותה אחת, הזהות־בה ורצון כן להבין את „ה־ מיסטיקן המהפכני". אשר ידע להפיץ את עיקרי היהדות. אם כי בתערו־ בת מסוכה ומוזרת, בקרב כל עמי המקרב.

ד"ר פנחס יפיד
ירושלים

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נצחון חשוב

שחמט

בעריכת משה צ'רניאק

לפני תחילת התחרות במהרן היה ברור כי הפורטוגלי אירווין הוא היחידי המסוגל לסכן את נצחונו של כגן. כצפוי, שניהם הגיעו למקום הראשון באליפות הקודמת, בסינגפור 1969. אולם בדו-קרב המכריע ניצח אירווין את כגן בתוצאה 0:3. הפעם היה הפורטוגלי בכושר ירוד ואילו כגן השיב לשחק. הוא ניצח את אירווין בסיבוב המוקדם ובדו-קרב הכריע, למעשה, את גורל המקום הראשון.

לבן: מ. אירווין
שחור: ש. כגן
אליפות אסיאנית, טהרן 1973

[המסעים 1–13 בכתב שחמט — אינם קריאים בסריקה]

המשחק רוסי־כגן (אליפות ישראל 1969) נמשך 8. ה3 ?, כה—ב4; 9. ר—ב3, פ:ה4! ; אך אירווין אינו נופל במלכודת האורטודוקסית זו.

כמעט סוב. השחור מאיים 14. —, 5ד; הלבן באלץ למנוע זאת ומחליט לתקוף על ב5: אסור 15. פ—5ד ?, כי 15. —, פ:5ד; 16. ה:ד5, פ—4ג; זוכה ברגלי.

14. ר—3ג, ר—7ד;

לא כדי 14. —, ב5 ? בשל 15. ה5.

15. 4א, פ—4ג; 16. פ—4ה, ר—6ה!;

הקרבה זמנית של רגלי. הלבן סי־הלבן לא היה צריך לקבלה; עדיף התמרון פ—5ג—6ה.

17. ר—5ב, כה—8ג; 18. פ—8א, לא 18. פ:5א, כי אז 18. —, פ—7ד; 19. ר—2ה, ר:5ג.

18. —, פ—7ד; 19. ר—8א, צ—8א; 20. ר—4ד, ר—4ד+; 21. כה:4ד, מה—2ה; 22. צא—1ד, מה—4ד+; 23. צ:4ד, פ—5ג;

השחור זכה כבר לעמדה עדיפה. הלבן צריך להמשיך 24. פ—5ד עם סיבוכים. כמעט הבא של אירווין מאבד רגלי.

24. פ—5ג ?, פ—6ג; 25. צ—7ב, ... 26. ב5, ר—7ג; 27. 6ו, ה:6ו; 28. צ:6ו, ר—6ז; 29. פ—7ג, צא—8ב; 30. צ:6ה, ו:6ה; 31. פ:6ה, פ—5ג;

כאן הושם הפריט עמדה חזקה מאד.

32. פ:8ו, כ:8ו; 33. ג3, פ—3ג; 34. פ—3ו, כב; 35. כ—3ו, 4ג; 36. פ—3ב, צ—8ב; 37. פ—7ד, אחרי 37. ב:3ב, ב:3ב+; 38. פ—7ד, 4א!; 40. ב:4א, פ—4ב+; 41. ר—1ג, ב:3ב; 42. פ—3ג, צ—3א; הלבן מקבל כה. 37. —, פ—5ג; 38. ר—7ד.

39. ר—7ב, ; 39. ...+3ג—5ג; 40. —, ...

השחור מאיים 40. —, פ:2ג+; עם זכיה בכלי.

40. —, כ—7ה; 41. צ—1א, פ—8ג; בחודש את האיום: פ:2ג. הלבן מתגונן, אך כליו כשותקים ומצבו קשה.

42. צ—2א, פ—5ה; 43. צ—5ג, הב; 44. פ—3ג, כ—6ה; 45. פ:5ה, כ:5ה; 46. 3ז, כ—4ב; 47. צ—2ב, צ—6א; 48. צ—5ב, צ—3ג;

הכאת הרגלי ב2 „אינה בוערת".

49. צ—1ג, פ:2ב; 50. צ:1ה, לא 50. צ—1ג, כ—2ב; 51. כ—2ד, פ—4ד! ; וזוכה.

50. —, פ—4ד+; 51. כ—3ה, 3ג:2ב; 52. צ:6ג; 4א; 58. 4ז, ח:4ז; 54. צ:4ב, 3א; 55. הג, פ—1ג; ם לבן נכנע.

שחמט בישראל

משחקי הליגה

התוצאה הסיבוב הסביבתי:

ליגה ארצית: סיבוב של הפתיעות. „פלדקליין" ניצחה את אס"א 2:4 (דומניק ניצח את כגן); עמק חפר — מכביון 2½:3½; הפ' חיפה — „לסקר" ת"א 1½:4½ (1); בת־ים — „הרצליה" חיפה 1½:4½; הפ' ירושלים — רמת־גן 2½:3½.

הדירוג, לפני הסיבוב האחרון:

מכביון 30, „פלדקליין" ראשל"צ 28½, אס"א א' ת"א 26½, עמק חפר 25, „לסקר" ת"א 24½ (1), בת־ים 23, רמת־גן, הפועל ירושלים 20½, „הרצליה" 20, הפ' חיפה 18 (1).

ליגה א' צפון — חזרה — „לסקר" חיפה 3:3; גליל עליון — מכביון ב' 2½:3½; כפר סבא — חבי החשמל 2:4; בית נגלר — גלבוע 2½:3½; ותיקי הפ' — פתח־תקוה 2½:3½.

הדירוג, לפני הסיבוב האחרון: הדרה 29½ (1), „לסקר" חיפה 29½, גליל עליון 26, בית נגלר 24 (1), מכביון ב', גלבוע 24 כ"א, כפר סבא 23 (1), פ"ת 21½, ותיקי הפ' חיפה 20½ (1), חבי החשמל 16½.

ליגה א' דרום „רובינשטיין" — אס"א ירושלים 0:6, מרכז הנוער — הפ' ראשל"צ 2:3 (1), ביתי"ר — „לסקר" ב' 2½:3½, אוניברסיטת ת"א — חולון א' 2½:2½ (1).

הדירוג לפני הסיבוב האחרון: — „רובינשטיין" ירושלים 36, בית"ר 26½, מרכז הנוער א' 24 (1), אוניברסיטת ת"א 22, חולון א' 21 (1), „לסקר" ב', אס"א ירושלים 17 כ"א, הפ' ראשל"צ 16½ (1), מכאבי־שדה 13½ (1).

ליגה ב': בתחרות התחתית בי כבה בן הבתים.

השרון: ניצחה הפ' חפר 20½; אזוריה חדרה ב' 19½; מכבא א' 19.

גורדון: אוניברסיטת בר־אילן 21½, אחרי מאבק שקול עם בל"ל 21.

הגנה יעילה

פט — הגנה יעילה

נהוג לחשוב כי פט קורה במשחקי סיום או משמש נושא ל־אטיודים בלבד.

הגנה לפננו סיום משחק, בו נשענת ההגנה כולה על הכסטיספט, הכלכלים כן הדייב להגביר את לחצו.

סיום משחק מס' 749

אליפות המועדון „לסקר" 1972

צ'רניאק

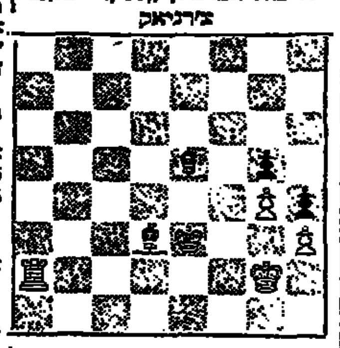

ראובן

אחרי המסע 81. —, מ—ה3.

לכאורה מבשרים שני הרצים בצחון פשוט וקל. ישאר המלך הלבן בפינתו — כי אז יוחצר נגדו איום־כט. ואם יחרש את עמדתו ויצא לי הלוח באמצע הלוח — יפלו הרגלים הלבנים בזה אחר זה. תכנית הנצחון היא נכונה, אך הצד המגן

קט לבצעה. נהקל בקשיים מרובים.

82. צ—א8.

ריעוק אחד הרצים והאיום „פט לדעתי" הם נשקו העיקרי של הצד המתגונן.

82. —, מ—ה2; 83. צ—ז8, על המסע 83. צ—א2+ הכין הר שחור תשובה לא שיגרתית: 83. —, מ—ה1! ; (מדוע לא 83. ... מ—ה3 ? — זאת נראה בהמשך) 84. מ—ג1, ר—ג1; 85. צ—א5, ר—ה4; 86. צ—א1+, ר—ג1, עם נצחון השחור. לכן צריך המלך השחור לעמוד ב־ד17.

83. —, ר—ה4+; 84. מ—ג1, ר—ד4+; 85. מ—ח2.

עתה ישתדל הלבן להקריב את צריחו כדי להשיג פט; למשל: 85. —, מ—ו1 (מאיים ר—ג1×) 86. צ—א1+ !

85. —, ר—ז3 !

אסור להכות את הרגלי: 86. צ:5ה ?, מ—ו1 וכט במסע הבא.

86. צ—א2+, מ—ו3;

לא 86. —, מ—ו1 ? ; 87. צ—ה2+! כופה פט. עתה, לעומת זאת, כל הקירבה של צריח תכשל את המלך מפט, למשל: 87. צ—א1+?, ר.א1; או 87. צ—ה2+ ?, ר:ה2; קיימת אפשרות פיקנטית מאד: 87. צ—ה2!! ואז: 87. —, ר:4א! ; 88. צ—ה2, ר—ג1; 89. צ:ג5, מ—ו1!; הלבן, בנכבא, אינו יכול להתגונן מפני שני המטים — ר—ג5× ור—ו1×.

87. צ—ג3, ר—ה2; 88. מ—2ח, או 88. צ—ג1+, מ—ו2; (מאיים מט בשנים) 89. צ—ב2, מ—ו3 ! ; 90. צ—ב2, ר—ו1 ; (מאיים ר—ה5+ ור"ה:3) 91. צ—א3+, מ—ה4; 92. צ—א4, מ—ד5; 93. צ—א5+ ? (99. צ—א3 כאפשר התגוננות לזמן רב יותר) 93. —, ר—ג5! כפאי! הלבן מפסיד את הרגלי ח3.

88. —, ר—ג3 !;

לא מיד 88. —, ר—ו1+; 89. כ—ח3, ר:ח3; 90. צ—ג1+, מ—ז2; 91. צ—ח1 עם זכיה ברץ ותיקו.

89. צ—א8.

נצחון השחור מובטח גם אחרי 89. צ—ג1+, מ—ז2; 90. צ—א8

(כל מסע אחר מביא למט או הפסד צריח) 90. —, ר—ה4+ ; 91. מ—ח2, מ—ו2 ! ; 92. צ—א8+, ר—ג3 ; 93. צ—ה5, ר—ה3; ואין מנוס מ־ג3 —, ר—א4+; 94. צ:4א, 4א; תוכה כי הרגלי ז' יכול לבת.

89. —, ר—ו1+ !

ברגע הנכון. ללבן אין שח ב־א1.

90. מ—ח3, ר:ח3; 91. צ—א5, אחר 91. צ—ה2+, מ—ו1 ! ; הר שחור זוכה בנקל. אך לא 91. —, מ—ו1 ; 92. צ—ח2, מ—ו1 ; 93. צ:ח3, ר—ה5! ; 94. מ—ו4, ר—ה3 ; 95. מ—ג3! תיקו.

91. —, מ—ו1 ! ;

מאיים 92. —, ר—צ1×.

92. צ:ה5, ר—ה2+ ; 93. מ—ה4, ר—ה2 ; 94. צ—ו5, ר—ה3+ ; 95. מ—ה5 !

כבין מלכודת שקופה. לא נותר ללבן אלא לצפות למשגה היריב.

95. —, מ—ז3 ; 96. ז5, ר—ז3 ; השחור אינו נלכד. אחר 96. —, מ—ז4 ? 97 ז6 ! כופה תיקו כי ה־מלך ב־ה5 מונע את המסע ר—ה5.

97. צ—ה8,

כאן יכול הלבן להיכנע. אך הוא ממשיך עד שהיריב, כרוב שעמות, טורפ שעת גבה.

97. —, ר:ה5; 98. מ—ו5, ר—ה3; 99. צ—ה8+, מ—ז3 ; 100. צ—ה8, ר—ה2 ; 101. מ—ה4, מ—ג2 ; 102. צ—ה8, ר—ה3+ ; 103. מ—ה4, ר—ג4 ; 104. צ—ה8,

לא 104. צ—ה8, כי או הנו אחרי המסע בסקסט, השחור יכול לבצה בדרכים שונות, למשל: 104. —, ר—ה5 ; 105. צ—2א+, מ—ו1 ; 106. צ—ה1+, ר—ה1 ; 107. צ—2א, ר—ה6 ! ; 108. צ—ב2, ר—ז5 ; ר אחר־כך 109. —, ר—ה2.

בבקום זה טיפה השחור טעה חמורה וכאפשר לירבו לכפות תיקו תאורטי.

104. —, ר—ה5 ? ? ; 105. צ—ה8,

היקו.

על 105. —, מ—ג3 ; יבוא 106. צ:ה4+ המלך הלבן מגיע לשרגה.

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

8.6.72

שער קודם	שינוי	שער	
			מניות תעשיה, מסחר ושירותים
63	+0.5	62.5	חשמל (ש)
	+9	799	אליאנס ב' (ש)
123	+2	122	אלקו 1 (ש)
124	+0.5	119.5	אלקו 2.5 (ב)
230	+3	220	אלקטרה 1 (ש)
			אלקטרה 5 ✱
203	+9.5	199.5	(ש)
	+0.5	340.5	ארגמן (ש)
353		348	ארגמן (ב)
355	+5	353	ארגמן (ר"מ) (ב)
194.5		192.5	אתא ב' (ש)
194	+1	193.5	אתא ג' (ש)
184	+1.5	183.5	אתא כיתנה (ש)
68.5	−2	66.5	בית הרכב (ב)
333	−3	335	הדבק ר"ב (ב)
	+13	273	קרור 1 ✱ (ש)
241	+12	220	קרור 10 ✱ (ש)
170	+1	168	כבלים (ב)
		135	סו"ב ר"ב (ב)
155	+6	146	ספנות (ב)
65	−0.5	64	כימיקלים (ש)
97	+2	94.5	לאים רי"מ (ב)
170		164	מלר (ש)
		259	נחושתן ר"ב (ב)
785		750	סבג (ש)
		780	סבג (ב)
117	+1	116	פרטיקה ר"ב (ב)
572	+70	595	פבעלי נייר (ש)
263		258	עמיס ב' (ש)
115	−2.5	113	שבן ר"ב (ב)
200	+1.5	199.5	הצל ב' (ב)
95		96	עיר (ב)
			בנקים וביטוח
		135.5	אוצר מלווה (ב)
		262	א.ה.ת. (ב)
			אוצר לתעשיה
	+2	335	(ב)
			א.ה.ב. ר"ב
200	+1	198.5	(ש)
	−1	231	א.ה.ב. ב' (ש)
	−2	215	בנק איגוד (ש)
190	+1	190	אמפיל (ב)
			א"י בריטי ר"מ
206		205	(ב)
208		206	א"י בריטי (ב)
361	−2.5	359	דיסקונט א' (ש)
			בנק הקלאה ר"ב
	−0.5	165	(ש)
		134	בנק בוהדי (ב)
247.5		247.5	פיצלים (ב)
		262.5	פיצלים ר"ב (ב)
	−7	132.5	בנק כרמל (ב)
305.5	+1	306	לאומי רגיל (ש)
			לאומי הדסה
298.5	+1	298.5	(ש)
		149	משכן בנין (ב)
		270	סחר חוץ (ב)
			פ' תעשיה 8%
86		85.5	(ש)
199	+1	195	פ' בכמלי (ב)
149	+1	149	כללי עבר (ב)
135	−2	132	כלל תעשיה (ש)
189	−5	190	כימיות ב' (ש)
187	+0.5	185	השגה (ב)
114.5		112	זיקו 10 (ב)
188	−0.5	185.5	מפתות ר"ב (ב)
172	−3	171	מפתות (ב)
169	−2	170	הסר ג' (ב)
150.5		148	צור (ב)
			מקרקעין ופיתוח
	+0.5	150	אזורים (ש)
	+1	338	אפריקה 1 (ש)
323	+2	320	אפריקה 10 (ש)
234	−1.5	229	הכי היישוב (ש)
237	+0.5	233	הכי היישוב (ב)
98	+1.5	97	מכשי הדר (ש)
138		137	ישוב (ש)
219.5		219.5	ב. ובנין (ש)
164		160	כתדריך (ש)
177	−9	176	פרי אור (ש)
	−4	122	אבני — ישו' (ב)
87		86	נאות אביב (ש)
210		210	נכסים והשקעות (ש)
129	−1	129	ריאלטי (ש)
102	−0.5	99.5	רסקו ריבו(ב)
74	+0.5	75	רסקו (ב)
190	+7.5	187.5	דלק ב' (ב)
173		169	דלק (ב)
80	+6.5	76.5	ירדן א' ✱ (ש)
			חברות להשקעה
86		82.5	אלגר (ב)
198		195	אלרון (ב)
209.5	−0.5	209.5	פיצלים (ב)
87	−0.5	84	יבוא (ב)
109.5	−1	108.5	(ב)
119		117	אבטא א' (ש)
189.5		187.5	דיסקונט (ש)
201		202	עד (ש)
		130	יפת ב' (ש)
185		184	לאומי (ש)
98.5	+1	97	כהר הון (ש)
108		108	בוהר ב' (ב)
81	+3	79	פרזון ב' (ב)
122		122	בלל (ב)
			שוק המשני
71	+1	71	נפטא (ב)
148	+1	147	לפידות (ב)
		169.5	לפידות (ב)
			מניות בבורסה
212	+3	212	א.ה.ה.ב. (ב)
	+3	63.5	אמיסר ✱ (ש)
115	+1	115	(ב)
164		164	(ב)
	+3	80	איבר א' (ב)
		85.5	(ב)
		117	(ב)
		165	(ב)
		100	(ב)
	−1	100	(ש)

אגרות חוב

שינוי	שער	
+0.1	196.6	(ב)
+0.3	107.5	(ב)
+1.6	125.2	
+0.5	82.5	הערך 6.5% (ב)
−0.2	115.9	הלוים 5
−0.2	115.8	הלוים 6
−0.9	116.1	הלוים 7
−0.8	103.2	הלוים 8
	104.4	הלוים 9
+0.3	106.5	הלוים 10
+0.9	105.5	הלוים 11
+0.4	105.2	הלוים 13
+0.4	105.2	הלוים 14
	103.6	הלוים 15
+0.5	104.5	הלוים 16
	106	הלוים 17
+0.4	105	הלוים 18
−1	104.2	הלוים 10
	171.2	
+0.2	169.4	
+0.3	170	
	148.5	
+0.3	146	
−0.1	144.1	
+0.3	142.6	
	135	
	133.8	
+0.2	139	133.6
	215.8	132.6
+0.3	155.4	138.5
+0.2	176.6	110.1
+0.1	146.1	118.7
— 8.6		

החברה לניהול קרנות בנאמנות בע"מ

	מחיר יחידה	מחיר פדיון	מחיר שוק
צבר	209.7	199	199.8
ארד	117.2	111	111.7
איתן	115.95	—	113.12

הנאמן: בנק הפועלים בע"מ

ביטול החסימה

יד השמאל: כולם רדיב. הכל פגיעה.

	צפון	
	♠ J 5 2 ♡ 8 6 4 ♢ A K 5 4 3 ♣ Q 6	
מערב ♠ Q 9 7 4 3 ♡ K 10 5 2 ♢ 8 ♣ K 9 3		**מזרח** ♠ A 10 8 ♡ J 9 7 ♢ J 10 2 ♣ 10 8 7 4
	דרום ♠ K 6 ♡ A Q 3 ♢ Q 9 7 6 ♣ A J 5 2	

לקיחות נוספות באצבעות קלפי הר בפיד שהוגבהו. על אלה המליך הר כרוז בידו קלאב בתוך הארס נכון, ובמצב זה נראו הידיים כלהלן:

	דומם	
	♠ — ♡ 8 ♢ A 5 4 ♣ Q 6	
מערב ♠ — ♡ K 10 5 ♢ — ♣ K 9 3		**מזרח** ♠ — ♡ J 9 7 ♢ J ♣ 10 8
	כרוז ♠ — ♡ A Q ♢ 6 ♣ A J 5	

ברידג'

בעריכת ג. גשרי

בתחרות זוגות הגיעו דרום וצפון לחוזה סופי של „3 בלי שליטים" בכל השולחנות. לאחר כהוקר הכריזה דיבר רחב. בכל בכרית התחיל כמגיב את הדרגה עם הא 4 בפיד, ובכל השולחנות, פרט לאחד, הוכשל ביצוע הר משחק.

כרוז זכה בלקיחה הראשונה עם הA בפיד, יחזר עם ה־10 בפיד. הר כרוז זכה בלקיחה עם ה־K בפיד. הנהל „לטפל" בסדרת הדיאמונד. הוא כבר ביד את ה־Q דיאמונד, ולאחריו עבר להדבם באצבעות ה־K דיאמונד, בעבד בערב בהליך הארס. עתה נתבעו לכרוז כי סידות הדיאמונד

מוכן נתכסה בדומם בכל גיבוית קלפי דיאמונד גבוהים ביד לעובה ה־5.4.3 דיאמונד בדומם. לפיכך ניסה הכרוז לקבוק בהארס או בקלאב. אולם מצב הוא זכה בלקיחה ב־K הארס אז ב־K קלאב ועשו שלוש לקיחות בספיד שהכשילו את ביצוע המשחק.

רק בשולחן אחד הצליח הכרוז בי הצליחו לבצע את החוזה. גם כאן זכה הכרוז בלקיחה הכניה עם ה־K בפיד (מעוגנת ובמה בלקיחה הראשונה עם ה־A בפיד), ושוב כיתך הר בידו את ה־Q דיאמונד ביד, הכרז עם לדאמונד בידו אל ה־K דיאמונד בדומם. כעיקר הכליך הארס בלקיחה את בפיה „החשיבתי" של כי־דת הדיאמונד בדומם. לאחר הוסים לצד כיתוק הכרוז את ה־J בפיד מה־דומם והכליך מידו את אחד מכנו קלפי הדיאמונד הגבוהים. בערב זכה בלקיחה עם ה־Q בפיד ובעקב שהי

בערב נאלץ להחזיר את בקלאב או בהארס. הוא לא יכל לגביע בנדחה אלה. בחזר ברוזה, כתוק בפיד הארס נגזר שלקח עליו ה־Q הארס ביד הכרוז. עתה, כאשר בעית החסימה בדיאמונד נפתרה, כיתוק הר כרוז את הדיאמונד האחרון בידו אל ה־A דיאמונד בדומם. שם הוגבהו ה־5.4 דיאמונד ואלה הביאו שתי לקיחות נוספות שלהן הושלכו שני קלפי קלאב ביד הכרוז. ה־A הארס וה־A קלאב השלימו את ביצועו הר־ביצוע של החוזה. בכובן שאם בערב היזר בקלאב במקום הארס (לאחר הלקיחה השביעית) בהמבצע החוזה בי אצבעות השגת הלקיחה הנוספת בי קלאב.

ביצור בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח — 1969 ניתנת בזה הודעה כי פורסמו היום

תשקיפים

בדבר הנפקת סדרות של אגרות חוב כדלקמן:

א. סדרה 51 של 6% אגרות חוב 1978—1989 צמודות למדד יוקר המחיה, המונפקות כרשומות על-שם בסכום נקוב כולל של —.15,000,000 ל"י.

ב. סדרה 52 של 6% אגרות חוב 1978—1989 צמודות למדד יוקר המחיה, המונפקות כרשומות על-שם בסכום נקוב כולל של —.20,000,000 ל"י.

ג. סדרה 53 של 6.5% אגרות חוב 1981—1992 צמודות למדד יוקר המחיה, המונפקות כרשומות על-שם בסכום נקוב כולל של —.10,000,000 ל"י.

ד. סדרה 54 של 6.5% אגרות חוב 1981—1992 צמודות למדד יוקר המחיה, המונפקות כרשומות על-שם בסכום נקוב כולל של —.50,000,000 ל"י.

עותקים מהתשקיפים הנ"ל, והעתקים מההיתרים לפרסומם שנתקבלו מרשות ניירות ערך, מוגשים היום לרשם החברות לשם רישום. ניתן להשיג העתקים של התשקיפים הנ"ל, והחל ביום 11 ביוני 1972 גם להגיש הזמנות לניירות-ערך המוצעים בהם, בסניף המרכזי של בנק הפועלים בע"מ, שדרות רוטשילד 50, תל-אביב.

כ"ז סיון תשל"ב — 9 ביוני 1972

יד הרב הרצוג — איחוד מפעלים תורניים-ספרותיים

מכון התלמוד הישראלי השלם

הופיעו ונמצאים למכירה:

משנה - זרעים

עם שינויי נוסחאות

מכתבי־יד של המשנה והבאות המשנה בחז"ל וראשונים, ועם מסורת־המשנה, וציונים לראשונים, הערות הארות ומבואות עם 64 פקסימיליות של כתי"י עתיקים וקטעי הגניזה, מהדו ע"י חברי המכון בעריכת: הרב ניסן זקש.

ח"א: ברכות — כלאים. 488 עמודים. המחיר 50 ל"י

✱

תלמוד בבלי - כתובות

עם שינויי נוסחאות

מכתבי־יד של התלמוד, רש"י, ועם הבאות של הגמרא בחז"ל, גאונים וראשונים, עם מסורת־הש"ס־השלם עם הערות הארות ומבואות עם 40 פקסימיליות של כתבי־יד. מהדו ע"י חברי המכון בעריכת: הרב משה הרשלר.

ח"א: דפים ב — בה. 548 עמודים. המחיר 50 ל"י.

מכירה ראשית: ת. גימלה, מילו 4, תל־אביב.

ספרית־פועלים — ספרים חדשים

בן־עמי שרפשטיין (אוניברסיטת תל־אביב)

תרבות סין

סין, אין איש יכול לבכות, מסיפה לחיות. יהיו אשר יהיו הקיטונים המתחוללים, או שמא יתחולל, אירבה תוסיף סין הישנה לחיות בעצמותיה של החדשה.

הפרק הראשון, מושלים ובנים, נותן מעין רקע מדיני וסוציולוגי לפרקים הבאים, על אמנים, היסטוריונים, קוסמוגראפים ופילוסופים.

אנדה דגן־הראל

ימים רבים

ספר ביכורים. שירי נופים פנימיים ובהם זריחה ושלכת, מורסים וצללים נידפים ברוח. ריפרדים: לאה ציברמן.

יעקב צבי שרגל

עלי ספים

לירה שהבשילה כתוך צמיחת חושים ונפש בהווייה הארצישראלית ומרווה בה את אהבה החיים ובקשת כופלאם.

נתן שחם

מי שלח את הצפור

ציורים: שמואל כץ

מה זה „כנורי בלשון סופרים של ההגנה. איך אפשר לגלות אקדח באמצעות חיבור רשלני של ילד — על כך ועל דברים נוספים בספרו החדש של נתן שחם, המלווה איורים מעשה ידי שמואל כץ. הוקה על שביים אלה, שיוציאו מהחת לידידים ספר נאה לילדים בגיל 12—8.

הוצאת הקיבוץ המאוחד

רח' סוטין 27, תל־אביב, טל. 246194

הופיע

בת־שבע שריף / ביצוע שיר אהבה

ספרה השלישי של המשוררת

64 עמ' 5.80 ל"י

אסתר רוזנטל-שניידרמן / נפתולי דרכים

ספר שני

זכרונות, מאורעות, אישים

מיודש: שלמה יאברשוני. הספר השני של זכרונות המחברת. פרשיות על התרבות היהודית הסובייטית בתקופה שנשנה ועד לימי השתקתה: „באבריאר של המלה היהודית"

402 עמודים מחיר 14.80 ל"י

הספר יצא לאור בסיועה של האגודה לחקר תפוצות ישראל

לייזער ענגעלשטערן / אין געטאס און וועלדער

קורותיה של משפחה יהודית בימי השואה — בגיטו ויכנה הבודדים על פני גיטאות; חייהם ומאבקם של יהודים ביערות כאליבוקי במחנות פרטיזאנים מיסודם של האחים ביילסקי

בשיתוף עם בית לוחמי הגיטאות ע"ש יצחק קצנלסון

ערך י. רודניצקי

208 עמ' 9.50 ל"י

בימים של מבוכה רעיונית — קרא ספר חדש, אקטואלי, חינוכי ומרתק בכל דף מדפיו:

עולמו של ז'בוטינסקי

מבחר דבריו ועיקרי תורתו

כינס והאיר: משה בלע

חומר למכביר 108 ערכים
שבראשונה כונס 550 מובאות
ותורגם לעברית 440 עמודים

ספר מפואר להתאנך ושי לידיד ולבר־מצווה

המחיר: —.20 ל"י

הפצה ראשית: בית נליס, רוד קרל נטר 3, טל. 623959

למזמין ישירות בהוצ' „דפוסים", רח' אחד־העם 26, תל־אביב, בצירוף המחאה, שם וכתובת מלאה — מחיר־הנחה של —.18 ל"י (כולל משלוח בדואר).

הופיע

פתחים ג (21)

תודעה יהודית

אליעזר שביד, יוסף בנטואיץ

★

דוד תומסקי — אורתודוקסיה אינה יהודית

★

אברהם ש. הלקין — על שניאור זלמן שכטר

★

משה חיים ויילר — הרפורמים והקבוצים

★

רפאל ארצט — מחנות „ירמה"

★

מאמרים ✱ ביקורת ספרים ✱ סקירות

★

להשיג בקיוסקים או ת. ד. 7295, ירושלים

הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ

רח' יוסף הנביא 13, תל־אביב, טל. 283339

על אף באמצינו לא הצלחנו להוציא לקראת שבוע הספר תשל"ב מהדורה חדשה של —

ארצות תבל

מאת י. לבנון

אלם זה עתה הופיעה המהדורה הי"ב, מורחבת ומעודכנת. אנציקלופדיה זו בכרך אחד, המקיפה 250 יחידות מדיניות כלוה מאות תמונות, מפות מכל חלקי תבל.

המחיר הרגיל של הספר —.25 ל"י

עד ה־15.7 יימכר בי —.20 ל"י בלבד

בהזמנות לפנות למוכרי ספרים בארץ ולהוצאה.

לכבוד
הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ,
ת. ד. 4810, תל־אביב.

נא לשלוח לי את הספר „ארצות תבל".
ר"ב המחאה על —.20 ל"י.

השם: ______________________

הכתובת: ______________________

WHO'S WHO IN ISRAEL

לשנת 1972 — הופיע!

בבתי־המסחר לספרים ואצל המו"ל

ברונפמן - כהן בע"מ

תל־אביב, דרך פתח־תקוה 12, ת.ד. 1109, טל. 612480

הופיע הכרך השישי של

מסדה

שער למדע

אנציקלופדיה שמושית למדעים הריאליים

בעשרה כרכים

4 נושאי מפתח באנציקלופדיה:

✱ ביולוגיה ✱ גיאוגרפיה
✱ פיסיקה ✱ האדם והרפואה

ב„שער למדע" עשרות רבות של מאמרים ואלפי צילומים וציורים, מפות ושרטוטים.

החלוקה למנויים החלה.

ההתחייבות על עשרת הכרכים נמשכת.

המחיר —.240 ל"י.

בהזמנות נא לפנות למסדה, דרך ז'בוטינסקי 21 רמת־גן,

לסניפי מסדה או לכל חנויות הספרים בארץ.

פרוספקט מפורט ישלח לכל דורש.

תעשיינים צעירים בשיחה עם הארץ

לבטל הפיקוח על המחירים

„התעשייה היום בשפל, ויתר ענפי המשק פורחים"

התעשיה ובעיותיה שוב ממקדות את תשומת לב הציבור. עם אסיפת ההנהלה של התאחדות התעשיינים, זימנה מערכת „הארץ" רב־שיח עם התעשיינים צעירים, המנהלים בתפקידים בכירים בהתאחדות, לעמוד על בעיות המשק התעשייה מנקודת מבטם. המשתתפים: היה אברהם שביט, דן פרופר, עוזי גרסטנר, יאיר רוטלוי, עוזי נתנאל, וכן מנהל מחלקת ההסברה מר מרדכי שריג והדובר מר יוסף תייקין. מטעם „הארץ" השתתפו העורך הכלכלי שמשון ארליך והסופר הכלכלי יגאל לביב.

כבעבע הדברים שנתחיל בבעיה בת ביותר, המו"מ על הסכמי

ולף: מדיניות השכר הכוללת בה לשלב כפויים, ובאה בגלל ממשלתי. אחר־כך הכתיבו לנו הסכם המסגרת ומדיניות השכר לה. וזהו כביכול של המערך שלנו. אני נגד מדיניות שכר ובעד העברת המשאים ומתנים

בגו, ומפעל גדול משלם כחוק, ובתי־מלאכה מקיימים חלק גדול ומתחרים בתעשיה — בפלסטיק, בעור — הרוב בתי מלאכה.

שביט: כל השירותים שמשרתים תעשיה הם בתי־מלאכה.

רוטלוי: עוד נקודה. הפיקוח מבריח מפעלים שלא רצים לייקר, להצלות מחירים בגלל שמתחרה פחות יעיל קיבל אישור לייקור.

— מה הן הביעותיכם מבחינה המדיניות כלל משקית?

רוטלוי: הגורם החזק במשק כמפסיק הוא הממשלה. שתתחיל בבויה היא ולא רק בפיספוסים והצהרות ושתהיה פחות פעילה במשק, שתבדוק את תקציבה. התקציב הממשלתי של 16.5 מיליארד לירות הוא בלוף, כי הוא יותר גדול. אנו בעד האטה מסוימת במשק, שתחל בפעילות הממשלה.

שביט: האטה — לא רק בתעשיין — אם היא הענייה, כפי שמצהירים הכל.

— האם אתם בעד חשיפה?

נתנאל: אם הנשיא טוב — למה שלא ייבחר לעוד תקופה? היום יש שינוי עצום בהרכב האנושי בהתאחדות, בכל הגופים. אפשר גם לא לבחור במושבין פעם שלישית. אולם שינוי התקנה מכוון גם לאפשר ליאיר רוטלוי, שגמר עתה שתי תקופות כחבר בשיאוה, להיבחר כיו"ר אגף הטקסטיל.

רוטלוי: יש לזכור כי אצלנו תקופת כהונה היא שנתיים, וזו תקופה קצרה ביותר.

גרסטנר: תרומת מושבין מכריעה לשינוי שחל בהתאחדות הן בבפנים והן בהופעתה בציבור.

שביט: העובדה כי ניתן כיום לומר בגלוי שאם מושבין לא יהיה טוב בפעם שנה לא נבחר בו, ויהיו מועמדים אחרים, אפשרית בגלל מה שמושבין שינה בהתאחדות בתקופתו. כיום כאן רוח דמוקרטית בצורה מלאה.

— בעקבות התמוטטותה של עיסקת החבילה התמשכו לתשום על עיסקת עם הממשלה?

התעשיינים וחברי מערכת „הארץ" בעת השיחה

גדים המקצועיים בכסברה ענפית.

ריפר: הביצוע כוהבה ביכולת הממשלה לקיים את ההסכמים.

נתנאל: האכזבתי בשהעו בעיסקה זילה, אולם כה שקרה מוכיח כי לא אפשרית. התעשיינים הוצלו זה. אין לשום גורם אפשרות ים עיסקות ולקבוע למה שכר כולל. גם אני בעד הסכמים ענפיים.

גרסטנר: לעיסקת החבילה הלכו דים מתוך רצון טוב, אולם הסכם צרת היה סחיטה.

— אם כך, אולי כדאי מו"מ עם משעל ולא רק ענפי?

גרסטנר: הריבות יש תמיד, וגם סקת החבילה. אם ישחררו אותנו הפיקוח על המחירים יהיו מסם שיוכלו לשלם יותר־טוב ויפה.

שלוי: הבעיה היא המיסוי. מיקוח עם העובדים הוא על איך לם כדי שהנטו יהיה גדול, ולא ה לשלם. לכן הסכם ענפי יכול שור בעיות כאלה. אם לא תשונה עיות המיסוי לא יפתור כלום. הפוצריך לקבל שכר כדי לחיות, אולם אנו צריכים להביא המצאות ספרות מקצועית ורכב.

שביט: איננו רוצים לחקות את מצב בשיטות אלה. ההסכם הענפי ב לשלם מינימום. אם אני רוצה יותר על־ידי קידום עובדים מים, זה ענייני שלי. אולם הצי הוא לגמור עם הפער ההצמדה, יתכן כי פוטל נקיון יהיה צמוד עסוד.

פלו: ההסכם משמעותו שאינך ם פתוח ואינך חייב לשלם יותר.

ביט: דבר אחד יש להדגיש. יתכן כי דווקא הסקטור שהוא ני למשק, התעשיה, יהיה היחיד ף לפיקוח על המחירים.

כולכם מסכימים כי יש לבטל פיקוח על המחירים כיוון שאינו ל כולם, אינו מקיף את כל התע ואינו אפקטיבי?

ריפר: לא רק זאת, אלא שקיים מחר בו בית המלאכה חוק ממפעל גדול, כי בית־המלאכה ים צמצו לעיוותים, משלם לעובד

שביט: אנו בעד שידור מערכות בתעשיה. מוכן לקבוע גבול עליון להחזיר דולר נחסך, ולגבור כל כה שמעל.

פרופר: כאשר תצומצם הפעילות של הממשלה ויתר חלקי המשק ישובו כל קני המידה במילא.

— מדוע אין התעשיה מגייסת כספים בבורסה?

שביט: לכך נחוצה קודם כל בורסה יציבה, ולא לשנות כל יום את החוקים.

פרופר: במצב המשק של היום, לא תקבל ערך ריאלי למניה תעשייתית. התעשיה היום בשפל, ויתר ענפי המשק פורחים.

נתנאל: אם מוסכם שצריך העדפה לתעשיה, יש להתחום לשערי הריבית של האשראי המוכוון. אשראי זול זה הוא אחד הגורמים המעודדים השקעות בתעשיה. אם יפגעו במימון זה, יתכפיו הדבר תמורות על כל אחידות ההשקעות.

שביט: אם רוצים קצב פיתוח מואץ בתעשיה, צריך לדאוג כי יגיע כסף.

גרסטנר: בהון ההון קיימת הפליה של התעשיה הפרטית לעומת התעשייה ההסתדרותית, הנהנית מכספים שאנו משלמים לקרנות העובדים. אם כספים אלו יחולקו, נוכל לחזור על כספים ממשלתיים. הטענה שעלינו ללכת לבורסה היא נכונה ביסודה. אולם יש גורם והוא גודל הבורסה, ואת זה לא נוכל לתקן. יש גם עניין של מוסריות הבורסה. בשנה האחרונה נעשו בה מעשים שביערו אותה ואם היא לא תטוהר יקשה עלינו לגייס כספים.

רוטלוי: אנו משלמים כיום 20% ריבית ממוצעת כאשר בעולם כחזר הריבית ירד. רצו לייקר לנו מהכושים אותים אם המיכון ליצוא, ואת כאשר יצואנים בארצות אחרות משלבים הרבה פחות מאתנו.

— האם אתם סבורים כי ביטול התקנה המגבילה נשיא התאחדות לכהן יותר משתי תקופות היא מעשה דמוקרטי?

שביט: הלכות השולל וחוקו אצלנו את ידי אלה התומכים במדיניות סקטוראלית צרה בלי לדאוג לכלל המשק. למרות זאת אני בדעה כי עלינו לראות את המשק כולו. אני סבור כי לא ירמו אותנו יותר — אני מבקש להחליף את המלה לרמות בהלכת שולל — אפשר פעם, אפשר פעמיים, אולם אנו לא נאיביים.

מי ישלם למפלגות

דנים בהצעה לממן את תקציביהן מקופות משרד האוצר

מאת רן כסלו

לפני כשנתיים, כאשר חזר העסקן הצעיר של מפלגת העבודה מר נתן רענן (24) מנסיעה לחו"ל הועלה — לפי הנסיון הסקנדינבי — את ההצעה למימון קבוע של המפלגות מכספי אוצר המדינה, לא התרשם איש במפלגתו מן הדברים. בתחילת השנה שוב חזר נתן רענן ממסע באירופה הצפונית (עסקני המפלגות, ואף הצעירים שביניהם, מרבים עתה בנסיעות), והעלה את הנושא פעם נוספת. הפעם נפל הרעיון על קרקע פוריה.

להבדלי גישה לאותה הצעה בשני האגפים שונים היו, כמובן, סיבות שונות. אחת מהן היתה — התרעומה — אפילו בקרב חברי מפלגתו של רענן — על הגילוי של תרומת שובינסקי לקופת המפלגה, גילוי שפתח אשנב קטן לעולם שלם של עיסקות בין חברות כלכליות למפלגות, הנעשות מתחת לשולחן, ובדרך כלל — על חשבון הציבור ובלי ידיעתו.

הסיבה החשובה יותר טמונה במצב הכספי של כל המפלגות בארץ — כולל המפלגה השולטת. גם לפני שנתיים היו למפלגת העבודה חובות עצומים שהצטברו במשך זמן רב. בתקופת כהונתו של ליובה אליאב כמזכיל העבודה, הודות ליחסיו הטובים עם אנשי הכספים במשק ההסתדרותי, נראו הקשיים כנסבלים. לא כך בתקופת ישעיהו, אשר מצא את עצמו בניתוק מהלש מכל המשאבים הכספים המסורתיים של מפלגת העבודה, הוביא אותה כמעט לפשיטת רגל: הפעילות המפלגתית הופסקה כמעט לחלוטין, כנסים של המפלגה בוטלו כי לא היה כסף להדפסת מודעות, סניפים נסגרו, עובדים פוטרו, היו איחורים בתשלום משכורות והדברים הגיעו עד ניתוק טלפונים במרכז המפלגה, בגלל אי־תשלום חשבונות הדואר.

כאשר פנה נתן רענן בהצעה שניה למזכיל העבודה, היה מר ישראל ישעיהו נבון לדון בעניין ואף לנקוט בצעדים מעשיים. הוקמה ועדה מצומצמת אליה צורפו נוסף לרענן, שהביא עמו מחו"ל פירוט שיטות מקובלות בארצות סקנדינביה, מר דוד מלכיאור מן המחלקה לקשרי חוץ של המפלגה ומר אורי בס, איש הגזברות של העבודה.

בשבועיים האחרונים נכנס העניין להילוך גבוה. בשתי הישיבות האחרונות של לשכת מפלגת העבודה דן המוסד העליון של המפלגה בהצעה להעביר עוד בכנסת השביעית חוק למימון המפלגות.

את ההצעה הביא איש שמשקלו גדול במפלגה: ראש סיעת המערך ויו"ר הקואליציה, ח"כ משה ברעם. נראה, כי הרוב בצמרת המפלגה תומך בהצעה.

ההצעה כפי שהוגשה ללשכה לא פירטה את הסכומים שתקבלנה המפלגות וכמה יעלה המימון הממלכתי למשלם המיסים. אך יחד עם ההצעה הביאו היוזמים ללשכה חומר עזר: פירוט שתי שיטות המימון המקובלות: בגרמניה — כשיטת מינימום ובשוודיה — כשיטת מכסימום.

השיטה הגרמנית אינה שונה בהרבה מזו, הנהוגה עתה בארץ, למימון הבחירות, לפי חוק שקיבלה הכנסת השישית. ההבדל היחידי: המפלגות בגרמניה המערבית רשאיות לקבל מקדמות על חשבון מימון הבחירות, לצורך ניהול הפעילות בתקופה שבין בחירות לבחירות. נראה, כי יוזמי ההצעה לא מתכוונים לשיטה זו.

השיטה השוודית מעניקה לכל מפלגה היושבת בפרלמנט 73,000 קרונר לשנה בעד כל חבר בפרלמנט. בפרלמנט השוודי 350 חברים. ההקצבה השנתית למפלגות עוברת על 25.5 מיליון קרונר, שהם כ־23 מיליון ל"י (1 קרונר שוודי שווה 87 אגורות).

האוכלוסיה בשוודיה גדולה כמעט לזכית ישראל פי שלושה ומסיבה זו לוקחים היוזמים כמוד לישראל את השיטה המקובלת בנורווגיה (3.5 מיליון תושבים). בשנה הנוכחית מקציבה נורווגיה למימון מפלגותיה 10 מיליון כתר נורווגיים שהם 6.2 מיליון ל"י.

אלא שהסכום הזה אינו כולל את ההוצאה כולה. לפי אותה השיטה מקבלים גם אירגוני הנוער הפוליטיים הקצבה מקופת המדינה. לפי פירוש היוזמים גם המשמרות הצעירות במפלגות — ולא רק תנועות הנוער — זכאיות להקצבה. פירוש הדבר עד כ־מיליון ל"י בשנה.

אך ההוצאה הגדולה ביותר מסתתרת דווקא בסעיף אחר: מימון העתונים המפלגתיים, מלבד המימון הרגיל. סכום המימון הזה בנורווגיה גדול פי שניים מהמימון הבסיסי: 20 מיליון כתר, שהם כ־13 מיליון ל"י בשנה. בסך הכל, אם תממן מדינת ישראל את מפלגותיה, כפי שנהוג בנורווגיה, יעבור התקציב השנתי לצורך זה על 20 מיליון ל"י. כל זה, כנראה, נוסף על מימון הבחירות לפי החוק הקיים וחלוקת המס הפוליטי בהסתדרות העובדים.

כדאי להוסיף, כי לפי מאזן הכוחות בכנסת כיום, כמחצית מהסכום הזה יקבל המערך, ובעיקר מפלגת העבודה.

עקרונית קשה לא להסכים עם הנימוקים של יוזמי ההצעה. אם המשטר הדמוקראטי מבוסס על מפלגות ואם רוצה הציבור בקיומה של הדמוקראטיה, מוטב שתולק המדינה את חוקי את האמצעים הדרושים להבטחת קיומן של המפלגות, בעיקר לאור העובדה כי גם עתה נעשה מימון המפלגות הגדולות מכספי הציבור. אלא שזה נעשה בדרך פסולה של תרומות, הדומות לפעמים לשוחד מסווה.

מבחינות אלה נראית ההצעה כמועילה להגיינה הציבורית ולסדרים דמוקראטיים בחיי המדינה. לעומת תועלת זו, הנימוק של חוסר תקציב מאבד ממשקלו. אם מוצאים תקציב לחינוך, לשיכון ולפיתוח המשק, צריך להימצא גם תקציב להבטחת הסדרים הדמוקראטיים.

ואולם באותה הדעה המבוססת על הנסיון הסקנדינבי, ישנם גם סעיפים הנראים מסוכנים לדמוקרטיה אשר בשכה הוגשה ההצעה. החשוב ביניהם: קביעת אחוז־חסימה גבוה לקבלת ההקצבה. יוזמי ההצעה לא מסתפקים באחוז החסימה המחייב בבחירות. בהסתמך על השיטות הנהוגות הנורווגית, דורשים שאחוז זה לגבי השתתפות בחלוקת כספי המימון יהיה לא פחות מ־2.5 אחוז מקולות הבוחרים, לפחות שלושה מנדטים בכנסת. נוסף לכך מבדילים היוזמים בין „הרשימות" ל„מפלגות". לפי חלוקה זו תוגדר כ„מפלגה" (קרי: יקבל הקצבה) רק גוף צבורי שנציגיו ייבחרו לפחות בחמש רשויות מקומיות.

בצורתו זו עלול חוק מימון המפלגות לפעול כגיליוטינה לגבי המפלגות הקטנות. הוא מעמיד במצב נחות את התלתים ויביא לחיסולן של שש סיעות הקיימות עתה בכנסת: המרכז החפשי, העולם הזה, מקי"י, והרשימה הממלכתית (האחרונה בגלל העדר נציגות ברשויות מקומיות) ושתי סיעות אגודת ישראל. בעתיד עלול החוק לפגוע גם בקיומם של הליברלים העצמאיים.

יתכן, כי יש הגיון בדרישה לצמצם את מספר המפלגות בישראל, אך לא רבים יסכימו שהדבר ייעשה באמצעות חוק מימון המפלגות.

המוזר לא פחות בריאת ההצעה למימון העתונות המפלגתית. ברור שתוצאתה תהיה ריבוי העתונים, שאין להם קהל קוראים וקיומם יובטח בכספי הציבור, שאינו מעוניין בהם.

בהצעה שהובאה על־ידי ח"כ ברעם ללשכת העבודה, נאמר, כי למבקר המדינה תהיה זכות ביקורת מלאה על השימוש בכספים שיקבלו המפלגות מן המימון הממלכתי. ועוד נאמר בהצעה, כי עם הנהגת המימון ייאסר על המפלגות לקבל תרומות. דווקא לשני נקודות מפתח אלה התנגדו חברי הלשכה כמו הגב' בבה אידלסון, מר יצחק שפירא וח"כ מרדכי ביבי. יוזמי ההצעה יהיו מוכנים, כנראה, להסכים לפשרות בעניין זה, כגון שתהיה למבקר המדינה זכות לבדוק רק אם הגיע הכסף למפלגה ולא לגוף אחר, אך לא לבדוק איזה שימוש עשו המפלגות בכסף הציבורי. יוזמי ההצעה אינם רואים גם כל פסול בשיטת התרומות הקיימת, נוסף על המימון הממלכתי.

במילים אחרות: אם תתקבל ההצעה ברוח הזאת — ויש סיכויים רבים שתתקבל לא רק במפלגת העבודה, אלא גם במפלגות גדולות אחרות, כמו חרות, הליברלים והמפד"ל — יהיה זה חוק נוח מאוד למנגנוני מפלגות אלו.

קיץ חם בשירותים הציבוריים

רגיעה מטעה שוררת בענפים אלה זה חצי שנה

מאת אמנון ברזילי

מתי יפרצו השביתות בשרותים הציבוריים? שאלה זו מטרידה בשבועות אלה את ראשי האוצר וראשי המשרדים הממשלתיים האחרים. ההפוגה בחזית יחסי העבודה שנמשכת כבר יותר מחצי שנה, איננה לדעתם, סימן של הרגעה. היא גם לא הוכיחה שההסתדרות הצליחה להשתלט על המצב. היא משמשת יותר כאתנחתא־עיניים שאיש אינו מאמין כי תימשך. אחרים כבר החלו „בספירה לאחור" לקראת השביתה הגדולה הראשונה. איש אינו מטיל ספק כי היא תפרוץ בסקטור הציבורי וגם החוק למניעת שביתות לא ירתיע, אלא אם כן הכנע הממשלה לתביעות השכר.

העימות הישיר בין העובדים למעסיקים לא החל עדיין. אמנם פרצו שביתות פה ושם, אך השפעתן היתה מועטה ולא גרמה נזקים למשק. אף כי היו אלה שביתות על רקע תביעות שכר. הן הסתיימו בצורה שהשביעה את רצון כל הצדדים. לאט־לאט נחתמים הסכמי שכר של ציבורי עובדים קטנים וחלשים, שהשפעתם על המשק אינה מורגשת. הגדולים מגבשים את תביעות השכר שחלקן כבר הגיעו למשרדי הממשלה, אלא שהם אינם נחפזים להכנס כבר עתה למו"מ על התביעות. נוצר הרושם כי כולם מרוצים במצב הקיים, כאשר אלה מגבשים את תביעות השכר. והמעסיקים אינם צריכים לשלם.

אלא שהתמונה לא תוכל להימשך לאורך ימים. ראשי האוצר, מתברר, היו רואים בעין יפה את המשך העכובים בחתימת ההסכמים. כלכלני האוצר כבר החלו בחישוב את התוספת שהיא ללא תקדים במשק. הובעה הדיעה כי מבחינת תקציב המדינה, עדיף כי המו"מ על הסכמי השכר יידחה ל־1973. הסיבה לכך נעוצה בתקציב האינפלציוני של המדינה, שלא יוכל לשאת תביעות שכר נוספות. אמנם איש אינו מעלה על דעתו כי תקציב המדינה הבא יוכל לשאת את התביעות, אך זוהי גישה האופיינית לשר האוצר מר פנחס ספיר: לדחות את אשר ניתן לתקופה מאוחרת יותר.

העובדים יכנסו למו"מ

תביעות השכר הגדולות שהוגשו, מרמזות דווקא על כוונות לצינורה מצד חלק מציבור העובדים לפתוח כבר עתה במו"מ על הסכם השכר. תפנית זו מהווה מכה קשה ליוקרת ההסתדרות. האיגודים המקצועיים פתחו במדיניות של המתנה כדי לא להיות בין הראשונים שחותמים על הסכמי שכר. עובדי מינהל התעופה האזרחית ניפצו מדיניות זו והתחילו לחדש היום את המו"מ עם הנהלת משרד התחבורה, על תביעותיהם. קרוב לוודאי שאחרים ילכו בעקבותיהם.

בכוונת שר־התחבורה לפתוח במו"מ עם עובדי התעופה האזרחית, אף כי תביעותיהם מסתכמות בתוספת של כ־60% על השכר מהוה הקיים. האיגודים המקצועיים יחששו מכך ראילצו הנהלות משרדים אחרים ללכת בעקבותיו. יש נימוק נוסף מדוע יסכימו האיגודים לפתוח במו"מ ענייני על הסכמי השכר.

בחודש מרס זכה ציבור השכירים לתוספת־יוקר של 5% על השכר בסרטרואקטיבית מתחילת השנה. באפריל נהנו השכירים מביטול מלוות החסכון. הקלות אלו הגדילו בב־10%—13% את ההכנסה הפנויה אצל בעלי המשכורות הגבוהות והבינוניות. פיצוי זה, לו הם זכו בלי לנקוף אצבע, השביע את האבגוב לטווח קצר בלבד. קצב ההתייקרויות שגדל מחודש לחודש, כרסם וביטל את ההישגים. כדי לזכות בהטבות נוספות יצטרכו העובדים מעתה האיך להלחם.

לקחי העבר

כאשר יוצאים למלחמה יש לקבוע טקטיקה. תרגיל עיסקת החבילה חרוט בזכרונם של רבים. בסוף ינואר 1970 הסכימו הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים על תוספת שכר של 6% לשנתיים לכלל העובדים במשק. היו איגודים מקצועיים שברוב תמימותם חתמו על ההסכם. אחרים, מפוקחים ונרצים יותר, לא ויתרו. התוצאה: האחיות, הרופאים, טכנאי הרנטגן, פועלי הנמלים ועובדי התעופה — שבתו. הם זכו לתוספות שכר שבשו בסביבות 40%. מה שנותר מהסכם עיסקת החבילה בתום השנתיים היה השם בלבד. נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הוכיחו שחור על גבי לבן כי באותה תקופה בה החולש על תוספת של 6%, עלה השכר בממוצע בי־30%.

אם חריגה כה גדולה התאפשרה בתקופת עיסקת החבילה, סוברים עתה ועדי העובדים כי ניתן יהיה לחזור על אותו תרגיל פעם נוספת. אלא שעתה צעדיהם מתוכננים יותר. בשירותים הציבוריים החולש על פעולה עצמאית בלי שיתוף ההסתדרות. כל ועד גיבש תביעות שכר המכונות „ספציפיות", המתייחסות רק לתנאי העבודה של ציבור העובדים באותו אגף או משרד. התביעות נשלחו ישרות להנהלת המשרד, במקרים רבים ללא העתק למוסדות ההסתדרות.

זו הסכנה הגדולה אותה צופים עתה הנהלות משרדי הממשלה: הנתקות הועדים מההסתדרות ופעולה עצמאית שלהם עלולה לגרום להתלקחות סביב תביעות השכר. היא חמורה הרבה יותר בסקטור הציבורי שכן כל תוספת שכר שניתנת יוצאת מתקציב המדינה. הגמישות הקיימת בתעשייה הפרטית ואפילו הציבורית אינה קיימת במשרדים. כאן צפויה ההתדרדרות.

מוקדי הכח

השירותים הציבוריים מתחלקים לשלוש חטיבות שמקיפות יחד ציבור של 270 אלף עובדים, שהם יותר משליש מכלל השכירים במדינה. הקבוצה היותר פרובלמטית כוללת את העובדים בדירוג האחיד, סך הכל כ־120 אלף עובדים. טבלת שכר זו היא „מיטת סדום" שכלל הנראה לעין פשטה את הרגל. יותר ויותר עובדים תובעים את שינוי טבלת השכר ששכר היסוד ההתחלתי בה הוא 402 ל"י לחודש (פחות משכר המינימום) והשכר היסודי הגבוה בה 1125 ל"י לחודש. נמצאים בדירוג זה כל עובדי המדינה והרשויות המקומיות, למעט אקדמאים ובעלי מקצוע כמו אחיות וטכנאים.

חלק מציבור עובדים זה שתוסס כולו, מהווה קבוצת כוח חזקה, בשנים האחרונות גילה ציבור זה את כוחו ויכולתו לשתק את המדינה ולגרום נזק לציבור כולו. אלו הם: עובדי התעופה האזרחית, עובדי בתי החולים הממשלתיים, עובדי המכס ועובדי הקשורת הנדסה והדואר הנרגש. זהו ציבור עובדים קטן שאינו מקיף יותר מ־20 אלף איש. הוא חולש על אכבעי הקשר הטלפוני ועל מוסדות הבריאות ובעבר כבר הוכיח כי על רקע תביעות שכר אין לו „סנטימנטים". אותם ציבורי עובדים שנימנו כאן הפכו ל„עושי צרות" מקצועיים ויזהמו בכל האמצעים להשגת מטרותיהם.

המוקד השני כולל את העובדים הניזונים מתקציב המדינה, אך אינם מדורגים בדירוג האחיד. אלה הם רופאי המדינה, האחיות, המורים, המהנדסים, טכנאי־הרנטגן והאקדמאים. חלקם ניצל את כוחם בתקופת הסכם עיסקת החבילה. הם ביצעו את איומם והבהו התקופה כמשכה השנייה את תביעותיהם. הם זכו לתוספות השכר הגבוהות ביותר במשק כ־40%. האוצר שקיווה כי בכך סיפק את התביעות, הופתע לגלות כי הדרישות השנה הן לא פחות גבוהות.

ההסתדרות הכורים הגישה השבוע רשימת תביעות חלקית הכוללת 31 סעיפים. האחיות תובעות סולם דירוג חדש קודם לכניסתן בכלל למו"מ על תביעות שכר חדשות. זה ציבור עובדים ממורמר, שטוען כי אינו מקבל את הפיצוי המגיע לו על עבודתו. ראשי האוצר מסימים נוכח תביעותיהם וחוששים כי יאמו גם עתה באכבעי השבתה.

המוקד השלישי בשירותים הציבוריים מצוי בחברות הממשלתיות. כאן צפוי מאבק מר עם שלושה ציבורי עובדים. בחברת החשמל, אל־על ורשות הנמלים. בכוחם לשתק את כל התעשייה והמשק, לסגור את נמלי הארץ ולגרום לנזק הכלכלי הגדול ביותר. בין החברות הממשלתיות שעובדיהן מהווים קבוצת כוח ניתן למצוא גם את עובדי חברת מקורות, שיכולים לשתק את מקורות המים של ישראל. אין בכוחם של עובדי שאר החברות והמפעלים לגרום נזק שהציבור יסבול כמנו ישירות, לכן אין הם מהווים קבוצת לחץ, אף כי הנזק הכלכלי שיכולים הם לגרום הוא רב.

יהושע ילד טוב

המסוכן במוקדים הוא האחרון. למרות שעובדי אל־על, הנמלים וחברת החשמל נהנים במוצע מההכנסות הגבוהות ביותר, התביעות שהוגשו או שעומדות להמסר גבוהות. עובדי חברת החשמל יתבעו פיצוי גבוה תמורת הסכמתם לוותר על תביעות השכר שהגישו. עובדי התחזוקה של אל־על, שתביעות השכר שהגישו נאמדות בקרוב ל־100 אחוזים תוספת על השכר, לא ויתרו עדיין. הם קיבלו הבטחות אישיות ממזכיר ההסתדרות יצחק בן־אהרון כי אם יפסיקו את שביתתם, בחודש אפריל, תביעותיהם יידונו. יש להניח כי עתה יתבעו את פירעון השטר.

אותו מצב שורר בנמלים. מזכיר ועד עובדי התפעול מר יהושע פרץ שוטה בשנתיים האחרונות על־ידי בן־אהרון. הוא לא ניצל את כוחו ולא שבת. הוא אפילו שבר באשדוד של בן־אהרון שביתה של חבריו בנמל אשדוד. מאחר שהיה „ילד טוב" גם הוא יגיש את השטר לפרעון.

אלו הם מוקדי המתיחות. הממשלה כמעסיק לא תוכל להתעלם מהם. ההסתדרות כאיגוד המקצועי אינה יכול להשתלט עליהם. יתר־על־כן, בשבועיים האחרונים אף שפכה ההסתדרות שמן למדורת השכר. טענתה כי דרושה רוויזיה בהסכמי השכר, אף מצד שני ההיסוסים בהבהרת דרישותיה החדשות מעוררות עצבנות בקרב העובדים, מגדילות את התביעות ומבטלות כל מוצא אחר זולת השגת התביעות בדרך של שביתות.

רב־שיח עם צעירי שכונת התקווה:

„לא יהפכו אותנו לדור שני של מקרי סעד"

מאת יהודית וינקלר

בהתפרעויות האלימות שהולידו את שמה של שכונת התקווה לכותרות העתונים לפני שנה תרמו גם תרומה חיובית: הוקם בה ועד ציבורי הפועל בתיאום עם העיריה והתגבש „חוג צעירי התקווה" השם דגש על מציאת פתרונות למצוקת התושבים הצעירים ופועל למציאת דיור ל־1,000 זוגות, בגילים 18—40. החוג, בניגוד לפנתרים וגורמים מתסיסים אחרים, הלך במשך שנה, צעד אחר צעד, ב„צינורות מקובלים". עתה הגיעו לדבריהם, לקצה הדרך. נותרה לפניהם כתובת אחת אחרונה — הגב' גולדה מאיר.

בסוף מאי שיגרו אליה בקשה שתיפגש עם משלחת החוג. הבקשה נוסחה כך: „...זה למעלה משנה אנו פונים ונפגשים עם גורמים המוסמכים לטפל בבעיות שלנו. נפגשנו עם: מר פרבר, מנהל חברת „חלמיש", עם אישים רבים מעירית תל־אביב, עם מר מרכוס, מנהל משרד השיכון באזור המרכז, עם ח"כ וויקה גרוסמן מועדת השירותים של הכנסת, עם ח"כ שושנה ארבלי אלמוזלינו מוועדת העבודה של הכנסת; העלינו בפניהם את חומרת מצוקתנו, הובטח לנו לטפל בבעיות המצוקה, אבל לצערנו עד היום המצב נשאר כפי שהיה".

בתשובה למכתב זה נתקבלה מלשכת ראש הממשלה הודעה כי הגב' מאיר נמצאת עתה בחופשה ועם שובה תעיין בבקשתם.

„בנקודה זו, אמרו לי השבוע ארבעה מפעילי החוג, מסתיימות גם הפעילויות השקטות, המסודרות והעקביות שלנו. איש אינו יכול עוד לבוא בטענה כי לא מיצינו את הפעולה בדרך המקובלת. מבין כל האנשים שפנינו נפגשנו לא נמצא אחד שיחלוק על דעתנו, כולם הבטיחו, רשמו; רבים ביקרו וראו בעיניהם במה מדובר. אך למעשה לא התקדם דבר". הארבעה, ילידי שכונת התקווה הם: יקותיאל צבי, מסגר במקצועו, עקר לאחרונה מהתקווה לרמת־אביב. חנוך שרעבי, בן 25, עובד בלישוש יהלומים, נשוי ואב לילדים; גבריאל שרעבי, חשמלאי, נשוי ואב לילדים; מאיר אבירם, פועל תברואה בעיריית תל־אביב, נשוי ואב לילדים.

שכונת התקווה, על אף היותה מוכרת ומפורסמת, היא חידה חברתית. לא ידוע מהו הרכב אוכלוסיה, לא ידוע היחס בין הוותיקים לבין החדשים שהגיעו בשנים האחרונות מעיירות־פיתוח ומישובי־ספר, אין נתונים בדוקים של בעלויות על בתים וקרקע, על רמת ההכנסה וצפיפות הדיור. רק בינואר השנה התחילה הרשות לבינוי ופינוי אזורי שיקום בתל־אביב לבצע סקר שכונתי. אף על פי כן קבע ראש העיריה בנאום התקציב כי בשכונה גרות כ־6,000 משפחות, כ־30 אלף נפש על 480 דונם, דהיינו צפיפות ממוצעת של 60 נפש לדונם. „הבעלות פרטית ומכאן סבך הפתרונות הנחוצים לשיקום שכונה זו. מסקר פנימי שערכו פעילי החוג בקרב 1,000 זוגות צעירים מתברר כי הצפיפות ותנאי הדיור הקשים לא השפיעו גם אצל הצעירים על גודל המשפחה: בדירה של חדר עד חדר וחצי מתגוררות 5—7 נפשות בממוצע.

„אנחנו נולדנו וגדלנו בארץ, מכירים את השכונה ויודעים גם שאי אפשר לפתור בשעה בין לילה. יחד עם זה איש מבין האחראים לא מבין את חיינו ואת האמת המשומה: אין בידינו האמצעים לשפר את חיינו בכוחות עצמנו". — פתח את הרב־שיח חנוך שרעבי, בעל תעודת בגרות (למתחי בשיעורי ערב) המשכיל באנשי החוג שעימם נפגשתי. „רוב רובם של צעירי השכונה חסרים מקצוע. בעבודות פשוטות מרוויחים על 600—700 לירות בחודש. מסכום זה אי־אפשר לפרנס משפחה ולחסוך לדיור. ברוב המקרים האשה איננה יכולה לצאת לעבודה, גם לו היה לה מקצוע, משום שבשכונה כולה יש שני מעונות יום היכולים לקלוט 270 ילדים והם מלאים. דבר מצחיק קרה במדינה: עולה חדש, בעל בעיות מפנה למשרד הקליטה, תושב ותיק שיש לו בעיות מפנה אוטומטית לעזרה סוציאלית. אני חושב שיש בארץ יותר וותיקים הזקוקים לשיקום ושיפור חייהם מכל העולים החדשים הבאים עתה. יש מקום לשאול למשל את ראש עירית תל־אביב מדוע הוחלט להציע לבנות עבור עולים חדשים 5,000 דירות על גגות בתים קיימים בתל־אביב, ואילו בשבילנו, המתגוררים לידור זה שנים, עוד לפני שהגיעו היהודים מרוסיה, לא היה איש מוכן להציע הצעה כזאת. אולי זה מפני שפשוט הם לא רוצים אותנו במרכז תל־אביב ובצפונה. אולי נוח להם להחזיק אותנו בשכונה ד־

„רק אורח"

יקותיאל צבי: נפגשנו לפני זמן מה עם מר זאב וויינר, ראש המחלקה ליפוי והשכונות בעיריית תל־אביב. הוא ישב איתנו, ביקר בשכונה, הסברנו לו וסיפרנו לו כל הידוע לנו. כעבור מספר שבועות, כאשר התקשרנו עמו שנית לשמוע אם זז משהו, השיב לנו: 'אותו ערב הייתי רק אורח שלכם'. איזה מין אורח הוא היה? הבן־אדם גבוה כדי לעשות. עושים צחוק מאתנו".

גבריאל שרעבי: בואו נדבר קודם על דיור; זאת הבעיה. בתנאים הנוחים ביותר כיום צריך לתת עד הכניסה 25 אלף לירות. רוב רובן של הדירות בשכונה שבהן גרים זוגות צעירים מטופלים בילדים אינן שוות יותר מ־4,000—7,000 ל"י. מאין יקח ראש המשפחה את היתר?

יקותיאל צבי: יכול להיות שאנחנו, דור שני ושלישי בשכונה, חטאנו כלפי עצמנו וכלפי ילדינו כפי שחטאו ההורים שלנו כלפינו. כלומר, התחתנו בגיל צעיר ובלי מקצוע. הקמנו משפחות מבלי שהיה לנו בסיס לחיים. אבל — עכשיו צריך לשים קו ולתת שאנס לילדים שלנו. אם הם יגדלו כמונו, פירוש הדבר שהמדינה מוציאה הון לחינוכם מבלי שתקבל את התמורה המאקסימלית לכשיגדלו. הם יהפכו לבעיה ויסחבו על גבם את כשלונותינו. ההצעה שלנו היא להעמיד תקציבים לבניית דירות להשכרה. כעבור שבע עד עשר שנים יתחילו הדיירים לרכוש את הדירות לאחר ששכר הדירה בתקופה ראשונה יזקף לזכות הרכישה. אנחנו לא רוצים טובות ונדבות. רק שיתנו לנו אפשרות לצאת מהמצב הזה".

חנוך שרעבי: שיכונים לזוגות צעירים והדירות של חלמיש זה טיפה בים. קודם כל, לרוב הזוגות הצעירים בתקווה אין זכות לשיכון זוגות צעירים. הם אמנם צעירים, אבל התחתנו בגיל צעיר, הולידו ילדים בגיל צעיר והרבם נשואים יותר מחמש שנים, והרי זו התקופה המאקסימלית לקבלת זכות לשיכון.

מאיר אבירם: אני התחתנתי בגיל 19. אני בן 26. אין לי שום זכויות לשיכון. ממשכורת אחת לעולם לא אגיע לדירה. הפתרון היחידי — להיהפך למקרה סוציאלי. אשתי לא יכולה לצאת לעבודה — מה עם הילדים? אין מקום במעון. ועוד דבר: חברת חלמיש קבעה שהשאלון של מועמדים תקף לחודשיים. בעלי הבתים מורידים ומוכרים את הדירות במהירות, הרי תוקפו של השאלון פג ואז צריך להתחיל בכל הטיפול מחדש.

פער מראשית הדרך

יקותיאל צבי: לשכונת התקווה היו צריכים להביא את המורים המחוננים והמנהלים הטובים ביותר. אני לא מוסמך לקבוע באיזה דרגה הם המורים בשכונה אבל עובדה: אני גר עכשיו ברמת־אביב. לאחותי יש ילדה בגיל של בתי, היא גרה בשכונה. אי־אפשר להשוות את רמת הגן העירוני ברמת־אביב לרמת הגן בשכונת התקווה. הפער ברור כבר בראשית חייו של הילד. לילדי השכונה אין תנאים להכנת שיעורים בבית, הוריהם חסרי השכלה ואינם יכולים לעזור להם, ורק לכמה עשרות ילדים יש הזדמנות להכנת שיעורים בעזרת מדריכים. יש בתי־ספר, צריך רק להביא מדריכים. איך בכלל אפשר היום לטעון כי בגלל סיבות תקציביות אי־אפשר לעזור לילדינו בלימודיהם".

מאיר אבירם: בכמה בתי־ספר בשכונה יש מורים ומנהלים שבמקום אחר לא היו מקבלים אותם. מביאים לשכונה מורים בלתי מוסמכים ומשתלמים. על חשבון מי הם משתלמים־דווקא על חשבון ילדינו?

אם לא יזוז — אנחנו נזיז

השיחה התלהטה. המרירות והרגשות הקיפוח באו לידי ביטוי בולט יותר.

עד לפני שנה שנתיים עוד נדמה היה שהמדינה צעירה ויותר משבן אדם יכול לדרוש הוא צריך לתת. אבל בינתיים קרו דברים: אנחנו רואים את העליה מרוסיה ואת הטיפול בעולים אלה, אנחנו שומעים על מיליונים המתגלגלים בפרשיות שחיתות, אנחנו שומעים על כל מיני תכניות פיתוח שלנו אין חלק בהן. הגיע הזמן לדרוש. עד עכשיו דרשנו קבלנו והצענו דברים בשקט, בצורה מסודרת. איש לא יכול לבוא אלינו בטענות. צריך להגיד גלויות: אם לא יזוז משהו, אנחנו נזיז. נצא להפגנות, נרים קול.

„יש דעה. — אמרתי להם — כי בתוך השכונה יש סולידריות עם העבריינים הפושעים ואין מתלוננים עליהם; הנכון הדבר?

התשובה: המשפחות גדולות וקשורות אחת לשניה. אני לא אלשין על אחי או על דודי. חוץ מזה הטיפול של המשטרה מבטש אפסי. הנה, בבית שלי נפתח מועדון קלפים בדירה שכורה. פניתי למשטרה, התחננתי שיבואו לסגור את המועדון. הם היו מקימים רעש עד שעות מאוחרות בלילה ולי יש אשה וילדים. הלכתי לתחנה הרבה פעמים. רשמו ביומן הודיעו כי פתור התיק. מה יצא לי מזה? עד שבסוף מצאתי מכר שוטר, סמל; הוא בא וסידר את העניין.

עברנו לשוחח על חינוך מקצועי. בני שיחי קבלו קשות על משרד העבודה. המשרד עשה בשכונה סקר שמטרתו היתה לשלוח תושבים לקורסים מקצועיים. רק לאחר שהוזמנו להירשם הובהר כי הקורסים עולים כסף וכי משתתף בקורס יומי יקבל 10 לירות ביום. „הם עושים צחוק מאנשים. מי יכול לפרנס משפחה ב־10 לירות ליום? צריך להגדיל את התשלום לפחות ל־20 לירות ליום, שיוחזר הלוואה של 1,000 לירות שתוחזר על־ידי משתתפי הקורסים כאשר ימצאו עבודה".

שאלה: מי יתקע כף כי כאשר תתפנה דירה בשכונה, לא תיכנס אליה משפחה חדשה, לא פחות בעייתית, כעיירת פיתוח כלשהי?

בני שיחי הסכימו כי זו בעיה קשה, אולם חזרו וטענו כי על העיריה למצוא לכך פתרון. „אנחנו יכולים להציע לעיריה את כל הפתרונות. יש להם מומחים, שישבו ויחשבו על כך".

לקראת סיום השיחה הושמעו קובלנות על מועדוני הנוער הבודדים בשכונה: הם לא פועלים בלילות שבת ובמוצאי שבת. נסגרים מוקדם ואינם מציעים פעילות מגוונת. מרכז הנוער שבנה העיריה בין שכונת התקווה לכפר שלם ישרת, לדעת בני שיחי את העולים החדשים מהסביבה יותר משישרת את בני התקווה השכונות האחרות".

שעת האפס

שאלה: מדוע אינכם פועלים יחד עם הוועד הציבורי המוכר על־ידי העיריה ופועל בשיתוף אתה?

התשובה: בוועד קשורים חברי כנסת. שנבחרו לייצג את השכונה ולא הועילו עד היום הרבה לתושבים. חלק מחברי הוועד פועלים בשליחות מפלגותיהם ומטרותיהם פוליטיות. אנחנו רוצים לפתור בעיות ולא לעשות נפשות לקראת בחירות.

זוהי איפוא שעת האפס. אם אחרי הפגישה עם ראש הממשלה לא נשתכנע שדברים ייעשו ולא רק ייאמרו, אומרים הארבעה, יתפקד חוג צעירי התקווה לחוג מתוסס שיעביר את פסי המאבק מישיבות ופגישות לחוצות העיר. בתושה החלטתם לא להיהפך למקרי סעד ובה עיקר כוחם.

אויר הרים צלול... בביתך

מתקני מזוג אויר משוכללים

במפעלי תעשיה, במשרדים, באולמות, בחנויות, בוילות ובדירות

ציוד קריר אוריגינלי

תכנון מעולה

התקנה מקצועית

מלאי ציוד וחלקי חילוף

שרות 24 שעות ביממה

תל־אביב, טל. 623795

דרך פתח־תקוה 14, טל. 611866

THE FIRST NAME IN Carrier AIR CONDITIONING

אוירם בע"מ

גזור לפי הקו המרוסק, קפל לפי הקו הפנימי, הדבק ושלח ללא בול ומעטפה.

דמי הדואר שולמו ע"י המוען סניף הדואר הראשי ברחוב אלנבי תל־אביב, אישור 6205.

לכבוד
הארץ
מח' ההפצה והמנויים
ת.ד. 233
תל־אביב — 61000

9/6/72

שם פרטי ________ שם המשפחה ________

הכתובת ________ טלפון מס' ________

נא לשלוח לי את פרטי ההסדר. סמן ב־x במשבצת המתאימה:

☐ עובדי מדינה — יה"ב
☐ עובדי משרד הבטחון על כל שלוחותיו
☐ צבא קבע — מת"ש
☐ עצמאי או שכיר במקום עבודה כלשהו
☐ סטודנט ☐ זוגות נישאים

קפל פנימה

הערה: תגזירים מודבקים בסיכות או תגזירים בלתי דבוקים או פתוחים מכל צד שהוא של התגזיר — לא יגיעו לתעודתם באמצעות דאר ישראל.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת סינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

למפעל באזור אשדוד

דרושים

1) טכנאי בנין וייצור
2) שרטטים לבנין ומכונות

הצעות בכתב הכוללות פרטים אישיים נא להפנות לת.ד. 141 אשדוד, עבור מס' 124.
סודיות מובטחת

לחברת בטוח גדולה בתל־אביב

דרושים:

א. מזכירה — כתבנית
בעברית עם ידיעות טובות באנגלית.

ב. שליח — גובה
שעות העבודה מ־8.00 עד 15.00.

לפנות טלפונית 622421 ת"א שלוחה 11
בין השעות 8.00—14.30.

למפעל בתל־אביב

דרושות

מפעילות נשיונל

שעות עבודה נוחות: 7.30—14.30
תנאים טובים
נא לפנות לת.ד. 1469 תל־אביב
עבור "מפעילות".

למפעל גדול בתל־אביב

דרושה

כתבנית-קורספונדנטית
עצמאית מעולה
לעברית ואנגלית

שפה נוספת (צרפתית או גרמנית) — יתרון.
שעות עבודה נוחות, תנאים טובים.
לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 1469, תל־אביב, עבור "מפעל".

לחברת "משמר" MISHMAR
סניף באר־שבע

דרוש

עוזר למנהל הסניף

* גיל 25—35
* בעל רכב
* בעל טלפון
* [illegible]
* [illegible]

נא לפנות בכתב [illegible]

דרוש

עוזר למנהל יחידת התקציבים

[illegible]

ללבידי אשקלון

דרוש

טכנאי אחזקה
(מכני)

הכונות הדרושות: בוגר בי"ס מקצועי עם נסיון מעשי של 3 שנים לפחות.

מוסמך כטכנאי או הנדסאי מכונות.
חובת המגורים באשקלון (נסכים לתקופת הנסיון מחוץ לעיר).

מועמדים יפנו לאגף מינהל לבידי אשקלון, ת. ד. 84.

מוסד ציבורי גדול
מחפש בשביל משרדו בתל־אביב

פקידה/כתבנית

תאור התפקיד:
1. ביצוע עבודות הדפסה ועבודות משרד שונות;
2. עזרה בטיפול באורחים מחו"ל.

הכישורים הדרושים:
1. ידיעת השפות עברית ואנגלית על בורין, ידיעה בשפה הספרדית. (רצויה גם ידיעת אידיש).
2. הדפסה במכונת כתיבה בעברית ובאנגלית.
3. כושר לנהל יחסי צבור.
4. נסיון בעבודות משרד שונות.

הדרגה לפי הכישורים.

נא לפנות לת.ד. 7055, ירושלים, בצרוף תולדות חיים והמלצות.
— סודיות מובטחת —

"יד־נתן"
בית הספר להנדסאים חקלאיים

דרושים:

* מדריכים מקצועיים במיכון חקלאי
* מדריך־חינוכי
* אם בית
* מנהל מטבח
* אחות לחצי משרה

דיור במקום מובטח.
נא להתקשר טלפונית 04—910042
או בכתב "יד־נתן" עפו ד.נ. אשרת.

לחברה מסחרית גדולה בתל־אביב

דרושה

כתבנית
עברית/אנגלית
רצוי עם קצרנות אנגלית
שעות העבודה 8.00—15.00

נא לפנות לקביעת ראיון אישי טלפונית לכס. 82 45 94 ת"א, או בכתב לת.ד. 1418 תל־אביב עבור "כתבנית".

למפעל לייצור תרופות

דרושים

1. תועמלנים רפואיים (רצוי עם רכב)
2. פקידה (אחרי שרות צבאי)
3. מנהלת פנקסים.

נא לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים בציון המשרה המבוקשת, לת. ד. 18030, תל־אביב.

FISCHER פישר

המרכז הקהילתי ע"ש פיליפ לאון
קרית היובל — ירושלים

דרוש

אב בית

מועמדים המעוניינים יפנו בכתב אל החברה למרכזי תרבות וספורט, שד' הרצל 82, ירושלים.

המועד האחרון להגשת בקשות — 15.6.72.

לשרותי רכב בע"מ
המוסך המרכזי למכוניות קרייזלר

דרוש/ה לנו

פקיד/ת קבלה

* ידיעה בסיסית במונחי ענף הרכב הכרחית
* התחלת העבודה ב־7.00 בבוקר

המעונינים/ות יפנו אל שרותי רכב בע"מ, רחוב גבורי ישראל 82, ת"א.

דרושים:

1. **כתבנית**
עברית - אנגלית
2. **פקיד יבוא**
נדרשת בקיאות בעניני יבוא, אדמיניסטרציה וגביה
3. **מחסנאי**
בעל נסיון בענף האלקטרוניקה
4. **סוכני מכירות**
בעלי נסיון בענף האלקטרוניקה

תינתן העדפה לבעלי קשרים עם מוסדות חינוך ומפעלי תעשיה

נא לפנות בפירוט קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 1334 ת"א עבור מס' ד/13711

בריקס ישראל בנים
BRICKS ISRAEL BUILDING

דרוש

מנהל

לתפקיד ניהולי בכיר
בתל־אביב

הכישורים הדרושים:
* בעל ידע מקצועי בתחום הרכב
* בעל נסיון בטחוני
* בעל כושר מנהיגות להפעלת צוות עובדים

עדיפות תינתן לקציני צה"ל בדרגת סרן ומעלה

להתקשר:
תל־אביב, טלפון: 53787

למפעלי טקסטיל קיסריה

דרושים

אורגים

מכל הסוגים

אנא פנו טלפונית בשעות העבודה
לטלפונים: 063—88050, 063—88256

העבודה במשמרות במפעלנו באזור עקיבא (קיסריה). תנאי עבודה טובים בהתאם לכישורים

סודיות מובטחת

למשרד התקשורת

דרוש

מהנדס ייצור

תחומי העבודה: [illegible]
מקום העבודה: ירושלים או תל־אביב.
התפקיד כרוך בנסיעות בכל רחבי הארץ.
[illegible]
● [illegible] ירושלים.

למפעל קונפקצית סריגים
ארגו בע"מ

דרושים

* מנהל/ת עבודה
* מחסנאי
* גהצן/ית
* קטלריות
* אוברלוקיות
* תופרות
* עובדות לעבודות יד
* עובדות בלתי מקצועיות

לפנות טל. 35518; 39472
בשעות העבודה.

מודול בטון (ישראל) בע"מ
דרך העצמאות 42, חיפה

דרוש מנהל עבודה
לעבודת שלד

לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית למספר 528211 חיפה.

למפעל אופניים ישראליים בע"מ
בית־שמש

דרושים:

1. צבעי תעשייתי
2. מצפים
(לעבודה בציפוי אלקטרוליטי)

מועמדים בעלי נסיון יפנו בכתב לת.ד. 144 בית־שמש בציון פרטים אישיים.
סודיות מובטחת

הכל בכל כלול
בלוח הכפול

למשרד הנדסי בתל־אביב

דרושים:

● **מהנדס מכונות**
— [illegible]
● **מהנדס אלקטרוניקה**
— [illegible]
● **טכנאי אלקטרוניקה**
— בעל נסיון של 3—4 שנים [illegible]
● **שרטטת**
— [illegible]
● **פקידה כתבנית**
— [illegible]
● לפניות בצרוף קורות חיים נא להפנות לת. ד. 7252 ת"א עבור ד.א.

דרושים מועמדים
לעבודה קבועה

באם רצונך בעבודה קבועה פנה אלינו.
משכורתך תהא:—

	עם הכניסה לעבודה	לאחר 6 חודשים
רווק	681.— ל"י	885.— ל"י
נשוי + 1	720.— ל"י	924.— ל"י

עובדים בשטחים יקבלו תוספת של —.100 ל"י.
לעובדים בעלי נתונים מתאימים יתאפשר קידום בסולם הדרגות.

● תזכה להטבות הבאות:—
1. נסיעות ללא תשלום בתחבורה הציבורית.
2. הנחות ניכרות בתשלום מס ביטוח בריאות (קופ"ח), מס עירוני ורכישת כרטיסים למופעי בידור.
3. זכות קניה בחנויות שק"ם.
4. השתתפות בשכר לימוד תיכון וגבוה של ילדיך.
5. בינוד חינם וארוחות במחירים מוזלים.
6. הטבות רבות נוספות עליהן תיודע בעת פנייתך אלינו.

אם:—
גילך אינו עולה על 39;
בריאותך תקינה;
השכלתך יסודית לפחות;
סיימת שירות סדיר בצה"ל.

פנה לעבודה בשרות בתי הסוהר ותבטיח לעצמך את השכר וההטבות האמורות לעיל.

● פנה נא עם תעודת זהות ופנקס מלואים אל:
1. בתל־אביב — לשכת הגיוס, הקריה רח' ח' מס' 8, בכל ימות השבוע בשעות הבוקר הרגילות ובימים שני ורביעי גם בשעות 4.00 עד 7.00 בערב.
2. בבאר־שבע — בלשכת התעסוקה (מול קולנוע "קרן") בימים שני ורביעי בשעות הבוקר הרגילות.
3. בירושלים — בבית אגרון, רח' הלל 37, קומה ד', בכל ימות השבוע בשעות הבוקר הרגילות.

איך תוכל לבסס את עתידך המקצועי והכלכלי?

כשתבוא לעבוד במכרה התת קרקעי בתמנע ייפתחו בפניך אפשרויות חדשות לבסוס מעמדך

1. לימוד מקצוע 2. מסלול קידום 3. פתרון בעיית הדיור 4. אפשרויות לחסוך כסף 5. תנאים סוציאליים 6. פעילות חברתית 7. הטבות שונות

לפרטים פנה אישית למר יצחק בניסטי, במזכירות משרדי החברה בת"א — הקריה, רח' ס' מס' 2 (מול קול ישראל), טלפון — 255451, ביום ד' בין השעות 9.00—11.00 בבוקר 16.00—18.00 אחה"צ, או למח' כח אדם בתמנע, בין השעות 06.00—07.30, וכן ליועצי התעסוקה ברחבי הארץ. הבא אתך פנקס מילואים, תעודת שחרור ותעודת זהות.

בוא לתמנע
לעתיד טוב יותר, לך ומשפחתך

TIMNA

לעבודות פתוח ובניה במערכות אלקטרוניות מתוחכמות

דרושים:

1. מהנדסי אלקטרוניקה.
2. טכנאי אלקטרוניקה.
3. מהנדסי מכונות
לתכנון ציוד אלקטרוני למערכות הנ"ל.
4. טכנאי מכונות
לתכנון ציוד אלקטרוני למערכות הנ"ל.

● לפנות לת.ד. 9757 חיפה (עבור מס' 11); בלווית קורות חיים, השכלה ונסיון מקצועי, וכן מס' טלפון להתקשרות.

למפעל באזור חדרה

דרוש:

טכנאי/הנדסאי בכיר
לעבודה בבקורת איכות

השכלה: טכנאי / הנדסאי מכונות או יצור [illegible]
הכישורים: נסיון רב ביצור חלקים ומערכות מכניות מורכבות. נסיון בהכנת מפרטים למתקני עזר, כתיבת נוהלי עבודה, [illegible]

● המעונינים יפנו תוך פרוט תולדות חיים ונסיון לת. ד. 339 חדרה.
סודיות מובטחת

קיימת אפשרות הסעה מחיפה ומת"א.

דרושים

* **טכנאי ייצור**
מבקרי איכות

בוגרי ביה"ס מקצועי תלת או ארבע שנתי.
העבודה המוצעת: תכנון, פקוח וקידום ייצור במחלקה גדולה.
[illegible]
המעוניינים יפנו בהקדם לת. ד. 9757, חיפה (עבור מס' טכנאי יצור / מבקר איכות), [illegible] להתקשרות.

למפעל חדיש באזור חדרה

דרוש:

טכנאי אחזקה

לפקוח ומעקב אחר עבודות אחזקה מגוונות במפעל תעשיתי.

כישורים: [illegible]

● המעוניינים יפנו תוך פירוט תולדות חיים והשכלה לת.ד. 339, חדרה. [illegible]

סודיות מובטחת

למוסד טכנולוגי גדול

דרושים

* **חרט, כרסם, או חרט כרסם**
[illegible]

* **טכנאי מעבדה**
[illegible]

* **הנדסאי**
[illegible]

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

למשרד אדריכלים בתל־אביב
דרושים
אדריכלים ושכנאים
בעלי נסיון של 3 שנים לפחות
לפרויקטים מעניינים
להתקשר טל. 30893/4/5 13.00—16.00
— סודיות מובטחת —

דרושות
לבורנטיות
עבודה במפעל למזון בפרדס חנה
לפנות: ת.ד. 20237 תל־אביב
או טלפון 063—77555

דרוש מהנדס
או מכנאי לבנין
עם 5 שנות נסיון
לארגון ובצוע של פרויקטים
לפנות טל. 262020 בשעות 9—13.00

לחברה גדולה במרכז ת״א
דרושה
מזכירה
ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין
והדפסה בשפות אלה, רצוי נסיון בהפעלת טלקס
נא לפנות בציון השכלה ונסיון קודם לת. ד. 20072
תל־אביב

„אתא״
חברה לטכסטיל
בע״מ
דרוש
עובד למדור השכר
במפעלנו
הכישורים הדרושים:
- עד גיל 30
- בוגר קורס הנהלת חשבונות
- נסיון של כ־3 שנים בחישוב משכורות ניכויים וכו׳.

המעונין יפנה בכתב או אישית למחלקת כח־אדם לפי הכתובת ביח״ר „אתא״, קרית־אתא, ת.ד. 83, טלפון 04—721321.

ציונות
חברה משותפת לתעשיות בע״מ
ת.ד. 62 רמלה 72100
טלפון 965855
דרוש
מהנדס מכונות
או הנדסאי
בעל נסיון בעבודות תכנון כללי
וציוד לעבוד מתכת.
נא לפנות טלפונית בשעות העבודה.

איש עסקים
אמריקאי־ישראלי
נסיון 18 שנה בחו״ל ובארץ בשטח — בירות וקידומן, הנהלה, הפעלת צוות, אקספורט — אימפורט,
קשרים מצויינים בחו״ל.
מעונין להצטרף/לצות מהיכנות. עובד כרגע כמנהל מכירות עבור חברה גדולה, מתפנה בקרוב.
ת.ד. 14038 מב. 103661

מוסד הטכניון למחקר ופתוח
מודיע על המשרות הפנויות הבאות: —
מכון המתכות הישראלי
טכנאי או הנדסאי מכונות
לעבודה במעבדה לבדיקות הנדסיות מכניות
הדרישות:
בוגר בי״ס לטכנאים או הנדסאים במגמת מכונות.
בעל נסיון תעשייתי בבדיקה מוצרים ובקרת איכות.
נסיון בבכיור אלקטרוני ורקע כללי בנושא רכב.
מס׳ כד/11/בכ.
לבעלי תואר מוסמך קדם-אקדמאים
מזכירה—כתבנית
הדרישות:
השכלה תיכונית בשלמות.
ידיעה טובה בעברית ואנגלית והדפסה בשתי השפות.
נסיון של 5 שנים בעבודות משרדיות וביכולת ניהול צוות.
מס׳ כד/9/א׳.
המועמדים המתאימים מתבקשים לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים, פירוט ההשכלה והנסיון הנדרשים למחלקה הנדרשת, מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע״מ, בית הטכניון, קרית הטכניון חיפה, עד יום ו׳ 16 ביוני 1972 בציון מס׳ המכרז המתאים.

למשרד עורך דין
בשרון
דרושים
1) עורך דין
2) מתמחים
טלפון 921197

לחברת אופנה בתל־אביב
דרושות
1. מוכרת מנוסה
2. תופרת מעולה
תנאים טובים למתאימה.
לפנות טל. 729670

דרוש סדר יד
רצוי ידע גם בהדפסה
בדבר פרטים לפנות לאקדמון ירושלים
או להתקשר 02־36253/4

לחברת ביטוח גדולה
דרוש
פקיד ראשי
עם נסיון ובקיאות רבה בקורספונדנציה בשפה האנגלית.
רצויה השכלה אקדמאית.
מועמדים מתאימים יפנו לת.ד. 1708 ת״א עבור מס׳ 30.

למלון 4 כוכבים
בנתניה
דרוש
פקיד לילה
(NIGHT AUDITOR)
נא לכתוב למנהל כח אדם, ת.ד. 1129 נתניה,
או להתקשר לטל. 053־28451.

למכללה הטכנולוגית
אורט ת״א
ע״ש א. סינגאלובסקי
רח׳ הטייסים 28,
טלפון 762291
דרוש
מהנדס אלקטרוניקה
לעבודה במעבדות ולהוראה.
המעונינים מתבקשים לפנות לפי הכתובת הנ״ל

למשרד מהנדסים
דרוש/ה
משרטט/ת
נא לפנות: טל. 245691, תל־אביב
בין השעות 7.30—18.00.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המחלקה להנדסת חומרים
מודיעה על משרות פנויות
לאסיסטנטים ולמדריכים
עם אפשרות להשתלמות לקראת תואר גבוה
בשטחי ההתמחות הבאים:
1. מכניקה של חומרים (כולל פלסטיות וויסקואלסטיות).
2. מכניקה של חומרים מרוכבים.
3. מטלורגיה מכנית (כולל זחילה והתעייפות).
4. מטלורגיה פיסיקלית.
5. תהליכים מטלורגיים.
6. חמרים אלקטרוניים.
7. מיקרוסקופיה אלקטרונית.

המעונינים מתבקשים לפנות למזכירות המחלקה להנדסת חמרים, בנין מתכות. טל. 225111, קו פנימי 211, 214.

דרושים
מועמדים
בת״א
ובחיפה
אם אתה מעונין לעבור לשטח האלקטרוניקה ולהגיע למעמד מקצועי גבוה.
אם אתה מוכן לעבור תקופת הכשרה מקצועית בשעות הערב.
פנה עוד היום ותוזמן לראיון בת״א או בחיפה.
לקבלת פרטים נוסף ושלח לת.ד. 5142 חיפה לכ׳ 18.

שם: ______
כתובת: ______
גיל: ______ השכלה: ______

המכון הישראלי לטרקטורים וציוד בע״מ
מפיצי CATERPILLAR בישראל
למתקנים החדשים בשטח התעשיה
בחולון ולסניפנו בחיפה
דרושים:
1. מכונאי דיזל מנוסים.
2. מכונאי דיזל מתלמדים.
3. מסגרים ורתכים.
4. טכנאים והנדסאים, לתיקון ואחזקת גנרטורים.
5. חשמלאי רכב.

לפנות עבור חולון טל׳: 911675.
לפנות עבור חיפה טל׳: 729161.

ארטמן
מפעלים לצביעת טקסטיל בע״מ
אזור התעשיה יבנה
נוכח התרחבות ופתוח של מפעלינו הרינו להודיע על משרות פנויות כדלקמן:
1. מהנדס מכונות
לתפקיד מנהל מכני של המפעל
2. מהנדס חשמל
לנהל מדור החשמל במפעל
התכונות הדרושות לתפקידים אלה:
א. נסיון בעבודה תעשייתית בתחום האחזקה הפתוחה
ב. כושר נהול צוות עובדים מקצועי.
3. צבעי (קולוריסט)
לתפקיד של מנהל משמרת במצבעה בדי צמר במפעלינו
התכונות הדרושות:
א. בעל נסיון בצביעת בדי צמר וסיבים סינטטיים.
ב. כושר נהול צוות עובדים.
תחבורה מובטחת.
נא לפנות במכתב יד לפי הכתובת הנ״ל.
סודיות מובטחת

מפעל לרכב צבאי
בחיפה
• מסגר
• נשק
אתה דרוש לנו
למפעל מבוסס ובטוח
לעבודה קבועה
השכר בהתאם לרמתך המקצועית
נציגנו יקבלך לשיחה אישית: בבית המלח בחיפה, רח׳ י. ל. פרץ 6, בימים שני ורביעי, בין השעות: 4.00—6.00 אחה״צ

מפעל לרכב צבאי
בחיפה
• מכונאי רכב
• חשמלאי רכב
אתה
דרוש
לנו
למפעל מבוסס ובטוח
לעבודה קבועה
השכר בהתאם לרמתך המקצועית
- נציגנו יקבלך לשיחה אישית: בבית המלח בחיפה, רחוב י. ל. פרץ 6, בימים: שני ורביעי בין השעות: 06.00 — 04.00 אחה״צ

מוסד מסחרי בתל־אביב
מחפש
מנהל מחלקה משפטית
עו״ד בעל ידע בהכנת חוזים מסחריים
עם 10 שנות נסיון בארץ לפחות.
בהצעות נא לכתוב לת. ד. 866, תל־אביב
עבור מס. 947.

דרושים
למלון נוה זלמן בע״מ
בשארם א־שייך
פקיד/ה קבלה
מנהל חשבונות
חדרניות
לפנות היום שישי 9.6.72 משעה 10.00 בבוקר למשרד המלון ת״א רח׳ החשמונאים 90 קומה ב׳.

לאיזור פיתוח בדרום הארץ
דרושים עובדים
ללמידת מקצוע בענף המתכת
באים בחשבון רק בעלי משפחות
(עדיפות לזוגות צעירים)
למועמדי המתאים ולבני ביתו יינתן דיור במקום.
נא לפנות בכתב, בציון פרטים אל: ת. ד. 7,
מצפה־רמון, טל. 057—98045, עבור „דידה״.

לצה״ל
דרושים לעבודה באזור ת״א
העובדים הבאים:
1. מחסנאי טכני.
2. מכונאי למנועי בנזין.
3. טכנאי קרור.
4. תופרי חגור ואהלים.
5. חשמלאי פיקוד.
6. לפף מנועים.
7. טכנאי מכונות משרד.
8. מסך דודים.

- בדבר פרטים נא לפנות בכתב לת.ד. 2480

NCR
לחברתנו
דרושות
בתל־אביב
מזכירה למנהל
— נסיון של 5 שנים כמזכירה
— ידיעה טובה של השפות עברית ואנגלית
— כתבנית עברית ואנגלית (מס׳ משרה 41—6)
פקידה כתבנית
— נסיון בפקידות
— כתבנית עברית ואנגלית
— ידע בהפעלת מרכזיה קטנה (מס׳ משרה 42—11)

נא לפנות בכתב יד ובציון קורות חיים והמשרה המבוקשת ל־י. א. מיטוך ובניו בע״מ ת. ד. 1089.
— סודיות מובטחת —

למפעלנו קרן־אלקטרוניקה באשקלון
דרושים:
עובדים ועובדות
להרכבת ציוד מתוחכם
העובדים שיתקבלו יעברו הכשרה מקצועית במפעל בתנאי שכר טובים.
אפשרויות להתקדמות מהירה במקצוע מעניין.
המעונינים יפנו לקרן אלקטרוניקה בע״מ, אזור התעשיה אפרידר־אשקלון, טלפון 4141—051.
טלרד
תעשיות טלקומוניקציה ואלקטרוניקה בע״מ
לוד, ת.ד. 50 • טלפון: 982931 • מברקים: טלרד לוד • טלקס: 031481213

דרושים
מנהלי עבודה, טפסנים
לעבודה באזור המרכז
בדבר פרטים נא לפנות לאחים גולדשטיין טל. 725137 כל יום (מלבד יום ג׳) בשעות השעות 15—18 ליהודה או לגבעתי

לחברה מסחרית גדולה בת״א
דרושה
כתבנית / קצרנית
אנגלית
עם נסיון קודם בעבודה והמלצות
— • —
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 1334 ת״א למס׳ ר/13713

נהגי
סמיטריילרים
והייברים
דרושים
עם השקעה
החל מ־30,000
לפנות טל. 03—747421
בשעות 17.00—20.00

דרוש
תדמיתן
לקונפקצית נשים
(Pattern Maker)
נסיון קודם הכרחי
אפשרות לעבודה במקום או בקבלנות בבית.
לפנות עם פירוט נסיון קודם לת.ד. 4252 עבור מס׳ 998
— סודיות מובטחת —

למרכז חישוב גדול
באיזור חיפה
דרושים בוגרי תיכון (גברים)
לאחר שירות בצה״ל.
מועמדים מתאימים יקבלו הכשרה־מחשב מהגדולים בארץ ויועסקו בהפעלתו.
העבודה במשמרות.
- המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב בלווית תאור קורות חיים ופירוט ציוני תעודת בגרות לת. ד. 9757, חיפה, עבור מס׳ 13.

למוסד מחקר בדרום
דרוש
מהנדס מכונות
בעל תואר „בוגר״ או „מוסמך״ ונסיון של 3 שנים לפחות בתכנון וייצור של מכונות או ציוד מכני.
מובטחים תנאי שכר טובים ועזרה בדיור.
- המועמדים יפנו בצרוף קורות חיים ופירוט הנסיון לת״ד 387 באר־שבע.

סודיות מובטחת

למוסד בטחוני
דרושות
עובדות ארכיון וכרטסת
למשרה מלאה וקבועה בת״א.
שעות העבודה:
0800 — 1600 במשך השבוע
0800 — 1300 ביום ו׳.
משכורת התחלתית 534 ל״י ברוטו.
הכישורים הדרושים: מסיימות צה״ל, בעלות השכלה של 11 שנות לימוד לפחות.
המעוניינות מתבקשות לפנות אישית לפגישה עם נציגינו ביום ב׳ 12.6.72 וביום ה׳ 15.6.72 בין השעות 0830—1200 לרח׳ אבן גבירול 10 חדר 102 ת״א, ולהביא עימן תעודת שחרור ופנקס מלאים.

למוסד למחקר ופתוח באיזור חיפה
דרושים:
1. **מהנדס אלקטרוניקה**
C.A.D. (COMPUTER AIDED DESIGN)
לפתוח ותכנון מערכות
לתכנון מערכות ספרתיות.
2. **מתימטיקאי שמושי**
או **מהנדס** לפיתוח מערכת גרפית
3. **מתימטיקאי לפיתוח תוכנה**
- מועמדים בעלי כשורים מתאימים מתבקשים לפנות לת. ד. 9757, חיפה, (עבור 13) תוך פירוט תולדות חיים ונסיון מקצועי

למשרד מהנדסים ניצן ענבר
דרושים
- **מהנדס בנין** — לתיאום ופיקוח על עבודות בניה
- **מהנדס אלקטרו־מכני** — בעל נסיון במערכות חשמל, מיזוג אויר
- **טכנאי הנדסאי בנין** — לתיאום ופיקוח על עבודות ציבוריות
- **שרטט/ת מעולה** — לשרטוט כבישים ומערכות אינסטלציה תת־קרקעית

טלפונים: 440531; 444472 ת״א.

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת טינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: עם הנ' 55 אגורות לשורה ליום ו' 75 אגורות לשורה

דרושה
עובדת סוציאלית
לעבודה עם נוער במשפחות אומנות בירושלים.
לפנות: לרשות חסות הנוער
רח' העמק 18, ירושלים.
טלפון: 223196/7

למפעל יצרני בתל־אביב
דרושים
- חרטים
- רתכים
- מסגרים
- פקידה כללית
- קורספונדנטית עצמאית לאנגלית

לפנות לת.ד. 2672, טלפון 32241 תל־אביב

למפעל בסביבות נהריה
העוסק גם ביצוא
דרוש
מנהל חשבונות ראשי
לעבודה עצמאית ומעניינת.
רצויה השכלה בראיית חשבון.
מועמדים עד גיל 40, יפנו בצרוף קורות חיים, לת.ד. 156 חיפה.
סודיות מובטחת.

אלקו ELCO
תעשות אלקטרומכנית ישראלית בע"מ רמת־גן
דרושים
- **מסגרים**
- **פועלים**

— ● —
המעונינים יפנו אישית למפעל, דרך ז'בוטינסקי 23 ר"ג או טלפונית 727131 למחלקה המנגנון
— סודיות מובטחת —

להחברת **השמירה** דרושים
גברים ונשים
לעבודה במשמרות, בעיקר בשעות
הכישורים:
- בעל גיל 20.
- נכונות לעבוד במשמרות.
- ידיעה טובה בדיבור בשפה אנגלית ועברית.
- שפות נוספות — יתרון.

— ● —
למתאימים תנאי עבודה טובים
אפשרויות קידום
המעונינים יפנו אישית במשרדנו ביהודה 77 ת"א, בשעות 8.00—13.00; 15.00—18.30
*
סניפים בכל רחבי הארץ
שמירה • אבטחה • חקירות • מערכות אזעקה

דרושים מועמדים בכל הארץ

אם סיימת חמישית או שישית תיכון.
אם אין לך מקצוע.

אם אתה מעוניין להחליף מקצוע.

תוכל להרויח כ־1000 לירות לחודש בשטח האלקטרוניקה ולהגיע למעמד מקצועי גבוה.

לקבלת פרטים נוספים שלח לת.ד. ... ת"א לפני 7.

שם: ______
כתובת: ______
השכלה: ______
גיל: ______

למשרדה הראשי בתל־אביב
של חברה ארצית גדולה
דרושים
- **מנהל חשבונות עובדים/ות**
- **מתחילים/ות** למדור שכר עבודה

— ● —
נא לפנות לת.ד. 7069 ר"ג בציון קורות חיים ומשכורת מבוקשת.

מלון בית־עמי
נתניה
יפתח בקרוב
דרושים מיד:
1. מנהל מלון עם רשיון
2. מנהל הזמנות וקבלה.
3. איש אחזקה
4. מזכירה השולטת גם באנגלית
5. מועמדים לאחזקת חנות מתנות במקום.

מועמדים מתאימים (עם נסיון בעבודה) יפנו ישירות למשרד המלון, שלמה־המלך 41, מ־10.00—16.00 לכבוד הלרמן
רצוי הדובר גרמנית או הסביבה.

לחברת רפאלי טביב
קבלנים בע"מ
דרושים
1. **מהנדס ביצוע**
2. **טכנאי בנין**
3. **מנהל עבודה**

פרטים: טלפון 912945, 908679, פתח־תקוה.

לחברה העוסקת
ביבוא ויצוא
דרושה
כתבנית
עברית ואנגלית
עם נסיון קודם בעבודות משרדיות
הפניות בכתב יד לת.ד. 1514 תל־אביב

לחברת חמי טבריה בע"מ
דרוש
מנהל אחזקה
בעל נסיון בניהול צוות אחזקה בנינים ומכונות.
★
נא לפנות בכתב עם פרטי השכלה ונסיון להנהלת חמי טבריה, חמה, טבריה.

מנהל מפעל / מנהל טכני
מהנדס בכיר, בעל נסיון מעשי רב בניהול מכני, בייצור ובהקמת מפעלים בשטח המתכת, מתמנה בקרוב
המעונינים נא לפנות עד ה־18 לייני לת.ד. 4496 חיפה, למס' 28300

דרושים
מנהל עבודה, ברזלן ראשי
וברזלנים ו/או קבלני ברזל
לביצוע פרויקט בנין מעניין
לפנות טלפון 69663, ירושלים.

למפעל מתכת בהקמה
באשדוד
דרוש
מנהל אחזקה
תנאים טובים
נא לשלוח קורות חיים בכתב
לת.ד. 33157 ת"א עבור מס. 540

מחסנאי
בעל נסיון
דרוש
למפעל יצרני בענף המתכת
במפרץ חיפה
סודיות מובטחת.
למועמד המתאים — תנאים טובים.
לפנות ת.ד. 4496 חיפה למס' 28624.

אוניברסיטת בר־אילן
מכרז 17/72
מודיעה על משרה פנויה של
טכנאי אלקטרוניקה
לעבודה בציוד מדעי מתקדם.
הדרישות: בוגר בי"ס מקצועי ו/או טכני, יוצא צבא.
יועדפו בעלי רקע במערכות מכ"ם ובעלי רקע במערכות קשר.
הדרגה תיקבע בהתאם לכישורים.
נא לפנות בכתב בציון מס' המכרז, אל מחלקת המנגנון, אוניברסיטה בר־אילן רמת גן.

לחברת „משמר"
סניף באר־שבע
דרוש
מפקח אזורי
- בעל נסיון בניהול צוות עובדים 40—50 איש
- גיל 25—40
- בעל רכב, קטנוע או טלפון
- בעל טלפון

נא לפנות בפרטי קורות חיים ונסיון קודם לחברה „משמר" סניף באר־שבע, בית רסקו אגף ב'.

„אתא"
חברה לטכסטיל
בע"מ
דרוש
חשמלאי תעשייתי
בעל רשיון ממשלתי לעבודה מעניינת באחזקת מתקני זרם ישר חילופין ומערכות פיקוד.
המעונין יפנה בכתב או אישית למחלקת כח־אדם לפי הכתובת ביח"ר „אתא" קרית אתא ת.ד. 83, טלפון 04־721321.

למפעל ידע־גרף בע"מ
דרושים:
- מדפיס משי (אחרי צבא)
- מתלמד או מתקדם להדפסת משי (אחרי צבא)
- נערים מתלמדים.

לפנות: ידע־גרף בע"מ, בן אביגדור 10 ת"א, טל. 34502.

להברה כלכלית גדולה
בתל־אביב
דרושות
נקבניות
בעלות נסיון
להצטרף לעבודות של מכונות ...
נא לכתוב למנהל כח אדם, ת. ד. 9142, ת"א.

משטרת ישראל
למשטרת ישראל
דרוש
מהנדס תנועה
העונה לדרישות הבאות:
א. השכלה במהנדס אזרחי, שהתמחה בסלילת כבישים;
ב. ...
ג. נסיון מעשי, כמהנדס תנועה, של 3 שנים לפחות.

למשרד רואי חשבון גדול
דרושים לסניפיו בת־א, ירושלים וחיפה
מועמדים מוכשרים ובעלי יוזמה לתפקידי
בוחנים מרכזים (סמי סניורים), בוחנים (יוניורים) ומתלמדים.
על המועמדים להיות סטודנטים או בוגרי אחד החוגים הבאים:
חשבונאות, מינהל עסקים, כלכלה, מדעי המחשב או סטטיסטיקה.
התפקיד ייקבע בהתאם לכישוריו של המועמד ונסיונו, עם אפשרות של התקדמות. הדרכה במקצוע ראיית חשבון תינתן לזקוקים לכך.
נא לפנות בכתב עם פירוט תולדות חיים לת"ד 1049, תל־אביב, עבור „רואי חשבון".
סודיות מלאה מובטחת לפונים.

תדיראן
למעבדות הפתוח
דרושים:
1. **מהנדס בקורת איכות ל־פרויקט בתחום הקשר** — תכנון מערכי בחינה לבדיקת רכיבים ותת מערכות של מערכת קשר בתחום .U.H.F. נסיון של שנה לפחות בתכנון או ייצור ציוד אלקטרוני. רצוי נסיון בתחום בקורת איכות.
2. **שרטט מכני** — בוגר קורס מוסמך לשרטטים ושנת נסיון בשרטוט מכני או אלקטרומכני.
3. **פקידה טכנית** — הדפסה ב־עברית ונסיון בעבודות משרדיות טכניות שונות.

נא להתקשר החל מיום א' 11.6.72 טל. 763511 לקביעת פגישה.
סודיות מובטחת

דרוש
רכז תעסוקה
למועדוני עולים
כישורים נדרשים:
— התמצאות בשוק העבודה
— בעל יכולת לנהל משא ומתן
— כושר הדרכה
במשרה רצויה:
— בוגר בית ספר מקצועי
— התמצאות בבעיות עולים
— השתלמות בהדרכה
— המועמד יצטרך להיות בעל רכב
— המעונינים יפנו אל ת.ד. 15002 ת"א.

קולסו בע"מ
A SUBSIDIARY OF KULICKE AND SOFFA U.S.A
ייצור מכשירים אולטרה מדוייקים
חיפה, קרית המדע, ת.ד. 7206, טל. 520071

דרושים מהנדסי מכונות
בעלי נסיון של 2—3 שנים בעבודות תכנון ופתוח של מערכות אלקטרו־מכניות.
ידיעת השפה האנגלית.
המועמד המתאים ביותר ישלח להשתלמות לחברת האם בארה"ב.

קדום מקצועי · קדום כלכלי · עתיד בטוח

למפעל מודדני באזור חדרה
דרושים:
א. לעבודה מעניינת בהתקנה ואחזקה של מערכות מודרניות
1. חרט
2. מסגר מכני
3. מסגר רתך
4. צנר

כישורים: בוגרי בי"ס מקצועי בעלי נסיון של 3 שנים לפחות.
ב. עובדים צעירים לתפקיד כיבוי אש, אחזקת ציוד מכני וחשמלי.
כישורים: השכלה 10—12 שנות לימוד.
ג. עובדי יצור והרכבה כולל הפעלת מכונות.
● המעונינים יפנו ...
ת.ד. 339 חדרה ...
סודיות מובטחת

לחברה פיננסית בתל־אביב
דרושים
1. **פקיד ראשי**
2. **פקידה אחראית**
3. **פקידת מודיעין**

על המעונינים לפנות בכתב ... לת.ד. 14241 תל־אביב, עבור מס' 7.
סודיות מובטחת

דרוש מציל מוסמך
לבריכות גלי השרון כפר־סבא
נא לפנות טלפון: 923188

למשרד הנדסי
דרוש טכנאי בנין
לעבודות פיקוח בדרום
להתקשר לטל. 057־71711 סודיות מובטחת

גדעון אוברזון
באת אגנה בע"מ
דרושות: 1. תופרות עילית. 2. תופרות לעבודת יד.
נא להתקשר לטלפון 232687
בין השעות 09.00—15.00.

AGFA GEVAERT
דרוש טכנאי
בעל ידע בסיסי במכניקה עדינה ובאלקטרוניקה שיעבור השתלמות נוספת בארץ ובחו"ל לקראת תפקיד טכנאי שרות במסגרת הצוות הקבוע.
לפנות בכתב אל ת.ד. 16301 תל־אביב בציון נסיון, השכלה, גיל, מצב משפחתי ודירות.

דרושה
פקידה למחלקת יבוא
הבקיאה בתהליכי ייבוא
ועבודות משרדיות כלליות
הדפסה באנגלית הכרחית. משרה מלאה.
לפנות: קצנשטיין, אדלר ושות' בע"מ
ת"א, דרך פ"ת 37, טל. 623769.

לחברה מסחרית גדולה בת"א
דרושה
פקידה
אחרי צבא למשרה מלאה
שעות עבודה מפוצלות
המעונינות יפנו לטל. 269184

תדיראן
דרושות:
1. מזכירה בכירה — ידיעה מושלמת בעברית ואנגלית כולל הדפסה בשתי השפות. שפות נוס־פות יתרון. נסיון של 4 שנים כמזכירה.
2. כתבנית עברית־אנגלית — הדפסות בעברית ובאנגלית ו־הכנת מסמכי ייצוא. נסיון של שנתיים בייצוא.
3. פקידה — השכלה תיכונית. נסיון בפקידות כולל כתבנות בעברית—אנגלית.

נא לכתוב אל מח' כח־אדם ת.ד. 648 בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי. נא לציין את מספר המשרה.
סודיות מובטחת

„כפר גנת", אגודה שיתופית של הפוהמ"ז להתיישבות הקשיתית (מושב שיתופי) דרום רמת־הגולן
דרושים עובדים דתיים מקצועיים, כמועמדים לחברות במושב בגילאי 22—25
1. **מהנדס מכונות** כמנהל ורכז כפעלים בענפי העץ והמתכת.
2. **זוגות צעירים** בעלי ידע מקצועי בענף העץ, המתכת והחשמל.
3. **בנות** בוגרות בי"ס תיכון לשרות לאומי דתי (בגילאי 18—19).
בדבר פרטים נא לפנות:
1. **מרכז הקואופרציה** של הפוהמ"ז אבן־גבירול 166 תל־אביב, טלפון 03—440316.
2. **כפר גנת בע"מ,** דרום רמת הגולן, טלפון 067—50411.

למפעל תעשייתי במפרץ חיפה
דרושה
מזכירה
הכישורים הדרושים:
- ידיעה בהדפסות בעברית ובאנגלית.
- עבודות מזכירות שונות — רצויה ידיעה בהנהלת חשבונות

לפנות בפירוט קורות חיים לת.ד. 1423 חיפה

דור כימיקלים בע"מ
מפעל המתנול
דרושים
אחראי משמרות
הכישורים הדרושים: הנדסאי במכונות או הנדסאי כימיה או בוגר בי"ס ... ידיעת אנגלית ...
מפעילי חדר בקרה
בעלי השכלה של 10 שנות לימוד לפחות. ... עם 2—3 שנים נסיון בתעשיה.
מפעילים למתקני ייצור
בעלי השכלה של 8 שנים לפחות. משוחררי צה"ל, עם גישה טכנית מעשית.
מסגרים מכונאים
עם נסיון תעשייתי של כ־5 שנים.
טכנאי חשמל וחשמלאים
לעבודה אחזקה ופקות בהקמה.
מכשירנים תעשייתיים
עם נסיון של 3 שנים בתעשית הכימיה.
נא לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים ... לת. ד. 10036, חיפה.

ניקום
דרושים מתכנתים
בוגרי קורס תיכנית
המוכר ע"י מוסד ממלכתי.
רצויה שנת נסיון בעבודה מעשית.
המועמדים המתאימים יעברו
השתלמות מקצועית במסגרת החברה
נא לפנות בכתב בצירוף פרטים מלאים
ל־ניקום מחשבים בע"מ
ת. ד. 23008 ת"א
NIXDORF COMPUTER

...מיין (תדמן)
...תכנן הגדולות לבגדי נשים
...עונין בהצעות רציניות
...לעבודה קבועה או זמנית
...ל. 04־232136

...ושים מפעילים מעולים
...שופלדהר 955
...בודה קבועה בסביבות ת"א
נא להתקשר
טלפון: 787804
במשך כל היום.
אחרי 7.30 בערב
טלפון: 788644

...דפוס אבנים ...והדים בע"מ
דרושה
...זרת למנהלת השבונות
...מוכה בהשבון הבהיה.
...פנות מהאימות
...נבינה במקום:
אלנבי 111 ת"א
: 615374, 624898
השעות 8.00—13.00

...בית הדפסת "גיבא"
...ד היסוד 1, ת"א
דרוש
סגר מכני
...בר בי"ס מקצועי ...א צבא לעבודה סביבות תל־אביב
...קשר בטל. 824380 תל־אביב.

...רושים
...חסנאי
...שלוחים
...בעלי נסיון קודם ...של שלש שנים

...רש
...עולה
...קיד
...בוא
בעל נסיון קודם
...תבנית
עברית אנגלית

נא לפנות
ת.ד. 1101 ת"א

בעל כתב הסמכה למוסף
מעונין להתקשר עם מוסף הזקוק לכתב הסמכה
בערב 7—9 04־245537

להנות
במכון דיפלומט בירושלים
דרושה מוכרת
הופעה נאה
שעות העבודה:
כ־7.00 בבוקר — 3.00 אחה"צ
כ־3.00 אחה"צ — 11.00 בלילה
מועמדות רציניות ובעלות נסיון בעבודה, עם ידיעת אנגלית ועברית, רצויה ידיעת שפות נוספות, מתבקשות לבוא לדיפלומט, רחוב יפו 39, ירושלים, ביום ב' ה־12.6.72 בין השעות: 4.00 אחה"צ — 7.00 בערב.

תל 1250.— ויותר

למסגר מיכני
בעל נסיון בעבודות פח
תנאים מצויינים למתאים
לפנות בכתב
לת. ד. 16195
ת"א

דרושות בחורות
אחרי שרות צבאי
(גיל 19—21)
חייבות לפני שהרור מצה"ל

המועמדות להשתתפות בקורס ניקוב י.ב.מ. ללא תשלום שיתקיים בקרוב בשעות הערב.

למסיימות בקורס מובטח מקום עבודה.

לקביעת ראיון נא לפנות בכתב
לת.ד. 11058 תל־אביב.

דרושות באזור ת"א
קבוצות ברזלנים

המעונינים מתבקשים לטלפן:
בשעות הבוקר עד שעה 15.00 לטלפון: 03/613346
ובשעות הערב לטלפון: 03/907881

למחלבה מחוזית ברחובות
דרוש
מכונאי אחזקה עצמאי
רצוי בוגר בי"ס מקצועי
נא לפנות: תנובה רחובות, ת.ד. 2
או טלפון 954957
סודיות מובטחת.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המחלקה למדעי הגרעין
דרושים
אסיסטנטים ומדריכים משתלמים
במחלקה למדעי הגרעין לקראת שנת הלימודים תשל"ג (1972/73)
על המועמדים להיות בעלי תואר ראשון או שני בהנדסה או במדעי הטבע.
נוסף לתפקיד ההוראה ישתלם האסיסטנט או המדריך באחד מן הכיוונים הבאים:
א. הנדסה, טכנולוגיה ופיזיקה של כורים גרעיניים.
ב. יישומי קרינה גרעינית במדע ובטכנולוגיה.
בקשות (בצרוף תולדות חיים ושמות של שלושה ממליצים) נא להעביר למזכירות המחלקה למדעי הגרעין, טכניון, חיפה.

לחברת בנין ארצית לסניפה בירושלים
דרוש טכנאי בנין
לפקוח על עבודות בניה בקנה מידה גדול
עבודה מעניינת לאדם המתאים.
המעונינים מתבקשים לפנות בכתב לת. ד. 14047 עבור מס' 5, ת"א.
סודיות מובטחת.

לחברת בנין ציבורית
דרושים
1. כתבנית למכונת נשיונל 500 לעבודה בשעות אחר־הצהריים.
2. מנהלי חשבונות עצמאיים בעלי סוג גבוה.
המעונינים/ות מתבקשים/ות לפנות בכתב תוך פרוט קורות חיים לת. ד. 7037, תל־אביב.
(סודיות מובטחת)

בבאר־שבע
דרושים
טכנאי או הנדסאי בנין
מנהל עבודה
לעבודות שלד
...ת קבלן צודקוביץ, נגבה 91, 057/3743.

דרושים
1. טכנאי יצור
2. מסגרים, סוג א"א
לפנות במקום ל"ישראליפט" בע"מ
רח' הקישון 31, בני־ברק

למפעל גדול בענף המזון
דרוש
...קיד בכיר
למחלקת הייצוא
...ים: ידע ונסיון בסחר בין־לאומי, כושר הבעה בכתב ובעל־פה בשפות אנגלית, צרפ־...ית ועברית. ידיעת גרמנית יתרון.
...בכתב בצרוף קורות חיים לת. ד. 729 מס' 96.
סודיות מובטחת.

לחברה קבלנית לבנין
דרוש
מודד
נא לפנות בכתב לת. ד. 220 דימונה, או טלפונית 057—91886 / 057—91565.
השכר ייקבע בהתאם לכישורים
עזרה בדיור תינתן.

למשרד ראשי בתל אביב של מפעל תעשייתי
דרושים
...עבודה קבועה
...עוזר למנהל החשבונות הראשי בעל נסיון
...מפעילת מכונת אוליבטי (אודיט 1513)
...בר ידיעה בהנהלת חשבונות
...כתבנית—טלפונאית
...נערה לעבודות עזר ושליחויות
נא לפנות: ת. ד. 2583 תל אביב.

פרמה־שרף ישראל בע"מ
למפעלנו בנצרת עלית
דרוש
מנהל משק
פירוט התפקיד:
* ניהול משק
* אחריות על המחסנים
* פיקוח על משלוחים
ידיעה מעולה באנגלית הכרחית.
בעלי נסיון מתבקשים לפנות בכתב יד בפירוט קורות חיים ונסיון קודם לחב' פרמה־שרף ישראל בע"מ, איזור התעשיה נצרת עלית.

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה
דרושים
* מסגרים־מכונאים
מסוג מעולה בעלי נסיון באחזקת ציוד בהתקנים כימיים.
* מפעילים
למתקנים כימיים חדשים המוקמים במפעל. העבודה מעניינת ומהווה אתגר. למועמדים המתאימים אפשרויות קידום טובות.
הכישורים הדרושים: השכלה של 10—8 כיתות, רקע טכני — רצוי.
*
בדבר פרטים נוספים נא לפנות בכתב־יד בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת. ד. 99, חיפה.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
מודיע על המשרות הבאות הפנויות:
באגף פתוח ותחזוקה
מכונאי אחזקה
הכשירויות הדרושות: השכלה מקצועית במגמת מכונאות או מסגרות; נסיון בעבודה במערכת קיטור, הסקה, צנרת ומשאבות.
הערה: העבודה מתנהלת ב־2 משמרות.
מס' המשרה: אפ.ת.ב/104.

בפקולטה להנדסה חשמל
פקידה כללית
הכשירויות הדרושות: השכלה תיכונית; ידיעת הדפסה בשפות עברית ואנגלית; נסיון קודם בעבודות משרדיות מגוונות; רצוי נסיון בהנהלת חשבונות.
מס' המשרה: חש.ב/140.

בפקולטה לכימיה
מנהל משק
למעבדה לכימיה אורגנית
הכשירויות הדרושות: בוגר בי"ס מקצועי; רצוי במגמת חשמל ובעל רשיון ממשלתי לביצוע עבודות חשמל; כושר ניהול ופיקוח על צוות עובדים; התמצאות והכרת ציוד מעבדתי, נסיון וידע בסיסי בהנהלת חשבונות ופיקוח על תקציב; ידיעת השפות עברית, אנגלית ו/או גרמנית.
מס' המשרה: כ.ב/142.

בפקולטה להנדסת מכונות
חרט (2 משרות)
הכשירויות הדרושות: בוגר בי"ס מקצועי במגמת חרטות או מסגרות מכנית; נסיון מקצועי של שנתיים לפחות בחרטות.
מס' המשרה: המ.ב/145.

בלשכת הנשיא
מזכירה כתבנית
דו לשונית
הכשירויות הדרושות: השכלה תיכונית; ידיעה טובה בשפות עברית ואנגלית כולל הדפסה; נסיון קודם בעבודות משרדיות.
הערה: המשרה הינה בהיקף חלקי ושעות העבודה הרגילות הן בין השעות 12.30—17.00.
מס' המשרה: לנ.ב/147.

מזכירת הנשיא
הכשירויות הדרושות: השכלה תיכונית בצירוף השתלמויות; ידיעה טובה בעברית ובאנגלית כולל הדפסה בשתי השפות; כושר לקיים מגע נאות עם חברי סגל האורחים; נסיון מגוון בתפקידים המחייבים כושר אחריות; עצמאות ויוזמה.
הערה: המשרה הינה זמנית.
מס' המשרה: לנ.ב/149.

בפקולטה למתמטיקה
כתבנית מדעית
באנגלית
הכשירויות הדרושות: השכלה תיכונית; שליטה בכתבנות אנגלית מדעית (הכרחית שפת אם אנגלית) וידיעת השפה העברית; נסיון קודם בעבודות משרדיות.
הערה: המשרה הינה בהיקף 60%, שעות העבודה הרגילות הן משעה 12.30 ואילך.
מס' המשרה: מ.ב/148.
מועמדים מתאימים המעונינים לדרישות יפנו בכתב לאגף כח אדם בציון קורות חיים ונסיון קודם עד יום 16.6.72 בציון מס' המשרה.

למשרד ביטוח בתל אביב
דרוש
עורך דין צעיר
מועמדים מתאימים יפנו בציון פרטים מלאים לת. ד. 36046 תל אביב עבור: "עו"ד צעיר".

למפעלי ניר בחדרה
דרושים
שרטטי חשמל
בעלי נסיון במערכות תעשייתיות
מועמדים יפנו בכתב אל מנהל המנגנון ת. ד. 142, חדרה.

למשרד עו"ד
דרושה
טלפוניסטית מנוסה
ליום עבודה כפול
לטלפן מ־8.00—13.00 ומ־16.00—19.00 למס' 59628/9.

עבור משרד לתיאום ופיקוח
דרוש
הנדסאי/טכנאי בנין
לעבודה בצפון הארץ
תנאים טובים למועמד המתאים
לפנות: ת.ד. 21115, תל אביב

חברת "משמר"
מחפשת למוסד צבורי
1. עובדות למטבח
2. עובדות לחלוקת תה
ליום עבודה מלא וליום עבודה חלקי
נא לפנות אישית לחברת "משמר", סניף ת"א רח' בלפור 9

למושב כפר־ברוך
דרוש
מרכז/גיזבר
המעונינים יפנו למזכירות כפר־ברוך טלפון 065—40615.

מקבלים שיפוצים
החלפת תריסולים, כל מיני תיקונים, הרח־בת מרפסות, צבעות, הרסנות.
ייעוץ ע"י הארכיטקט המהדרי ביותר.
מחיר ביותר, נאמנות ואחריות.
נא להתקשר 58044 תל־אביב.

מהנדס מזוג אויר עצמאי
לתכנון בארץ ובחו"ל
(כולל נסיעות)
ז. בלהוסקי בע"מ מהנדסים יועצים
טל. 446435 תל־אביב

ל"עסיס"
דרושים
מסגרי מכונות
לפנות למפעל, דרך ז'בוטינסקי 35, רמת־גן.

לחברת תובלה בינלאומית בתל־אביב
דרושה פקידה
לעבודה משרדית ועם קהל
ידיעת השפה העברית הכרחית
ידיעת אנגלית רצויה.
נא לפנות בכתב בצירוף פרטים לת. ד. 29020, תל־אביב.

מודיעין אזרחי בע"מ
אגף הבטחון והאבטחה
דרושים
באזור תל־אביב, אשדוד והסביבה
1. קציני בטחון
2. עובדי בטחון
3. אנשי אבטחה ושומרים
המעונינים יפנו למשרדי החברה בתל־אביב בניני הדר דפנה שד' שאול המלך 41, בין השעות 08.00—16.00
בשרות משרות, מפעלים, מסחר, תעשיה ושרותים: מחקרים מסחריים ואישיים, מחקרי שיווק, בטחון ואבטחה.

רדי מיקסד קונקריט (ישראל) בע"מ
למשרדנו בתל־אביב דרושה
מזכירה
אנגלית/עברית
בעלת נסיון
עבור פרטים נוספים ולקביעת ראיון נא לטלפן 03—39841.

דוד הרשקוביץ ושות' בע"מ
יועצים לארגון ויעול
נתבקשנו לבחור מועמד מתאים לתפקיד
מנהל ייצור
למפעל מתכת באיזור תל־אביב
דרוש ידע בעיבוד פח ונסיון קודם בניהול ייצור. תנאים טובים יוצעו למועמד המתאים.
נא לפנות בכתב תוך פרוט מלא של הכשרה ונסיון, אל ת"ד 744 פתח־תקוה עבור מנהל ייצור.
סודיות מובטחת

דרושות
צעירות
בכל הארץ
באם את בגיל 16—25
באם אין לך מקצוע והשכלה
תוכלי להרויח —.600 ל"י לחודש ויותר
לאחר שתרכשי מקצוע חדיש ומתקדם תוך שלושה חודשי הכשרה בזמנך הפנוי.
לקבלת פרטים גזרי ושלחי לת.ד. 28125 מס. 20.
שם: ______
כתובת: ______
עיר: ______ גיל: ______

מהנדס מכונות
מהנדס יצור
של מפעל לעבוד שכבר מתפנה בקרוב
עבור הצעות רציניות
נא לפנות לת.ד. 336 נהריה.

למפעל מתכת במרכז תל־אביב
דרושים נערים
לעבודה קבועה ומעניינת
למתאימים תנאים טובים
לפנות טל. 33109, 32176

למפעל כימי גדול במפרץ חיפה
דרושות
1. כתבנית אנגלית
מעולה
2. פקידה אחראית
בוגרת בי"ס תיכון-לעבודה במזכירות המפעל
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 10036 חיפה.

מב"ת-
מפעל של התעשיה האוירית לישראל בע"מ
דרושים:
* טכנאי מזוג אויר
* מכונאי מזוג אויר
למועמד המתאים מובטחים תנאי עבודה טובים.
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים אל יחידת העסוקה תעשיה אוירית, נמל תעופה לוד.

מכתשים באר־שבע
מפעלים כימיים בע"מ
דרושים
למחלקת האחזקה
חשמלאים
הכישורים: ידע מקיף בחשמלאות, התמצאות במערכות פיקוד ובקרה, קריאת תכניות חשמל מורכבות, ידע מקיף במנועי חשמל להגנות למיניהן.
יועדפו מועמדים יוצאי ח"א במקצוע — חמ"ש (פרק א')
יתקבלו גם חשמלאי רכב ו/או חשמלאי ציוד קרקע.
יועדפו בעלי נסיון בתעשיה.
תנאי שכר בהתאם לכישורים.
מכשירנים
לצורך אחזקת מערכות מיכשור תעשייתי, מורכבות.
הכישורים: ידע כללי במערכות פניאומטיות, ידע כללי במערכות אלקטרוניות.
רצויים בוגרי בי"ס במגמות הנ"ל.
יועדפו בעלי נסיון קודם בשטחים אלה.
תנאי שכר בהתאם לכישורים.
צנרים
לתפקידי אחזקה והקמה של מערכות צנרת במתקני תעשיה כימית.
הכישורים: רצויים בוגרי קורס בהדרכבות ו/או בעלי נסיון בעבודות צנרת במפעלי ייצור.
סודיות מובטחת
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון קודם למחלקת כח אדם ת.ד. 60 באר שבע.

ניקום מחשבים בע"מ
דרוש
מתכנת
מנוסה
עם נסיון של 3 שנים לפחות בתכניות מסחריות
וידיעת שפת ASSEMBLER
נא לפנות בכתב
בצירוף פרטים מלאים אל
ניקום מחשבים בע"מ
ת. ד. 23008 ת"א
NIXDORF COMPUTER

مكذا من الأصل

مكذا من الأمل

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

מפעל ידוע בתל־אביב
מחפש
פקיד
למחלקת
השווק

המעוניינים יפנו בכתב יד לת. ד. 14090 עבור מס׳ 20, תל־אביב.

שרטטות חשמל
בעלת נסיון לאחר שרות צבאי
מעוניינת במשרה אצל מהנדס פרטי באזור תל־אביב.
להתקשר: 03—840909 פרט לימי ששי ושבת.

דרוש/ה
שרטט/ת או הנדסאי/ת
למשרד לתכנון מערכות מזוג אויר
לפנות טל: 04־82464
ת. ד. 6353 חיפה

לחברת בנין ארצית
דרוש
מנהל עבודה
לאילת

רק מנהל עבודה עם נסיון של 5 שנים לפחות, יפנו בכתב עם פרוט נסיון לת. ד. 16411 ת"א.

תנאים טובים לאיש המתאים.
סודיות מובטחת

למוסד חינוכי
בסביבת חיפה
דרושים לקראת שנת הלימודים תשל"ג
1. מדריך חברה
2. אם בית
3. מדריך מרכז
אפשרות למגורים במקום.
לפנות ת. ד. 4496 חיפה, למס׳ 28615.

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה על משרה פנויה של:
מזכירת מדור (מדעית־מינהלית)
במכון רקח לפיסיקה — ½ משרה
מכרז מס׳ 154/72
תיאור התפקיד: הדפסת עבודות מדעיות בעברית ובאנגלית, ניסוח מכתבים, טיפול בתקציבים וחשבונות, ביצוע כל עבודות המזכירות של המדור.
דרישות התפקיד: ידיעת השפות עברית ואנגלית. השכלה תיכונית. י"—י"א בדירוג האחיד.
על המעונינים לפנות בכתב בצירוף תולדות חיים עד תאריך 18.6.72 אל: מחלקת כח אדם, קרית האוניברסיטה העברית, ירושלים ולציין על המעטפה „מועמד למכרז מס׳ 154/72".

תדיראן
למפעל התקשורת
בפתח־תקוה
דרושים: מסגרים
להקמת קונסטרוקציות מתכת
עבור מרכזות טלפונים
בוגר בי"ס מקצועי במגמת מסגרות. נסיון מקצועי 1—2 שנים במסגרות [illegible].
התפקיד כרוך בעבודה להקמה [illegible] של עד שנה וחצי במקומות שונים בארץ.
נא להתקשר החל מיום א׳ 11.6.72 טל. 918585 לקביעת פגישה.
סודיות מובטחת.

כור תעשיות מתכת בע"מ
מפעלי הנדסה וולקן, חיפה
דרושים:
1. מהנדס ייצור/מכונות
בעל נסיון של 5 שנים לפחות בתעשיה, לתפקיד בכיר במפעל בענף המתכת.
2. טכנאי ייצור
בעל ותק בענף המתכת לתפקיד בכיר.
3. טכנאי ייצור מתחיל
בפרטים נא לפנות למחלקת כח אדם במפעלי הנדסה וולקן במפרץ חיפה טל. 86—720082 או בכתב ת.ד. 10001.

גלמא בע"מ
מעבדות פרמצבטיות
כימיות תל־אביב
דרושים
תעמלנים רפואיים
הכישורים הדרושים:
גיל עד 35
נסיון בשטח התעמלנות הרפואית
עדיפות לבעלי הרכב
עבודה בעלת אתגר ועניין לאנשים המתאימים.
השכר בהתאם לכישורי המועמד.
לפנות בכתב אל ת. ד. 187 תל־אביב, או טלפון 56548.

סניף נתניה
שד׳ ויצמן 17, טל. 25828
דרוש טכנאי שרות לטלוויזיות
בעל נסיון בטלוויזיות מכל הסוגים ורשיון רכב.
תנאים טובים למועמד המתאים.
סודיות מובטחת
לפנות: לאיס תל־אביב:
טל. 3־2־259231 בשעות העבודה.
שרותי חשמל ואלקטרוניקה איס בע"מ

דרושה
טלפוניסטית
למרכזיה אוטומטית
עם ידיעות השפה האנגלית
על המעוניינות לפנות ל־ת.ד. 19, רמת־גן

פלד קבלנים ומהנדסים בע"מ
ת. ד. 10084 מפרץ חיפה
דרושים
1. מחסנאי עם נסיון בניהול מחסן כלי עבודה וציוד בענף המתכת.
2. רתך ארגון
3. מסגר
4. כרסם
להתקשר טל. 721059 — 726779
או בערב 243898 חיפה.

חברה גדולה העוסקת באופנה
מחפשת
תדמן־ית ראשי־ת
PATTERN MAKER
דרוש: ידע רב ונסיון [illegible].
נסיון בגזרות תעשייתיות.
תנאים טובים
מועמדים רציניים מתבקשים לכתוב לת.ד. 1736 ת"א, עבור מס׳ 30, בצירוף קורות חיים, נסיון וכו׳.
— סודיות מובטחת —

דרושה מפעילה
לאדו X — 7000
עם ידע בהנהלת חשבונות
לפנות לטלפון 741175, 748117

לבנק ישראל
בירושלים
דרושה
מפעילת טלקס
באנגלית
בעלת נסיון של שנתיים לפחות
השולטת גם בלשון העברית
מועמדות מתאימות יפנו ליחידת כוח אדם, בנק ישראל, ת. ד. 780, ירושלים, לשם קבלת טאלון אישי אשר יש להחזירו עד יום 20.6.72.

רהיטי ירושלים רים בע"מ
דרושה
* מנהלת חשבונות בכירה
בעלת נסיון של כ־5 שנים
רצוי נסיון במפעל תעשייתי
* מפעילה למכונת חשבונות ADDO X
נא לפנות למר [illegible],
ת.ד. 3405 ירושלים, טל. 02—523201

בבאר־שבע
דרושה מזכירה
לניהול משרד מסחרי
שליטה מלאה באנגלית ועברית — תנאי הכרחי
לפנות בכתב־יד לת. ד. 391 באר־שבע עבור „מזכירה"

דרושה
למשרד ליחסי ציבור ופרסום
מזכירה דו־לשונית
עברית שפת־אם, ידיעת אנגלית על בוריה ויכולת הדפסה מהירה בשתי השפות.
רק מועמדות עם נסיון רב הנתונים דלעיל מתבקשות לכתוב עם פרטים אישיים ונסיון קודם אל: יחסי ציבור, ת. ד. 1630, תל־אביב.

בנק
ברמת־אביב
מחפש
פקיד(ה) קהל או צעיר(ה) אחרי צבא שיוכשר לתפקיד הנ"ל.
העבודה ב־2 ימים בשבוע רצופה
ב־4 ימים בשבוע מפוצלת
מועמדים מתבקשים לפנות אישית לבנק אגוד לישראל בע"מ סניף רמת־אביב רחוב טאגור 32, בית מילמן טל. 417989.

דרוש
רכז תעסוקה
לבתי מלאכה שקומים למפגרים
במרכז הארץ
תיאור התפקיד:
אחראי לאתור ספקי עבודה
אחריות לויסות כמויות העבודה בין בתי המלאכה
אחריות להכוונת המדריכים של בתי המלאכה.
המועמד יצטרך להיות בעל רכב פרטי.
המעונינים יפנו אל ת. ד. 1260 ירושלים.

למפעל תעשייתי גדול
בשטח המתכת
דרושים:
* מהנדס בכיר
הנדסת מכונות — 10 שנות נסיון
* מהנדס ייצור ראשי
בוגר הטכניון
10 שנות נסיון בתעשיה
ניהול מחלקת הנדסת ייצור
מועמדים העונים על הדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב־יד בצירוף תולדות חיים ונסיון קודם לת.ד. 33011 ת"א בציון התפקיד.
— סודיות מובטחת —

ליחידת מיכון של בנק
בתל־אביב
דרושים
מבקרים
* השכלה תיכונית
* נסיון בהנהלת חשבונות בבנק עדיף
נקבניות
* בוגרות קורס נקוב
* עדיפות תנתן לבעלות נסיון בעבודה.
העבודה במשרות הנ"ל
הינה במשמרות
נא לפנות בכתב תוך ציון המשרה המבוקשת לת.ד. 1076, ת"א ולציין קורות חיים, גיל, השכלה ונסיון קודם.
סודיות מובטחת

הוועדה לאנרגיה אטומית
המרכז למחקר גרעיני,
נחל־שורק
דרושים
* מהנדסי מכונות
— לעבודה בתכנון וביצוע של [illegible].
* מזכירות/פקידות
— יוצאות צבא השולטות היטב בשפה העברית.
— בעלות נסיון בעבודה משרדית (כולל הדפסה).
— תושבות אשדוד, רחובות, ראשון לציון והסביבה.
* חניכות
— בנות 16—17 שנה.
— בעלות השכלה של [illegible].
— ידיעה טובה [illegible] בעברית.
• על המעונינים לפנות בכתב אל: המרכז למחקר גרעיני, נחל שורק דאר יבנה ולצרף פירוט קורות חיים.
סודיות מובטחת

דרושה
מפעילת נשיונאל 32
עם נסיון של שנה לפחות
לפנות טלפונית 58144 תל־אביב, לצבי.

Vil
וישיי־ישראל בע"מ
דרוש
אחראי
משמרת
לעבודה במפעל אלקטרוניקה
שעות העבודה 16.00 — 21.00.
מועמדים מתאימים יפנו אישית אל „וישיי ישראל בע"מ" תל־אביב רחוב האחים ממלאויטה 8, טלפון 39062.

לחברה מסחרית
בתל־אביב
דרושה
קורספונדנטית
אנגלית
למשרה מלאה
נדרשת שליטה מוחלטת באנגלית ובעברית
*
נא לפנות לת.ד. 1577 תל־אביב.
עבור „קורספונדנטית".

המוסד לביטוח לאומי
דרושה בירושלים
משפחה
לטיפול בנכה קשה
המרותק
לכסא גלגלים
הדירה חייבת להיות בקומת קרקע.
למשפחה המתאימה יינתנו תנאים טובים.
להתקשר לטלפון 233171—02, קו פנימי 27

האוניברסיטה העברית בירושלים
ביה"ס להקלאות ע"ש לוי אשכול — הפקולטה לחקלאות ברחובות
דרוש טכנאי למיכשור מדעי ביחידה לציוד
בין מחלקתי בפקולטה לחקלאות ברחובות
תיאור התפקיד: הפעלת ציוד ומיכשור מדעי למחקר ביולוגי וכימי בשיתוף עם חוקרי הפקולטה [illegible].
כישורים נדרשים: בוגר בי"ס מקצועי 4 שנתי במגמה אלקטרונית או כימית, או בוגר [illegible] עם נסיון קודם בהפעלת מיכשור מדעי למחקר.
הערה: התפקיד כולל תורנויות ועבודה בשעות אחה"צ.
הדרגה: ד׳—ג׳ [illegible].
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב עד ל־18.6.72 למזכירות הפקולטה לחקלאות ברחובות, ת"ד 12 רחובות, ולציין על המעטפה „מועמד למכרז מס׳ 174/72".

משרד העבודה
שרות התעסוקה
ב־15.6.72 תגיע לישראל קבוצה של אקדמאים מארה"ב במסגרת "[illegible] ועלה", המעונינים לעלות ארצה בחודשים הקרובים. מטרת ביקורם היא למצוא תעסוקה ההולמת כישוריהם.
להלן רשימת המבקרים:
1. מהנדס מכונות — [illegible]
2. מהנדס מכונות — בן 25, נסיון בתכנון — [illegible]
3. מהנדס מכונות — נסיון בביקורת [illegible]
4. מהנדס חשמל — פיסיקאי — [illegible]
5. מהנדס אלקטרוניקה — [illegible]
6. מהנדס אזרחי — 15 שנות [illegible]
7. פיסיקאי — [illegible]
8. חוקר [illegible]
9. [illegible]
מעסיק המעונין לראיין מועמדים מבין משתתפי הביקור — נא להתקשר עם המרכז לתעסוקת אקדמאים, מדור חו"ל טלפון 02־61141, 02־30997 קו פנימי 315.
המרכז לתעסוקת אקדמאים

מנהל בוגר טכניון
ומנהל עסקים
בן 37 עם 10 שנות נסיון נהולי מעונין בתפקיד עם אתגר
לפנות ת.ד. 16540 תל־אביב למס׳ 0990

לחברת יבוא גדולה
דרושה
מזכירה
כישורים דרושים:
נסיון של 3 שנים לפחות.
ידיעת השפה האנגלית על בוריה וידיעה טובה בגרמנית ועברית כולל הדפסה.
שעות העבודה 8.00—16.00
בדבר פרטים נא להתקשר טל. 614114 או 621132

לבנק בתל־אביב
דרושים
כתבנית עברית
פקידים
בוגרי תיכון עם ידע בהנהלת חשבונות
*
שעות העבודה 15.00 — 8.00.
*
לפנות לת. ד. 33125 תל־אביב ולציין קורות חיים, גיל, השכלה, שפות ומספר טלפון.
סודיות מובטחת

לחברת אמפא בת"א
דרוש
פקיד למחלקת ביקורת
רצוי בעל נסיון בנהול חשבונות.
על המעונינים לפנות למשרדנו הראשי בדרך פתח־תקוה 16, ת"א, למר פורה.

לחברת תעופה
דרושה
מזכירה עצמאית
בעלת נסיון, השולטת היטב באנגלית ועברית כולל ניסוח מכתבים והדפסה בשתי השפות.
נא לפנות עם פירוט תולדות חיים ונסיון קודם בעבודה לת.ד. 17199 תל־אביב.

דרוש
מנהל מכירות
בענף המזון
בעל נסיון, קשרים טובים עם בתי־קפה, קיוסקים, מכולות באזור תל־אביב.
בהצעות רציניות נא לפנות בכתב אל ת. ד 4397 ת"א עבור מנהל מכירות בענף המזון

דרוש
שרטט/ת למזוג אויר
חברה לתכנון וליעוץ למזוג אויר
מציעה עבודה בפרוייקטים מעניינים
לשרטטים השואפים להתקדם במקצוע
5 ימי עבודה בשבוע
נא להתקשר בשעות העבודה לטל. 244922

פדקו
פדקו ישראל בע"מ
למפעלה בהרצליה
דרושים
* מבקרי איכות
3—4 שנות נסיון בעבודות פח [illegible]
* חרטים
2—3 שנות נסיון בעבודות מדויקות
* מסגרי כלים
2 שנות נסיון
* פקיד תפ"י
בוגר בית ספר מקצועי
אחרי שרות צבאי
* טלפוניסטית
אחרי שרות צבאי
בעלת נסיון בהפעלת מרכזיה 3/9
נדרשת ידיעה בשפה האנגלית.
בפרטים נא לפנות ישירות למפעל בהרצליה רחוב משכית טלפון 930150 או בכתב לת.ד. 416 הרצליה
תנאי שכר ועבודה מעולים * סודיות מובטחת

אולפן עקיבא נתניה
מרכז ללמוד השפה העברית תרבות ישראל וידע העם
עולים, תיירים, ישראלים

משרד החנוך והתרבות
המחלקה להנחלת הלשון

לאולפן עקיבא דרושים:
1. מורים ללשון ולתרבות העברית — לקיץ תשל"ג (8 שבועות)
2. מורה ללשון ולתרבות העברית — לשנת הלימודים תשל"ג

התכונות הדרושות:
* נסיון בהנחלת הלשון ובהוראה באולפנים.
* ענין בבעיות קליטה תרבותית והרבותית תוך גישה אישית.
* כושר ונסיון בטפוח חיי צוותא ומפגש של צבור לומדים בעל רקע מגוון ביותר.
* נכונות להשתלב ולהשקיע רבות בחיי קהילית האולפן.
* שליטה בשפה האנגלית הכרחית, ידיעת שפות נוספות רצויה.

מורי האולפן הם עובדי משרד החנוך בדירוג ביה"ס העממיים.
עבודה אינטנסיבית ורבת ענין
סיוע במציאת מגורים במקרה הצורך
רק מועמדים העונים לדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב בלבד (פרוט קורות חיים בכתב יד) ולצרף המלצות לפי הכתובת:
אולפן עקיבא — חבצלת השרון
נתניה
— סודיות מובטחת —

למפעל תעשייתי גדול בשטח המתכת
באזור תל־אביב דרושים:
1. מכונאי אחזקה — בוגר בי"ס מקצועי, נסיון במקצוע
2. חשמלאי — [illegible] נסיון במקצוע
3. מנהל משמרת — [illegible]
מועמדים העונים על הדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב יד בצירוף תולדות חיים ונסיון קודם לת.ד. 33011 ת"א בציון התפקיד.
— סודיות מובטחת —

תמכון־Burroughs
דרושים
לעבודות פתוח בשטח המחשבים:
1. מהנדס אלקטרוניקה
בעל נסיון בתקשורת למחשבים (TELEPROCESSING)
2. טכנאי אלקטרוניקה
בעל נסיון בתכנון במעגלים מודפסים.
תנאים הולמים למועמדים המתאימים.
נא להתקשר לטל. 9—228174, קו פנימי 27, [illegible].
סודיות מובטחת

המרכז לתעסוקת אקדמאים

...בית בימה בת״א
דרוש
...ראי לארכיב
נא לפנות
...ה. 352 תל־אביב

דרוש
עוזר
למחסנאי
...צוי מפ״ס משוחרר מצה״ל
...תקשר 38316, 36630

דרושה
...קידה כתבנית
...ות עברית, אנגלית או צרפתית
בתנאים נוחים
לפנות לחברת „קר... ...פה" בע״מ, בנין ...ל שלום, קומה 22, טלפון 54397.

...דריכל צעיר
...הואר מבוגר ב... ...ה עסקים, עם הה... ...ת בכלכלת הבניה ...והיכנון עירב ...בהצע אחגר ...במשלב ידע זה
ת.ד. 1052/20051 תל־אביב.

דרוש
...הצן(ית)
...ד „הפארה"
דרך יפו ת״א 11
...טלפון: 56452/3

דרושה
...זר למנהל חשבונות
...אפשרי גם למשרה חלקית
בדבר פרטים נא לפנות
...אחים גולדשטיין
...לפון 725137 למוטי

...דרושים
...רטים
...דיוזיסטים
...סגר רחף
...בקר איכות
...פון 824369 ת״א

...למשרד הנדסי
א. בוקשפן — הראל,
דרושים
שרטטי קונסטרוקציה
(נסיון של 3 שנים לפחות)
להתקשר טלפונית 265109 — 265822.

לקיטנת גבעת השלושה
דרושים
...דריכי ילדים
...בוגרי צבא רציניים, עם נסיון בהדרכת ילדים ונוער.
...ת לקיבוץ גבעת השלושה בשעות הערב, ...רים יוסי קפס או יוחנן בלומנפלד.

...לבלק אנד דקר
...רח׳ מרדכי אנילביץ 50 ת״א
דרושים
מפיצים לכל הארץ
אפשרות לעבודה חלקית
...נהג מחלק צעיר
...נערה לעבודה משרדית
נא לפנות במקום או בכתב.

דרושים
...ודנטים ישראליים
...מלווים לקבוצות נוער מישראל ...סיורים באירופה לחודש אוגוסט
...שורים הדרושים:
...בהדרכת נוער, ידיעה טובה באנגלית, ...20 מינימום.
...ת בכתב באנגלית לת. ד. 4451 ת״א לרבקה.

החסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לחינוך ותרבות בגולה
מורי דרך
דוברי אנגלית
המעוניינים בתעסוקה בחודשים יולי אוגוסט מתבקשים להתקשר בהקדם לטלפון 225261 ירושלים, המדור להשתלמויות, בין השעות 9.00—14.00 או לפנות אישית למשרדי המדור רחוב המלך ג׳ורג׳ 45 קומה ה׳ חדר 50.

נוה אסבסט בע״מ
מפעל לייצור והרכבת בתים טרומיים מאסבסט
דרושים:
נגרי בנין מכל הסוגים
לפנות לטל. 669382/4, חיפה.

בתי זקוק חיפה בע״מ
בית הזקוק אשדוד,
לתושבי־אשדוד והסביבה!
אנו מציעים לך מקום עבודה במסגרת משפחת בתי הזקוק במפעלנו המוקם ונבנה באשדוד

* ## מחסנאים/פקידי אפסנאות
(5 מקומות)
הכישורים הדרושים:
השכלה תיכונית־מקצועית.
שליטה בעברית ובאנגלית (מונחים טכניים).
נסיון בטפול בכרטסת מלאי, מעקב הזמנות.
שמוש בקטלוגים וידיעה בניהול מלאי ממוכן.
נסיון בקבלת טובים ואחסנתם.

* ## מזכירה
הכישורים הדרושים:
שליטה בעברית ואנגלית, כולל הדפסה בשתי השפות.
נסיון של 3 שנים לפחות.

* ## כבאים (10 מקומות).
הכישורים הדרושים:
8 כיתות לימוד לפחות — עדיפות למועמדים בעלי רקע טכני.
ידיעה טובה בעברית.
יוצא צבא בעל כושר גופני מלא.
בעל רשיון נהיגה.
חובת מגורים באשדוד.

קורס הדרכה לכבאים בתנאי פנימיה בחיפה על חשבון המפעל.
פנה ללא דיחוי אל: מחלקת כח אדם, בתי זקוק אשדוד, טלפון 055—24404 ; 055—24405 ; 055—24406 ; 055—24407 ; ת. ד. 338, אשדוד.

עירית אילת
מכריזה בזה על משרה פנויה של
עובד/ת סוציאלי/ת
התכונות הדרושות: בוגר/ת ביה״ס לעבודה סוציאלית בעל/ת. תעודת עובד סוציאלי מוסמך. נסיון בעבודה מוניציפאלית.
דרגה בהתאם להכונות המועמד.
העיריה תעזור בהשגת דירה.
א. אזר, ראש העיריה.

עירית אילת
מכריזה בזה על משרה פנויה של
גזבר העיריה
כישורים דרושים: נסיון בניהול כספים מוניציפלי של 5 שנים לפחות, וכן השכלה מתאימה.
העיריה תעזור בהשגת דירה.
א. אזר, ראש העיריה.

משקיע הון צעיר
דרוש
לחברה מסחרית בעלת קשרים בינלאומיים
סכום ההשקעה:
500,000 ל״י ומעלה
*
בהצעות רציניות בלבד לפנות טלפונית 241824 ת״א או ת. ד. 11010, תל־אביב
עבור "משקיע הון"

משרד התקשורת
למרכז לשרותי מידע
דרושים
מפעילי מחשב
ליחידת המחשב הכוללת שני מחשבים גדולים עם תקשורת
הכישורים הדרושים:
● תעודת בגרות
● רצוי בוגר קורס תיכנות
המשרות הן בדרגה ח״ג מיכון קיימת אפשרות לקבלת קביעות תינתן הדרכה בתיכנות הפעלה ותכנה העבודה במשמרות
✱ פרטים נוספים ניתן לקבל במרכז לשירותי מידע, שד׳ הר ציון קרית המלאכה שביל הכרך 6 תל־אביב טל. 820181.

כור תעשיות מתכת בע״מ
דרוש
כלכלן בכיר
בוגר פאקולטה לכלכלה ומינהל עסקים 5 שנות נסיון בבדיקת פרוייקטים, הכנה וניהול כדאיות של פרוייקטים ומפעלים, ניתוחי מאזנים והשוואים של מפעלים.
על המעוניינים לפנות בכתב לת.ד. 1944 ת״א, למחלקת כח אדם.

לארדט חברה לבטוח בע״מ
דרושה
* # כתבנית פוליסות רכב
תועדף בעלת נסיון.
להתקשר טלפונית 614431 למר גוימן.

לחברת ביטוח
דרושות
כתבניות נשיונל
בעלות נסיון של שנתיים לפחות — רצוי בהנהלת חשבונות.
התנאים טובים למועמדות המתאימות.
נא לפנות בכתב יד בציון קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 1425 עבור מחלקת כח־אדם.
סודיות מובטחת

אם את מעונינת ללמוד
נקבנות
אנו מוכנים לקלוט אותך להכשרה לעבודה ביחידת מחשב של בנק באזור ת״א
המעונינות גם ללא הכשרה או נסיון קודמים
תגשנה הצעות מועמדות לת.ד. 1687 ת״א

„תבא" תעשיות בקרה אלקטרוניות בע״מ
רמת־גן
דרושים
למחלקת הפעלת מכשירים אלקטרוניים:
* ## טכנאי אלקטרוניקה
בעלי נסיון של שנתיים בתנאי מליכום.

למחלקת הרכבה:
* ## עובדים
בעלי נסיון בהרכבה היוחם מכשירים אלקטרוניים.

למחסן רכיבים אלקטרוניים:
* ## מחסנאי
או
עוזר למחסנאי
עם נסיון קודם ברכיבים אלקטרוניים או חשמליים. יתרון לבעל טמנע.

בא לפנות אישית לפי המען, דרך ז׳בוטינסקי 29 ר״ג, בין השעות 8.00—17.00 או טלפונית 732813; 734219

מפעל בתל־אביב
מחפש
פקיד
עם נסיון בהנהלת חשבונות
המעוניינים יפנו בכתב יד בציון קורות חיים ושכר נדרש לת. ד. 14090 עבור מס׳ 10, תל־אביב.

דרוש
עובד להדפסת משי
עם נסיון בהדפסת שלטים
לפנות: תעשית שלטים עבודי בע״מ, בני־ברק, טלפון 785058.

ביה״ס העל־יסודי השש־שנתי ע״ש ח. גרינברג — קרית־טבעון
דרושים לשנה״ל תשל״ג
1) מורה לפיסיקה ולמתמטיקה להכנה לבחינות הבגרות.
2) מורה לתולדות הקולנוע
3) מורה לשרטוט בנין
4) מדריך/ת גדנ״ע
פניות בצרוף פרטים אישיים מלאים, יש להפנות להנהלת ביה״ס.

דרוש טבח
לעבודה באולם חתונות
נא להתקשר 31457
בין השעות 12.00 עד 13.00

תעשית לבני נשים הגדולה ביותר באיטליה
„לבני פרינה"
לביח״ר החדש שלה בירושלים
דרושות
מזכירה כתבנית עברית עם נסיון של לפחות שנתיים בהדפסות, תיוק ועבודות פקידותיות
כתבנית אנגלית מנוסה (רצוי עם ידיעת איטלקית). קיימת אפשרות למשרה חלקית
פקידה כללית עם ידיעות בהנה״ח.
אפשרות ל־5 ימי עבודה בשבוע, שעות עבודה רצופות. רק בעלות נסיון לפנות לטל. 30469 ירושלים בשעות 13.00—16.00 ללאה.

למפעל תעשייתי
דרושים
לצורך הרחבה ופתיחת מפעל חדש עובדים בעלי נסיון, מסירות וידע:
מסגרי אחזקה
חשמלאי תעשייתי (ראשי)
הנדסאי מכונות
שרטט (מכונות)
מחסנאי טכני
פקיד טכני
עובדי ייצור
לעובדים כנונים ומתאימים — תנאים טובים.
המעונינים מתבקשים לפנות עם ציון נסיון קודם לפי הכתובת: מהנדס המפעל חיפה ת. ד. 1423.

למפעלנו
קרן־אלקטרוניקה
באשקלון
דרושים:
1. ## טכנאי אלקטרוניקה או אלקטרוניאים
עם נסיון בעבודה מעשית של שנתיים לפחות.
2. ## מסגרים
עם נסיון של שלוש שנים לפחות.
3. ## מסגרים עוזרים
בוגרי בית־ספר מקצועי או בעלי נסיון של שנה אחת לפחות בעבודה מעשית.
4. ## פחח לעבודות מדויקות
בעל נסיון של 3 שנים לפחות.
לעובדים המתאימים יינתנו תנאים טובים עם אפשרות קידום.
המעוניינים יפנו לקרן־אלקטרוניקה בע״מ, אזור התעשיה אפרידר—אשקלון, טלפון 051—4141.
תדיראן
תעשיות טלקומוניקציה ואלקטרוניקה בע״מ

עתודת המתנכים לתפקידי שליחות חינוכית בתפוצות של ההסתדרות הציונית העולמית בסיועו של משרד החינוך והתרבות — מחזור ב׳
דרושים
למחלקה לחינוך ולתרבות לגולה של ההסתדרות הציונית העולמית
מפקחים, מנהלים ומורים מוסמכים
בעלי ותק של שלוש שנות נסיון לפחות — דתיים, וכלליים, רצויים בעלי רקע מסורתי — ליציאה בשליחות לשנת הלימודים תשל״ד ואילך, כמפורסם בחוזר המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות מיוני 1972.
על המעוניינים לפנות למחלקה להשתלמות מורים במשרד החינוך (צ׳רניחובסקי 17, ת״א) או למחלקה לחינוך ולתרבות לגולה (ת״ד 92 ירושלים, בפירוט תולדות חיים.

A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION
אלביט מחשבים בע״מ
דרושים
★ ## מזכירה כתבנית עברית - אנגלית
שלוש שנות נסיון, בוגרת תיכון, בעלת נסיון ודיקנות בהדפסה.
★ ## פקיד/ה טכני/ת
בעל/ת נסיון וידע בפקוח, תכנון ומעקב על חמרים, נסיון בשטח האלקטרוניקה, שליטה בעברית ובאנגלית.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב עם תאור מלא של הרקע המקצועי למחלקת כח אדם — אלביט מחשבים בע״מ, ת.ד. 5390 חיפה.
— סודיות כלאה מובטחת —

למוסד ציבורי־ארצי
בתל־אביב
דרושה פקידה
בעלת נסיון ליום עבודה מלא 7.30—16.00
הכישורים המבוקשים:
השכלה תיכונית
3 שנות נסיון בפקידות
כושר הבעה בכתב ובע״פ.
הצעות בכתב יד יתקבלו עד 15.6.72
בת.ד. 11072 תל־אביב.

למפעל תעשייתי מעניין
באזור פתח־תקוה
דרוש
מנהל כללי
נא לפנות בכתב עם פירוט נסיון קודם המלצות ומשכורת מבוקשת לת. ד. 11010 תל־אביב, עבור "מנהל כללי"

לחברה לעמילות מכס
דרוש
* # עוזר למנהל מחלקת יצוא
— סיכויי התקדמות טובים למועמד המתאים.
נא לפנות בכתב בציון קורות חיים ונסיון לת. ד. 14241 תל־אביב, עבור מחלקת יצוא.

דרוש/ה
M. Sc.
מיקרוביולוגיה / אימונולוגיה
בעל/ת נסיון בעבודה עם חיות מעבדה
לעבודה אחראית מעניינת ועצמאית במחקר בחיפה
להתקשר 04—85756 — אחה״צ.

דרושים:
1) מנהל עבודה מעולה לאינסטלצית חשמל בתעשיה.
2) חשמלאים ונערים לחווט לוחות חשמל.
לפנות טלפון 30418 אחרי 18.00.

אגודת אכסניות הנוער (א. נ. א.)
לאכסניית הנוער „בית יציב" בבאר־שבע
דרוש מרכז פדגוגי
מועמדים בעלי השכלה על־תיכונית, כושר ונסיון רב בארגון והדרכת נוער יפנו בכתב בצירוף קורות חיים לאנ״א ת.ד. 1075 ירושלים (השכר ייקבע בהתאם לנתונים האישיים).

לחברה שווק מזון
דרוש מחסנאי אחראי
בעל נסיון וכשר. ארגון צוות עובדים
לפנות לת.ד. 33130 עבור מס׳ 15

דרוש
צלם אופסט
מונטג׳ר
תנאים טובים לאדם המתאים.
טל: 30524.

למפעלי מתכת קדמני בע״מ
דרושה מזכירה למנהל הכספים
היודעת הדפסה עברית ואנגלית
רצוי ידיעה בהנהלת חשבונות.
נא לפנות לת.ד. 258 עכו או טלפונית 04—913606

דרוש
מנהל עבודה
בעל נסיון רב בעבודות גמר
לבנין גדול במרכז תל אביב

טכנאי בנין
בעל נסיון של 5 שנים בחברה קבלנית
לפנות לת. ד. 33398 תל־אביב

דרוש
מדפיס מאלטילית - שמינית מנוסה
לעבודה קבועה
לפנות — טלפון 58869

דרוש:
פקיד להכנת משכורות
עם נסיון של לפחות 3 שנים וידיעה בהנה״ח.
בהצעות נא לפנות בכתב ל: ת. ד. 1708 חיפה 31000.

לחברת „משמר"
סניף תל־אביב
דרוש
עובד עם טילון
לעזרה בעבודות פקידות ושליחויות
נא לפנות לחברת „משמר", סניף ת״א, רח׳ בלפור 9.

הודעות לציבור

מכרז 76/72
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים
ביטוי ומשק

מוזמנות בזה הצעות מחירים למכירת 6 עגלות הרות להלב לפי הפירוט הבא:

	מס׳ העגלה	תאריך המלטה צפוי
1)	31225396	11.8.72
2)	31216951	25.8.72
3)	31216920	7.9.72
4)	31216923	13.11.72
5)	31216932	15.11.72
6)	31216954	19.11.72

את הנ״ל ניתן לראות במשק ההלב שבחוות המרכז בכל ימות השבוע בשעות העבודה. על הזוכה יהיה להוציא את הבקר בו זכה במכרז תוך 14 יום מיום קבלת המכתב על הזכיה.
במידה ולא יוציא את הבקר תוך פרק הזמן האמור יהיה חייב לשלם לממשלה סך של — .25 ל״י לכל ראש בקר לגבי כל יום של איחור בהוצאת הבקר כאמור, אולם אין באמור לעיל כדי למנוע מהממשלה מלמכור הבקר לאדם אחר, במקרה של איחור כאמור ולתבוע מהזוכה כל נזק שייגרם לממשלה בעקבות זה.
השקילה ומסירת הנ״ל תבוצענה בחוות המרכז — כיתר דגן בהתאם לנוהגים המקובלים.
על המציע להגיש את הצעת המחיר לכל ראש בנפרד.
על המציע להכניס את ההצעה במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום מכרז מספר 76/72 ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות, המחלקה לנכסים, בינוי ומשק, הקריה תל־אביב רחוב ד׳ בית מספר 10 ב׳ קומה ג׳.
על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 22.6.72 שעה 11.00.
משרד החקלאות שומר לעצמו את הזכות למכור את הבקר ליותר מגורם אחד
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

עירית אילת
אורט אילת
דרוש
מנהל בית ספר לחניכים
לשנת הלימודים תשל״ג.
כישורים מבוקשים: מורה־מדריך, רצוי הנדסאי או טכנאי.
מועמדים מתבקשים לפנות לאגף החינוך בעיריה.
א. אזר
ראש העיריה

למשרד פרסום ויחסי־ציבור
נדרשת סוכנת
הכישורים הדרושים:
כושר ביטוי ושכנוע הופעה נאה יוזמה ומרץ
הפניות על הדרישות יפנו בכתב לת.ד. 36392 ת״א.

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

הימים הללו

הוחל בבניית קיר המפריד בין גברים לנשים בחוף שרתון ב־ת"א. (מן העתונות)

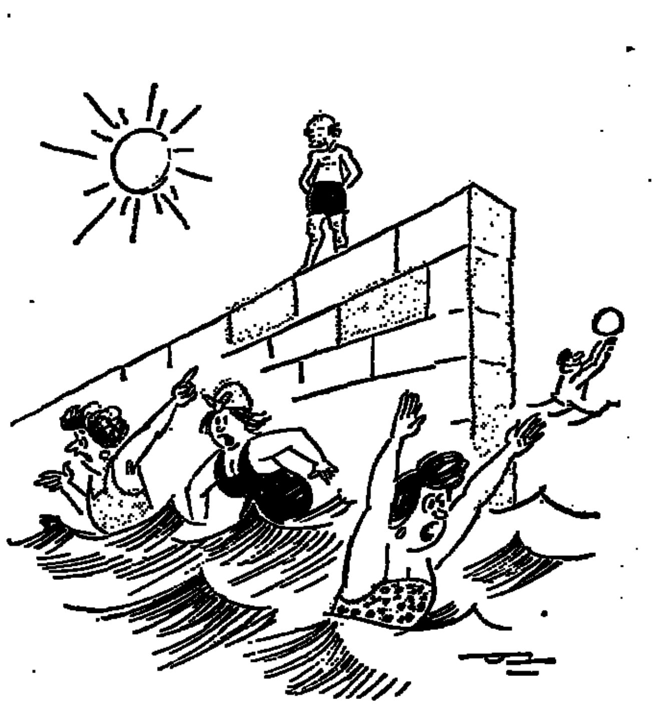

— גוואלד! גבר!!!

עדות האב

לפי הדברים שפורסמו ב„הארץ" ב־7.6 אמר שר הבטחון בגלי צה"ל בעניין גיורא נוימן, כי „הקושי אתו, שהוא אינו רוצה להישבע שבו־עת אמונים למדינת ישראל."

הרשוני להעיר: לא שמעתי, כי כל אזרח יתחייב להישבע אמונים למדינה. השבועה הנדרשת מגיורא היא שבועת אמונים של יוצאי צבא. „אם אינני טועה", אמר עוד שר הבטחון, „הוא אומר שהוא הרוב שכל הקמת מדינת ישראל היתה משגה."

אני, אביו, מעולם לא שמעתי מפי גיורא התבטאות כזו. אינני סבור שרגש הצדק מדריך את שר הבטחון כשהוא מייחס התבטאות כזו לאדם. ימים ספורים לפני שיעמוד למשפט. זהו לזות שפתיים („אם אינני טו־עה") והסיית דעת הקהל (ובכלל זה קהל — השופטים) נגד הנאשם.

„אינני חושב", אומר שר הבטחון, „שיכנס דרך לצבא, או לשחרר אותו. לשחרר אותו מהחוק."

החוק מדבר דברים ברורים על הסמכויות הנתונות בידי שר הבט־חון (סעיף 28 של חוק שירות הבט־חון) לשחרר אדם מן השירות. את הנימוקים לבקשה השיחרור רציתי להסביר לשר הבטחון פנים אל פנים. אך הוא לא היה פנוי לשמוע את דברי.

אדוארד נוימן
תל־אביב

מכתבים למערכת הארץ

אבק „נשר" מזיק לבריאות אנשי הסביבה

קראתי בעתונים כי סגן פרקליט המדינה קבע בטיעונו לפני בית־המשפט הגבוה לצדק כי לא הוכח שאבק „נשר" מזיק לבריאות תושבי חיפה.

בכל העולם מוכר האבק — כל אבק — כגורם מזיק לבריאות ולו רק בגלל הגירוי שהוא גורם לדרכי ה־נשימה. אולם אבק „נשר" מזיק גם כהיותו אבק מלט, שהוא חומר פעיל במיוחד. ידוע לכל כי מלט מרי בבואו במגע עם עור הידיים גורם לצריבת חורים בו. אבק המלט גורם אף הוא לצריבות ברקמות העדינות של דרכי הנשימה.

מעל לכל מהווה אבק „נשר", ול־מעשה כל אבק, נושא יעיל למולקו־לות גז הנספחות אליו. אם מולקולות אלה הן קרצינוגניות (גורמות סר־טן), הרי שהאבק הופך לגורם סרטן מסוכן יותר מן המולקולה הקרצינו־גנית עצמה. סכוייהן של מולקולות בודדות לשקוע על רקמת הריאות ו־להספח אליה קטנים ביותר ולעומת זאת סכוייו של גרגיר אבק לשקוע בריאות גדולים ביותר. מולקולות קר־צינוגניות שנספחו אל גרגיר אבק כזה מצליחות אז לפעול ביעילות על רקמת הריאות ולגרום לסרטן. ואמנם ידוע היטב כי במקום שבו מצוי אבק יחד עם גזים קרצינוגניים ומחלות סרטן הריאות ואמפיזמה גבוהות הר־בה יותר מאשר במקומות שבהם מצוי אבק לבד או גזים קרצינוגניים לבד.

בחיפה מתערבב עשן „נשר" עם הגז הקרצינוגני דו־תחמוצת־הגפרית הנפלט בכמויות עצומות מארובות חברת החשמל ועם גזים קרצינוגניים אחרים הנוצרים בכמויות גדולות ב־בתי־הזיקוק ובשאר המפעלים הכי־מיים באיזור התעשיה שבמפרץ. זה שנים כיסון „נשר" מכסה את חיפה מדי יום ביומו ושוקע עליה ועל הקריות הסמוכות. את העובדה כי ב־חיפה עולה אחוז מחלות דרכי ה־נשימה אצל ילדים פי 2 על זה שב־תל־אביב ופי 8 על זה שבירושלים, יש לזקוף בראש ובראשונה לחובתו של אבק „נשר", שהוא מזהם האוויר העיקרי בחיפה.

רוברט ציאס, מנהל הרשות למני־עת זיהום האוויר בלוס־אנג'לס, אחת הערים המזוהמות ביותר בעולם, הג־דיר את חיפה כ„עיר מסריחה הנר־אית כמו גיהנום". ואכן כזו היא חי־פה, גם אם עירייתה מתעלמת בעק־שנות מן האוויר המזוהם וגם אם נדמה לנבחרי הציבור שלה כי נקיון העיר פירושו רק נקיון הרחובות, כפי שמתברר מהשלטים הצבעוניים שעניינם נקיון העיר, אשר טרחו להציב במבואותיה.

גדעון כץ
חיפה

פגמים בדמוקרטיה

צודק חה"כ י. קרגמן בהללו מש־אלי־עם כנוגדים את הדמוקרטיה ה־אמיתית („הארץ" 1.6), אך האם ה־שיטה הייצוגית הנהוגה אצלנו כאפ־שרות הכרעה דמוקרטית, כפי שהוא דורש?

הרי אין לאזרח כמעט שום אפש־רות להשפיע על קביעת המועמדים שעליו לבחור בהם כנציגיו. הם נק־בעים בדרך כלל בחוג מצומצם של המפלגה שאין לציבור ואף לא ל־חברי המפלגה שליטה עליו. הבוח־רים אינם מכירים את הרוב המכריע של האנשים שהם נקראים להצביע בעדם, ואף אין להם שום אפשרות להעדיף אחד על פני השני בשיטה הנהוגה כאן.

גם הנציגים הנבחרים אינם רואים את עצמם אחראים כלפי בוחריהם. הכרעותיהם לרוב אינן מבוססות על „שיפוט מעמיק" או „ידיעה מקיפה", כפי שקרגמן דורש, אלא על תכתיב של ראשי מפלגתם.

האם דמוקרטיה „ייצוגית" זו אינה עשויה אף היא להתערער ברבות ה־ימים, גם בהתחשב בעובדה שדמו־קרטיה „אמיתית" אינה יכולה כלל להתגשם?

ד"ר פנחס רוזנבלום
חולון

לא אותו מילמן

בכתבה „הכסף הזדיף" מאת אלי־עזר לוין („הארץ" 2.6) מופיע קטע המתאר את עורך־הדין, שהופיע לפני ועדת ויתקון עם עו"ד רם כס־פי. בכתבה נאמר בין היתר כי אחד מעדיו אלה היה „ליאור חורב (מש־רד מילמן)".

הנני מבקש להודיע ברבים כי עו"ד ליאור חורב איננו עובד במש־רדי ואיננו קשור אתי בשום אופן אחר. הכוונה כנראה למשרד אחר שבעליו נושא שם דומה.

עו"ד דב מילמן
תל־אביב

תביעות מוגזמות של עובדי משרד התחבורה

בדאגה מדריכה עובדי משרד ה־תחבורה לפטור באגורות ריכוז רכב, להנות בהעדפי הנסיעות ברכבת, באניות צים ובמטוסי אל־על ולכל מיני הקלות אחרות.

אינני רוצה להתערב בקביעת גובה השכר של עובדים אלה. אולי מגיע להם שכר יותר גבוה מזה שבראשים לתבוע אותו. אבל אני חושב שאסור באופן עקרוני לשלב תוספת שכר בי־צורה פטור והנחות במסים, אגרות והוצאות אחרות, הנדרשים מכאר אזרחי המדינה.

אם עובדי המפלגה יתנהגו בשיטה זו, יגיע עוד מעט למצב בו יוכלו עובדי משרד השיכון לדרוש הקלות ברכישת דירה. עובדי משרד התק־שורת — הקלות בשירותי הדואר (הנחות על בולי דואר, חשבונות טל־פון, רדיו, טלוויזיה). עובדי משרד המשפטים ידרשו פטור מאגרות משפט, כלישום במאגר וכו', עובדי אגף מס הכנסה יוכלו לדרוש פטור ממס הכנסה, וגם עובדי משרד ה־חקלאות ומשרד המסחר והתעשיה יבואו כמה לדרוש הנחות. את ער בדי הלשכה לסטטיסטיקה תצטרך המפלגה לפצות על כאין באפשרו־תם לדרוש שום הנחות על המספרים והנתונים שהם רושמים או מעבירים בבהבב.

אלכסנדר שוהם
תל־אביב

הרחבת כביש בירושלם

ברצוני להגיב על הידיעה „8 מי־ליון במקום 1.7 מיליון" בענין הר־חבת כביש בקרבני בירושלים:

[illegible]

יצחק גרוסמן
דובר עירית ירושלים

כמבגים המתפרסמים ב־מדור זה עשויים להופיע ב־קיצורים המתחייבים מתוכ־נם ומשיקולים של חוסר מקום. יש לשלוח בכתב ברור, רצוי במכונת כתי־בה, ברווחים מולים בין השורות ועל צדו האחד של הנייר בלבד. עדיפות תינתן למכתבים קצרים. מכתבים בעילום־שם או ב־שם בדוי לא יתפרסמו, ורק במקרים יוצאים מן הכלל יודפסו מכתבים ש־שם כותבם יישמר במערכת. אין „הארץ" מחזיר מכ־תבים, ואין הוא מאשר את קבלתם או דחייתם.

ראיתי שמעתי

ח"י שנים ליע"ל

ארגון יע"ל של בית־החולים הדסה בירושלים חגג השבוע ח"י שנה לקיומו. הארגון הוקם בשנת 1954 וכבר אז היו בו 70 חברות.

היום מונה ארגון יע"ל 500 נשים ועוד 150 נערות ונערים. פעולת יע"ל נעשית כולן בהתנדבות. בבית־החולים כפעילות נשות יע"ל במחלקת הילדים, מבקרות לחולי ... [illegible]

[illegible]

מדוע נעול בית־השימוש הציבורי

[illegible]

הכלב הנעלם

[illegible]

אוניברסיטה בר־אילן

לכנס של ראשי רשויות מקומיות ועובדים קהילתיים

[illegible]

12.45 [illegible]
13.30 [illegible]
15.00 [illegible]

הידעת כי

עובדי משרד הבטחון
נהנים מהנחה ניכרת
מדמי המנוי
ראה מודעה בעתון בעמוד 2

הארץ

הוצאת „מערכות" צבא הגנה לישראל

הופיע

שלושה ימי קרב

מאת שלום־סטיפן גראייק

ממסר מקורי על מלחמת המיסו היהודי בוארשה, שנכתב ע"י אדם שהיה שותף לכל תאי הפעולה המחתרתית וההגנתית, ולקח בהם חלק פעיל ומרכזי, ואין ספק כי ייקרא בעניין רב. בספר פרקים על פעולת המחתרת היהודית, שהביאה להתמרדות הנוער היהודי כנקמה על רצח המוני של בני העם, מתוך החלטה נחושה למות בכבוד, כבני־אדם, ולגבות מחיר גבוה על חייהם. הדבר הוגשם במרד הגיטו בוארשה בימי ניסן תש"ג.

מחיר — 6.10 ל"י

להשיג בחנויות ספרים, שקם ובבית ההוצאה

משרד הבטחון — ההוצאה לאור

תכנית שבועית

הנהלה

היום יום שני 9.6, בשעה 8.45 בבקר, ישיבת הנהלת המפלגה, בבית המפלגה ה־ליברלית בת"א, קומה ה', ב־אולם „בירנבאום".

חוג עולי דרום־אמריקה

הערב 9.6, בשעה 9.00, מסי־בת עולים חדשים ותיקים בהשתתפות עו"ד יצחק בר־כן — יו"ר מזכירות מרחב ת"א—יפו, בבית ד"ר חיים ושריה סבקבה, רח' עגל 6, בבלים.

נצרת

היום יום שני 9.6, בשעה 1.00 בצהריים, פגישה עם פע־ילים, בביתו של מר נסים, בהשתתפות מר זאב ברבי — מנהל מחלקת הארגון הארצית.

מרחב תל־אביב—יפו

ביום ראשון 11.6, בשעה 7 בערב, פגישת נציגי אזורי מרחב ת"א, דרום ת"א יפו, בהשתתפות מר חיים סלפבר — יו"ר הנהלת הארגון, המבק בבית המפלגה הליברלית בת"א, קומה ה'. הפותח: מר באיר הורבטו — מזכיר המרחב.

הדור הצעיר — מרחב ת"א—יפו

ביום ראשון 11.6, בשעה 7 בערב, פגישת הנהלת הדור הצעיר, בבית המפלגה בת"א, קומה ה', בהשתתפות מר ראובן יוסלה — יו"ר הדור הצעיר.

רמת־גן / ועדת ארגון

ביום ראשון 11.6, בשעה 7.30 בערב, ישיבת ועדת הארגון, במועדון הסניף, רח' ביאליק 42, ר"ג.

טבריה

ביום ראשון 11.6, בשעה 12.30 בצהריים, פגישת פעי־לים דתיים באזור טבריה, בהשתתפות מר זאב ברבי.

כפר־סבא

ביום ראשון 11.6, בשעה 7 בערב, התקיים פגישת פעי־לים, בביתו של מר ישראל ... בהשתתפות [illegible]

אגוד יוצאי מרכז אירופה / מרחב ת"א—יפו

ביום ראשון 11.6, בשעה 8 בערב, [illegible]

גדרה

ביום שני 12.6, בשעה 3.00 אחה"צ, התקיים פגישת פעי־לים בהשתתפות מר אברהם ברזנבסקי.

מזכרת־בתיה

ביום שני 12.6, בשעה 4.00 אחה"צ, תתקיים פגישת פעי־לים על מזכרת־בתיה — ב־גדרה, בהשתתפות מר אבר־הם ברזנבסקי ומר זאב בר־בי.

המרכז / ארגון נשים

ביום שני 12.6, בשעה 5.00 אחה"צ, בקפה רוליית, קומה ב', הרצאת ד"ר ישראל כץ — מנכ"ל בטוח הלאומי, על ה־נושא: „בעיות הבריאות ביש־ראל", המנחה: גב' תולדה ספיר.

מרחב תל־אביב—יפו

ביום שני 12.6, בשעה 5.00 אחה"צ, בבית המפלגה, קומה ה', מתכנסת לישיבה המסיבה הליברלית בעיריית תל־אביב־יפו.

הסיעה מתכנסת בשעה 6.00 בערב, באותו מקום.

הועדה לתכנון פעולת שליד מועצת ההסברה

ביום שלישי 13.6, בשעה 10 לפנה"צ, תתקיים ישיבת ה־ועדה לתכנון פעולות, בבית המפלגה הליברלית, קומה ה', חדר מס' 403.

חיפה / ארגון נשים

ביום שלישי 13.6, בשעה 5.30 אחה"צ, ישיבת הנהלה בבני־ין המפלגה בחיפה, רח' הנ־ביאים 32.

[illegible] 18.6.72, בבית המפלגה, רח' הנביאים 32. [illegible]

קרית טבעון

ביום שלישי 13.6, בשעה 7 בערב, תתקיים פגישת פעי־לים בקרית־טבעון, בהשתתפ־ות מר ישראל [illegible] גרבי.

זכרון־יעקב

ביום שלישי 13.6, בשעה 7.30 בערב, יתקיים כנס הסברה בזכרון־יעקב [illegible]

תא בעלי מלאכה / בעקרים

ביום שלישי 13.6, בשעה 8 בערב, ישיבת ועד התא בני־[illegible]

ועדה מוניציפלית / באר־שבע

ביום שלישי 13.6, בשעה 6.30 בערב, ישיבת הועדה המוני־ציפלית [illegible]

מועצה מוניציפלית

ביום חמישי 15.6, בשעה 1.00 בצהריים, [illegible]

חיפה — סניף הר־הכרמל

ביום חמישי 15.6 [illegible]

רמת־גן

ביום חמישי 15.6, בשעה 7.00 בערב, [illegible]

ארגון נשים ליברליות רמת־גן

ביום חמישי 15.6.72 בשעה 8.00 בערב, [illegible]

פנקייק 21

21 סוגי פנקייק שונים
עם אגוזים, גלידות,
פירות, קצפת
ועוד ועוד
קפה חינם
ללא הגבלה

בפונדק העוף
חיפה
רחוב הנביאים 20

ברמת־חן
חצי דונם
למכירה
לבנית קוטג'
סלון + 4 חדרים
פרטים בטלפון 749323—03.

התאחדות בעלי מלאכה ותעשיה זעירה בירושלים

אהב את המלאכה

נותרו למכירה

מספר מצומצם של אולמות לתעשיה בקרית התעשיה המוקמת בעטרות בשטחים 800 ממ"ר ו־400 ממ"ר בגובה 4.20 מ' ועומס התיקרה 1000 ק"ג. כמו כן מספר מצומצם של יחידות לבעלי מלאכה

על המעוניינים
לפנות:

חיים לופטמן
חברה קבלנית לעבודות בנין בע"מ
טלפון 226886־02, עד 2.30 אחרי־הצהריים
ובשעות הערב: טלפון 523759־02, ירושלים

בירושלים
בבנין גנרלי
למסירה בדמ"פ
חנות + גלריה

רח' שלומציון המלכה 1, לוהר, לפנות בבקר.

בלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

דרוש
פקיד בכיר
למפעל התעשייתי בירושלים
עם ידע בהנהלת חשבונות
הדרוש מהרה.
מעוניינים עם נסיון רב בא לכתוב תוך ציון הכישורים בעבודה
עבור מס' 30
ת.ד. 2160 ירושלים.
משכורת גבוהה מובטחת.

דרוש/ה
נער/ה
לפני צבא
לעבודה במשרד.
נסיעות והידיות.
לפנות לעדנה 242331
אי. הי. פ.
רח' פרישמן 9 ת"א.

למפעל מזון מודרני ברחובות
דרוש
מהנדס אחזקה ותכנון
לריכוז אחזקה שוטפת ותכנון של המפעל, תכנון והקמת מתקנים חדשים.
הכישורים הדרושים:
נסיון כלל 3 שנים בעבודת דומה. דרגה מוצעת בהתאם לכישורים ולנסיון.
נא לפנות לת.ד. 2136 תל־אביב „עבור מהנדס אחזקה".
סודיות מובטחת.

דרושים
1. אדריכל מתכנן ערים.
2. שרטט טכנאי בנין ערים.
למשרד אדריכל השמשוני
טל. 257514 ת"א.

בחברה דרושה
• פקידה כללית
עם נסיון בעבודה עם קהל
לפנות בטלפון 22668—063

החברה הממשלתית לתיירות
דרושה מזכירה
עברית, צרפתית, אנגלית
(רצוי גם גרמנית)
בעלת נסיון בכל עבודות המזכירות.
לפנות בכתב עם פירוט נסיון ותולדות חיים אל: החברה הממשל־תית לתיירות, רחוב הרברט סמואל 2, ירושלים,
טלפון: 3—221421

מורה להסטודיה (B.A. + תעודת הוראה + נסיון הוראה) מקצועית
בשנת הלימודים תשל"ג בחצי משרה בכתות ז', ח', ט', י' בחיפה או בסביבה
לפנות: ת.ד. 274 חיפה

עירית דימונה
מכרז 32/72
עירית דימונה מודיעה בזה הארכת מכרז מס' 32/72
מדריך מקצועי
לנגרות ומסגרות
הדרגה: דרוג מדריכים מקצועיים.
תאור התפקיד: הדרכת הנערים בהכשרה הבסיסית במקצוע, הקניית הרגלי עבודה ונקיטה הזוב לעבודה כפיים.
אחריות התקנת ותקינה של בית המלאכה וכו' העבודה.
דרישות המשרה: השכלה של 10 שנות לימוד בצירוף הכשרה מקצועית כתאימה ונסיון של שנתיים לפחות בעבודה המקבילה או הדרכה מקצועית.
הצעות יש להגיש בצרוף תולדות חיים בדואר רשום אל מזכיר העיריה.
התאריך האחרון להגשת הבקשות הוא יום ששי ... בתמוז תשל"ב (23.6.1972).
יצחק פרץ, ראש העיר

מוסד כלכלי בטבריה
מחפש
מנהל חשבונות עצמאי
לפנות ת"ד 182 טבריה
טל. 22316—067.

בשל הרחבת הייצור במפעל אופנה ידוע בתל־אביב
דרושים עובדים לקונפקציה:
• תופרות למכונות תפירה רגילות
• תופרות למכונות אוברליק
• תופרות למכונות תפר בטחון (אוברלוק)
• תופרות ללולאות
• עוזרות לחדר גזירה
— משכורת טובה ופרמיות לעובדים המתאימים! —
נא לפנות ל־גירקולי בע"מ, רח' הובה והגדל 20 תל־אביב (פינת מרחוב הבבגר 38), 2 תחנות אוטובוס מהתחנה המרכזית, טל. 36962 או 32411 לבר קולידי.

דרוש
מציל בריכה
למחנה נוער בחודשי הקיץ בסביבות ת"א
(מגורים במקום)
לטלפן 248261 ת"א קו פנימי 52

הסתדרות מדיצינית הדסה
מודיעה על המשרות הפנויות הבאות:
1. פקיד אפסנאי (72/24)
תאור התפקיד — פקח על קבלת ציוד בדיקה ומסירה. ניהול מרשם ציוד ... [illegible]
דרישות התפקיד — השכלה של ... [illegible]
2. כתבנית אנגלית (72/19)
דרושה כתבנית אנגלית־עברית, [illegible]
[illegible] אבני כה ארם, ת.ד. 499, ירושלים.

דרושים
טכנאי טלוויזיה
בעל נסיה עם ישיון נהיגה.
מחסנאי טכני
בעל ידע האלקטרוניקה בעל נסיון קודם.
נא לפנות לטלפונים: 641100, 640808
חיפה.
החברה הגדולה בישראל לשרותי טלוויזיה
עשרון
חיפה • תל אביב • ירושלים

עירית דימונה
מכרז 31/72
עירית דימונה מודיעה בזה על
הארכת מכרז 31/72
מנהל מפת"ן
[illegible]
יצחק פרץ, ראש העיריה

הכל בכל בלוח
בלוח הכפול

בחור רציני ואחראי
[illegible]

דרושה מזכירה
אשה אחראית
(עד גיל 30)
[illegible]
15.00—7.00
פרטים בטלפון
(16 אחרי) 04—523849

למפעל בסביבות רמת־גן
דרושים:
* מסגרים
* רתכים
* מסגרים מכוניים
* משחזן
[illegible]

PHILCO
זה ממש אוצר
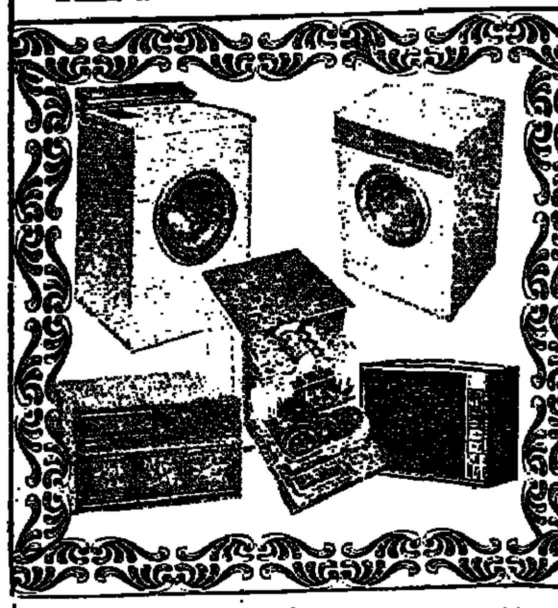
* מכונות כביסה * טלוויזיות * מכונות יבוש
* מדיחי כלים * מזגני אויר תוצרת ארה"ב
פילקו תמיד באיכות עולמית
PHILCO
איזור התעשיה בת־ים, רח' הסוללים 9, טל: 86 01 11

שבוע של נייר חדרה

בשוקי ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

השבוע שחלף בשוק המניות ה־ישראלי עמד בסימן מניות מפעלי נייר חדרה. ביום ה' שעבר עמד שער המניה בתל־אביב על רמה של 275. אתמול נסגרה על 572, לאחר שבאמצע המסחר הגיע לשיא של 580. תוך שבוע אחד עלתה ה־מניה ב־300 נקודות או קצת ל־מעלה מ־100%.

בעליה מסחררת כזאת עדיין לא הורגלו אנשי הבורסה בתל־אביב ואין פלא שראשי רבים נסתחררו למראה התופעה. יצויין מיד, כי ב־אקלים השורר בשוק המניות ה־ישראלי קשה להבין שהיו נוצרות עליות כה חזקות בשער מניה מסו־יימת. לגבי נייר חדרה נתאפשר הדבר משום שמניותיה רשומות ב־בורסה האמריקאית שבניו־יורק. ה־מניות הישראליות נסחרות שם ב־יחידה של 10 ולכן שינוי המחיר למניה בדולר אחד או דולרים אחדים הינה תופעה שכיחה אלא שבמקרה כזה כל דולר פירושו ב־ארץ 42 נקודות. כדאי עם זאת לז־כור כי לפי שיטת המסחר בארה"ב מניה שנסגרה יום קודם לכן לפי שער מסויים יכולה להיפתח למח־רת היום בהפרש של שנים שלו־שה דולר בקלות, לשני הכיוונים.

בינתיים הספיקה חב' נייר חדרה לעורר את הבורסה הישראלית מן התרדמה שלה. לקראת סוף השבוע גברו העליות ואתמול שררה כבר אוירת גיאות מובהקת: המחזורים גדלו מסיבוב לסיבוב, הביקושים היו לסימן ההיכר של המסחר וה־עליות בשערים היו חדות. הדבר השתקף גם בהיקף המחזורים היו־מיים (מיליוני ל"י):

	בבורסה	מחוץ לבורסה
יום א'	3.0	1.2
ב'	2.0	7.4
ג'	2.2	4.2
ד'	2.6	2.3
ה'	3.4	

פירוש הדבר כי בממוצע נסחרו בין כתלי הבורסה מדי יום מניות בהיקף של 2.6 מליון ל"י. זה מח־זור גדול למדי. המחזורים מחוץ לבורסה קשורים בהנפקת אמיסיית הזכויות של בל"ל.

השבוע חודש בבורסה המסחר בדולרים נתי"ד. הגורם הישיר לכך קשור בהנפקת אמיסיה של אג־רות חוב נקובות בפרנקים שווי־צריים על ידי חברת החשמל. ה־שער עלה ל־4.30 ל"י אך נסוג אתמול. ירד שוב באגורה אחת, ל־4.26 ל"י לאחר מחזור בסך 60,000 דולר. בשוק השחור הגיע הדולר לשער ממוצע של 4.50 ל"י. מחיר הזהב טיפס בסוף השבוע לרמת שיא של כ־8,800 ל"י הק"ג.

6% דיבידנד ו־10% בונוס בעסיס

חברת עסיס הודיעה אתמול, כי תחלק לבעלי מניותיה דיבידנד ב־שיעור 6% ומניות הטבה בשעור 10% בגין 1971.

(שערי ניירות הערך בעמ' 16)

מדד שערי מניות בבורסה התל־אביבית

100 — 31.3.67

	8.6.72	7.6.72
מדד כללי	235.45	232.34
כספים וביטוח	184.80	184.03
מקרקעין	228.46	225.55
תעשייה ומסחר	354.21	346.38
חברות להשקעה	194.04	191.14
חברות נפט	214.37	208.27

עיריית ירושלים משלמת רבבות לירות בעד איכסון דיירי הבית הרעוע ליד הכותל

מאת גדעון אלון
סופר „הארץ" בירושלים

עיריית ירושלים שילמה עד ה־60 אלף ל"י בעד איכסונם ב־מלון של 60 דיירי הבית ה־רעוע מעל הכותל הקטן, בהמשך החומה המערבית של הר־הבית. דיירי הבית הרעוע פונו לבתי מלון בעיר העתיקה ובבית הגינה ב־1 ב־מרס ש.ז. בעקבות הצינת ארבעת ...דים בכותל הקטן, על פי הח־לטה של ועדת השרים לעניני ירו־שלים.

דובר העיריה, מר יצחק גרוסמן, אמר כי העיריה משלמת 5 ל"י ללי־נה ו־5 ל"י למזונו של כל אחד מה־דיירים בבתי המלון. ועדת השרים לעניני ירושלים התחייבה לשאת ב־הוצאות אלה. לדברי השלמו עבור ... הזיהוק בחוץ לבנין דפתה כת־...נים לשפץ את פנים הבית.

סופר „הארץ" נודע, כי שר־המש־פטים, מר יעקב שמשון שפירא הב־טיח לדיירים שהם יוחזרו לדירותי־הם לאחר שישלמו השיפוצים. גם ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק, התחייב בכתב שיוחזרו לבתיהם עם גמר השיפוצים, שבהם נושאת המ־משלה.

יש לציין כי על פי התכנון הרא־שון עמדו הדיירים לשוב לבתיהם כעבור חודש, אולם על אף שחלפו יותר משלושה חודשים — לא ברור מתי יוכלו לשוב.

נודע כי שר הדתות ד"ר ורה־הפטיג שלח באחרונה מכתב לשר־המשפטים ובו נאמר בין השאר: „ס־בורני כי יש לציין מחדש בענין החז־רת הדיירים. לדעתי יש לתת להם דיור אלטרנטיבי טוב יותר ולא ל־החזירם למיבנה שאין בשום אופן אפשרות להתאימו למקום מגורים ב־אות. אם עדיין לא הורסים את ה־בית, יש לפתות להשאירו ריק ללא דיירים".

סימפוזיון בין־לאומי על חינוך מיני ייערך בת"א

מאת סופר „הארץ" לעניני בריאות

סימפוזיון בין־לאומי על חינוך מיני שיימשך חמישה ימים, ייפתח ב־3 ביולי בתל־אביב.

בסימפוזיון ישתתפו — בנוסף ל־רופאים, מחנכים, פסיכולוגים, סוצ־יולוגים והורים, גם צעירים בני 17—18 שירשו להעלות את האס־פקטים הקשורים לבעיות אלה, ב־חופשיות מוחלטת.

נושא מרכזי בסימפוזיון שבו יש־תתפו כ־100 אורחים מחוץ־לארץ, בצד 250 מישראל, יהיה התבגרות הפיסית הרגשית של בני נוער.

לדברי הועדה המארגנת, המורכ־בת מד"ר צ. חינר וד"ר מ. לנצט, יהיה זה סימפוזיון ראשון מסוגו ב־עולם, כיוון שעד כה נדונו בעיות החינוך המיני במסגרת כינוסים גני־קולוגים או פסיכולוגים בין־לאו־מיים.

במלאת שנתיים „למסע המצצים" בבריה"מ, נערכת שביתת הזדהות עם העצורים, בכניסה ליד ושם בירושלים.

גיל חציוני גבוה לתלמידי אוניברסיטת תל־אביב

77% מהסטודנטים לא עובדים

מאת סופרת „הארץ" לעניני חינוך

94% מהסטודנטים הלומדים ב־אוניברסיטת תל־אביב בתשל"ב הם תלמידים מהמניין ו־84% לו־מדים בתכנית לימודים מלאה — מסתבר מפרסומי השנתון הסטא־טיסטי של אוניברסיטת תל־אביב, המעודכן עד אפריל 1972. השנ־תון פורסם השבוע ונמסר במספר עותקים מצומצם לראשי האוני־ברסיטה.

מהשנתון מסתבר כי הגיל החציו־ני של בנים הלומדים לתואר ראשון הוא 24 ושל בנות 22. הגיל החציו־ני של תלמידי תואר שני 27 ושל תלמידי תארים אחרים 30 לגבי בנים ו־28 לגבי בנות. הגיל החציוני הכללי הוא 23. 1204 תלמידי תואר ראשון הם בני 26—39 ו־151 תלמידים בני 40—74. עוד מסתבר כי 30% מהמו־עמדים לתואר ראשון ו־5% מהמו־עמדים לתואר שני נרשמו אשתקד מיד עם גמר השירות או תוך כדי השירות. 20% נרשמו לתואר ראשון לאחר השחרור ו־60% לתואר שני. 3% היו עתודאים, 5% טרם שרתו, 3% משרתים קבע ו־17% פטורים משירות בצה"ל.

75 מתלמידי התואר הראשון ב־תשל"ב ו־80% מהמועמדים גרים ב־מחוז תל־אביב המרכז. בקרב תל־מידי שנה א' אותו 86% הגרים במחוז זה. 9% מהלומדים ו־13% מהמועמדים גרים במחוז חיפה והצ־פון. 2% מהתלמידים ו־3% מהמועמ־דים גרים במחוז הדרום.

יותר ממחצית מתלמידי התואר השני (65%) הם בוגרי אוניברסיטת תל־אביב, 15% בוגרי האוניברסיטה העברית ו־9% בוגרי הטכניון. המקור העיקרי של תלמידי האוניברסיטה (75%) הם בוגרי מוסדות עיוניים, 20% עברו לתל־אביב ממוסדות אח־רים להשכלה גבוהה ו־7% למדו ב־מוסדות גבוהים בחוץ לארץ. רוב תלמידי הפקולטות רוח, חברה ומש־פטים למדו בעיוניים במגמות הומ־ניות ותלמידי הפקולטות טבע ורפואה הם ברובם בוגרי מגמות ריאליות. עם זאת 33% מתלמידי הפקולטה ל־טבע ו־45% מתלמידי בית־הספר ל־רפואה אינם בוגרי מגמות ריאליות.

אחד הממצאים המעניינים של ה־שנתון קובע כי 77% מהתלמידים החדשים בתשל"ב הצהירו בראשית שנת הלימודים, כי לא יעבדו במשך השנה — 75% מתלמידי הפקולטה ל־מדעי הרוח, 80% מהפקולטה למדעי החברה ו־87% מהפקולטה למדעי ה־טבע. 4% מהתלמידים הצהירו שיעב־דו עבודה חלקית ו־19% עבודה מל־אה. בסך הכל למדו השנה באוניבר־סיטה 10,639 סטודנטים ובנוסף לכך 4,690 תלמידים בהליכי סיום, משתל־מים, תלמידי תואר שלישי ותלמידי מסגרות מיוחדות.

הח"כ גדעון פת ביקש כינוס דחוף של ועדת הכנסת, לדון בהש־דות על שוחד במינהל יפו של עמי־דר.

חוסל סכסוך העבודה בתנובה בבירה

חלוקת החלב — כסדרה

מאת סופר „הארץ" בירושלים

15 עובדי מחלקת מילוי החלב במחלבת תנובה בירושלים, חזרו אתמול בבוקר לעבודה תקינה. סכסוך העבודה חוסל בהתערבותה של מזכירות מועצת פועלי ירוש־לים ובהשתתפות נציגי ועד ה־...

בישיבה אתמול אמר חבר מזכירות הסתדרות הפקידים, מר נפתלי ש־טורם, כי עובדים מבקשים להגיע ל־הסדר עם ההנהלה לפיו לא תיפגע הכנסתם כתוצאה מהפעלת השיטה של שיווק חלב בשקיות פלאסטיק במקום בבקבוקים. מר שטורם הציע שתוקם ועדה שתבדוק את הסיבות לסכסוך ותמליץ על פתרון תוך 10 ימים. נציגי העובדים וההנהלה קיב־לו את הצעת התווך.

נמצאה שיטה לסילוק מרירות ממיץ הדרים

מאת יהודה אריאל, סופר „הארץ"

מחקר לזיהוי ולסילוק חומרים הגורמים למרירות במיץ תפוזי שמוטי, שבעבר גרם להוצאות־יתר בהפקת המיץ (על ידי ער־בובו במיץ של פרי מאוחר יו־תר), הביא לפיתוח שיטה תע־שייתית להפחתה של עד 50% מ־מרירות המיץ בתחילת העונה — על כך נמסר על־ידי מינהל המחקר החקלאי מכון וולקני.

השיטה פותחה בעקבות מחקרו של מר א. לוי מהמחלקה לטכ־נולוגיה של מזון במינהל המחקר החקלאי בשיתוף עם ד"ר פ. שמרון מבית החרושת יפאורה ברחו־בות. השיטה החדשה נוסתה ב־משך שתי עונות והידע שנרכש עומד עתה לרשות כל המפעלים המעבדים פרי הדר.

(ע). תושב חיפה שנעצר לפני כשבוע כחשוד ברצח סוכן מפעל ה־פיס, שוחרר אתמול ממעצרו, לאחר שהמשטרה לא גילתה הוכחות נגדו.

נציגי ל"ע שוקלים פרישה מהקואליציה בעיריית חיפה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

שני הנציגים של סיעת ל"ע ב־מועצת העיריה בחיפה, שנעדרו ב־אורח הפגנתי מישיבת התקציב ביום ד', שוקלים פרישה מהקואליציה. הם טוענים, שאין טעם להיות שו־תפים בהנהלה בעת שאין מתייעצים אתם לגבי בעייה כלשהי ולאחר ש־המערך לא שיתף אותם כלל בדיונים על העלאת המסים העירוניים.

נתבדה חשש לגבי מטוס סוויס־אייר

(ע). אמבולנסים ומכוניות הכיבוי הוזעקו שלשום בחצות להיות נוכ־חים בעת נחיתת מטוס סוויס אייר שהגיע לארץ.

קברניט המטוס הודיע על נוסע חשוד הנמצא במטוסו. לאחר הנחי־תה, הקיפו אנשי משמר הגבול את המטוס. הנוסעים נבדקו אחד אחד, וכן נבדק מטענם. לאחר שהתברר שהחשד לא היה מבוסס, הועברו כולם לבית הנתיבות, עברו את ה־מכס ויצאו מן הנמל.

מודנמרק לביתך
— רהיטי סקנדינביה
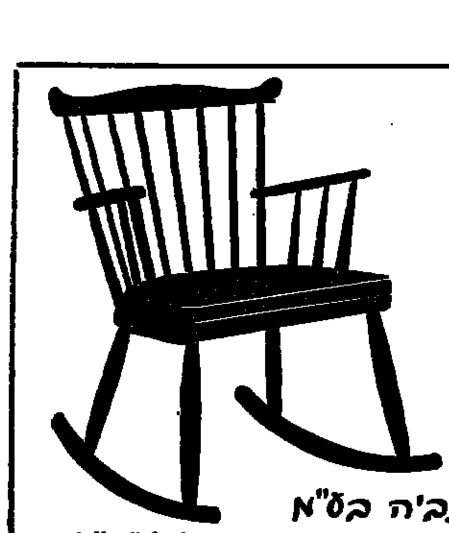
לבחירתך מבחר רהיטי דנמרק באיכותם המפורסמת.
לעולים — מחירים פטורי מכס ומסים.
בוא ראה והתרשם
גלריות רהיטי סקנדינביה בע"מ
ספקי שק"ם בארץ
חיפה: רח' פבזנר 11, טלפון 643443
תל־אביב: רח' דיזנגוף 203, טלפון 234440

באסיפה הכללית של התעשיינים

מושביץ: לא נסכים להמשך הפיקוח על המחירים אם תתבע ההסתדרות שינוי הסכם המסגרת

מתריע על „אוירת הסתה" ביחסי עבודה * בר־לב מזהיר את התעשיינים מ„היסטריה ומסקנות קיצוניות"

(ע). נשיא התאחדות התעשיי־נים מר מרק מושביץ הזהיר את־מול, באסיפה הכללית השנתית של התאחדות התעשיינים שנער־כה במלון מגדל בת"א, כי התע־שיינים לא יסכימו להמשך הפי־קוח על המחירים, אם ההסתדרות תתבע רוויזיה בהסכם המסגרת של השכר.

„מדיניות הממשלה וההסתדרות הרחיקה אותנו מהמטרות לשמור על היציבות היחסית במשק ולתכנן מדי־ניות כלכלית נבונה. האנו עומדים היום על סף אנרכיה כלכלית וחבר־תית. צר לי לומר, שחלקה של ה־ממשלה בהתפרקות מאחריות כוללת, אינה קטנה מזו של ההסתדרות. ב־ניגוד לכל הגיון כלכלי, ממלא ה־ממשלה מלוא משלה, כדי שנאלץ לחרוג חמורות מהסכם התחום" — אמר הדובר, בקראו לממשלה לב־דוק מחדש את דרכה. „אנו התע־שיינים" — המשיך מר מושביץ — „מוכנים במפורש, כי לא נסכים להמשיך ולהלחץ בצבת של דרישות שכר מלמטה ופיקוח מחירים מל־מעלה. מי שנותן אור ירוק לתביעות חורגות, חייב לדעת שלא יוכל לד־רוש מאתנו למכור את מוצרינו ב־מחירים קודמים. פיקוח על המחי־רים, החל רק על התעשיה, בשעה שבכל יתר ענפי המשק קיימת התפ־רקות, לא יוכל להימשך".

אוירת הסתה

לאחר שהתריע על „אוירה של הסתה" ביחסי עבודה, דחה נשיא התעשיינים את הטענה המודגשת של ההסתדרות, כי נתוני המוסד לחקר התפוקה מצביעים על גידול בתפו־קה, שלא היה ידוע בעת חתימת הס־כם המסגרת. „אילו הסכימה ההס־תדרות להצמיד את השכר לתפוקה בעת חתימת ההסכם, היתה תוספת השכר מגיעה לאחוז אחד, אבל ה־תעשיינים הסכימו לתת 12 אחוזים" — אמר.

מר מושביץ הזהיר, שאם ההס־תדרות תשתמט מאחריותה להסכם, שעליו חתמה, „יאלצו התעשיינים לבחון מחדש, אם בכלל יש צורך במשא ומתן ארצי על השכר".

רפורמה במסים

להלן עמד על ההכרח ברפורמה ב־מסים, הביע חשש שהיא תידחה לכמה שנים. כן יצא נגד כוונת שר האוצר להטיל מס ערך מוסף ב־שעור של 5 אחוזים בלבד, לפי תבי־עת ההסתדרות, וטען כי האוצר הפ־עיל רק את ההחמרות שבהמלצות ועדת אשר „הגענו למצב של ציניות בהסדרים עם העובדים לשם עקיפת המס. הממשלה משמשת דוגמה ב־הסדריה עם קבוצות לחץ מבין עוב־דיה" — אמר. כן תבע לדון בהגדלת התמריצים ליצואנים.

בר־לב מזהיר

שר המסחר והתעשיה ח. בר־לב, שנאם בפתיחת הדיון השיב אח"כ למתווכחים, אמר, כי התעשיינים יעשו משגה, אם ישתחררו מהתחי־יבות שלהם ביחס לפיקוח על המחי־רים. לפי־החוק חייב הפיקוח להמשך עד סוף השנה, ועל התעשיינים ל־השלים עמו עד שיוסר.

„אינני חסיד של פיקוח על מחי־רים, ואינני מעלה על דעתי שנקים מנגנון של פקחים כבשנות החמ־שים. הפיקוח כיום הוא די ליברלי", אמר השר.

בענין הסכמי השכר, אמר, כי יש הסכם מסגרת, והגבול שאליו יכו־לים התעשיינים ללכת במסגרתו, נתון בידיהם. תלכו עד כמה שאתם יכולים ללכת — אמר.

עם זאת הדגיש השר, כי „לטווח ארוך לא יכולה ישראל לשאוף לב־נות את עצמה על רמת הכנסה נמו־כה". כיום קיימת רמת הכנסה נמו־כה בסך הכל בתעשיה, בהתחשב בעובדה ששכר המינימום של 425 ל"י הוא בבחינת „הישג צנוע".

השר יעץ לתעשיינים לא „לנפנף במלחמות, שכן ידוע מה היה סופם של כל אלה שהתחילו מלחמות". לדעתו, נקטו התעשיינים בצעד נבון, כאשר הסכימו לפשרה בענף השימורים, ואל להם להיתפס ל־היסטריה ולמסקנות קיצוניות.

מר בר־לב הוסיף, כי למרות ה־קשיים, התקדמה התעשיה והגיעה להישגים אדירים.

גיוס כספים

הוא קרא לתעשיינים לגייס כס־פים בשוק הכללי והפרטי, כדי ל־הבריא את מיבנה ההון של התע־שיה בציינו, כי משאביה של הממ־שלה מוגבלים מאד השנה.

מר י. די אב, מנהל לשכת התי־אום של הארגונים הכלכליים, השמי־ע דברי ברכה בשם הלשכה.

בויכוח הכללי נשמעו תביעות ל־ביטול הפיקוח על המחירים ולנקי־טת מדיניות תקיפה יותר מצד ה־התאחדות.

נחנך המפעל המורחב של ישראל פלסטיקס

(ע). היצוא בענף הפלסטיקה ב־1972 יסתכם ב־10 מיליונים דולרים — מסר אתמול ד"ר משה מנדלבאום המשנה למנהל הכללי במשרד המסחר והתעשיה בטכס חנוכת ה־מפעל המורחב של ישראל פלסטיקס באזור התעשיה בחולון. במפעל ש־נרכש לפני שנתיים על־ידי משקי־עים אמריקאים מחברת פי.אי.סי. הושקעו 4.7 מליון לירות במבנים ובציוד חדיש. עד לסוף 1972 צפויה השקעה נוספת של מיליון לירות.

המפעל ישראל פלסטיקס. הינו ה־יצרן הגדול ביותר באיזור הים ה־תיכון של מוצרי פוליאסילן והוא נהנה מהידע של חברת האם ה־אמריקאית פייבוריט פלסטיקס.

תע"ל דורשת בדיקת שכר־טירחה ששולם לעורכי־דין על־ידי ההסתדרות

תנועת העבודה הליברלית (תע"ל). דורשת בדיקת שכר־הטירחה ששולם לפרקליטים בשנתיים האחרונות על־ידי מוסדותיה הכלכליים והאירגו־ניים של הסתדרות העובדים — תבי־עה זו הועלתה בכתב אל מזכיר ה־הסתדרות, מר י. בן־אהרון, על־ידי מזכיר תע"ל, מר א. הכון.

תע"ל סבורה — נאמר להלן ב־מכתב — כי בדיקה זו חייבת לפרט את הנהלים ביחס לגובה שכר ה־טירחה, ציון המשרדים שקיבלוהו ופירסום הקריטריונים על פיהם הוא שולם.

תנועת העבודה הליברלית דורשת פירסום ממצאים אלה בצורה ... בדרך נאותה לטיהור האוירה הכל־ליה.

קיטנות תל־שלום
ישראל—ארה"ב
בהנהלת דן פרושר, ארה"ב
EDUCATIONAL AND RECREATIONAL ASSOC.
נציגות בארץ: אינטרנציונל נסיעות ותיירות בע"מ
שני מחזורים בפנימיות באוירה דתית־מסורתית
ניתן לבחור בקיטנה במקומות:
א. אהלו, על שפת הכנרת בתאריכים: 10.7—24.7 או 22.8—6.8
ב. אפעל, באיזור רמת־גן בתאריכים: 10.7—6.8
מתקבלים ילדים ובני נוער בגילים 12-16
פרטים והרשמה: תל־אביב: „אינטרנציונל", הרצל 10, טל. 54541
ירושלים: חנות נעלי „נתה", בן־יהודה 7, טל. 231825
בשעות הערב: טל. 38943
פרוספקט יישלח לכל דורש.

מכרז
למכירה 2 מכוניות סוסיתא סטיישן
1) דגם 1968
2) דגם 1969
בדבר פרטים נא לפנות למשרד האגודה, טלפונים 228411, 224302 ירושלים.
יש להגיש הצעה עבור כל רכב בנפרד.
את ההצעות בצרוף שיק 10% מערך ההצעה יש להגיש למש־רד האגודה, ברח' הלל 8, ירושלים, עד יום 25.6.1972, שעה 12.00.
אין הנהלת האגודה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
קו—אופ ירושלים
אגודה צרכנית שתופית בע"מ

קו—אופ ירושלים
אגודה צרכנית שתופית בע"מ
למסירה בדמי מפתח
חנות
בשטח של 72 מ"ר
ברח' פינס 1 כיכר הדוידקה ירושלים
את ההצעות בצרוף שיק 10% מערך ההצעה יש להגיש למשרד האגודה, ברח' הלל 8, עד יום 25.6.1972, שעה 12.00.
אין הנהלת האגודה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

פרנסה בשפע
בהזדמנות אטליז במרכז ראשל"צ
סביבה בריאותית
להתקשר טל. 946571

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 2717/72

בענין: עזבון המנוח משה גולדברג שנפטר ביום י"ט ניסן תשל"ב — 3.4.1972

המבקש: פנחס גולדברג מרח' ירושלים 44 רמת־גן.

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־פט בקשה למתן צו המבריע על ירו־שה והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הרוצה להתנגד לה, להגיש תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הודעה זו, התנגדות לאותה הכרזה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ורן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית משפט השלום

ברחוב ויצמן, פנת שאול המלך, תל־אביב.

תיק אזרחי מס' 9367/72, 9368/72

הזמנה לדין

לכבוד הלילי שכתובתו רח' מקוה ישראל 4 ת"א (הנתבע בתיק 9367/72) וכיום בלתי ידועה.

לפלורה בלימין שכתובתה רח' מקוה ישראל 4 ת"א (הנתבעת בתיק 9368/72) וכיום בלתי ידועה.

הואיל והתובעים נתן דוד ור־קה צימרמן ע"י ב"כ ב. רפלד עו"ד מתל־אביב הגיש לבית משפט השלום בתל־אביב תביעה נגדך, כמפורט בכתב התביעה הנמצא ב־תיק הנ"ל, הנך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 ימים מיום פרסום הו־דעה זו, ולהתייצב למשפט ביום 10.7.72 שעה 8.30 ודע לך, באם תגיש כתב הגנה ולא תתיצב למש־פט ביום האמור בהזמנה יתכן באר־צו יום פסק דין שלא בפניך. אך אם לא תגיש כתב הגנה במועד שנקבע לכך בהזמנה יתכן פסק־דין שלא בפניך אף לפני היום שנקבע למשפט והזמנה להתיצב תבוטל.

יום 7.6.72

י. שחורי
מזכיר ראשי

הלוח הכפול חיפה והצפון

אופנועים וקטנועים
● ב.אס.אי. 1946/1 + סי־דה אוברול. שמור 531379 בערב.
● וספה אס.אס. 68 פלוס כירה סייבוש במצב מצוין, 20,000 ק"מ. ½ עמק סמב. 2,000 ל"י, טל' 525982 בימי חול 8—14.
● הזדמנות וספה סופר 68, מצויינת. יד ראשונה — טל' 520350.

מציעים למכירה
● ויטרינת מלאכת אומן, ספה פרסי בסוכר עתיק, 3 שטיחים ערביים מקוריים חדשים, שולחן אורחים כמו ארוה, טלפון 58570, 8—10, 16—18.
● מכונת כביסה חשמלית, הרמס אמבסדור, במצב מצוין ת.ד. 4496 חיפה למסור — 27251.
● מכונת הנהלת חשבונות אריאיקס בשימוש עם כתוי ת.ד. 1508.
● ציורים מקוריים ומסלות, מבחר גדול אצבעי ביקור ב־בית הקונה. 523611.
● פימה כפולה לאחר שי־מוש קצר למכירה מביבות בהזדמנות, טל' 04/221906.
● למכירה תנור אפיה ונריל תוצרת „ברונטי" טל' — 512410.
● צח 3. הובר חצי אוטומ־טית מכונת תפירה פאף הדיבה 524530.
● גולדסמין את כהן בע"מ. חברה לאספקה מכונות, דרך העצמאות 55 חיפה, טלפון 529610, מציע למכירה בהזדמנות: 1. מכונה לפשיות קומפיות 300 ליז'/שעה, תוצ־רת אנגליה. 2. מכונה מפוש 400 ק"ג/שעה, תוצרת הארץ. שניהם במצב מצוין.
● עגלה תינוק אימלקיה שד־הופה גב למקרים 300 ל"י במצב מצוין, טל' 521047.
● בהזדמנות למכירה ארון 5 דלתות שולחנאכלמ 600 ל"י, מטה זוגית עם ראש ושני ... 600 ל"י. תנור בישול גז אפיה חשמל 500 ל"י, כל הדברים במצב טוב, לצלצל בין 16.00—20.00 טל' 222841.

● ארגז כמעט חדש וסולמות מתאים לליילנד סופר ביבר, אורך 6.20 מטר, טלפון — 04/718030.

רוצים לקנות
● קונים במחירים גבוהים תעודות מלווה ובטחון — „ביהו" אחד העם 15.

חיות בית
● גורי רועה גרמני עם תעו־דות למכירה טל' 529764.
● גור קולי בן 4 חודשים טלפון 223588.
● גורי רועה גרמני נהדרים עם תעודות יוחסין 523744.

תנורי חמום
● חברת נורליה בעכו: מצי־עה התקנת חימום מרכזי בדי־רות ובבניינים בבניה הצעת כדאית לקבלנים. נורליה, עצ־מאות 51, טל' 521254 סוכנים בכל הארץ.

חקלאות
● למכירה 70 ראש בקר ל־גידול ערביות + כיבורבת. טלפון 04—932473.
● טרקטור פורדסון דקסטא להכני בארייוהוש טלפון — 04—932413.
● למכירה 10 עגלות בנות 4 חודשים טלפון 067/37463.

טיולים
● בתקופת בהודה 30/25 ל־טיול באירופה להרשם אצ־גוספ כמסבר, להתקשר הר־צה 729327.

הלבשה
● דוגמאות תרשות לעונת ה־אביב במבחר גדול, שמלות מיקה אופנתיות, סקנו, הצא־יות, סוג'סות, מקטורנים עם מכנסים הצאויות, גם לפי־מידה. „קונפקציה כרמל", הר־צל 47 קומה א'.
● שמלות לכלות גם בהזמנה שאריות בדים מחו"ל במבחר גדול — ריזה, הרצל 24.

מכונות כביסה
● למכירה מכונת כביסה או־טומטית קנדי במצב טוב, טלפון 534315.
● למכירה בהזדמנות מכונת כביסה אוטומטית ומסייב־האום, 600 ל"י, טל' 253045.

בתי"ס לנהיגה
● כהן לנו הנסיון הגדול ביותר בהדרכת נהיגה לנכים באוטומטיות, ההתאימה יכל נכות, כולל הנה כה המעצורי כה, בי"ס עונה, יפו 154, טל' 532323.
● אם אין עדיין בידך רישיון נהיגה — אז בוא ל־יעיל, ללמוד נהיגה מאוריה באינטנסיביות ויעילות — ביעיל, לרשותך צוות מורים מעולה וכל סוגי הרכב. למוני כליס — כיסקה 1300 אוטר כמית, קטנה ונוחה. יעיל — נורדאו 35, טל' 067448, ה־בנינים 62, טל' 529872.

מקררים
● מקררים, מכירה, החלפה ו־השכרה רח' ההלוץ 13.
● דרוש מקרר מבהרי (א' רוזן), במצב טוב. צבוא קיר פנת הוד הכרמל טלפון: 553901.
● גלריה דנית לאומנות מצי־גה ציורים של נתית הראל. כל יום מ־9.00—17.00. 21.00— שד' אבא חושי 126.

כלי־נגינה
● שוק הקלידים, מבחר ענק במחירים 10, 9, 8 ל"י — אבולאה — אוניברסום למכר סיקה רח' הנביאים 6.

● צלילים בביתך, מערכות סטריאופוניות מכבהו „תוצ־רת העולמית, סוכנות אקאי לצפון, רמקולים ריצ'ארד אלן גם להרכבה עצמית, הגיע מייפסטים אקאי החדיש ב־יותר, הרינות 18000—30, צלילים, סלון סטריאו, רח' הבנינים 64, קומה 4, טלפון 536006.
● אקורדיון 120 בסים במ־צב מצוין במחיר הוזמנר ...

שרותים
● חדש! חדש! כל שרותי ההנה"ח וסיוים. הנה"ח במי־כון 12 א"נ שורה. משרד „ארבלי". טל משרד תיקוי במרץ חיפה.
● תושבי חיפה והקריות, סיור גנות בבצוע מעולה וי במחירים נוחים. טלפון: 525478 בשעות 4—7, 9—11.

רהיטים
● חדרי שינה, ארונות קיר, מהיצרן לצרכן במחיר בית החרושת, ארונות סטנדרטים ל־מיפכאים־פורמים. מבחר עשיר ויפור ארכיטקטוני ... תעשייה רהיטים בע"מ ... קיזוד אילון טל' 231115.
● קונה רהיטים ישנים עתי־קים וחיכולי בית, טלפון — 532561, 662066.
● קונה רהיטים משומשים, פריג'ידרים, ירושות וחיסול־לים — 521002 בערב.
● למכירה 60 מיטות ומזרו־נים + ארונים מפח מנולכן יפה בתבית לפנות 698899.

תערוכות
● מכון לאורבנולוגיה ע־פם דגי שרון, שד' הנשיא 98, חיפה: תערוכה על צי־ריד הולרזהיה והתפתחותה.

הלוח הכפול
מפאת כמות מודעות הלוח הגדולה, תפורסמנה מודעות הלוח הכפול של באר־שבע, נתניה ואשדוד ביום א' הקרוב.

סלע־חברה לביטוח בע"מ אומרת: תכניתנו־תכנית הביטוח שלך!
כמעט הכל אפשר לבטח (ואולי כדאי לבטח) השאלה היא רק איך ואצל מי.
כאשר „סלע" חברה לביטוח בע"מ, אומרת: תכניתכם היא תכניתנו, היא מתכוונת ממש לכך.
„סלע" ידועה בטיפולה המסור בלקוחותיה ובעיקר במה שקשור ליישוב בהיר וללא בעיות של תביעות.
זה הבוחן המעשי של כל חברת ביטוח ו„סלע" עומדת בכבוד במבחן—נשמח לשמוע על התכנית שלך.
סלע לך על ביטוח — בטח ב„סלע"
חברה לבטוח בע"מ
נא התקשר עמנו לטלפון 51381, הכתובת: תל־אביב, רחוב אחוזת בית 6. סניפים: ירושלים, טל. 227351, חיפה, טל. 535201, נתניה, טל. 23889.

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

שלם מראש
ותזכה בהנחה ניכרת

מנויי "הארץ" המשלמים באמצעות הבנק אשר מועד הפרעון של המנוי שלהם חל החודש, מתבקשים לפנות עד 15 לח.ז. עם תלושי התשלום לאחד מסניפי הבנקים:
בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק הפועלים, בנק לסחר־חוץ, בנק המזרחי ובנק קופת־עם.
תשלום דמי המנוי במועד מקנה הנחה ניכרת בדמי המנוי.
מנויים שעדיין אינם משלמים באמצעות בנק — יפנו לקבלת פרטים ל"הארץ", מח' ההפצה והמנויים, ת.ד. 233 תל־אביב.

הארץ

פלד: שנות ה־70 אתגרים בעליה

בכנסת

מאת יהושע טירה

שר הקליטה מר נתן פלד אמר אתמול בכנסת כי הוא מאמין שר שנות השבעים יהיו שנות עליה, ר אפילו עליה גדולה, ומשום כך יתר ריפו בשנים אלה האתגרים שהמדינה תעמוד בהם בקליטת העלמה. אך המשרדים הממשלתיים מתכוננים לקראת כך. בסוכנות היהודית הוכנה תכנית חומש לשנים 1972־76 לקראת שלוש אלטרנטיבות של גודל העליה. תוכנית זו הופצה בין משרדי הממשלה כדי לתאם את הפעולות לקראת ההתמודדות בקליטת העליה בשנים הבאות.

מר פלד אמר דברים אלה בדברי תשובתו למתווכחים בדיון על תקציב משרדו. הוא הוסיף כמה פרטים על פעולות ההכנה לתכנית החומש ה־אמורה.

בתשובה למתווכחים אחדים אמר שר הקליטה כי אין לפתור את בעיית השכבות המקופחות על־ידי פגיעה בעליה. עם זה עלינו להביא בחשבון, כי לא נוכל לאורך ימים להצליח בקליטת עליה, אם לא נדע להתמודד עם הבעייה של השכבות המקופחות.

בסוף הדיון אישרה הכנסת בקריאה ראשונה, תקציב משרד הקליטה. הרב מ. צ. נריה (מפד"ל) נמנע מהצבעה וזאת כמחאה על קיפוח ענייני דת במשרד הקליטה.

צעירה טיפסה על „חומת ההפרדה" הנבנית בחוף שרתון בת"א כדי להשקיף על „כטח הגברים".

פרקליטו של לנסקי — בבג"צ: החומר נגד שולחי חסר ערך

(ע). בית המשפט העליון בירושלים התכנס אתמול כדי לשמוע את השגותיו של מר מאיר לנסקי על החומר שהוצג לפניו ואשר הביא את שר הפנים להחליט שלא להעניק למר לנסקי אשרת עולה.

מר לנסקי פנה לבית הדין הגבוה לצדק בבקשה לצוות על שר הפנים לנמק, מדוע לא תוענק לו תעודת עולה מכח חוק השבות.

אתמול התייצב בפני בית המשפט עו"ד יורם אלרואי, כשהטענה המרכזית בפיו היא, כי החומר שהובא נגד שולחו לא עמד במבחני הצדק הטבעי, ואינו יכול להתקבל על־ידי שום רשות.

„העדויות הללו שוות כקליפת השום. אין להן משקל מצטבר, כאילו חוברו אפסים זה לזה. אפס ועוד אפס לעולם הם אפס".

להלן החל בא כוחו של מר לנסקי לנתח את המסמכים שהוצגו לפני בית המשפט על ידי פרקליט המדינה מר גבריאל בך. בהתייחסו לדו"ח ועדת החקירה, בראשותו של הסנטור קיפובר, שהוקמה בארה"ב, בראשית שנות ה־50 כדי לבדוק את עסקי ההימורים, אמר עורך הדין אלרואי: „בשעה שנחקר מר לנסקי בפני הועדה סירב להשיב על כל שאלה בענין עסקיו, שכן התשובה עלולה היתה להפלילו. הראיה, מיד לאחר שהופיע בועדה, הועמד לדין והורשע באשמת ניהול עסקי הימורים. אולם גם הדברים שגילה בעדותו בועדה כולפו בדו"ח המסכם שלה".

„המקרה אומר דרשני"

נשיא בית המשפט העליון ד"ר ש. אגרנט העלה כאן ספק, אליו הצטרפו גם שניים מארבעת השופטים האחרים, השופטים זוסמן ולנדאו: „מדוע לא יכולים להסיק מכך שהמקרה אומר ,דרשני', שהוא סירב לענות, משום שהדבר עלול להזיק לו?" והשופט לנדאו הוסיף: „זה רק מתאר את הענין. הפרשה כל כך תמוהה שזה סותם את פיו לכל אורך החקירה".

להלן המשיך בא כוח העותר לסקור את הכתבאי ועדה קיפובר, מתוך הכלת ספקות בקשר למבצאים אלה וכחירת העדים שלפיהם סובב הדו"ח. נכון בית המשפט ההגבד לציטה זו באמרו: „המסמך הזה הוא בעל ערך לא רק בגלל מר לנסקי אלא משום שהוא תוקף את מערכת המשפט האמריקני וקשייה לעסקי ההימורים". הא אדוני כבנה זאת כחומר ערך"?

„תורים כו הקורא"

חלק על כך עו"ד אלרואי. באמרו, כי אין להוציא בכך מסקנה שכל...

מי שעוסק בהימורים שייך למסגרת הפשע המאורגן. „בשעה נסיון להראות, שהואיל וועדת קיפובר קבעה שיש קשר בין ההימורים ופשע מאורגן, והיות והאיש עסק בהימורים, אנו תולים בו את הקולר. העדים שבאו בפני הועדה כינו אותו בשמות גנאי כגון „פושע", „חבר בכנופית פושעים" ועוד. אי אפשר לקבוע על סמך כינויים אלה כי לאדם יש עבר פלילי".

לאחר הפסקה בישיבת בית המשפט, חידש עו"ד אלרואי את טיעוניו בדבר דוחות ועדת חקירה לבדיקה טקסים שהוקמה על ידי ממשלת ארצות הברית. גם על המשתמע מדו"ח ועדה זו, מערער העותר בטענה, כי אין ליחס לדברים משקל כלשהו. במהלך הדברים ההיתם עו"ד אלרואי אי ישירות להחלטת שר הפנים שלא להעניק למרשו תעודת עולה: „אם השר קיבל כאמת את כל הדברים הללו, הרי בכך שיקול הדעת שלו פגום, ומסקנותיו מוטעות. האנשים שהעידו דיברו רכילות, ולא ידעו דבר מידיעתם האישית. אין אפשר להשמיט להזהרה בחומר שבארה"ב שום רשות מוסמכת לא הכירה בו כבחומר כראיה?"

פרקליט המדינה, מר גבריאל בך, ציין כי פרקליטות המדינה קיבלה ידיעה חדשות, אזהרות מאינטרפול, וכן הדרגה מהסקוטלנד יארד, כי בשנת 1967 לא הורשה מר לנסקי להיכנס לבריטניה. לטענת פרקליט המדינה היה שר הפנים רשאי לשקול כל זאת ולקחת מידע זה בחשבון, בבואו לשקול אם האיש מסוגל לסכן את שלום הציבור.

בכינת טיעוניו של העותר היםשך היום.

תיקון

ההגהות דן לא התגובה למינוי של מר י. ליינסון, מנכ"ל בנק הפועלים, כפוסק לגבי גובה המשלוש [illegible]

פרופ' ד. לפקין נבחר לרקטור אוניברסיטת חיפה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

פרופ' דוד לפקין, 50, ראש החוג לכלכלה באוניברסיטת חיפה, נבחר אתמול לרקטור האוניברסיטה לתקופה של שנתיים.

הוא ייכנס לתפקידו בראשית השנה האקדמית תשל"ג, כתום תקופת כהונתו של פרופ' בנימין אקצין. הבחירה נעשתה על־ידי מועצת האוניברסיטה, המונה את הסגל הבכיר ונציגי הדרגות הזוטרות. זו הפעם הראשונה שסגל אוניברסיטת חיפה בוחר רקטור והדבר נתאפשר לאחר קבלת עצמאות אקדמית, שניתנה למוסד באחרונה על־ידי המועצה להשכלה גבוהה.

פרופ' לפקין, למד באוניברסיטאות הרווארד וקולומביה בארה"ב וכיהן כפרופסור לכלכלה באוניברסיטת צפון קרולינה. היה יועץ לבנקים גדולים בשטחי מדיניות מוניטרית.

נחתם חוזה מכירת מלון הילטון

(ל.צ.מ.). חוזה מכירת מלון „הילטון" נחתם אתמול אחה"צ בלשכת שר האוצר בתל־אביב. המלון נמכר לקבוצת משקיעים מגרמניה במחיר של 16 מיליון דולר, כאשר יותר ממחצית הסכום ישולם במזומן.

קבוצת המשקיעים תמשיך בפעולות הרחבת המלון בהשקעה של כ־4 מיליוני דולר. בהסכם ההסכם מילא תפקיד נכבד מנכ"ל חברת „איזרא־לום", מר עוזי רסקין.

פ. ספיר מציע פיקוח על הבניה; מזהיר מ מיתון

מאת סופרת „הארץ"

„אני חושב שהגיע זמן לפקח על הבניה מטעם הממשלה, כשם שיש פיקוח על הבנקים ועל הביטוח, ר אני מתכונן לדבר בנושא זה עם שר־השיכון" — אמר שר־האוצר מר פ. ספיר בתשובה על שאלה, בכנס האוריצ של רואי־החשבון בישראל שנערך אתמול במלון אכדיה בהרצליה. הכנס אורגן על־ידי לשכת רואי החשבון המכון לפריון העבודה והייצור, במסגרת שבוע הייעול.

נזק רב בדליקה

(ע). נזק רב נגרם אתמול אחה"צ בדליקה שפרצה בביהח"ר לאריגה ברחוב קרמניצקי 10, בית אליהו.

ע"ד סלומון: לא קיבלתי שום חברה בפרוטקציה

„בעולם הגדול יש דירוג בין עורכי הדין"

מאת סופר „הארץ" בחיפה

לא קיבלתי שום חברה בפרוטקציה ולא קבלתי טובות הנאה וגם לא הגישו לי דברים על סס, עדיין לא קבלתי גרוש מהמדינה עבור ייצוגה ושטות היא לדבר על פרקליטים כקולקטיב — אמר אתמול עו"ד יעקב סלומון.

יש לדבר על כל עורך דין בנפרד. בעולם הגדול קיים דירוג וארצות־הברית למשל, יש עורך דין שמקבל 37 דולר ביום ויש עורך דין שמקבל 500 דולר ביום ואני שייך לקטגוריה האחרונה. יש פרופסורים שמקבלים עשרת אלפים לירות בעד ניתוח ואחרים הרבה פחות. ועם כל זאת אני יכול להעיד על עצמי כי עשיתי יותר עבודות שלא על מנת לקבל פרס מאשר בשכר.

„אני יכול להוכיח, כי בסיכום הפסדתי בפרשת טוסי פרידמן מאות אלפי לירות, כי נמנעתי מלטפל בעניינים אחרים — אמר עו"ד סלומון, ונכנסתי לענין רק משום שראיתי שהמדינה מתלבטת על בן־אדם.

„כשמדברים על עבודת עורך־הדין יש להביא בחשבון גם הרקע שלו, הכשרה, הנסיון המיוחד והקשים על כרמלי" — הוסיף מר סלומון. „בשני הבניינים שלנו עובדים 53 איש ובפירמה שלנו עובדים ארבעה חודשים ארבעה עורכי דין מהם כבר במשרדים באנגלית.

„צריך לסגור את כל פרשת הפרקליטים", הדגיש, „מהפרסומים המרובים נודף ריח של בורות ר מדברי עורכי הדין השונים קנאה ושנאה. מעולם לא עסקתי בפירוק חברה, השיב עו"ד סלומון על שאלה. „בחברת הושטל התחלתי לטפל כשהייתי עדיין שותף במשרד עורך דין, את בתי הזיקוק קבלתי בתקופת הכרייטים וגם החברות האחרות שאני מטפל בהן לא השגתי כתוצאה מקשרים עם הממסד. ובכלל אפשר לבדוק בכל מקרה ומקרה כיצד קיבלו פרקליטים חברות ממשלתיות הם משום שהתנשקו עם שרים. או שבזכות שמם ההולך לפניהם. אני בצילם לא התנשקתי" — אמר.

קליר ביקש משר המשפטים לפרסם ההנחיות

מר אברהם קליר, חבר ועדת ויתקין לפרשת נתיבי נפט, שלח בשבוע מכתב אל שר־המשפטים, בו ביקש לפרסם בציבור את ההנחיות הקיימות בדבר תשלום שכר טרחה לעורכי־דין בעד הופעה לפני ועדות חקירה ובתי־המשפט. מר קליר הר [illegible]

„הרביצו לי במשך יומיים" — טוען עד במשפט

מאת סופר „הארץ" לענייני משטרה

„הרביצו לי במשך יומיים, קשרו את ידי, לקחו אותי לבית הקברות וגררו אותי על אדמת חול עם קוצים, כדי להוציא מפי הודאות", טען מאיר עמרם, המופיע כעד התביעה במשפטם של יצחק עמר ועמנואל דוד, החשודים כי שדדו מצלחה בריבית ברחוב נחלת בנימין בתל־אביב.

נגד העד יש תיק אחר שבו הוא קשור לשני חבריו ממשפט זה. תיק זה יתברר בקרוב. הסניגורים של הנאשמים, עורכי הדין משה אלוני ובנימין, טענו בבית־המשפט כי מאיר עמרם הוא שביצע את השוד.

מפעל לשימורי זיתים יוקם בכפר ערבי בגליל

מאת נחמן פביאן, סופר „הארץ"

מפעל ראשון לשימורי זיתים במגזר הערבי יוקם בחודשים הקרובים בהשקעה של שלושה מיליון לירות בכפר מג'אר שבגליל — מסר אתמול סגן שר־החקלאות מר בן־ציון חלפון, בישיבה הראשונה של הנהלת המפעל שתתקיים בלשכתו.

נודע כי על הקמת המפעל החליטו במשרד החקלאות [illegible]

יורחב הייעוץ להולי סוכרת בגיל הנעורים

(ל.צ.ב.). יורחב ביצוע הפעולה בין המרכז הארצי לסוכרת בגיל הנעורים, שליד בית החולים בילינסון [illegible]

קירש עדיין לא הגיש חשבון

[illegible]

סימפוזיון על משבר הדיור

[illegible]

כלל ופרט

[illegible]

הגיעו לישראל

[illegible]

יצאו מישראל

[illegible]

אסותא אלישע

[illegible]

שרות חידתולים הביתה

למנות לבתי חולים
אסותא 'אלישע'
תל־אביב 245215
חיפה 81418

בוא וערוך היכרות עם המלון החדש והחדיש של רשת מלונות „דן"

דן קיסריה

בשך חודש יוני

בלה יום שבת נפלא בסביבה מהנת ומרתקת. לרשותך:
• בריכת שחיה נהדרת • מדשאות וגני המלון • מגרשי טניס • פינת משחקים לילדים.

מזנון עשיר ומגוון לארוחות צהריים.

כל זאת ב־35 ל"י לאיש, כולל שרות ומסים.

לילדים עד גיל 14, 28 ל"י כולל שרות ומסים.

•

בדבר פרטים נוספים נא להתקשר אל מחלקת המכירות של חברת מלונות דן, טל. 224110 תל־אביב.

אוניברסיטת בר־אילן

הציבור מוזמן להרצאת זכרון

לד"ר אהרן ברט ז"ל

ביום רביעי, ב' בתמוז תשל"ב, 14.6.72 בשעה 4.00 אחה"צ באודיטוריום שבבנין המנהלה, בקרית האוניברסיטה.

כב' השופט אלישע שינבוים ירצה על הנושא: יחסי הורים וילדים ע"פ המשפט העברי.

יו"ר פרופסור שמעון שורצפוקס, דיקן הפקולטה למדעי היהדות הרוח.

האוניברסיטה העברית בירושלים

ביה"ס לכלכלה ולמדעי החברה
ע"ש אליעזר קפלן
המחלקה לכלכלה

ערב עיון המוקדש לזכרם של

פרופ' א. בונה
ד"ר י. גרינפלד
פרופ' א. מורג
ד"ר ר. שרשבסקי
זכרונם לברכה

יתקיים ביום רביעי, ב' בתמוז תשל"ב (14.6.72) בשעה 8.30 בערב, אולם 18, בית־כפר קפלן.

דברי פתיחה: פרופ' ניסן לויתן
ד"ר אפרים קליימן: „כבך האינפלציה בישראל"
דיון על ההרצאה: פותחים: ד"ר צבי זוסמן, ד"ר יוסף מאי
הקהל מוזמן

עירית אשקלון

מועצת עירית אשקלון משתתפת לישיבה אבל ליקיר של ראש העיריה המנוח

רחביה אדיבי ז"ל

ביום השלושים לפטירתו

הישיבה תתקיים ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ב 11.6.72 בשעה 7 בערב, באולם „בית־יצלי" באפרידר.

הישיבה פתוחה לקהל.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו, אחי וסבנו היקר

פנחס חליבנר

ב"ר יהושע שלום

הלויה תצא היום יום ששי כ"ז בסיון תשל"ב (9.6.72) בשעה 10.30 לפנה"צ מבית הלויות העירוני רחוב דפנה 5 תל־אביב, ותעבור דרך בית המנוח שדרות נורדוי 50 תל־אביב ודרך בית הכנסת הגדול בצפון רחוב דיזנגוף 312 ומשם לבית העלמין בחולון.

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.

המשפחה המתאבלת

במלאות 15 שנה לפטירת יקירנו

שמעון זידלר ז"ל

נתייחד עם זכרו

ליד קברו בבית העלמין בקרית שאול ביום א' כ"ט בסיון (11.6.72).

בשעה 4.30 אחה"צ

נפגשים בשער בית העלמין.

המשפחה

במלאות שלושים לפטירת יקירתנו

מרים פרנצאס ז"ל

נעלה לקברה, לגלוי המצבה ולאזכרה ביום א' 11.6.72, בשעה 3.30 אחה"צ.

נפגשים ע"י השער בבית־העלמין בחוף הכרמל — חיפה.

המשפחה

אנו מודיעים בצער על פטירתה של

זהבה גניה טסלר

(לבית דודקביץ)

הלויה תצא היום 9.6.72 מבי"ח רמב"ם חיפה בשעה 12.00 לבית העלמין כפר סמיר. אוטובוס ייצא מרח' בר־גיורא 29 בשעה 11.30.

המשפחה.

במלאת שנתיים לפטירתו של יקירנו

שמואל גולדשטיין ז"ל

תערך אזכרה לזכרו ביום ראשון, כ"ט סיון תשל"ב, 11.6.72, בשעה 5.00 אחה"צ בבית העלמין בכפר אהרון. אוטובוס יצא מבית המנוח, ברח' ויצמן 17 ראשון־לציון בשעה 4.30 אחה"צ.

המשפחה

אמנו אחותנו סבתנו ודודתנו היקרה

רגינה (רבקה) אניספלד

מבית לאוף

נפטרה אתמול כ"ו סיון תשל"ב (8.6.72) בגיל 76

הלויה תתקיים ביום א' 11.6.72 בשעה 12.00 בבית העלמין בסביון.

משפחות גירגד — סביון
ד"ר ווייגל — רמת השרון
ד"ר רוזן—לאוף — ירושלים
רוט — חיפה

במלאות שלושים לפטירתה של יקירתנו

אביבה דוקסין ז"ל

תיערך אזכרה ליד קברה בבית־העלמין בחולון. מתאספים ביום א', כ"ט בסיון תשל"ב (11 ביוני 1972) בשעה 3 אחה"צ, ליד השער החדש של בית העלמין.

מוקירי זכרה מוזמנים להשתתף.

המשפחה

במלאת שנתיים לנפילתו של

יובל זאבי הי"ד

תתקיים אזכרה ביום ראשון, כ"ט סיון תשל"ב (11.6.72) בשעה 15.00 בבית העלמין הצבאי בחיפה.

נפגשים ליד שער בית־העלמין.

המשפחה

נחמה (חנקה) הופמן

מבית־יורק
בת קהת בורנשטיין מפלוצק
אינגה

הלויה תצא היום, יום ששי כ"ז בסיון תשל"ב (9.6.72) בשעה 11.00 לפנה"צ מבית החולים „אסותא" תל־אביב, רחוב ז'בוטינסקי 60, לבית העלמין בחולון.

המתאבלים:
אחותה היחידה: שושנה ונחמיה גרשוביץ (חולון)
אחותה: שרה קייזר (רחובות)

תנחומינו
לד"ר ארוין יעקב
בבות עליו
אביו ז"ל

אגודת שוחרי בית החולים ע"ש ד"ר הלל יפה חדרה
ההנהלה וצוות העובדים בבית החולים ע"ש ד"ר הלל יפה חדרה

למר רפאל ברוך

תנחומים בבות עליך

אביך ז"ל

דופלו בע"מ

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו
האשה, האמא, האם והסבתא האהובה

חנה דייגי (ארבר)

הלויה התקיים ביום ראשון, 11 יוני 1972 (כ"ט סיון תשל"ב) בשעה 12.00 בחולון. נפגשים ליד שער בית העלמין.

משפחות דייגי — ארבר

לקרובים, לידידים ולחברים אשר השתתפו באבלנו בבית

ד"ר יעקב כהן

נתונה תודתנו

ירושלים

ד"ר תרצה כהן
משפחות כהן ופרנקל

במלאת שנתיים לפטירתו של יקירנו

דוד יוגב ז"ל

תתקיים אזכרה לזכרו ביום ראשון כ"ט בסיון תשל"ב (11.6.72) בשעה 5.00 אחה"צ בבית העלמין החדש ברכת־הנרות.

המשפחה

למשפחת חיות
לחברת אריטיפ

אתכם באבלכם הכבד במותו ל"א בת של

עודד חיות ז"ל

ההנהלה והעובדים
העוגנפלכט

במלאת שלושים לפטירת בעלי, בני, אבינו, אחינו וסבנו היקר

מנחם סודיט ז"ל

תערך אזכרה וגלוי מצבה על קברו

בבית העלמין בפתח־תקוה ביום ראשון כ"ט סיון תשל"ב (11.6.1972) בשעה 4.00 אחה"צ

נפגשים בשער בית העלמין

[illegible]

המשפחה.

לאני ומשה פרוביזור

אתכם באבלכם הכבד בפטירת האח

מקס רפופורט ז"ל

ההנהלה וחבר העובדים
קייטרינג בע"מ

ספורט הארץ

בעריכת יחיאל ארזי

הכל יוכרע בחדרה

המחזור ה־28 עשוי לחרוץ את גורל היורד השני ולהכתיר את מכבי ת"א כאלוף

מאת סופר ספורט „הארץ"

המחזור ה־28 של הליגה הלאומית בכדורגל — שלוש משוכות לפני קו המטרה — עשוי לפתור מחר סופית את שתי התעלומות האחרונות של העונה, שלמעשה אינן עוד בגדר "סוד כמוס", אבל עדיין זקוקות ל־חותמת רשמית.

עד כמה שניתן לחזות מראש, יוכרע כמעט הכל בכנרשה של הפועל חדרה — במשחק נגד בית"ר ירושלים, שלתוצאותיו תהיה השלכה ישירה על דירוג הצמרת וההתחתית. בצד בית"ר ירושלמי ידיח את חדרה סופית מליגה א', אבל ספק אם ישפיע מעבר על חלקה העליון של הטבלה. תיקו בחדרה — יבהיר לחלוטין את מצבו כולו.

הכתרה בבלומפילד?

במהלך ההתמודדות בחדרה ישפיע במידה רבה מתוצאות משחק אחר, ביום הת"א: בין הפועל ת"א, שיהיה שתיים קודם לכן (3־2) בבלומפילד. הפועל אינו מוסר ביחוד כהצוצה שהוא מצוי במקום ה־14, בהפרש הבה נקודות בלבד, אך בשביל „הרגשה טובה" ... יעשה מאמץ לנצח או לפחות ... בתיקו, עם יריב לא קל המצוי ... מאד במשחקיו האחרונים. בית"ר ... בדרבי הקודם 0:1.

בסבוב שעברו (ב־4) יגיע הורו של מכבי תל־אביב, סב־הום משחקו נגד הפועל פתח־תקוה עשוי להתברר לו סופית כי הוכתר לאלוף הליגה.

שלושם, נגד סוכנהאם, גילה מכ־... כדוע הוא מוליך בביטחה בפיס־... אפילו לא יפגין מחר את כל ... הכוחצת, גם אז צדיק ה־... להספיק לו נגד פתח־תקוה, ה־... זמן רב בתקופת שפל ועלולה הופיע בלעדי אחד מעמודי התווך

טבלת הליגה הלאומית

1.	מכבי תל־אביב	27	38—18	40
2.	בית"ר ירושלים	27	31—13	36
3.	הכח רמת־גן	27	38—25	33
4.	הפועל חיפה	27	32—17	32
5.	מכבי נתניה	27	38—26	32
6.	מכבי יפו	27	30—21	32
7.	הפועל ירושלים	27	25—23	27
8.	מכבי חיפה	27	32—27	26
9.	בית"ר תל־אביב	27	20—25	25
10.	באר־שבע	27	23—28	25
11.	כפר־סבא	27	23—29	24
12.	הפועל פ"ת	27	22—30	24
13.	שמשון תל־אביב	27	24—34	23
14.	הפועל תל־אביב	27	23—32	22
15.	הפועל חדרה	27	12—27	17
16.	בני־יהודה	27	13—39	14

שלה, השוער ויסוקר. 2:2 בסיבוב הקודם — אך הפעם, אין ספק מי ינצח.

מאבק גם על המקום השלישי

לבד מזה אין שום אירוע מרכזי בתכנית השבת — להוציא את המאבק בין ארבע קבוצות על המקום השלישי בדירוג הזמני.

הכח רמת־גן, שיארח את הפועל כפר־סבא בגבעתיים, הוא המועמד הסביר לשמור על מקום זה לפחות שבוע נוסף. הוא ניצח 0:3 במיפגש הקודם, מגלה מתח רב בתקופה זו צריך לגבור שוב על אלופת התיקו. מכבי נתניה, המדורג חמישי, ינסה — וכנראה גם יצליח — לגמול ל־שמשון על בצחונו הקודם בבלומפילד (1:0). הנצחון החדירה של הירוב מ־פרברי תל־אביב תיתן לאלוף היוצא הזדמנות טובה להעשיר את מאזן ביפו, שם יארח מכבי המקומי את שעריו.

המאבק הסוער של המחזור צפוי הפועל חיפה, הרבה מאד בשתנה מאז הוותה חיפה גורם רציני בצמרת וה־ביסה את יפו 0:4. עתה מצויות שתי הקבוצות בעמדה דומה, ובגלל בי־תיזהה אין כל סיבה, שיפו לא תזקוף לזכותה עוד נצחון בדרכה כלפי מעלה.

מכבי חיפה יתמודד במגרשו עם הפועל ירושלים, תוך סיכוי לנצח ולחלוף מעל יריבו למקום השביעי בדירוג. הפועל באר־שבע, שלא ני־צח מאז מחצית מארס, כנראה ישבור מחר את הקרח במשחקו הביתי נגד בני־יהודה, המשחקים זה כבר ללא אתגר רק כדי לצאת ידי חובה.

שוער מכבי תל־אביב מיכאל קדוש (בתלבושת כהה) באחת מבצירותיו הרבות במשחק בו נכבשה שלשום בערב בבלומפילד קבוצתו לכדורגלני טוטנהאם בשיעור 3:2

השבת בליגה א': מאבק תחתית צפוני

הפועל נתניה (נגד הרצליה) ינסה לדחות את ההכרעה

מאת סופר ספורט „הארץ"

על סף ההכרעה, כאשר נותרו רק 180 דקות לפתרון תעלומת העולה מליגה א' לליגה הלאומית בכדורגל, תחול מחר הפוגה כאולצת במחוז ה־דרומי ובליגת המישנה יימשך רק המאבק במחוז צפון. בשבת הבאה תהיה פגרה במחוז הצפוני, ויהיה המחזור לפני האחרון במחוז הדרום — כל זאת כדי לקיים את מחזור ה־נעילה צמוד לזה של הליגה הלאומית (על פי בקשת מועצת ההימורים).

במחוז הצפון, בו נקבע זה כבר העולה לליגה הלאומית, נחרץ גם גורל הפועל קרית־חיים לירידה. ה־שבת עשוי להיחרץ גורל היורד ה־שני — במאבק תחתית גורלי בו יארח הפועל נתניה, מדורג 15, את הפועל הרצליה (13). בין שני היריבים מפרידות 4 נקודות. אם ינצחו המתנייתים — תידחה ההכרעה לשבת הנעילה, באשר יהיה למנצחים סי־כוי תיאורטי לחלוף על פני הפועל הרצליה, אבל אם יסתיים המשחק ללא הכרעה — יחרץ דינו של הפועל נתניה לשבט.

תחתית ליגה א' — צפון

12.	הפועל טבריה	28	36—41	24
13.	הפועל הרצליה	28	25—33	24
14.	בית"ר נתניה	28	33—42	24
15.	הפועל נתניה	28	30—37	20
16.	קרית־חיים	28	15—54	11

יתר משחקי מחוז הצפון: הפועל עכו — הפועל נהליאל, מכבי הרצ־ליה — בית"ר נתניה, הפועל מחנה־יהודה — הפועל קרית־חיים, הפועל טבריה — הפועל רמת־גן, הפועל קרית־שמונה — הפועל מגדל־העמק, הפועל טירת־הכרמל — הפועל בני־נצרת, מכבי פתח־תקוה — הפועל

כמו מרדכי שפיגלר

קפטן נבחרת שבדיה חתם על חוזה מקצועני בהולנד

מאת אליהו זהבי סופר „הארץ" בקופנהאגן

קופנהאגן, 8 (מיוחד ל„ספורט ה־ארץ"). פרשה דומה לזו שהתרחשה לא מכבר בכדורגל הישראלי, מעסי־קה גם את אוהדי נבחרת הכדורגל של שוואדיה, באשר הקפטן ביורן נורד־קויסט החליט לפרוש למקצוענות ול־שחק בהולנד.

שוואדיה לא הטילה הגבלות ולא מנעה את צאתו של ביורן, המוגדר בעתונות כ„טוב בשחקני הכדורגל השוואדים".

החלטת מנהלי קבוצת „איינדהובן" לרכוש את ביורן באה לאחר המיפגש האחרון של שוואדיה והונגריה ב־שטוקהולם, בו נפרדו שתי הקבוצות בתיקו 0—0, לא מעט בזכות משחקו המצויין של הבלם השוודי.

כמעט בו ביום בו נסע הקפטן ה־ישראלי מרדכי שפיגלר להולנד, ב־ברכת ובהסכמת האחראים לנבחרת הכדור־רגל של ישראל, נסע קפטן נבחרת שוואדיה להולנד. לאחר 8 שנים רצופות של שיתוף מתמיד בכל משחקי נבחרת הכדור־רגל של שוואדיה, הגיע ביורן נורדקויסט, הבלם המבוגר ושחקן הנבחרת מאז 1964, (בשנים האחרונות הוטל עליו גם תפקיד „קפטן הנבחרת"), כי הח־ליט לקבל את הצעת קבוצת הכדו־רגל ההולנדית „איינדהובן" לעבור ל־שחק כמקצוען בהולנד.

אליפות האיגרוף הערב ומחר בבאר־שבע

הערב ומחר תהיה אליפות ישראל באיגרוף. התחרויות יהיו באולם קול־נוע חן בבאר־שבע. באליפות ישתתפו מתאגרפי מכבי תל־אביב, בית"ר נתניה, בית"ר תל־אביב, בית"ר יפו, בית"ר קרית־גת, בית"ר באר־שבע.

ישתתפו באליפות גם אלופי ברית המועצות שהגיעו לא מכבר ארצה. תחילה התחרות הערב ב־8 והמשכה מחר משעה 9 בבוקר.

שיא שערים בליגה בכדוריד

בהשיגו שיא שערים במשחק אחד בליגה הלאומית בכדוריד, עלה אור לאתמול הפועל הרצליה לראש הטב־לה, לאחר שהביס את הפועל ראשון־לציון בשיעור 39 : 23 (19 : 10). שני בדירוג הפועל רמת־גן, עם מספר נקודות זהה למוליך (16), אשר ניצח את הפועל קרית־מוצקין בשיעור 22 : 16 (13 : 6). שלישי בדירוג ה־פועל רחובות, עם 14 נקודה, שניצח את הפועל חולון 18 : 15 (12 : 8).

תוצאות נוספות: מכבי הצפון — הפועל כפר־מנחם 11 : 9 (4 : 4), הפועל פתח־תקוה — מכבי ארזים רמת־גן 19 : 18 (11 : 8).

מחר שיט אלי כהן

מחר תהיה תחרות מפרשיות על שם אלי כהן. שני הזינוקים של המרוץ יהיו בחוף בת־ים. הוזמנו מפרשיות מכל אגודות הספורט בארץ. משפחתו של אלי כהן הוזמנה על־ידי ובלון להעניק את הפרסים הגביעים.

מחר השלב ה־4 בצעדת החופים

השלב הרביעי בצעדת החופים ה־גדולה המאורגנת על ידי מרכז המכ־בי, הצעדה שבין עתלית לחיפה תהיה מחר. צעדת החופים הולה לפני שבו־עות מספר בתל־אביב, כשיעדה הסופי הינו ראש־הנקרה. נקודת הזינוק ב־6 בבוקר ליד המבצר בעתלית.

בריה"מ — בולגריה 0:4

לנינגרד, 8 (עי"צ). במשחק ה־ראשון בחצי־גמר גביע־אירופה ב־כדורגל, לנבחרות עד גיל 23, שהיה כאן, הביסה בריה"מ את בולגריה 0 : 4 (3 : 0).

מחרתיים יחלו בברזיל משחקי הגביע העולמי הקטן בכדורגל

נבחרת איראן כבר הגיע לריו

ריו, 8 (עי"צ). נבחרת הכדורגל של איראן, המייצגת את אסיה במשחקי הגביע העולמי הקטן בבראזיל, הגיעה אתמול לריו, משם יצאה לרסיפה, שם תופיע במשחקים המוקדמים.

המשחקים יחלו ביום א' הקרוב, בהשתתפות 20 נבחרות מארבע יב־שות.

52 משחקים יהיו ב־12 ערים ב־בראזיל, משך ארבעה שבועות. משחק הגמר יהיה ב־9 ביולי.

טורניר זה מאורגן על־ידי הת־אחדות הספורט הבראזילאית, לרגל מלאת 150 שנות עצמאות בראזיל.

לנבחרת המנצחת יוענק גביע זהב, שערכו 22,300 דולר, ומאות אלפי דו־לרים כפרס כספי.

הנבחרות המשתתפות: כוכבי אפ־ריקה, ארגנטינה, מרכז אמריקה, אי־ראן, פאראגוואי, פרו, ונצואלה, בו־ליביה, קולומביה, צרפת, אירלנד הצפונית, פורטוגל, צ'ילי, סקוטלנד, צ'כיה, אורוגואי, בריה"מ יוגוסלביה ובראזיל.

15 נבחרות ייאבקו בשלושה בתים, ואילו חמש נבחרות עלו למשחקי חצי־הגמר, ללא משחקים מוקדמים: בראזיל, סקוטלנד, אורוגואי, בריה"מ וצ'כיה.

קופת חולים עממית
מיסודה של הדסה
הודעה
לרופאי קופת חולים עממית
הוצא להפצה
„פנקס התרופות"
מורחב ומעודכן
לשנת 1972/73
הרופאים מתבקשים לקבלו במשרדי הסניפים

למכירה
מרפאת שיניים
עם ציוד חדיש
ומחזור לקוחות
באיזור אשקלון
המעונינים רופאי־שיניים עם רשיון יפנו טל. 03־765412 אחה"צ.

למכירה
אקסטרודרים
ומכונות הלחמה
כעסק או בבודדות
טל. 03־963993

אנו בונים בנוה שאנן חיפה

באזור היפה ביותר בנוה־שאנן במרכזו של גן, אנו בונים דירות רווחה מקסימלית בנות 4 חדרים, המשקיפות אל נוף מרהיב עין, כאשר מצד אחד ניבט המפרץ והים ומצידו השני יערות וחורשות הכרמל. בדירות אלה תמצא את כל מה שתדרוש מדירת פאר.
• איכות בניה מעולה.
• טלפון פנים בכל דירה והכנה לטלפון חוץ.
• שרותים כפולים.
• חניה צמודה.
• הסקה מרכזית ע"י קונבקטורים
• דגם אמריקאי מבוצע ע"י א. עמית בע"מ
• הספקת גז מרכזית ע"י סופרגז.
• אנטנת טלויזיה מרכזית.
• 2 מעליות אוטומטיות.
• מים חמים עם מונה נפרד לכל דירה.
• משכנתאות בלתי צמודות עד 30000 ל"י לדירה.
חנויות, גני ילדים, ומגרשי משחקים בסביבה הקרובה.
כמו כן מתחילים בבנית דירות גן ברח' אינשטיין 127 עם נוף לים.
בלייכר זיכהולץ קבלני בנין בע"מ
רח' הנביאים 20 חיפה טל: 641371־667561
פרסום שפי

הירידה הבין־לאומי תל אביב 1972
מחר
ינעל הירידה הבינלאומי
תל־אביב 1972
„אדם ומעונו"
בירידה ביקרו כבר 405.000 איש
מחר
הופעה חד פעמית של להקת
פולקלור אפריקנית מגאנה
באמפיתיאטרון
כרטיסים בקופות הירידה.
הירידה פתוח מצאת השבת עד חצות

אוניברסיטת הנגב
המחלקה להכשרת מורים
לבתי־ספר על־יסודיים
והשתלמותם

משרד החינוך והתרבות
היחידה להכשרת מורים
לבתי־ספר על־יסודיים
והשתלמותם

השתלמויות הקיץ למורים

בחודש יולי ש.ז. עתידים להתקיים קורסי ההשתלמות הבאים:

1.	חינוך וטלויזיה	כ"א—כ"ד בתמוז	6/7 — 3
2.	ספרות — הדרמה והרומן	כ'—כ"ד בתמוז	6/7 — 2
3.	היסטוריה ואזרחות (*)	י"ב—ט"ז באב	27/7—23
4.	גיאוגרפיה (קמפוס נגב) (*)	כ"ו תמוז — ב' באב	13/7—9
5.	אנגלית (כולל מעבדת לשון)	כ"ו תמוז — ט' באב	20/7—9
6.	מתמטיקה — פסיכומטיקה	כ"ו תמוז — ג' אב	14/7—9
7.	פיסיקה מודרנית וגלים	כ'—כ"ה תמוז	7/7 — 2
8.	ביולוגיה (צמחי מדבר ומלחה) (*)	ה'—י' באב	21/7—16
9.	קורסי הסמכה למורים חסרי רשיון הוראה — במקצועות:		

א. תורת החינוך
ב. דידקטיקה כללית
ג. פסיכולוגיה של גיל הנעורים
ד. עברית — שלב א'

לימודים מרוכזים — יולי 1972

(*) כוללים סיורים לימודיים בהיקף צמוד.

פרטים נוספים והרשמה: המחלקה להכשרת מורים והשתלמותם, חדר 221, אוניברסיטת הנגב באר־שבע, טלפון 057—71241 קו פנימי 86.

למעונינים ניתן לסדר שיכון ואורחות לאחר הרשמה מוקדמת.

פ. ז. ה.
חברה לבניה בע"מ
בונה
ברמת־השרון
ברחוב סולד ע"י רחוב אוסישקין
דירות לוקסוס
בנות 5 — 4 — 3 חדרים
• הסקה מרכזית • מים חמים
• מעלית • מיטב השכלולים
לפנות במקום בשעות העבודה או לטלפון 748926 ובשעות הערב 257921.

דרושה
משאית דודג' D 500
אפשר קבינה כפולה
בי"ס נהיגה „אבי" טל. 02־35111 ובבית 02—64181.

למכירה
דירה מפוארת
בבית דו־משפחתי
עם גן גדול
סלון + 3 חדרי שינה
מרפסות סגורות ופתוחות
במקום מרכזי ושקט
על הר הכרמל
פרטים בטלפון 03—749323.

ב"ה
מעונינים לרכוש
דירה בירושלים
תמורת דירה בת שלשה חדרים בצפון תל אביב
(ע"י הים.) לטלפן בימי חול 03—981298.

למכירה
דירות
בנות 4 חדרים
במרכז הרצליה
ע"י העיריה בשלבי בניה
לפנות שטרנליב—ליבוביץ
הרצליה, רח' הדר 13
טלפון 250255 — 983174 — 751886.

למכירה
מכונה למספרים טרמיים
תוצרת רקס רוטרי דגם R/3000
במצב טוב
לפנות: למר אורי להב חברת "קלילי" בע"מ טלפון 04—711161.

צפורה ודן גולדקורן
מאושרים
בהולדת בנם
את לרונן
נכד ל: מינה ויוסף פיינשטיין
טובה ואברהם גולדקורן
7.6.72 בי"ח בילינסון

לאבינו וסבנו
אברהם הכהן מיכאליס
ליום הולדתך ה־65
מזל־טוב ובריאות טובה
מאחלים
ילדיך: רותי, חנה, רעיה ויוחנן
חתניך: מרדכי, אריה ויוסף
ונכדיך: אסף, אסתר, מיכל, אבימק, מרב, דן, איקי וגלעה
ב"ה, כ"ז בסיון תשל"ב (9.6.72)

"פוטו בנו" דיזנגוף 118, טל. 237280
מבצע העתקת מסמכים (פוטוקופי)
העתק בגודל פוליו — 70 אגורות
במקום, במחיר התחרותי עבור מוסדות ופרטים
מקבלים הזמנות לחתונות, בר־מצוה ומסיבות

החברה למרכזי תרבות וספורט
(לנוער ולמבוגרים) בע"מ
תחרות צלמים חובבים על הנושא:
מציאות וחלום באזורי הפיתוח

התחרות פתוחה לצלמים חובבים מגיל 15 ומעלה והיא תתנהל בשני שלבים, אזורי וארצי.

הפרסים:
פרס ראשון — — 500.— ל"י
פרס שני — — 300.— ל"י
פרס שלישי — — 150.— ל"י

חבר השופטים ימליץ על התמונות אשר תזכינה את בעליהן בפרסים. החברה תהיה זכאית לרכוש תמונות אשר תיראנה כמתאימות להגדלה לצורך השתתפות בתערוכה אשר תוכן לכבוד חגיגות הכ"ה למדינת ישראל ע"י מרכז תרבות עמים לנוער — בירושלים.

לשם קבלת פרטים, תקנון התחרות והרשמה יש לפנות אל אחד המרכזים הרשומים מטה:

מס' סדי	מקום	שם המרכז	מס' טלפון
1.	אור־עקיבא	מרכז תרבות ע"ש מירלמן	063—88340
2.	בית־שאן	מרכז קהילתי בית־שאן	065—88220
3.	יהוד	מרכז תרבות ע"ש שטיינברג	באמצעות מ.מ. 03—752402
4.	ירוחם	מרכז תרבות ע"ש סמואל רובין	057—95151
5.	ירושלים	בית פוטרנק	02—84529
6.	ירושלים	בית פיליפ לאון (קרית־יובל)	
7.	יבנה	מרכז קהילתי ע"ש ג'רמנוב	055—95209
8.	עפולה	בית אשכול	065—23656
9.	קרית־שמונה	בית אדלשטיין	067—40695
10.	דימונה	מרכז קהילתי דימונה	057—91935
11.	כרמיאל	מרכז תרבות וספורט כרמיאל	04—988469
12.	אילת	מרכז תרבות וספורט אילת	059—2257
13.	ירושלים	מרכז תרבות עמים לנוער, עמק רפאים	03—63398 / 02—31375
14.	ירושלים	בית הנוער העברי רח' הרצוג 105	02—69751 / 02—66141
15.	ירושלים	מרכז קהילתי תמנה	
16.	חיפה	בית הגפן	04—525251/2
17.	באר־שבע	מתנ"ס בי"ס „גרינס" שכ' ד'	

את התמונות יש להגיש עד ליום 1.7.72

אגודת ידידי
בית ספר תיכון עירוני מקצועי י"ד
ויצ"ו צרפת
קייטנת יום לנוער
חובב אמנויות
(כתות ז, ח, ט)
חופשת קיץ נפלאה באוירה אמנותית יוצרת:
ציור ורישום, פסול, צילום, תכשיטנות, עצוב אמנותי, כלכלת בית, במיק, קרמיקה, והיצב בית ועבודות מוי מגוונות.
לרשות הקיימנים יועמדו בחירי מורים ואמנים וכמו־כ כל המתקנים המשוכללים של בית הספר
משך הקייטנה מיום א' 9.7.72
עד יום ה' 27.7.72
שעות פעילות מ־08.15 עד 15.00 אחה"צ
ההרשמה נפתחה ותתקיים במשרדי ביה"ס, רח' גיבורי ישראל 101, תל־אביב, טלפונים 253839, 250285.
שעות ההרשמה במשרדי ביה"ס: כל יום מ־8.00 עד 13.00 והיא תימשך עד למלוי מספר המקומות שנקבעו.
אינפורמציה נוספת אפשר לקבל במקום, פניה בכתב לכתובת הנ"ל או באמצעות הטלפון למספרים שצויינו.

אוניברסיטת חיפה
מודיעה
על פתיחת קורסי קיץ באמנות
הקורסים יינתנו בחודשים יולי—אוגוסט במחזור אחד של חודשיים, עם אפשרות ללמוד במשך חודש אחד בלבד.
בחודש יולי יתחילו הלימודים ב־3.7.72 ובחודש אוגוסט יתחילו הלימודים ב־1.8.72.
התכנית תכלול:
א. סדנאות אינטנסיביות לחומרים ועיצובם, לרישום, לציור, לפיסול, לקרמיקה, לגרפיקה, לליתוגרפיה והדפים, לצילום, לסרטים.
ב. הרצאות בתולדות האמנות (אמנות הרנסנס ואמנות מודרנית).
הקורסים מיועדים בעיקר לתלמידי אמנות ולמורים לאמנות בבתי־ספר.
ההרשמה תסתיים ביום ה' 15.6.72.
פרטים על תכנית הלימודים וטפסי הרשמה אפשר לקבל באמצעות הדואר, במזכירות החוג לאמנות ובמזכירות.
ההרשמה באוניברסיטה.

למכירה מכונית
ציטרואן 21 D.S.
מודל 69 במצב מצויין
לפנות: 065־40630 למר אורון
או 03־625044 למר גרויה

הכזא מן הלאصل

هكذا من الأمل

אילתם

האיגוד לתיכנון ולמחקר בע״מ
רחוב קרן היסוד 10, ירושלים, טלפון 68178

סמינר בינלאומי של אילתם
בשיתוף עם האוניברסיטה העברית

יתקיים בקרית האוניברסיטה ירושלים
בימים 20—31 לאוגוסט 1972

על הנושא
REMOTE DATA PROSSING
טל־עיבוד נתונים

המרצים:
Prof. LEONARD KLEINROCK,
University of California, Los Angeles, U.S.A.
Director of the seminar
Prof. DAVID S. FARBER
University of California, Irvine, U.S.A.
Mr. JAMES MARTIN
IBM Systems Research Institute, U.S.A.
Dr. JOHN DE MERCADO
Department of Communications, Canada.

✶ בירור פרטים והרשמה נא לפנות אל:
אילתם, האיגוד לתכנון ולמחקר
רח׳ קרן היסוד 18 ת.ד. 7170, טל. 68171 ירושלים.

אוניברסיטת תל-אביב

היחידה לרישום ולקבלה

מודיעה

על רישום מאוחר למחלקה לפדגוגיה

שיתקיים בימים א׳ ב׳ ג׳ — 11, 12, ו־13 ביוני 1972.

למקצועות: ספרות, עברית, ספרות אנגלית והסטוריה — לא יהיה רישום מאוחר.

טופסי רישום ניתן לקבל אישית ביחידה לרישום ולקבלה, בנין מכסיקו, קרית האוניברסיטה ברמת־אביב.

שעות הקבלה:
בימים א׳ — ה׳ בשעות 08.00 — 14.00.
בימי ד׳ גם בשעות 15.00 — 17.00.

משרד הבריאות

החלה ההרשמה
לבתי הספר לטכנאות רנטגן
ליד בתי החולים תל השומר ורמב״ם

תוכנית הקורס מתואמת עם צה״ל
הלימודים יתחילו בתחילת ספטמבר 1972
וימשכו שנתיים

[illegible]

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללמודי חוץ
מרכז ללמודים קדם-אקדמיים
מודיע על פתיחת ההרשמה

לקורס הכנה לבחינות המיון

שתיערכנה בחודש נובמבר 1972

הקורס יפתח בחודש יולי 1972, ומיועד לבוגרי לבוגרי המגמות הריאליות והמקצועיות בבתי הספר התיכוניים.

הלימודים יתקיימו יום־יום בשעות הבקר, 4—6 שעות בכל פעם.

מקצועות הלמוד: מתמטיקה, פיסיקה ואנגלית

פרטים והרשמה: המדור ללמודי חוץ, חדר 22 א׳ בבנין הטכניון הראשי, הדר הכרמל, חיפה. טל. 667818, 661151.

הסתדרות מדיצינית הדסה, ירושלים
משרד העבודה האגף להכשרה
ולהשתלמות מקצועית

קורס לסייעות לרפואת שיניים
נפתחה ההרשמה למחזור ג׳

הקורס יתקיים בבית הספר לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים.
משך הקורס שנה אקדמית.

למסיימות הקורס תוענק תעודה על ידי הסתדרות מדיצינית הדסה, משרד הבריאות ומשרד העבודה.

מועמדות בעלות השכלה של י״א כיתות המעוניינות להתקבל תפננה למזכירות הקורס בבית הספר לרפואת שיניים, עין־כרם ירושלים.

אוניברסיטת תל-אביב

המחלקה לפדגוגיה | המדור להשתלמות מורים
בשתוף עם
היחידה להכשרת מורים על־יסודיים והשתלמותם במשרד החינוך והתרבות

יתקיימו
בקיץ תשל״ב

השתלמויות למורים
בבתי־הספר העל־יסודיים

1. קורסים לשם קידום מקצועי
   א. מדעי הרוח והחברה
      1. ארצות מתפתחות (מיועד למורים למדעי החברה, גיאוגרפיה והסטוריה) 25.6.72—7.7.72
      2. ספרות עברית והוראתה 2—14.7.72
      3. אנגלית 9—21.7.72
      4. מקרא והוראתו 16—28.7.72
      5. סטטיסטיקה שלב א׳* (מיועד למורים למתמטיקה ולמדעי החברה) 16—28.7.72
      * שלב ב׳ של הקורס יתקיים בתחילת שנת הלימודים תשל״ג.
   ב. מדעי הטבע
      1. ביולוגיה — גוף האדם — מחזור ב׳ 16—28.7.72
   ג. מדעי החינוך
      1. עיצוב אמצעי הוראה 25.6.72—7.7.72
      2. מחנכי כתות 9—28.7.72
      3. סוציולוגיה חינוכית 23—28.7.72
      4. נתוח סיטואציות פדגוגיות ומעבדה ליחסי אנוש 23—28.7.72
      5. סדנה למנהלים 23.7.72—1.8.72
      6. אינדיבידואציה בהוראה 6—11.8.72
      7. תורת הדבור — שתי פגישות שבועיות במשך חודש יולי בשעות הצהריים
2. קורסים לשם קבלת רשיון הוראה קבוע
   1. דידקטיקה של היסטוריה 9—28.7.72
   2. דידקטיקה של מקרא 9—28.7.72

כן יתקיים בחודש אוגוסט סיור להו״ל לינגוסלביה וליוון — פרטים נוספים ימסרו לנרשמים.

פרטים והרשמה — במדור להשתלמות מורים, בנין מדעי החינוך ע״ש שרת, חדר 411, קרית האוניברסיטה, רמת־אביב, טל. 416111(03) קו פנימי 466

ע״י פניה אישית: בימים א׳—ה׳ בשעות 09.00—18.00
ביום ו׳ בשעות 09.00—13.00.

אוניברסיטת הנגב

חוגי מדע לנוער

הודעה

בין התאריכים 16—28 באוגוסט (הפסקת הלימודים) יערכו באוניברסיטה

חוגי קיץ לנוער שוחר מדע

בוגרי י׳—י״א מבתי הספר באזור הדרום

החוגים יערכו ב: —
גאומורפולוגיה
הנדסה כימית
כלכלה
מטלורגיה
פיסיקה

הפגישות יומיות למשך 3—6 שעות ביום (בבוקר או אחה״צ).
פרוט נוסף לגבי תוכן החוגים ומועדיהם ניתן לקבל במזכירות החוגים חדר 201 (בנין 2400) בימים א׳ ר׳ב׳ בין השעות 17.30—19.00, בין ה־11—20 ביוני.

ההרשמה תסתיים ב־5 ביולי.
דמי ההשתתפות — 70 ל״י לחוג. פטור יינתן לנזקקים בהתאם לקריטריונים קיימים.

הערה: פתיחת חוג מותנית בהשתתפות 15 תלמיד לפחות.

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה להנדסת תעשיה וניהול

ההרשמה ללימודי מגיסטר ודוקטור
בחקר ביצועים
נמשכת עד תאריך 14.7.72

מתקבלים מועמדים בעלי תואר ראשון או שני במקצועות הנדסיים, במתמטיקה, במדעי הטבע והכלכלה. על המועמדים להיות בעלי הישגים טובים בלימודים.

מצטיינים בעלי הישגים טובים בלימודים יוכלו להתמנות למשרות של אסיסטנטים בהוראה ובמחקר.

המעוניינים ברישום ללימודים, מתבקשים לפנות למזכירות בתיים ללימודי מוסמכים, בית הנגב, קרית הטכניון (טל. 221600).

המעוניינים במשרות של אסיסטנטים, מתבקשים להפנות את בקשותיהם למזכירות הפקולטה להנדסת תעשיה וניהול, הטכניון, קרית הטכניון, חיפה.

הועדה לאנרגיה אטומית
קריה למחקר גרעיני - נגב

אם אתה

— בוגר 11 שנות לימוד
— בעל כושר בריאות תקין
— מוכן ללמוד מקצוע מעניין המבטיח אפשרויות קידום טובים
— רוצה להצטרף לצוותי עבודה צעירים ודינאמיים

אנו נשמח לקבל אותך לקורס
פקחי בטיחות קרינה

שייפתח בקרוב במוסדנו ויימשך כארבעה חודשים במסלול יום.

— למועמדים שייבחרו תשולם משכורת במשך הלימודים וינתנו השתתפות בשכר דירה.
— תעודת גמר הקורס מקנה לבעליה הזכות להשתתף בקורסים מתקדמים יותר לקראת התואר „טכנאי גרעיני".

המעוניינים יפנו בצרוף קורות חיים למדור קבלת עובדים, ת״ד 9001 באר־שבע ויוזמנו לראיון אישי.

אוניברסיטת חיפה

ביה״ס הנסיוני

ביום ראשון 11.6.1972
תפתח הרשמת ילדים לביה״ס הנסיוני
שע״י האוניברסיטה בחיפה.
יתקבלו ילדים בגילים 6—12 שנים, לאחר ראיון שיקבע את מדת התאמתם לביה״ס.
נא לפנות בכתב לפי הכתובת: גב׳ מ. אבני, חדר 111, אוניברסיטת חיפה.
בשלב מאוחר יותר יוזמנו ההורים והילדים לראיון.

אוניברסיטת תל-אביב

היחידה לרישום ולקבלה

מודיעה על

המשך רישום מועמדים ללימודי הסמכה (תואר שני)
לחוג ללימודי עבודה

במסלולי ההתמחות הבאים:
✶ ניהול כח-אדם ויחסי עבודה.
✶ ניהול שירותי רווחה ומדיניות רווחה (מסלול ההסמכה חדש).
✶ תנועות עבודה.

רשאים להרשם בוגרי אוניברסיטה, שציונם הוא „טוב" ומעלה, במדעי החברה, בפסיכולוגיה ובביה״ס לעבודה סוציאלית (במקרים מסויימים יחוייבו התלמידים, בעדר רקע קודם בלימודי עבודה, בשעורי השלמה).

בוגרי חוגים אחרים שציונם „טוב" ומעלה יוכלו אף הם להגיש את מועמדותם, אך יחוייבו בשמיעת שעורי הכנה והשלמה בהתאם לרקע לימודיהם הקודמים.

פירוט תנאי הקבלה ותוכניות הלימודים ניתן לקבל ע״י פניה בכתב או אישית למזכירות החוג ללימודי עבודה, בנין נפתלי למדעי החברה, אוניברסיטת תל־אביב.

קיימת אפשרות שתלמידים שהצטיינו בלימודי התואר הראשון יוכלו ליהנות ממלגות־לימודים כבר בשנת לימודיהם הראשונה.

הרישום יסתיים ביום 31.7.72. עקב מספר המקומות המוגבל, לא תהיה אפשרות לטפל בבקשות לאחר מועד זה.

טופסי רישום ניתן לקבל ע״י פניה על גבי גלויה, או אישית במשרד הרישום, בנין מכסיקו, קרית האוניברסיטה, רמת־אביב.

שעות הקבלה: בימים א׳—ה׳ בשעות 08.00—14.00.
בימי ד׳ גם בשעות 15.00—17.00.
טלפון 3־ב־411191.

אוניברסיטת חיפה
היחידה ללימודי החינוך
המחלקה להשתלמות

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לנוער
המכון להדרכת נוער
ע״ש מ. רוזנבאום

פתיחת ההרשמה
לקורס דיפלומה לעובדי נוער

(מחזור ב׳)

להכשרת מדריכים למערכת החינוך המשלים ולשרותי נוער בישראל

[illegible]

אוניברסיטת חיפה

מודיעה

כי ההרשמה ללימודי קיץ תשל״ב נמשכת

הלימודים יתקיימו בחודשים יולי—אוקטובר

קורסים במסגרת לימודי התואר הראשון
אנגלית
צרפתית (רמה א׳)
צרפתית (רמה ב׳)
לטינית (רמה א׳)
לטינית (רמה ב׳)
ערבית (מכינה)
תלמוד (מכינה) לתלמידי מקרא, ספרות עברית, לשון עברית, ההסטוריה של עם ישראל והפילוסופיה.

[illegible]

קורסי הכנה
מתמטיקה — למועמדים ללימודי כלכלה, סטטיסטיקה ומתמטיקה
הנהלת חשבונות — למועמדים ללימודי כלכלה בבית־ הספר לחינוך [illegible]
עברית — למועמדים בעלי תעודת בגרות במוסד משרד החינוך והתרבות שבתעודותיהם לא היו בעברית.

[illegible] בימים א׳ ד׳ בשעות 11.00—13.00, בימים ב׳ ה׳ בשעות 11.00—13.00 ובשעות 17.00—19.00.

למעוניינים תשלח החוברת בדואר.
ההרשמה תסתיים ביום חמישי 15.6.1972.

ד״ר שורק
פסיכולוג קליני
עבר להרצליה
רח׳ הפלמ״ח

חמצן
לחולי לב
אלקטרוסיגנל
גאולה 42, ת״א. טל. 57614

הידעת כי

בסטודנט באחד המוסדות להשכלה גבוהה אתה זכאי להנחה ניכרת מדמי המנוי שלך.
ראה מודעה בעמוד 21

הארץ

ביה״ס להנדסאים

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

משרד העבודה
משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנית

מודיע
על הרשמה לקראת שנה״ל תשל״ג

1. למגמות ותת המגמות

אלקטרוניקה	בניה	מכונות	כימיה
חשמל	אדריכלות	מיכון חקלאי	פלסטיקה
פיזיקה	דרכים	אוירונוטיקה	בוהן
ביו הנדסה	מדידות (גיאודזיה)	תעשייה וניהול	

משך הלימודים:
א. למודי יום הנדסאות — שתי שנים כ־40 שעות בשבוע.
ב. למודי ערב הנדסאות — ארבע שנים.
ג. למודי צבירה — פעם—פעמיים בשבוע לפי בחירה.
ד. למודי יום טכנאות — שנה מוגברת.
ה. למודי ערב טכנאות — שנתיים מוגברות.

הערות:
א. מתקבלים/ות בוגרי/ות י״ב תיכון לרבות בעלי תעודת בגרות אקסטרנית או בוגרי בתי ספר תיכוניים מקצועיים (רמה 4 שנתית).
ב. תלמידים/ות המשתתפים/ות בלמודי יום נהנים/ות מהלוואות מטעם משרד העבודה.
ג. חיילים/ות בשרות חובה הלומדים בכתות הערב מקבלים הנחה מ־ככר לבה בשעור 50%.

2. לכתות קדם הנדסאות
כתות ערב חד שנתיות לבוגרי י״א כתות של בתי ספר תיכוניים ו/או מקצועיים.

לשם קבלת פרטים או הרשמה יש לפנות:
בחיפה: (למודי יום וערב) מרכז ביה״ס חצר הטכניון, הדר הכרמל, טלפון 661151 קוים 45, 36, 7 אחרי הצהרים 668439 כל יום בשעות 08.00—13.00, ובימים א׳, ג׳, ה׳ בשעות 16.00—18.00.
במדרשת רופין: (למודי יום בלבד) טלפון כפר יונה 053/98383.
בעמק הירדן: (למודי ארהה״צ), מועצה אזורית, עמק הירדן, צמח, טלפון 50421.
באילת: (למודי ערב בלבד מכונות והכנה) מהנדס א. באום, תמנע, מכרות הנחושת, טלפון 2121/2.
בנצרת: (למודי יום וערב בניה ומכונות וכן הכנה ערב), מהנדס סורג׳י, רח׳ 10/316 טלפון 54831.
בנפח: מר כבהי, ביה״ס עמל ע״ש בלאושילד, טלפון 30284.
בתל־חי: מר ת. אברהמי, המכללה האזורית, טל. 067/40969.
בעמק יזרעאל: (למודי ערב), מר י. להב, המועצה האזורית יזרעאל, אוהל כרה, דואר נע יזרעאל, טלפון 7—065/22956.

קורסים בכתב
מ־א [אנגלית] עד ת [תכנות מחשבים]

אם רוצה אתה ללמוד אנגלית על בוריה; או לרכוש מקצוע מבוקש ומכניס; או להשלים את השכלתך הטכנית ומסחרית או אם בכוונתך לגשת לבחינות הבגרות, אנו הכתובת עבורך! שיטת הלימוד היעילה שלנו בכתב תוכננה במיוחד לתנאיך ולדרישותיך המקצועיות. ללא הוצאה על נסיעות לביה״ס, על ספרי לימוד ועל מורים פרטיים, תוכל עתה להגשים את תוכניות לימודיך בביתך ובזמנך הפנוי, בתנאי תשלום נוחים ביותר (החודש ניתנת הנחה מיוחדת של 20% ו־25% לחיילים, למשלמים מראש).

לקבלת פרוספקט חינם ופרטים מלאים, סמן ב־x את הקורס המבוקש ושלח את התלוש בהקדם:

מדעי המסחר	טכנאות והנדסה	השכלה כללית ושפות
☐ הנהלת חשבונות	☐ בנין	☐ בחינות מוקדמות
☐ מנהלי חשבונות מדופלמים	☐ מכונות	☐ בחינות בגרות
☐ פקידות כללית	☐ חשמל	☐ בחינות מיון לטכניון
☐ ראית חשבונות	☐ רדיו	☐ בחינה מלואים
☐ כלכלה ומשק	☐ שרטוט בנין	☐ פסיכולוגיה למורים
☐ ציור וגראפיקה	☐ שרטוט מכונות	☐ אנגלית
☐ קורספונדנציה	☐ רדיו מעשי	☐ עברית
☐ מזכירות מסחרית	☐ אלקטרוניקה	☐ ערבית
☐ תמחיר	☐ טלביזיה	☐ צרפתית
☐ ארגון וניהול	☐ G.C.E.	☐ רוסית
☐ בנקאות	☐ תכנות מחשבים	☐ גרמנית
☐ עתונאות	☐ חשמלאי מוסמך	☐ כתיב עברי
		☐ Cambridge Proficiency

שמי ______ כתובתי ______

מבצע לעידוד הלימודים בקיץ 1972
1. 25 קורסים חינם יוגרלו בין התלמידים החדשים.
2. 35% יוחזרו ע״י משרד העבודה לבוגרי הקורסים הטכניים.

המכללה העברית להשתלמות בכתב

ירושלים: בן־יהודה 2, ת.ד. 1259 | תל־אביב: פינסקר 2, ת.ד. 4637 | [illegible]: בלפור 9, ת.ד. 4123

התכונים הבריטיים

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת מורים

בית המדרש הממלכתי
למורים, לגננות ולמדריכים
באר־שבע

מודיע

על המשך ההרשמה לשנת הלימודים תשל״ג

למסלולים הבאים:
1. גננות לגילאי 3—6 (גן חובה וקדם חובה)
2. מורות לגיל הרך (גן וכיתות א׳—ב׳)
3. מורים כוללים לביה״ס היסודי (כיתות ג׳—ו׳)
4. מורים למוסיקה
5. מורים כוללים לביה״ס היסודי עם התמחות בחינוך מיוחד
6. מורים לחטיבת הביניים (התמחות בתנ״ך, בהיסטוריה או בספרות)
7. מכינה לסמינר (ליוצאי צבא או מבוגרים כגיל 22 בעלי 11 שנות לימוד במקרים מיוחדים בוגרי 10 שנות לימוד).

לתלמידים מבתים [illegible] תינתן עזרה של הלוואה מיוחדת.
לחיילי ביום תינתן אפשרות למלא את חובתם לאחר סיום תוך לימודיהם במסגרת התחנה הפדגוגית.
ליד בית המדרש קיימת פנימיה.

בירור פרטים נוספים נא לפנות: לבית המדרש למורים באר שבע, ת.ד. 65 טל. 057-2573.

לוח הכבול „הארץ" „ידיעות אחרונות"

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב

● ליל שבת: אברמסקי, אלנבי 42, טל. 57526; ביטר טל. המלך ג'ורג' 26, טלפון 228721; קטמל, אבן גבירול 141, טל. 443716.

● שבת: פרנקל, המלך ג'ורג' 26, טל. 223721; נורדאו, בזיהודה 163, טלפון 242678.

● מוצ"ש: פרשקוביץ, המלך ג'ורג' 23, טל. 232650; צפון, יהודה המכבי 38, טל. 449005; יאבי, יהודה הלוי 76, טל. 612474.

מכל הארץ

● חדרה: ליל ויום שבת — הנשיא, הנשיא 42.

● נתניה: ליל שבת — מרכז, הרצל 36; שבת — נתניה, הרצל 11.

● רמת גן: ליל שבת — עליה, יהלום 2, טל' 723840; שבת — נרמנה, ביאליק 50, טל. 722037.

● בני ברק: ליל שבת — רפואה, עקיבא 62; שבת — נחמיה, נחמיה 2.

● רמלה־לוד: ליל ויום שבת — רמלה, רמלה, הרצל 77.

● באר־שבע: שבת — ירדן.

● אילת: ליל ויום שבת — מיכלין.

תורנויות בתי חולים

● היום: איכילוב.

● שבת: איכילוב.

הודעות

● הארץ המוכמה בע"מ, הלל 10 ירושלים, טל' 226311 ...

דירות

● ברמת אביב, להשכרה בית + גינה במבנה דו־משפחתי. טלפון 757825 20—22.

קבלנים מציעים

● ברמת הנשיא בתים דירות מפוארות 3 חדרים ...

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

● ברחובות למכירה דירת מרווחת בת 4½ חדרים ...

2-2½ חדרים

● 3 גדולים כמו 2½ + ארונות + תוספות לוין למ' ברכה 14 ת"א.

דירות מרוהטות

● בשכ"ת דירת 3 חדרים מרוהטת קומפלט בצפון — 18.00 אחרי 232645.

● 3 חדרים מרוהטים ומפוארים בסביבה יפה ושקטה בצפון + טלפון. לפנות טל. 8—1 מ־613900.

1-1½ חדרים

● דירה יפה בת 1½ בצפון בכניסה מיידית בן סרוק 13 בלבד, 261676, שני מ־12.00 — 10.00, שלישי ורביעי 17.00—20.00.

[illegible]

הלוח הככול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 220521, 230401
המחיר: יום חול: 55 אגורות למלה / יום ו' 75 אגורות למלה

● בשכ"ת 4 מרוהטים בקומה הראשונה בבעתיים כל קולנוע שבים אפשרי גם ל־ משפחות — זוגות צעירים ו/או כל מטרה אחרת — 240624.

● ברמת־גן 2 חדרים מרוהטים להשכיר לזמן קצר טלפון — 429945.

● דירת חדר וחצי מרוהטת 724228 מ־19—22 בערב.

● בבבלי בשכ"ת דירת 3 חדרים מרוהטים — 414591.

● בבני־ברק 3 חדרים יפים מרוהטים + טלפון רח' אח־דיו דב 16 דיזנגוף מ־5—7 פרט לימי שבת.

● 3 מרוהטים בשכ"ת + טלפון בסביבת העירייה 221800 בערב.

● דירת חדר בהסתדרות כדרך הכהת + הרהיטים החדשים + בעלפון 231104.

● ברמת־אביב דירת אדריכל 3 חדרים מרוהטים, טלפון — אזור להקופה ממושכת — 410453.

● דירת 2½ ליד האוניברסיטה + טלפון 400 ל"י — 410362.

● בבית מגן בשכ"ת דירת 3 חדרים מרוהטת + טלפון — 285587.

● בהזדמנות לכפר סבא 3 חדרים + פ"א מרוהט קומפלט אפשרות לתקופה ארוכה 17 — 10 יום ותוקים — 9 בשמונה.

● בנדרה 2 חדרים מרוהטים פרינצ'ידר + גן, טל' 255340.

● להשכרה בצפון ת"א: 3 חדרים ו-2 מרוהטים קומפלט — טלפון, לרגל נסיעה מחיר הזדמנותי, בלי מתווכים.

● בשכ"ת דירת 3 חדרים נאה, מרוהטת + טלפון במרכז נבעתיים. להשכרה מיידית טל. 786334.

● פיירי ברמת־גן 3 + 4 מרוהטים מרוצפים + טלפון, גן ופרינצ'ידר. 810009 בשבת 19—15, בערב.

דירות להחלפה

● להחלפה דירת 3½ חדרים בהרצליה בדירה 3—3½ חדרים בתל־אביב רבתי. ההצעות להצעה ת.ד. 9101, ת"א.

● מעוניין להחליף דירה 3 חדרים בבני־ברק (דרך פ"ת) בדירה באיזור — 055-21311 כורזי.

● עקב מחלה מעוניינים להחליף דירה עם מעלית בבת־ים, 3 חדרים גדולים בק"ג, בת־ים, חולון. 50/1141.

חדרים מרוהטים

דירות בשכר חודשי

דירות בדמי מפתח

ביקוש דירות

חנויות

משרדים

אולמות

בתי מלאכה

מחסנים

עסקים

מגרשים

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

עבודה

הצעות עבודה

[illegible]

هكذا من الأصل

לוח הכפול

הארץ · ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248903, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 55 אגורות לשורה / יום ו' 75 אגורות לשורה

[illegible]

מכוניות למכירה

[illegible]

هكذا من الأصل

הלוח הכפול ידיעות אחרונות הארץ

מכונות גילוח

● אליאס, מכירה, ותיקונים מכל הסוגים עליה 19, טלפון 821870.

מכונות כביסה

● בהזדמנות, מכונת כביסה מכסינגהאוז חדשה, פרמטר, סמואל, רח' שהל 4/2, מור שה, רמת השרון, כל יום ב' שעות הערב.

רוצים לקנות

● קונה היכולים, פריג'ידרים, רהיטים, מטלטלים במחירים גבוהים, שיינר, טלפון 50801.

מציעים למכירה

● עגלת שכיבה תוצרת חוץ, במצב חדש, טלפון 417203.

השכרת רכב

שירותי רכב

אופנועים וקטנועים

רהיטים

מקררים

שרותים

הלבשה

מכונות כתיבה

דודי שמש וחשמל

ציוד בנין

תריסים

מזגני אויר

צילומים

חיות בית

בולים ומטבעות

בתי ספר ושיעורים

סירות

ספרים

טפטים

טלויזיה

ריקודים

שטיחים

תנורי חימום

אירועים ובידור

מספרות

כלי נגינה

טיולים

חוגים

הלוח הכפול ירושלים

דירות

● ה„מפתח" בן יהודה 3, 222717 מבחר דירות בירר שלים בהתאם לתקציבך.

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

קבלנים מציעים

תורנות רופאים לפי השכונות

תורנות בתי מרקחת

תורנויות בתי חולים

בתי כנסת

וילות ובתים

נופש

שונות

הלוואות

חקלאות

שידוכים

הלוח הכפול חיפה והצפון

2-2½ חדרים

● דירת 2 חדרים בבית 3 קומות א' בכביש שקט. למסבך 02-2005.

● דירות 2 חדרים והול, מרכז הכרמל, ליד רב הוז 12.

דירות בשכר חודשי

● דירת שני חדרים מרוהטת אז ריהוט לפלפו 80671, רח' שאול המלך 12.

● ליחיד/ה דירה יפה 2 חדרים מרוהטת מ־1.7.72 לפלפון 31492 ב־16.

● לשנה מיולי, 4 חדרים מרוהטת בבית הכרם, טל. 526511.

ביקוש דירות

● "רהוף" — שרות אינפור מציה לדירות וחדרים, המלך ג'ורג' 19.

משרדים

● למסירה מיידית בשכ"ח חדר כפול בבנין משרדים עם מעלית ברח' בן־יהודה. טלפון 233579.

חנויות

● חנות למכירה, ברח' ה־הבצלת 7 (הסולל) מתחתית, במקום.

דירות מהחוצות

מגרשים

מחסנים

ביקוש עבודה

1-1½ חדרים

חדרים מרוהטים

חפצים מבית

תורנות רופאים לפי המחוזות

● רופא תורן במד"א, טל. 101.

תורנות בתי מרקחת

● ליל שבת: רמב"ם, ארלו־זורוב 29, טל. 62974.

● שבת: המורה, הרצל 87, טל. 63211.

תורנויות בתי חולים

● היום: רמב"ם (כירורגית, תאונות, פנימית, ילדים, נוירוכירורגית). רוטשילד (נשים).

● שבת: רמב"ם.

הודעות

● קונסרבטוריון דונה ויצ בן חיפה, הערב ב־8.30 מסכת הלוכה העודות נבר.

דירות

וילות ובתים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

אופנועים וקטנועים

בתי ספר ושיעורים

ביקוש רכב

מציעים למכירה

רהיטים

שרותים

כלי נגינה

הכשרה לעבודה

הצעות עבודה

עסקים

מכוניות למכירה

רוצים לקנות

טבעים

2-2½ חדרים

● במרכז הדר, דירה 2 חדרים 26.000 + 6.000 משכנתא + נוף. 04-526128.

דירות בשכר חודשי

● במעונות נאולה 3 חדרים חדשה ק"ב, טל. 642880 — 931281.

עסקים

מגרשים

דירות מהחוצות

חדרים מרוהטים

1-1½ חדרים

דירות בדמי מפתח

ביקוש דירות

ביקוש עבודה

הצעות עבודה

משרדים

מכונות כתיבה

● למכירה מכונת כתיבה אימפריל עברית במצב טוב. טלפון 03-81741.

מקררים

● מקרר פרידמן 8 קוב 1968 מצב מצוין, 600 לירות טלפון 37065.

ריקודים

● למד לרקוד כ־5 שעורים אצל אנזי דוו ברסקייר אוסישקין 23, 82585 אחה"צ.

חיות בית

● למכירה גורי פינצר. לפנות טלפון 82489 משפחת לאופר.

מכונות כביסה

● מכונת כביסה "תל" 200 ל"י. טלפון 827294 בין 9-8 בערב.

קייט

שידוכים

● עבור אחי בן 43 דתי, גרוש ללא ילדים, גובה 182 פקיד בכיר במשרד ממשלתי — מחפשת בחורה דתית עד 35 למטרת נישואין פרטים נוספים ת.ד. 2281 ירושלים עבור "רותי".

אולמות

● פנסיון מלון לאה רחוב הברושים 14 הכרמל חיפה, טל. 81567, עם הגעלת המטבח ובצילאומי, מתקבלות הזמנות לברכות, בר־מצווה וברית־מילה ומסיבות.

● מחפש משרד עם טלפון, וחניה נוחה, באיזור רח' הנביאים, בין 8 מ־12 לצפות נוה שאנן. לפנות אלוש רח' אחוד 30.

חנויות

● חברה למסחר סיטונאי מחפשת חנות בשטח של 100-80 מ"ר עם מחסן. לפנות ת.ד. 4474 חיפה — עבור חנות.

עסקים

מכוניות למכירה

ביקוש עבודה

הצעות עבודה

● בובכת שבים בכ' הכרמל, חיפה ...

● בהזדמנות אאוטוס 12/66 במצב מצוין + רדיו + מסס 04-941257.

● מריוסף הראלר שנה מסס 1962, מחיר 5.800, טל' 89117 שעות 10—21 18—14.

● פריננ 4, 1968, מסס ל' שנה, במצב טוב, טל' 662217 מ־13—19 16—18 פרם לשבת.

● פיאט פריפולה 1969, מנוע 124, מצב מצוין — טלפון 232501.

ראה עמוד 3

هكذا من الأصل

אררט
חברה לבטוח בע"מ
המשרד הראשי: בית אררט
רחוב יבנה 32, תל־אביב. טלפון 614431
סניף ירושלים, רחוב בן־יהודה 5, טלפון 233721
סניף חיפה, רחוב נתן 11, טלפון 68236

יהלומים ב־300 אלף לירות נעלמו ממשלוח לבאנגקוק

עובד חב׳ אייר פראנס נעצר כחשוד בגניבה

מאת אבי ולנטין,
סופר „הארץ" לעניני משטרה

שקית שהכילה יהלומים בשווי של כ־300 אלף ל"י נעלמה לפני כשבועיים, מתוך משלוח של 24 חבילות זהות, שהיה בדרך מנמל התעופה לוד לבאנגקוק, במטוס של אייר פראנס.

אנשי ברינקס הביאו את החבילות למחסן היצוא בנמל לוד ומשם נלקחו על־ידי עובד אייר פראנס אלברט אלטכס (החשוד כי גנב את אחת החבילות), ואיש חברת ברינקס שאף היה נוכח בזמן העברת היהלומים למטוס אייר פראנס. איש השמירה לא ראה אם אלטכס לקח את החבילה.

המטוס יצא לבאנגקוק ועשה חניות ביניים בטהראן ובומבאי. ב־25 במאי יום לאחר שיצאו מלוד הגיע מברק מבאנגקוק כי אחת מחבילות היהלומים נעלמה. במטה הארצי של המשטרה נתקבלה התלונה רק כמה ימים לאחר הגילוי.

חברת אייר פראנס הבריקה לכל התחנות כדי לקבל מידע על גורל חבילת היהלומים. רק לפני שלושה ימים התקבלו התשובות השליליות מתחנותיה. לפני שלושה ימים נעצר החשוד בגניבה, אלטכס, שהובא אתמול לבית משפט השלום בתל־אביב והוצא נגדו צו מעצר ל־15 יום על־ידי השופט ד"ר ב.ג. יעקובי.

לדברי נציג המשטרה, רס"ר עזרא חדראוי, המידע שהגיע מטהראן החשיד את אלטכס. החברה ביקשה לפטר את הד עובד אולם לפי בקשת המשטרה נמנעה מלעשות כן. רס"ר חדראוי סיפר כי העובדים ב־לוד נחקרו. לדבריו היו לחשוד שותפים נוספים בחו"ל שסייעו לו.

המשטרה חיפשה בביתו של החשוד אך לא מצאה דבר, מלבד פנקס המחאות שהוכיח כי בחשבונו הופקדו 5,000 ל"י לפני המקרה.

סניגורו, עו"ד אליהו, טען כי החשוד לא יכול היה להוציא את החבילה מנמל לוד, וכי משנת 1968 אין לו הרשעות.

הנהלת קוקה קולה נכנעה — שביתת העובדים הופסקה

מאת א. קרן סופר „הארץ"

לאחר מאבק שנמשך שש שעות, נכנעה אתמול הנהלת מפעל קוקה־קולה בבני־ברק לתביעות העובדים והסכימה לחתום על הסכם עבודה.

עובדי המפעל פתחו אתמול בבוקר בשביתה, שאושרה על־ידי מועצת פועלי בני־ברק, על רקע זכותם להתארגן.

שלושם נפגשו פועלי המפעל במשרדי מועצת פועלי בני־ברק, שם בחרו ועד של חמישה חברים. תוך כדי דיונים הגיעו למקום כמה פועלים המתנגדים להתארגנות בהסתדרות ולדברי מזכיר המועצה, מר דוד זכות, אף הכוהו.

אתמול בבוקר, בהחל השביתה, נפגשו נציגי מועצת הפועלים עם מר מ. ורטהיים מהנהלת המפעל למשא ומתן וכעבור שש שעות נחתם הסכם ראשוני המכיל שלושה סעיפים. ההסכם קובע כי כל העובדים ישובו לעבודה עם חתימתו וכי הנהלת המפעל מכירה בוועד העובדים שנבחר שלושם כבנציגות העובדים במפעל ובמועצת פועלי בני־ברק כי ארגון היציג של העובדים במפעל.

הנהלת המפעל התחייבה באותו הסכם כי ב־17 לח.ז. עם בואו של בעל המפעל מר אייב פיינברג, ל־הכנס מיד למו"מ עם ההסתדרות ועם הוועד ולהחתם על הסכם עבודה ש־יכלול את כל עובדי המפעל.

רכוש גנוב ברבבות ל"י נגלה בפרדס בהרצליה

מארב משטרה עצר 3 פורצים ★ פורץ שניסה לברוח נפצע מירית שוטר

מאת אבי ולנטין,
סופר „הארץ" לעניני משטרה

כלבי גישוש הובילו שלשום את חוקרי המשטרה למחבוא ב־הרצליה ובו רכוש גנוב ברבבות ל"י. שני חשודים, מנחם סילבר ואשר היומי, הובאו אתמול לבית משפט השלום ונעצרו ל־15 יום בפקודת השופט ד"ר ב.ג. יעקובי.

החשוד השלישי, אפרים סילבר, אחיו של מנחם, נפצע שלשום ב־לילה על־ידי מארב של שוטרים ב־הרצליה והוא עדיין מאושפז בבית החולים מאיר בכפר־סבא. גם נגדו הוצא צו מעצר ל־15 יום שלא ב־נוכחותו.

החשודים נעצרו על־ידי מארב של המשטרה בעת שניסו להתפלק — ליד גן רשל בהרצליה — אולם לא הצליחו להתניע את מכונית הטריומף שגנבו מתושב המקום. כאשר גוכחו כי אינם מצליחים לברוח פתחו את דלתות המכונית וניסו לברוח בכי־וונים שונים. מנחם סילבר (24) נצ־מד ליד המכונית רעול פנים, כשאר חבריו, ועל ידיו כפפות.

אשר היומי (19) כרת ונתקל ב־מארב. מידו של אחד השוטרים נש־מט עוזי וכדור נפלט, אך לא פגע באיש. שוטר אחר שראה את אפרים סילבר (26) בורח מהמקום, לאחר שהשוטר הפילו, ירה בו כדי לעצרו. הכדור פגע בעורפו ויצא מהלסת. השוטר שירה חשב, כי אפרים סילבר ירה בשוטר שהפיל.

בפרדס שליד ביתם של שני האחים סילבר ברחוב ארלוזרוב בהרצליה, נמצא מצבור גדול של רכוש גנוב. בין הש־אר נמצאו ציוד דיג, דברי ספורט וספרים. הציוד היה מכוסה בשמיכות ונראה כי בא־סף מפריצות שנעשו בזמן הא־חרון.

המפקח יגאל אנקורי אמר בבית משפט השלום בתל־אביב כי „ה־חבורה מסוכנת מאוד ופעילה. מי־חסים לחבריה פריצות רבות נוספות מלבד השתים שהיו בליל לכידתם". עוד סיפר כי אצל החשודים נמצ־או כמה עשרות ל"י, תכשיטים, ר־דברי ערך נוספים ליד מקום התנ־קלות.

החקירה נמצאת בשלביה הראשו־נים וצפויים מעצרים נוספים.

ממחר — דמי כניסה לשמורת עין גדי

ממחר (שבת) תתחיל רשות שמו־רות הטבע לגבות דמי כניסה בסך לירה למבוגר ו־50 אגורות לילד ב־שמורת הטבע עין גדי.

הגביה נתאפשרה בעקבות צו ש־עליו חתם שר־הפנים, ד"ר יוסף בורג, המתיר לרשות לגבות דמי כניסה בעין גדי ובנחל עיון. הגביה בשמורת נחל עיון תתחיל בעוד כמה שבועות.

הוסר איום השבתה במפעלי טכסטיל בפ"ת

(ל.ע.מ.). האיום בהשבתת מפעלי הטכסטיל שרון, רמת סיב והמט־ויות המאוחדות, שבא לאחר שביתות האסה במפעלים אלה, הוסר לאחר ישיבת תיווך דחופה שזומנה על־ידי הממונה הראשי על יחסי העבו־דה, עו"ד גדעון בן־ישראל, בהש־תתפות מר גדעון הלין מהתאחדות התעשיינים, מר שאול חרגם, ממו־צצת פועלי פ"ת ובציגי המפעלים.

בין הצדדים הוסכם שהעובדים יחזרו לעבודה תקינה בהתאם לבק־שת מועצת פועלי פ"ת, והפגישות בין הצדדים שתוכננו ולא נתקיימו עקב שביתת האסה, יתקיימו החל ביום א׳.

414 מיליון ל"י יושקעו בפיתוח מפעלים חקלאיים—אזוריים

אומדן ההשקעות בתכנית החומש לפיתוח 34 מפעלים חקלאיים אזו־ריים לשנים 1971—1975 הוא 414 מיליון ל"י — מסר אתמול מר מרדכי קדר מהאגף לתכנון כפרי אזורי ב־משרד החקלאות, בישיבה מחלקת ה־התיישבות של המרכז החקלאי. מתוך הסכום הזה יושקעו 217 מיליון ל"י במפעלים בשפלת החוף, 90 מיליון ל"י באזור ההר, 54 מיליון ל"י ב־נגב ו־53 מיליון ל"י בעמקים. ההש־קעה יבטיחו תעסוקה של כ־2,5 מ־ליון ימי עבודה.

20 מיליון לירות יושקעו תוך השנתיים הקרובות בפיתוח ענף ה־רפת במושבים ובהתיישבות החדשה — סוכם אתמול בישיבת הועדה ל־פיתוח הרפת שבראשה סגן שר־החקלאות מר בן־ציון חלפון — מוסר סופר „הארץ" נחמן פביאן.

גב׳ פארוה פאר ואחיה מר סלימן אל־פאר, תושבי נצרת, חזרו אתמול מירדן שם שהו 4 ימים לרגל לוויית אחד מבני משפחתם. הם הערבים הישראלים הראשונים שהותר ביקורם ברבת־עמון.

מצב 3 מפצועי ליל הדמים עדיין מעורר דאגה רבה

2 פצועות שוחררו אתמול

מאת א. קרן סופר „הארץ"

מצבם של שלושה מפצועי ליל הד־אימים בלוד עדיין חמור ומדאיג את הרופאים — אמר אמש סגן מנ־הל בית־החולים „אסף הרופא", ד"ר דוד קרייזלר.

אתמול שוחררו מבית־החולים הג׳ סיפנה מירגנשטון מחיפה ו־דורית ויגלין, היתה מבריניה אשר יצאה לטייל בארץ והתווה לביקורת הרופאים מאוחר יותר.

ד"ר קרייזלר אמר כי כמה מה־פצועים קל ובינוני יצאו היום לטיול על ידי אחד בירושלים, לפני שובם לארצותיהם. הטיול מאורגן על־ידי משרד התיירות ואל הפצועים יילווה ד"ר הרמברג, רופא שמונה על־ידי משל פורטוריקו כנציג הכיוון ל־טיפול בפצועי ארצו.

ביום א׳ כיקה הנהלת בית החו־לים דיבא לשחרר קבוצה גדולה יותר של פצועים פורטוריקאים ש־מצבם כמבינע רבין, אם כי להבדי ד"ר קרייזלר היתה הנהלת בית הח־ולים מעדיפה להמשיך באישפוזם זמן מה. פצועים אלה יוטסו לארצם וכם יעברו ביקורת רפואית וחבישה נוספת בבית הצורך. אצל הפצועים ביקר אתמול גם קונסול ארה"ב מר רהר בלווית שניים מעובדי השגרי־רות.

מספר הפצועים שעדיין נשארו ב־בית החולים מגיע ל־31.

ועדת המחירים הממליצה על העלאת מחיר החשמל

ועדת המחירים הציבורית לתע־ריפי המליצה על העלאה של 5% במחירי החשמל. ההמלצה מעובה איכיר ועדת הכספים של הכנסת. הועדה גם אישרה את העלאת מחי־רי הבירה ב־3.7 אגורות לבקבוק, כולל הבלה.

הורכב קלסתרון של אחד ממבצעי מירמת הטלפון

קלסתרון של אחד ממבצעי מיר־מת הטלפון בבנק לאומי בראשון לציון הורכב אתמול. הקלסתרון הוא של אחד מחברי הכנופיה, ש־ביקר בסניף בנק לאומי בתל־אביב ובשד המחאות שבעבורן קיבל אי־חיר כחבר לכנופיה, שהתחזה ב־טלפון לכנהל הבנק בראשל"צ.

עד כה לא הצליחו חוקרי המש־טרה לגלות על עקבות מבצעי ה־מירמה.

כת יפאנית תרמה למגן דוד אדום

(ע). כת הדת יפאנית אגודת ה־נוצרים היפנים — ידידי ישראל הענקה אתמול תרומה בסך 300 דולר למגן דוד אדום בירושלים כאות הד־תפעות בפצר ההתנכלות על הרצח בלוד. נציג הכת בישראל, מר קויג׳י ביזוקה, אמר כי תרומה נוספת של 500 דולר תימסר בקרוב על־ידי אנשי הכת ביפאן לידי מגן דוד אדום ישראל, כדי לסייע למגן דוד אדום.

במגן דוד אדום בירושלים, מר חיים ריגליג, מסר לנציג היפאנים הבלון של מגן דוד אדום וכלל מגן דוד אדום להבעת במנהגי הכת להודיה על התרומה.

אגודת הנוצרים היפאנים — ידידי ישראל מונה כ־5000 איש ביפאן ויש לה סניפים בקוריאה. הכת נו־סדה ב־1938 על־ידי הכומר היפאני הפרוטסטנטי טקג׳י אוטסוקי, לאחר שהותה לו, לפי האמונה, התגלות אלוהית. אנשי הכת מאמינים שצריך להתפלל לשבן קיבוץ היהודים בארץ ישראל ותם מבירים, כי עד שלא ישבון שלום אמת בירושלים לא יבוא שלום לעולם כולו.

הארגון הישראלי של לוחמי תנועות האנטי־וויוויסקציה וקורבנות הנאציזם קיבל אתמול מברק מלישכת המדיניה הבין־לאומית של התנגד־ות (האנטי־ויוויסקציה) שמושבה ב־ציריך ובה מיוצגים 58 ארגונים לאו־מיים ב־19 ארצות אירופה וישראל. במברק מביעה הלשכה הזדעזעות מ־ישיבה הרצח בלוד.

ישיבת ההיאום של הארגונים הבלגליים בחיפה שלחה אתמול לשר הפנים מר יוסף בורג מברק בו היא מבקשת בבטו לעכב מתן אישור ל־הפלאה מדי העסקים בחיפה בשיעור של 10 אחוז. כן ביקשו אנשי הלישכה פגישה דחופה עם ראש עיריית חיפה, מר משה פלימן.

בנק ישראל מודיע:

ביום ראשון, 11.6.72

תונפק סדרה חדשה - רי"ח

של מילווה פיתוח מסוג „ברירה"

★ **סכום ההוצאה** — של הסדרה החדשה — 10 מיליון לירות. האיגרות הן בשווי נקוב החל מ־100 ל"י.

★ **הפדיון והריבית** — הפדיון יחול בתום 5 שנים. התמורה תשולם לפי הגבוה מבין שני החישובים:

א) **הקרן והריבית צמודות למדד**
שיעור הריבית — 4.84%, על־פי חישוב של ריבית דריבית, דהיינו 26.66 ל"י. לסכום זה יתווספו הפרשי הצמדה על הקרן ועל הריבית. מדד הבסיס יהיה 132.3 נקודות.

ב) **הקרן והריבית — לא צמודות למדד**
שיעור הריבית 10.76%, על־פי חישוב של ריבית דריבית, דהיינו 66.66 ל"י.

בכל מקרה מובטחים לפחות 50 ל"י נטו לכל 100 ל"י

★ **המס מוגבל** — מס הכנסה על הריבית לא יעלה על 25%. הפרשי ההצמדה על הקרן פטורים ממס *.

★ **רכישה** — איגרות מילווה פיתוח של מדינת ישראל ניתן לרכוש בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך. הרכישה במועד ההנפקה משוחררת מתשלום עמלה.

★ **קבלת תעודות** — ניתן יהיה לקבל את התעודות — תוך חודש ימים ממועד ההנפקה.

★ **רשום בבורסה** — הסדרה החדשה תירשם ותימסר בבורסה לניירות ערך. כלומר, ניתן — במקרה הצורך — לממש את תמורת האיגרות בכל עת, אף לפני מועד הפדיון הסופי.

* על־פי סעיף 97(א)(3) לפקודת מס־הכנסה.

מילווה פיתוח
של מדינת ישראל

חיפאים!
כנוזה אייר לרשותכם כל יום, בכל עת.
לירושלים ואילת.
לתושבי נהריה והגליל המערבי, קשר אווירי — משדה ראש־הנקרה.
הזמנת מקומות ופרטים:
חיפה — טל. 725373
ירושלים — טל. 232121
נהריה — 922915, 920266
כיום כב
נתיבי אויר מאוחדים
תל־אביב, טל. 416750, 413469
ב״ב. 443091, 930242

אל קוראי „הארץ" בארה"ב ובקנדה

לנוחיותכם קיים משרד של העתון בניו־יורק לקבלת מינויים חדשים, לחידוש מינויים קיימים ולקבלת מודעות מכל הסוגים ל"הארץ" ול"הארץ שלנו":

Israel Communications Inc.
110 East 59th Street
New York, N. Y. 10022.
Tel 421-5547.

נציגים בלעדיים של "הארץ" בארה"ב ובקנדה

סין אחר הסערה

מאת קלאוס מנרט

הספר הטוב ביותר אודות סין היום הן לגבי תושביה היא והן לגבי יחסיה עם עמים אחרים
(פרל ס. באק)

הדו"ח הטוב ביותר על החיים בסין כיום
(ג׳ון צ׳נסלור N.B.C. News)

דו"ח אישי ואינפורמטיבי, דוגמה לעתונות מעולה
(publisher's Weekly)

הספר היחיד המשקף נכונה את רוחו של העם הסיני ואת חיי היום יום שלו
(ג׳ון פירבנקס New York Review of Books)

ש הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

הופיעה מהדורה שלישית

דון קורליאונה איש המפיה

מאת מריו פוזו

הספר רב המכר המתאר את המאבק על השלטון בארגון הפשע הגיבס בין ראשי חמש המשפחות האיטלקיות השולטות בראש המפיה בארה"ב.

ספרי שין שין שין

לפרוייקט מלונאי

דרוש

שטח בן 5-10 דונם

באזור שבין נתניה ובת־ים

(נתניה, הרצליה, רמת־השרון, פתח־תקוה, רמת־גן, תל־אביב, חולון ובת־ים,

הצעות: אל לוין, טל. 03—36328
או ת. ד. 1469 ת"א, עבור "לוין"

אוניברסיטה בר־אילן

בית יוצאי בוקר בישראל — קרן המילגות

לטקס חלוקת מילגות

שיתקיים אי"ה ביום ראשון כ"ח בסיון תשל"ב (11.6.72) בשעה 8.00 בערב, באודיטוריום, בבנין המנהלה.

לכל יוצאי הקומנדו הימי

כנס ביחידה

ביום 10.6.72 בשעה 10.00

הועדה היוזמת

אגוד מהנדסי חשמל ואלקטרוניקה

I.E.E.E., I.E.E., I.E.R.E.

ביום שלישי 27 ביוני 1972
יתקיים במלון הילטון יום עיון בנושא:

התקני הספק אלקטרוניים
POWER ELECTRONICS

מטרת יום עיון זה היא להציג את התקני הספק אלקטרוניים והליבתם בתעשיה ובאספקת חשמל.

בתכנית:

Application of Power Electronics in the Israel Industry

Use of thyristors in Power Electronics

Semi conductors — Physical properties

Driving circuits for thyristor circuits

Regulated rectifier circuits for stabilisation of D.C. voltage

Speed Control of D.C. motors by Triacs

Static Commutators for D.C. motors

A.C. Current regulations by means of switch Capacitors

Large industrial rectifiers

Uninterruptible Power supplies

יום העיון יתקיים בין השעות 8.30—17.00

למכירה בצהלה
דירות אקסקלוסיביות

בנות 4—4½ בבתים של 4 דירות בלבד + שרותים כפולים, גג, הסקה ומים חמים מרכזיים וחניה מכוסה.

בהרצליה רח׳ אגדביזרול, דירות בנות 3 חדרים + חניה צמודה בבית של 8 דירות. כניסה לפני סוף השנה.

לפנות: קר־בין קבלן בע"מ
רח׳ אהרן דוד (גורדון) 15, טל. 220884
שעות 17—19. במשך כל היום טל. 412751.

דרושה
דירת חדר מרוהט
עם שרותים צמודים
באזור רמת השרון

למקופה של 6 חודשים

לכניסה מיידית (עבור אשה וילדה)
להתקשר טלפונית 255451

מפות עתיקות
של ירושלים וארץ ישראל
(רפרודוקציות צבעוניות)
בהוצאת "אוניברסיטס"
בעריכת ד"ר הרמן מאיר ז"ל
מתנה נאה שנוכל לשלוח לכל ארצות תבל

ע. בראון
בתים לספרים
תל־אביב, אלנבי 58 (נחלת בנימין 48)

הלוח הכפול

הכל בכל בלוח הכפול

המטבח הבינלאומי
ספר בישול מפואר.
מתכונים נבחרים מכל העולם.
ל"י 18.90 בחנויות
או בהוצאת "שבא" ת"ד 16096 ת"א

בצער עמוק אנו מודיעים על פטירתו של חברנו היקר

פנחס חליבנר ז"ל

ומשתתפים באבל המשפחה.

ההלוויה תצא היום, יום ו׳ כ"ז בסיון תשל"ב 9.6.72 מבית ההלוויות העירוני ברח׳ דפנה 5 ת"א בשעה 10.30 ותגיע ב־מוקירי זכרו של המנוח מתבקשים ללוות...

התבורה מבוגרות „אביב" יוצאת 32 ת"א בשעה 10.00 לפנה"צ

איגוד נהגי אביב בע"מ
העובדים, חבריו וההנהלה.

למכירה בית
במרכז דיזנגוף תל־אביב

לרגל חיסול עזבון

פרטים טל. 261385 ת"א

בפריס 1 פרנק

"אגד", המחלקה ליחסי ציבור

במסגרת „חודש בטיחות בעבודה" 1972

יערך בחסות

שר העבודה מר יוסף אלמוגי

סימפוזיון

על הנושא

„הנדסת אנוש והבטיחות בעבודה"

תכנית הסימפוזיון:

דברי פתיחה: מר ג. עמידן — מנהל המוסד לבטיחות ולגיהות

הרצאות: אינג׳ י. אהרונסון — מפקח עבודה ראשי
מר ש. בן־שמחון — ההסתדרות העובדים הכללית
אינג׳ מ. י. שוקן — התאחדות התעשיינים בישראל

הרצאה: עו"ד ג. בן ישראל — יחסי עבודה ובטיחות
פרופ׳ ב. מנהיים — גורמים פסיכולוגיים
פרופ׳ י. לייבוביץ — האדם והקיברנטיקה

דבר שר העבודה מר יוסף אלמוגי

פרטים והרשמה: המוסד לבטיחות ולגיהות, תל־אביב, רח׳ מזא"ה 22, טל. 624494; ירושלים, רח׳ הנביאים 27, טל. 67466; חיפה, דרך הצבאית 60, טל. 525029; באר־שבע, מרכז מסחרי רסקו, חדר 202 טל. 6389.

המוסד לבטיחות ולגיהות